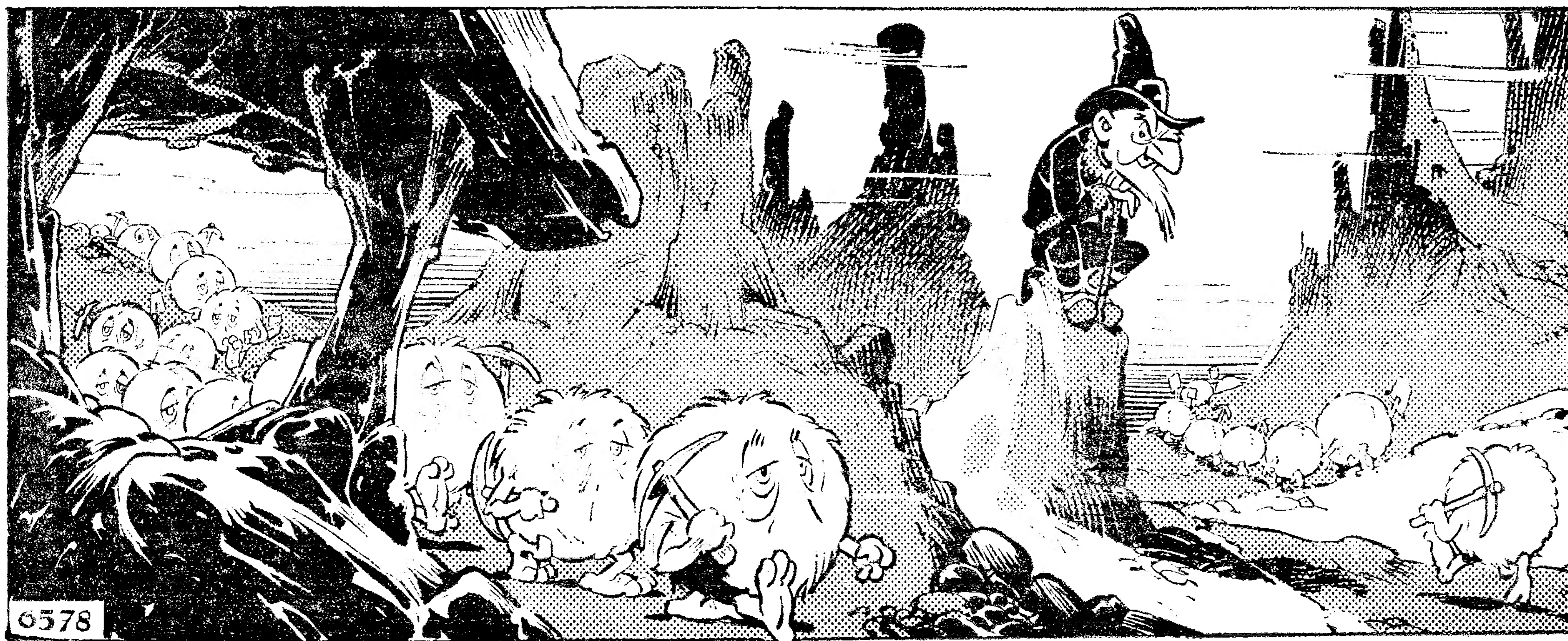

In de Zwarte Bergen kan men metalen en mineralen aantreffen, die diep in de bodem verscholen liggen en waar de gewone ontginners weinig weet van hebben. Het is nu eenmaal een afgelegen gebied, dat door zijn ongezonde dampen en gering vertier weinig uitnodigend is.

Daar was echter de laatste jaren verandering in gekomen doordat een vooruitziende ondernemer er zich gevestigd had. Hij had het vertrouwen weten te wekken van de krollen, een ruw en eenzelvig bergvolk, en die bikten nu tegen een kleine beloning het gesteente voor hem uit. Hij had een ploegensysteem ingevoerd zodat het geluid van de houwelen dag en nacht tussen de steile pieken weergalmde.

De opbrengst was dan ook heel bevredigend en toch was de ondernemer niet gelukkig. Op een dag zat hij op een rotsblok en staarde naar een ploeg krollen, die huiswaarts keerde en afgewisseld werd door een andere groep die ijverig naar het werk toog.

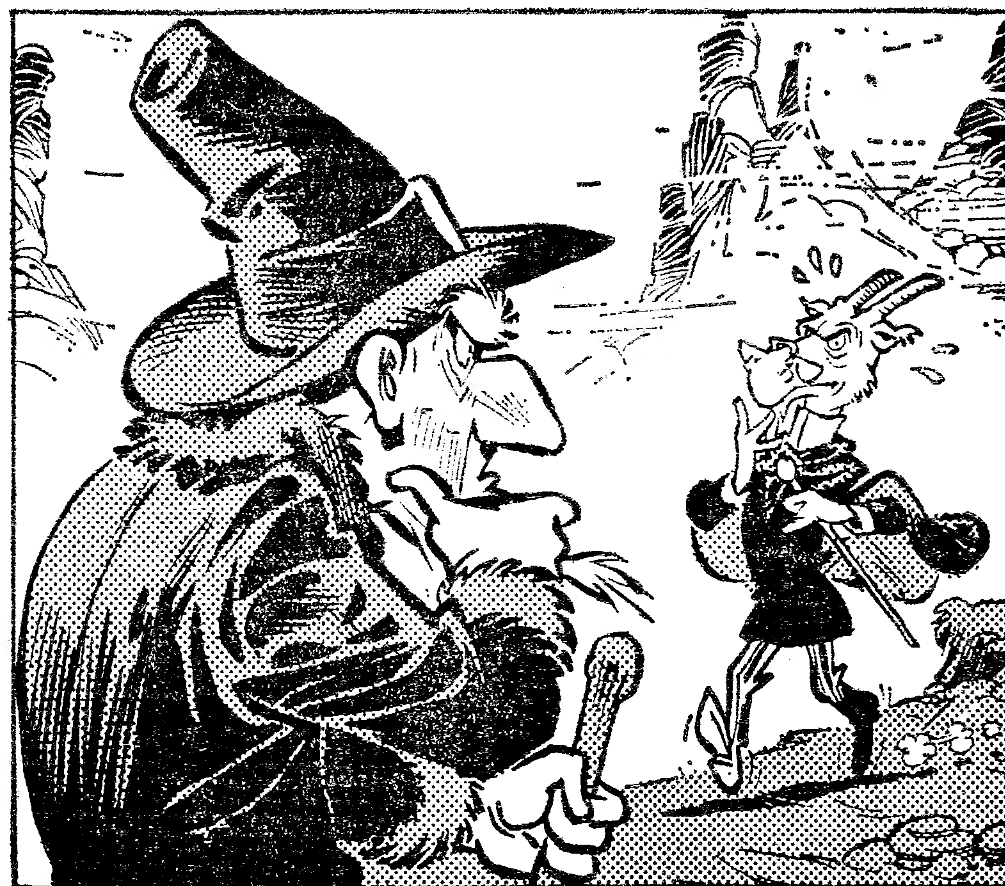
„Bij Iod en Zazel", prevelde de groot-ontginner. „Het goud en de diamanten vullen bijna alle grotten in de omtrek. De hoeveelheid loopt me uit de hand. Wat moet ik er mee doen? Er zijn natuurlijk enkele zaken, die aantrekkelijk zijn; ik kan er gemakkelijk een samenleving mee ontwrichten. Maar dat is geen groot werk; het zou mij niet de ware voldoening geven..."

Hij zuchtte reutelend en staarde bekommerd naar de nevels, die tussen de bergtoppen dreven.

„Schaduw op mijn pad", hernam hij na een lange stilte. „Het ontbreekt mij dit voorjaar aan een goed idee..."

690320

De ondernemer keerde zijn ontginningen de rug toe en begon aan een wandeling door het gebergte om zijn zinnen wat te verzetten. De nevels kronkelden om zijn voeten en boven zijn hoofd krasten enkele raven, maar verder strekte de eenzaamheid zich naar alle kanten uit. Die werd echter verbroken door een zwart stipje, dat dapper voortstappend naderbij kwam.

„Een vreemdeling!", stelde de grijsaard verrast vast. „Slangen op zijn pad! Is dat soms een bodemonderzoeker? Als weerloze, oude man moet ik waakzaam zijn; ik kan hier geen leepogen dulden..."

Met deze gedachte klemde hij zijn stok wat vaster en vervolgde zijn weg terwijl hij loerend door zijn wenkbrauwen tuurde. Op deze wijze naderde hij de eenzame wandelaar die met een fladderende cape over het bergpad schreed. Ook die scheen onaangenaam getroffen te zijn, want hij hield de pas in en gluurde uit zijn ooghoeken.

„Bij Zazel!", kraste de bejaarde ontginner. „Heb ik jou al niet eens eerder ontmoet?"

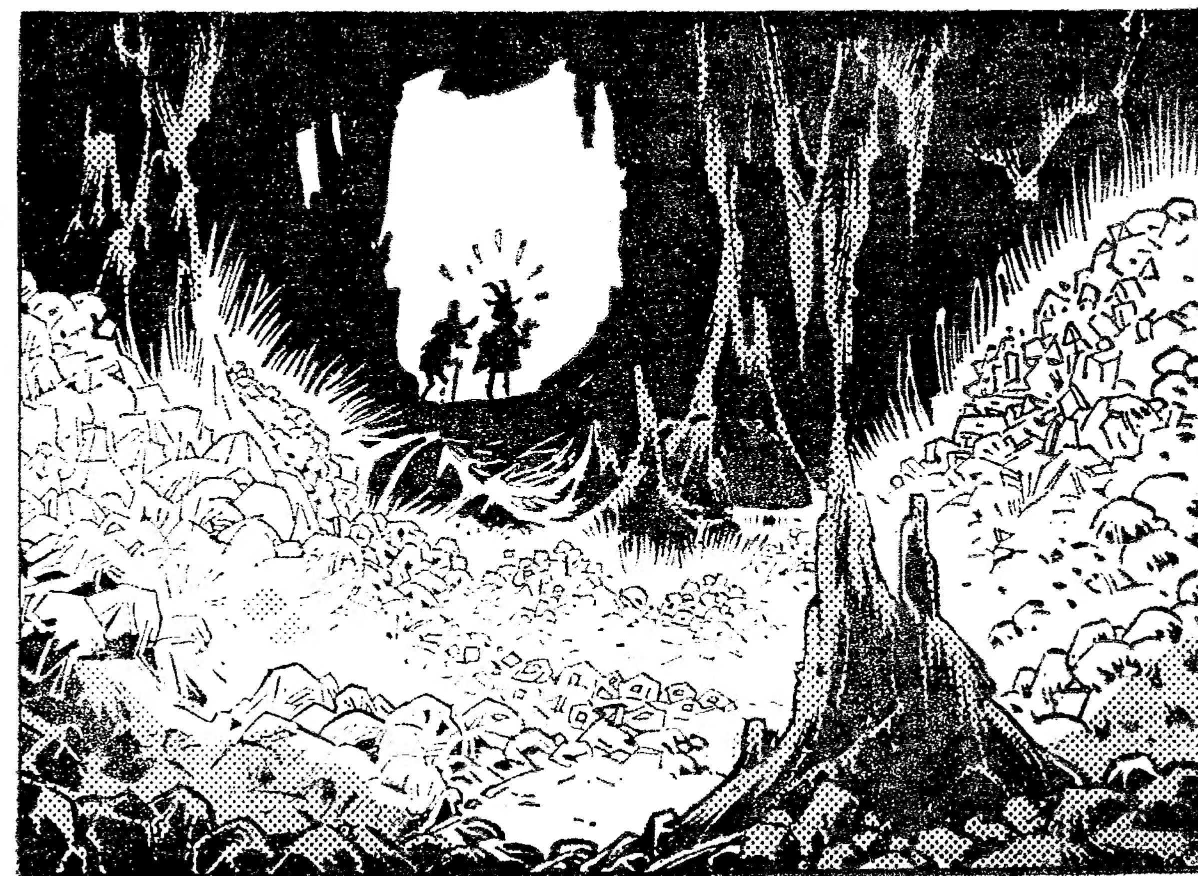
„Inderdaad", gaf de ander toe. „Het is geruime tijd geleden. Maar als mijn geheugen mij niet bedriegt zijt ge een zekere Pas. Ge noemt uzelf magister, als ik het wel heb."

„Nu heb ik je", riep de grijsaard uit. „Jij bent degene, die de loop der natuur in cijfers probeerde te vangen!"

„Niet probeerde", hernam de aangesprokene koeltjes. „Het is mij gelukt! Maar helaas ontbreken mij de middelen om mijn vinding vorm te geven en daarom ben ik op zoek naar een geldschieter."

Hocus Pas keerde zich om en liep loerend met de vreemdeling op. „Jij bent Sickbock", sprak hij krakend. „Een professor, geloof ik. Jij verklaart de dingen met cijfertjes, is het niet? Hèhèhèhèhè! Het komt me voor, dat je het niet ver gebracht hebt, vriend! Geen geld, hè? Dat komt er van."

„De wetenschap gaat voort, ook zonder middelen", verklaarde de professor. „Ik heb bijvoorbeeld ontdekt, dat er een magnetisch veld om de aarde golft, dat alle leven beïnvloedt. Dat veld wordt bewogen door de loop van de zon en de planeten – en daardoor is alles wat er gebeurt te voorspellen en zelfs te veranderen."

De grijsaard richtte zich wat op en er verscheen een levendig lichtje in zijn sombere ogen.

„Een oud idee", zei hij krassend. „Maar je zegt het aardig. Als je dat echt met cijfertjes hebt uitgewerkt zit er misschien wel wat in."

„Ik heb het allemaal berekend", hernam de hoogleraar koeltjes. „Wat ik zeg, is een feit. Alleen zal het veel geld kosten om te bewijzen, dat ik gelijk heb."

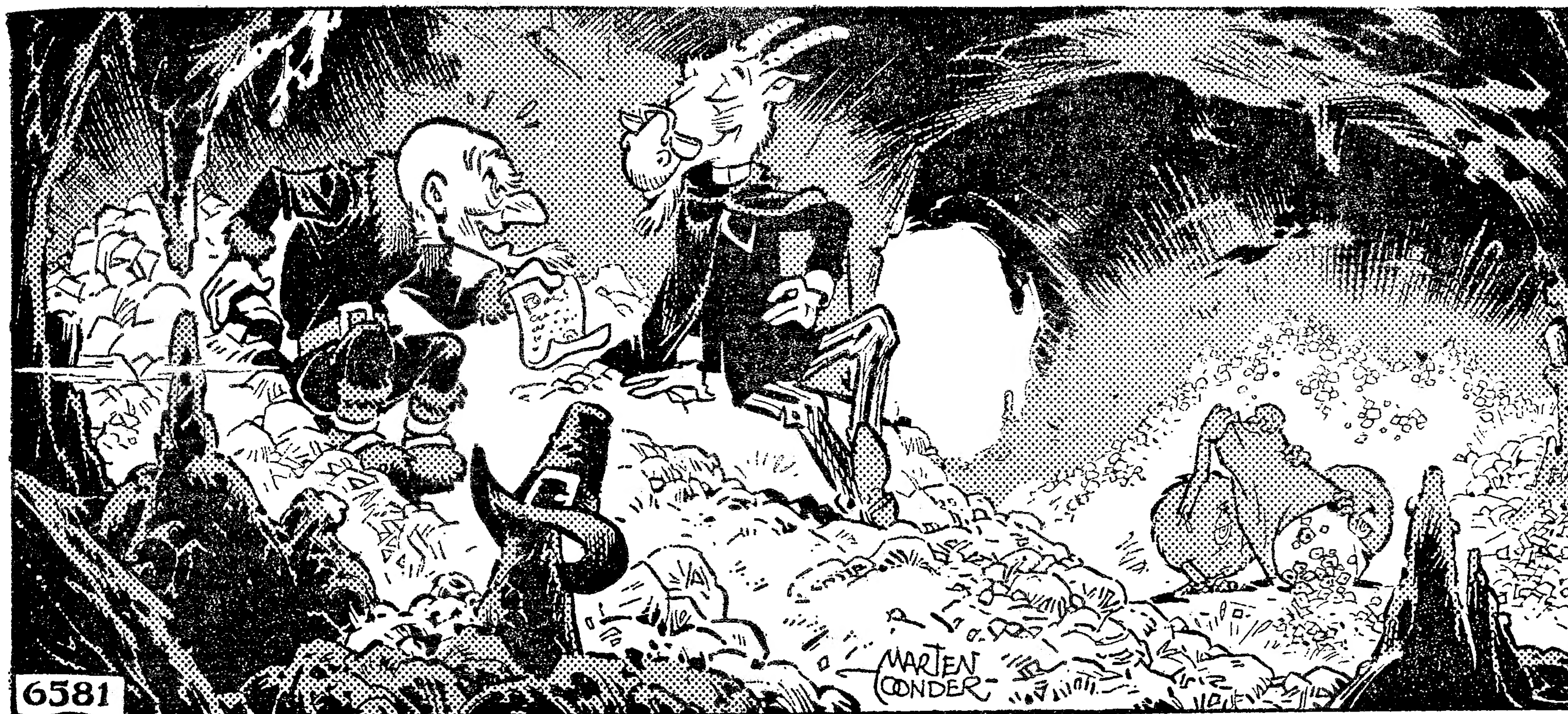
„Daar is aan te komen", verklaarde de bejaarde magister. „Ik kan je wel helpen; maar dan moeten we een contract sluiten, natuurlijk. Een mooi contract, zwart op wit!"

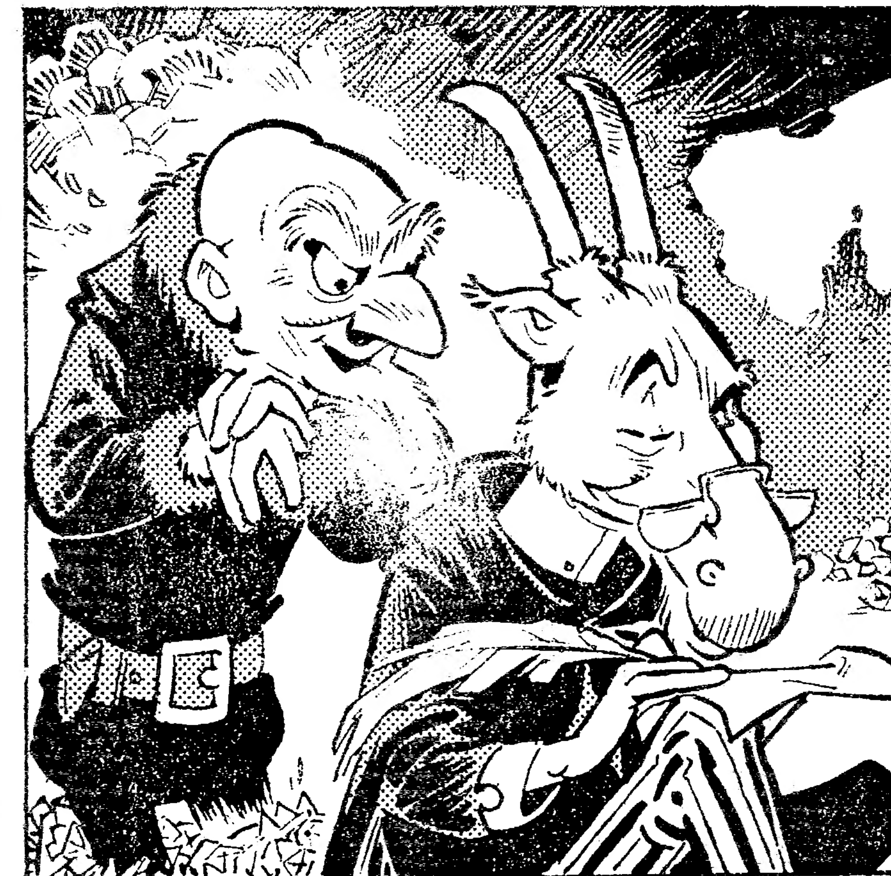
„Bent u zo vermogend?", vroeg de professor getroffen.

De oude heer gaf geen antwoord. Hij sloeg een zijpad in en voerde de ander naar een grot, die somber in een bergwand gaapte.

„Kom binnen", zei hij eenvoudig. „Kijk maar eens op je gemak rond, misschien kunnen we dan tot zaken komen."

De geleerde gehoorzaamde en bleef toen onthutst in de opening staan. De gehele spelonk was gevuld met goud en edelgesteenten...

Professor Sickbock waadde enige tijd zwijgend door de schatten en ten slotte ging hij op een bergje goud zitten.

„Aardig om te zien, werkelijk", mompelde hij. „Maar het is slechts sier en opschik, zonder enige betekenis."

„Dat dacht je, hè?" kraste de grijsaard die zich krakend naast hem neerliet. „Je vergist je! Met dit spul kan je zielen en hersens kopen. En de voortbrengselen ervan natuurlijk, hèhèhè!"

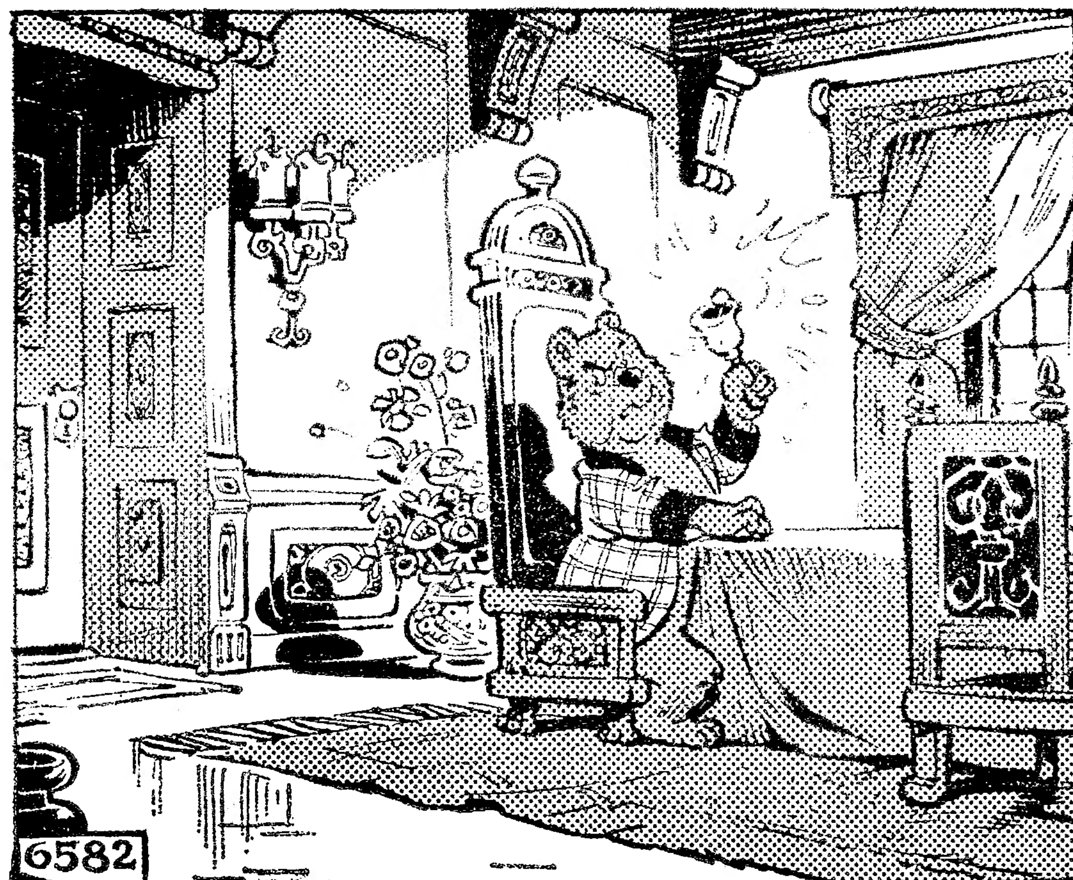
„Ja", gaf de geleerde toe. „Men zou met de opbrengst van deze kostbaarheden een voortreffelijke apparatuur kunnen opbouwen. Men zou het magnetische veld dat om de aarde golft kunnen beïnvloeden. Men zou het lot kunnen veranderen, van volkeren en van enkelingen. Dat zou men!"

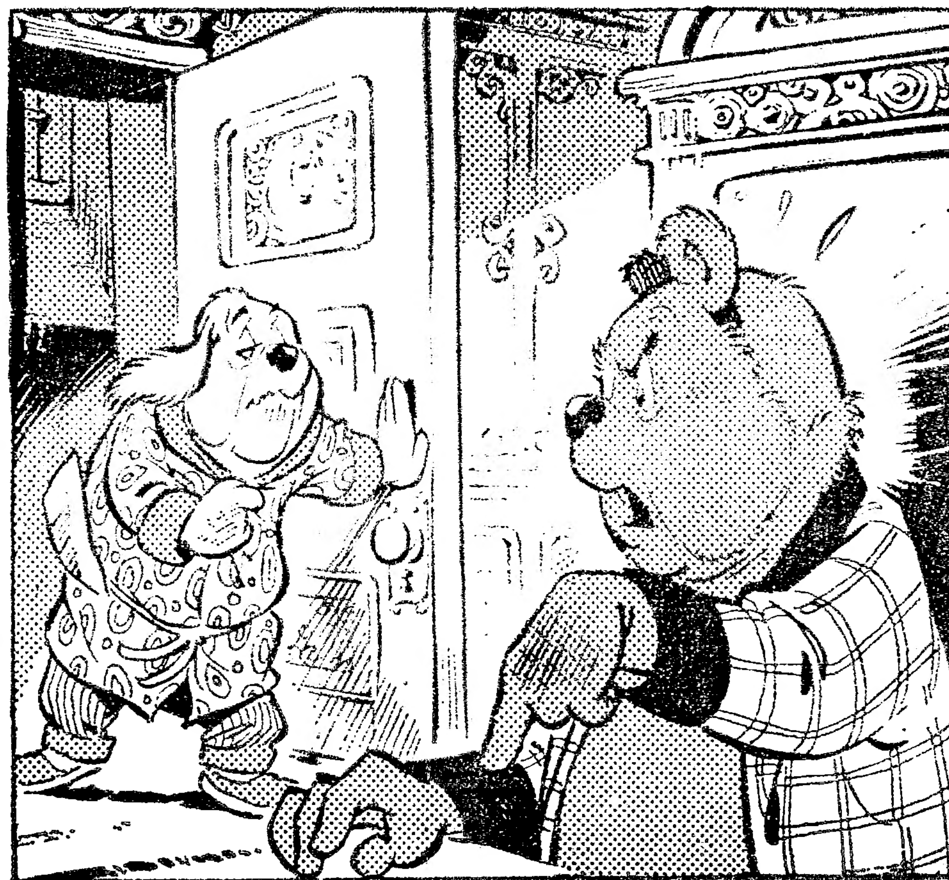
„Goed! Afgesproken!", riep de magister uit. Hij trok een papier uit zijn zak en wapperde dat heen en weer.

„Een contract", verklaarde hij. „Jij mag je apparaat bouwen en ik mag het behandelen. Dat is een eerlijke afspraak! Onderteken het, dan kunnen we aan de gang gaan."

De hoogleraar keek peinzend naar het document. „Ik bind mij niet graag", zei hij. „Maar de verleiding om deze proef te nemen is groot, en daarom zal ik mijn naam onder dat vervuilde papier zetten. Ik heb niets te verliezen."

Met deze overweging nam hij de ravenveer en het perkament aan en krabbelde slordig zijn handtekening onder de lettertjes die er op geschreven stonden. Dat was natuurlijk onvoorzichtig; men moet contracten altijd eerst goed nalezen. De gevolgen zullen dan ook niet uitblijven, zoals we zullen zien.

Op een morgen zat heer Bommel eenzaam aan zijn ontbijttafel. In het huis was alles stil; er dreven geen geuren van gebakken spek en verse koffie door de gang en ook het gerinkel van vaatwerk was niet hoorbaar. Dit verdroot de wachtende heer natuurlijk en na een poosje begon hij ongeduldig de tafelbel te luiden. Hij moest dit enige keren herhalen, voordat er traag op de deur geklopt werd en de bediende Joost op de drempel verscheen. De knecht had de vaak nog in de ogen, en uit zijn slordig aangeschoten kamerjas stak het ochtendblad. Het is te begrijpen, dat deze onverzorgde verschijning heer Ollie tegenstond.

„Wat betekent dat?", riep hij toornig uit. „Waar is mijn ochtendpap? Waar blijft mijn eitje? En wat beduidt die kleding?"

„U moet mij verschonen, heer Olivier", mompelde de bediende met ongespoelde stem. „Ik ben zo vrij geweest een blik in het ochtendblad te slaan voordat ik mij voor de dag gereed maakte. En toen ben ik maar weer naar bed gegaan."

Heer Bommel staarde hem verbluft aan, en toen hij rood begon aan te lopen trad de knecht haastig nader voor verdere uitleg.

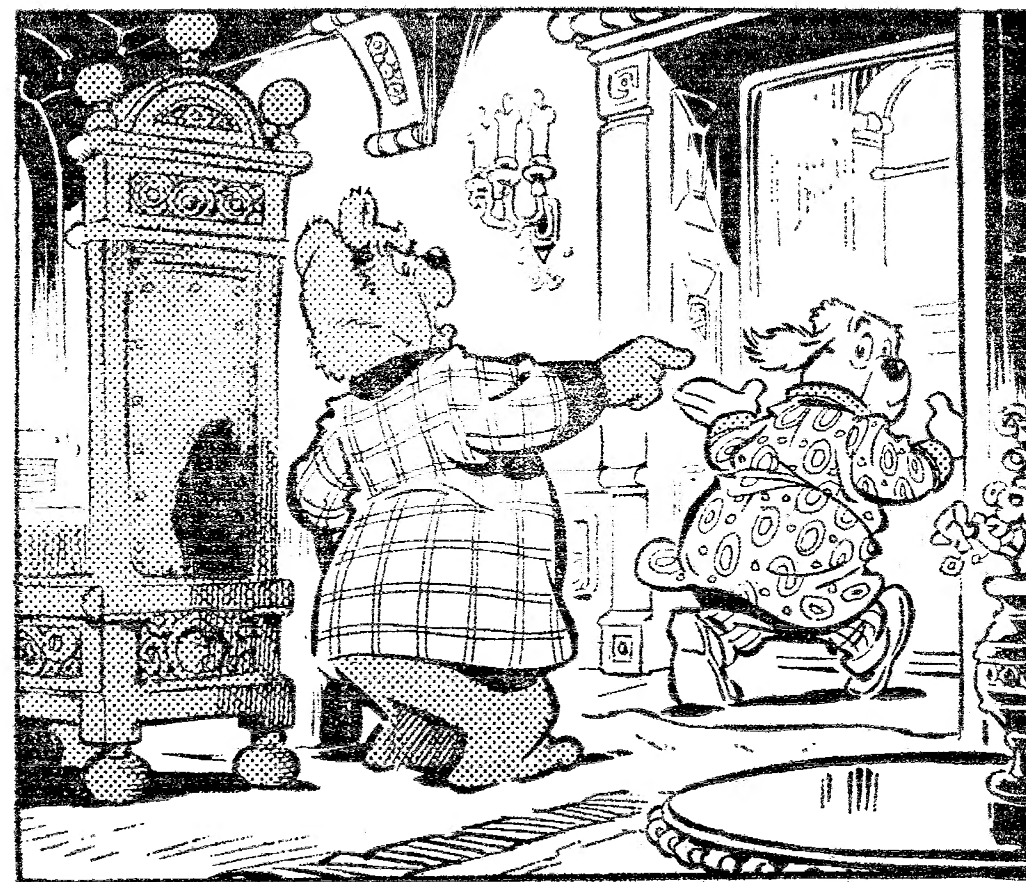
„Dit is een dag vol onheil!", legde hij uit. „Ik ben een vis, met uw welnemen. En daarom doe ik het beste om vandaag niets te ondernemen."

Deze verklaring sloeg heer Ollie geheel uit het veld.

„Wat is d-dat voor onzin?", bracht hij er moeilijk uit.

Heer Bommel richtte zich op en wierp een blik vol afkeer op zijn onverzorgde bediende.

„Je staat te raaskallen!", sprak hij zeer ontstemd. „Wat bedoel je dat je een vis bent? Ik vind dat een zeer ongepaste opmerking op de vroege ochtend!"

Joost trok het ochtendblad uit de zak van zijn jas en vouwde het met trage bewegingen open.

„Hier staat het", verklaarde hij. „De sterren spreken", ziet u wel? Het is zogezegd een astrologische rubriek. Men hoeft alleen maar te weten wanneer men geboren is, als u mij toestaat. Dan kan men lezen wat er gebeuren zal. En aangezien ik onder de vissen jarig ben..."

Heer Ollie luisterde niet verder. Hij greep de krant en liet zijn ogen over het kolommetje dwalen. Zodoende ontspanden zijn trekken zich en ten slotte barstte hij in een smakelijk lachen uit.

„Hahahaha!", riep hij. „Kijk nu toch eens aan. Ik ben een boogschutter! Wat jammer, dat mijn goede vader dit niet heeft geweten; hij heeft altijd zo aangedrongen dat ik meer aan sport moest doen. En kijk, ik moet vandaag oppassen voor te veel vocht en vervettende spijzen, terwijl ik ook een belangrijke brief zal schrijven! Hahahaha! Hoe verzint men de onzin!"

„Ik heb ergens gelezen, dat het geen onzin is, met uw goedvinden", begon Joost, doch deze opmerking deed heer Bommel opnieuw betrekken.

„Genoeg!" riep hij terwijl hij opsprong. „Geen woord meer over deze zwendel! Ga het ontbijt klaarmaken, onmiddellijk!"

Joost haalde verslagen de schouders op en slofte de kamer uit.

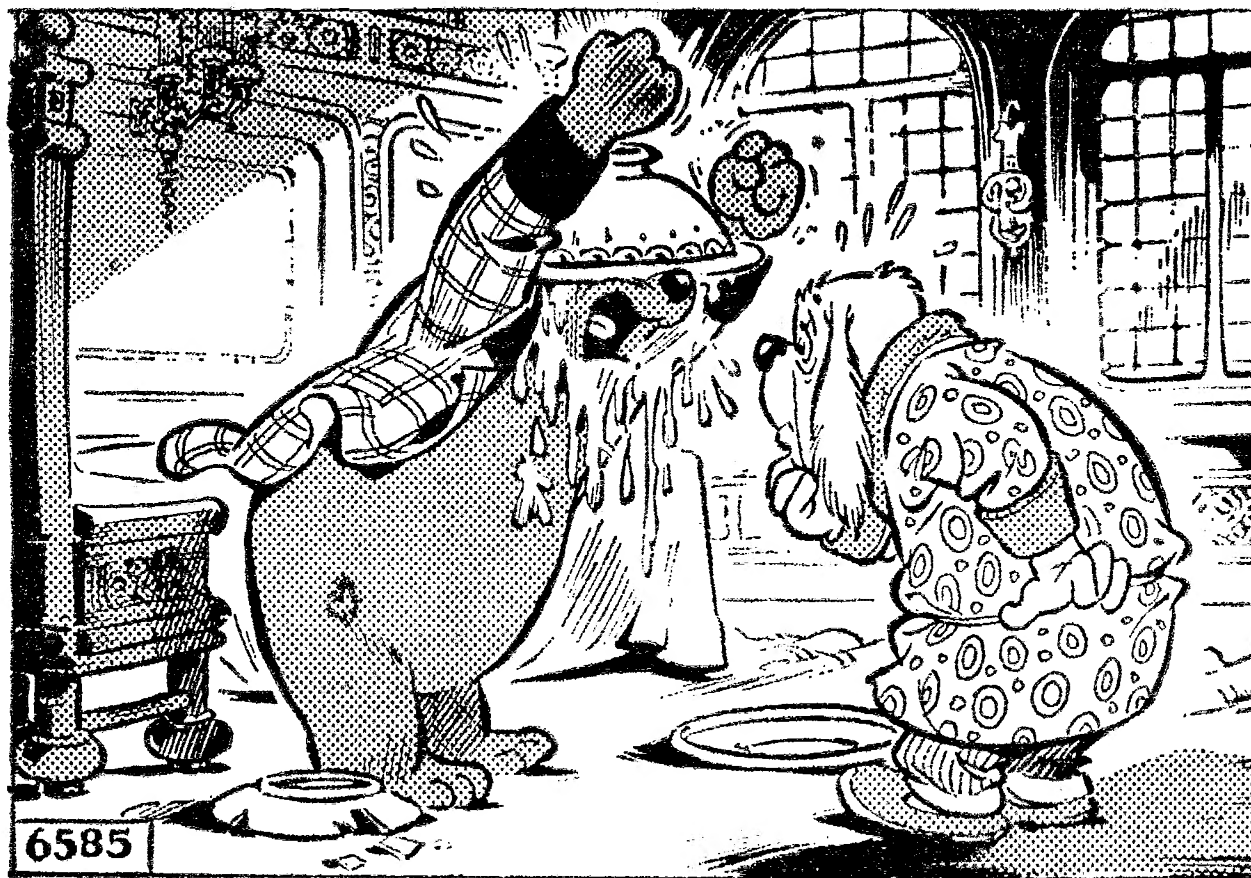

Joost bereidde met grote tegenzin de havermout. Hij had gelezen, dat het geen zin had om vandaag iets te ondernemen en hij voelde, dat er uit zijn kokerij alleen maar onheil kon voortvloeien. Maar omdat hij zich tegenover heer Bommel niet onwillig wilde tonen deed hij lusteloos zijn plicht en droeg het resultaat naar de eetkamer. Daar zat heer Ollie nog steeds naar de sterrenrubriek te kijken en een geamuseerd lachje krulde zijn lippen.

„Ik, een boogschutter!", kon men hem horen mompelen. „Terwijl schieten geheel tegen mijn beginselen is... Pas op voor vocht en vervettende spijzen — en windt u vooral niet op. Hahahaha! Wie verzint zoiets! En daar is eindelijk mijn ochtendpap. Zet maar neer, Joost, en laat het niet weer gebeuren!"

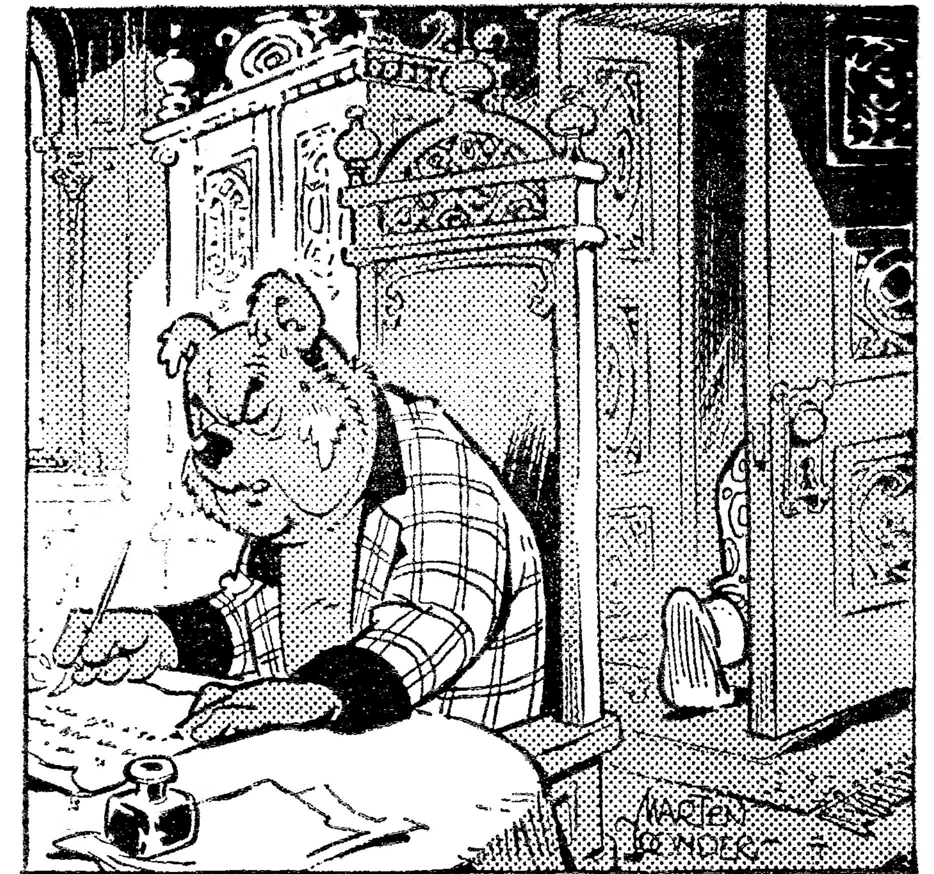
De verslapen knecht trad suffig nader, zonder op het omgekrulde vloerkleed te letten. Zijn linkerslof schoot onder het zware textiel en met een verschrikte uitroep struikelde hij het vertrek binnen, daarbij de dampende schotel verliezend.

Deze beschreef een boog door de lucht en stulpte zich over de schedel van de lezende heer, die door het gebeuren geheel verrast was. Hij bleef dan ook roerloos onder het vaatwerk zitten terwijl de goed gebonden brij langzaam langs zijn trekken droop.

„Ex-excuseer, heer Olivier!", stamelde Joost ontsteld. „Het schoot mij even uit de hand, met uw welnemen. Ik hoop, dat u zich niet bezeerd hebt."

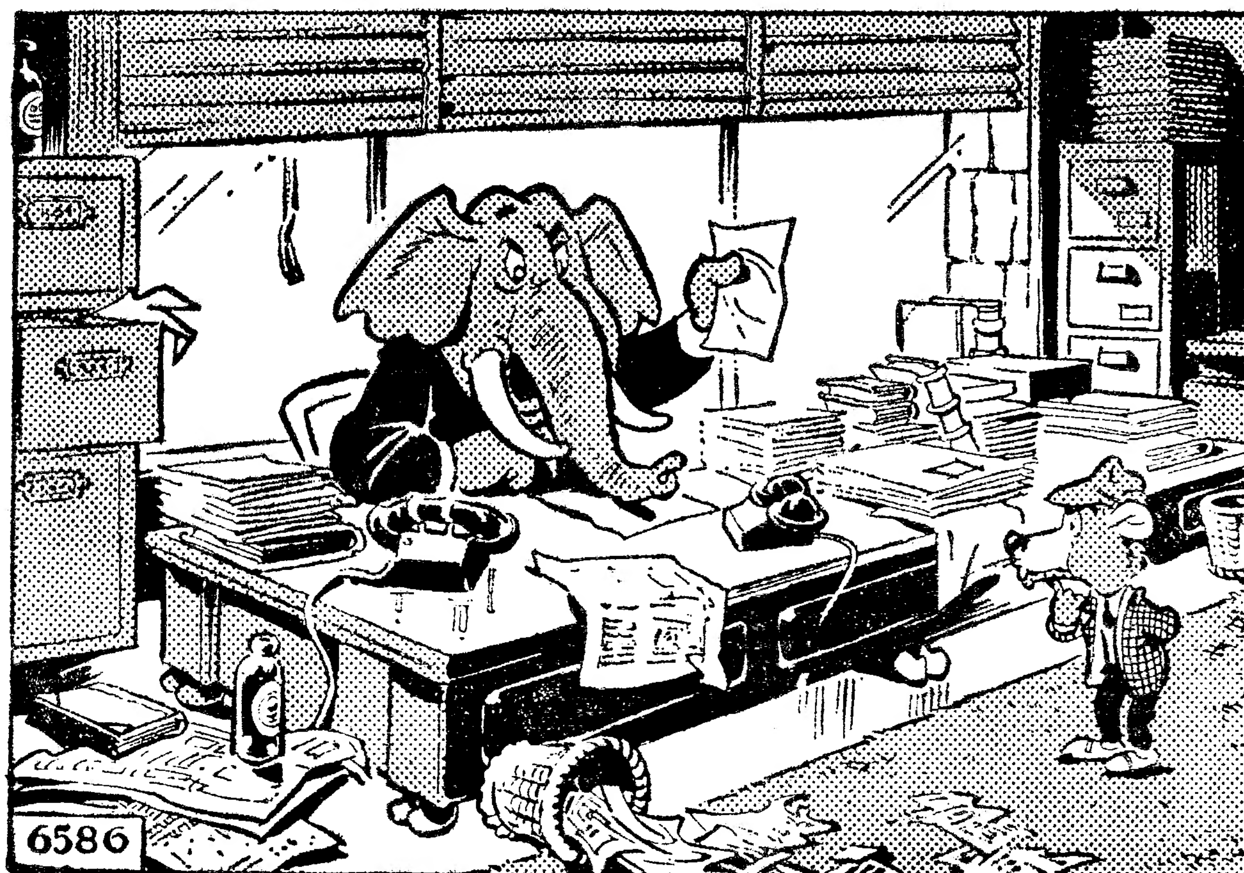

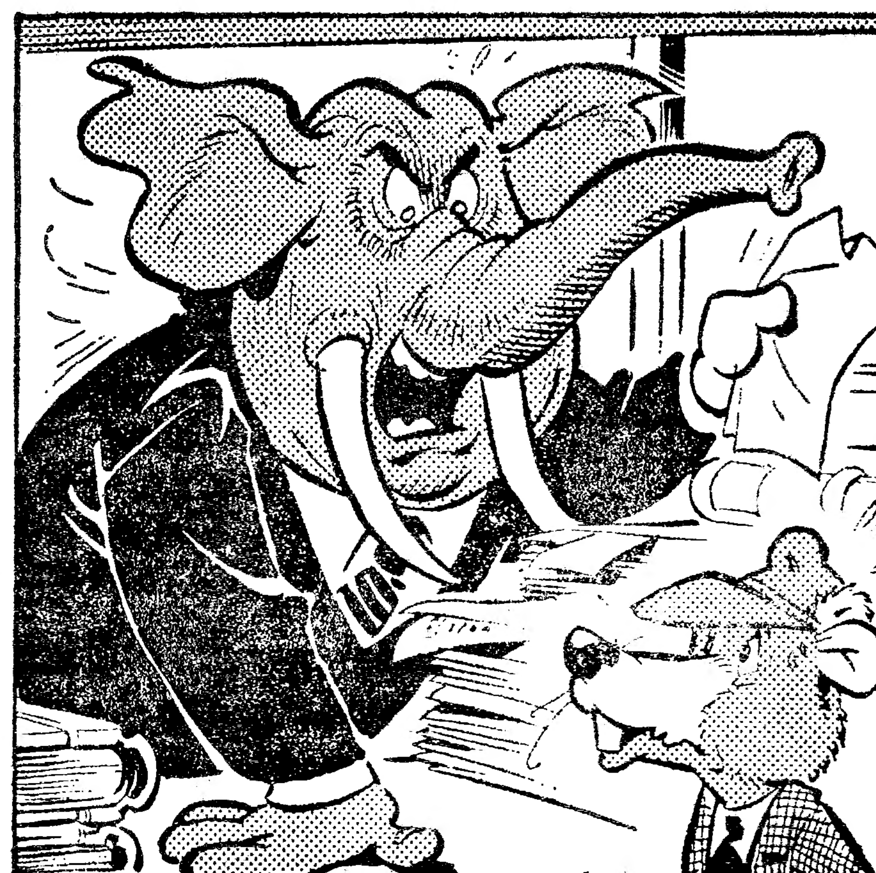
Heer Bommel vond na enige tijd zijn tegenwoordigheid van geest terug. Hij veegde zijn mond af en sprong overeind.

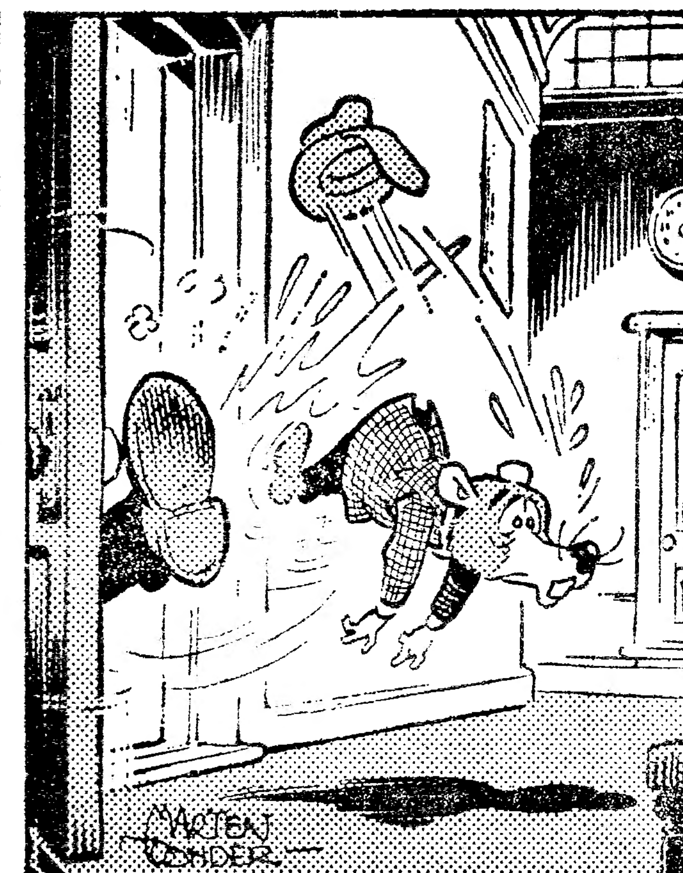
„Dit gaat te ver!", riep hij met verpapte stem. „Dat je je verslapen hebt kan ik nog door de vingers zien. Maar dat je je aan mijn ochtendblad vergrijpt en dingen leest, die niet voor je geschikt zijn gaat te ver! Het is treurig, dat men zich zo laat beïnvloeden door een idioot rubriekje, dat men zijn plichten vergeet, als volwassene zijnde!" Zo sprekende rukte de spreker de schaal van het hoofd en wierp die tegen de muur in scherven, waarna hij zich met een servet de havermout van het gelaat begon te vegen.

„Dit is te ver gegaan!", brulde hij. „Ik zal een eind aan deze onzin maken! Ha! Pas op voor vocht en vervettende spijzen — en windt u niet op. Ha! Terwijl ik slechts matig drink en eenvoudig, doch voedzaam eet. En mijn drift heb ik altijd in toom, dat weet iedereen!" Zijn uitzinnig geschreeuw verschrikte de bediende en hij trok zich haastig terug om de rommel op te gaan ruimen.

Heer Ollie keek hem afkoelend na. Al mompelend ontdeed hij zich van de laatste resten en haalde toen zijn schrijfgerei te voorschijn om een brief op poten aan de redaktie van het ochtendblad te gaan schrijven.

De ochtend van de volgende dag werd de journalist Argus in de kamer van de hoofdredacteur geroepen.

„Ik heb een brief gehad van een abonnee”, sprak deze. „Meneer Bommel, je weet wel. We moeten daar rekening mee houden.”

„Zeker, zeker!”, gaf de verslaggever haastig toe. „Wat schrijft hij?”

„Hij beklaagt zich over onze astrologische rubriek”, hernam zijn chef. „Beweert, dat die de lezers te veel beïnvloedt.. Zegt, dat dit geschrijf niet geschikt is voor personeel en dat het allemaal onzin is. Wie schrijft dat kolommetje eigenlijk?”

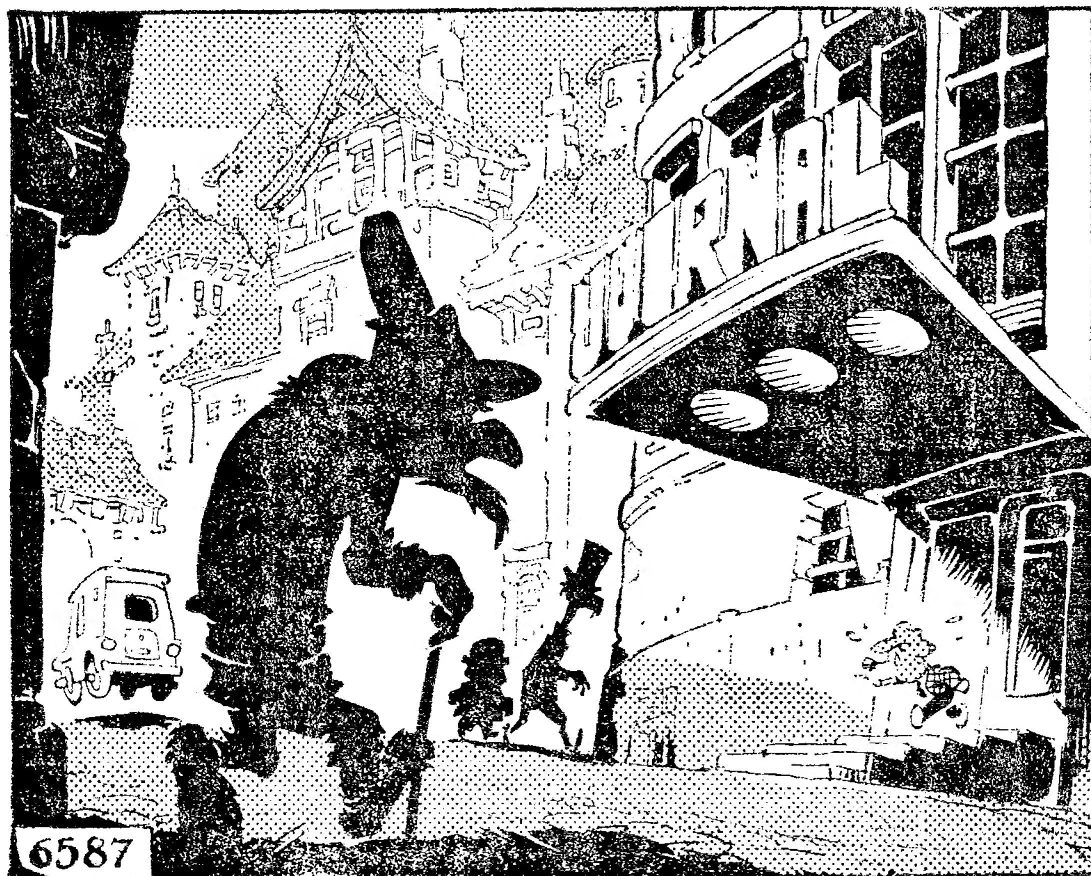
„Ik zou het niet weten”, zei Argus onverschillig. „Het is maar bladvulling. Onzin natuurlijk. Hoe is het mogelijk, dat alle boogschutters op één dag hetzelfde overkomt? Hihi. Het idee. Zullen we het er uitgooien?”

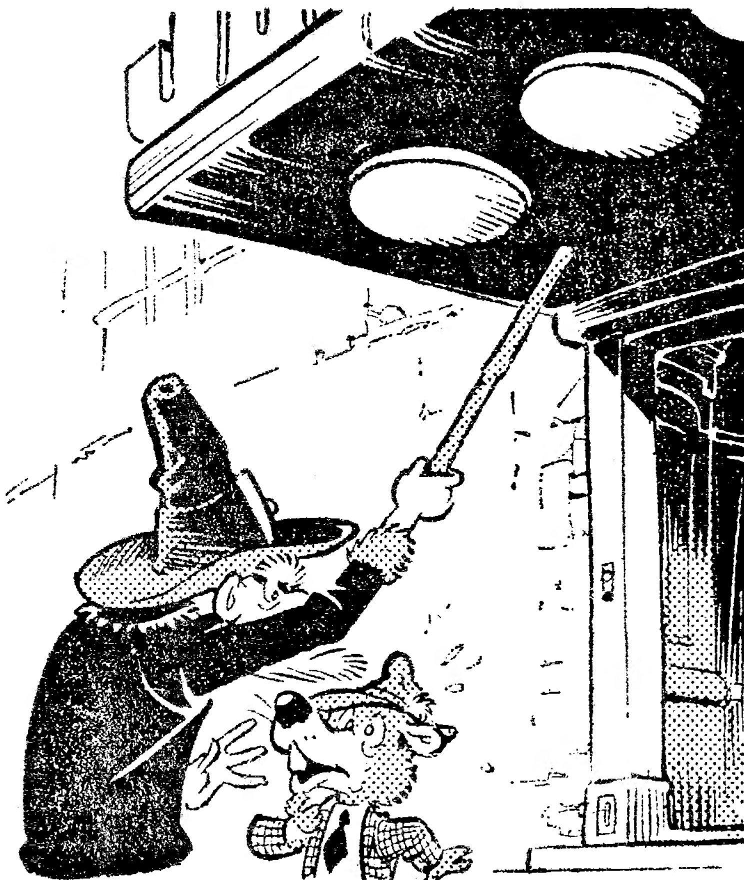
„Er uitgooien?!!”, riep de hoofdredacteur rood aanlopend. „Die sterrenrubriek heeft de meeste belangstelling van de hele krant, weet je dat wel? En jij noemt het onzin? Het kan niet uitkomen, zeg je? En de brief van Bommel dan?”

„Die beklaagt zich toch?”, vroeg de verslaggever met piepende stem. „Ik dacht, dat u bedoelde...”

„Je denkt verkeerd!”, riep zijn meerdere. „Als meneer Bommel zich beklaagt moet het een goede rubriek zijn. En jij weet niet eens wie hem schrijft? Wat ben jij voor een medewerker? Zorg. dat ik die astroloog te spreken krijg, zo gauw mogelijk!”

De reporter wilde nog iets in het midden brengen, doch hij werd met kracht aan het werk gezet.

De journalist Argus verliet verongelijkt het krantengebouw.

„Wat een snertklus", prevelde hij. „Moet ik de astrologische medewerker gaan opzoeken! Ben ik soms de loopjongen hier? En als ik nu nog wist waar die bedrieger woont! Maar zijn adres is niet eens bekend. Ergens in de bergen, zegt de administratie! Bah wat een baan!" Op dat moment werd hij een gebogen gestalte gewaar, die uit de schaduwen te voorschijn trad en die hem met een eigenaardige blik opnam. De geharde nieuwsgaarder voelde een koude rilling over de rug lopen en hij bleef getroffen staan.

„Slangen op uw pad!", sprak de grijsaard met krassende stem. „U bent een van de schrijvers van deze onderneming, wed ik. Is uw baas te spreken?"

„Dat ligt er aan", zei Argus wat onzeker. „Hij heeft het druk. Wat komt u doen? Gaat het om een klacht of een nieuwtje?"

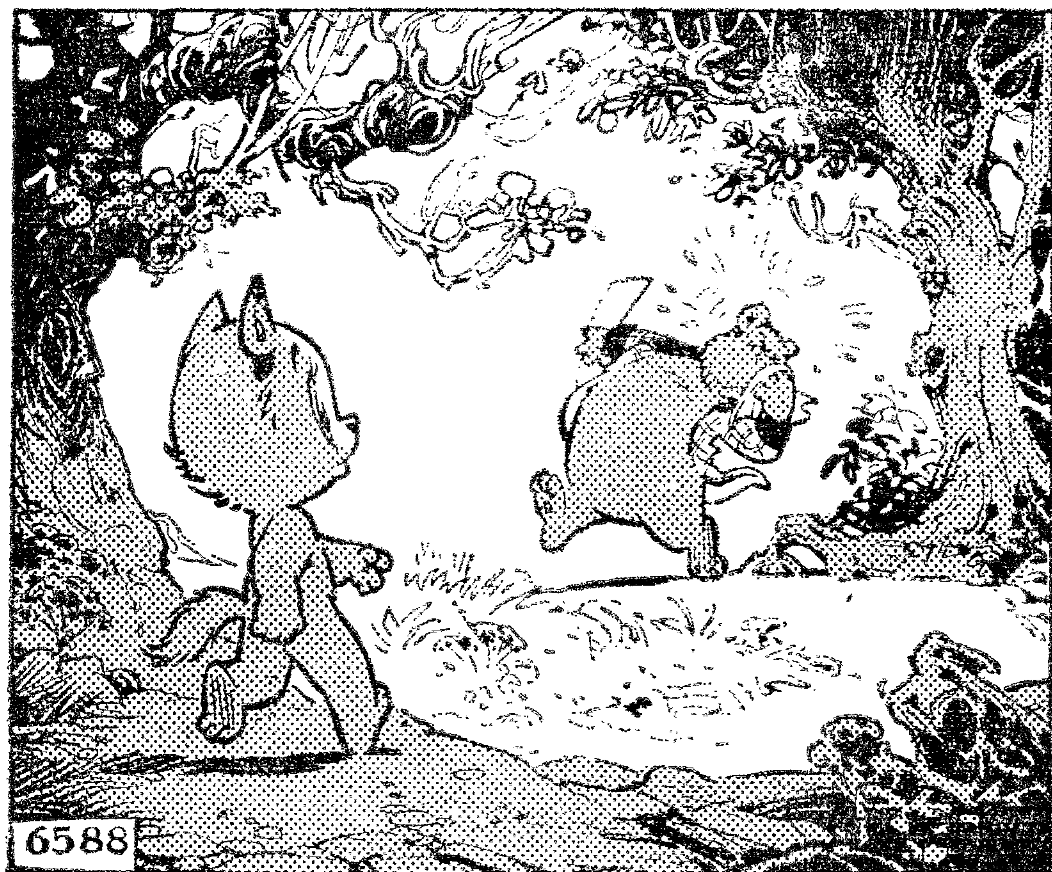
„Nieuwsgierig!", riep de oude uit en hij lachte kakelend. „Wie niets weet moet veel vragen, hèhèhèhè! Ik kan merken, dat u de sterrenrubriek niet volgt!"

„De sterrenrubriek!?", herhaalde de journalist verrast. „Wat weet u daarvan? Bent u soms de astroloog, die dat kolommetje uit zijn duim zuigt?"

„Ik ben astromaan", verbeterde de ander. „En de tijd, dat ik op mijn duim zoog is reeds lang voorbij. Ik ben magister in de alchemie en ik werk op wetenschappelijke basis. Daardoor weet ik, dat uw baas mij wil spreken over een uitbreiding van mijn rubriek; daar is de tijd rijp voor. Dien mij aan!"

Argus geleidde de bezoeker onthutst het gebouw binnen en bracht hem naar de hoofdredacteur.

„Hier is de.. eh.. astromaan", kondigde hij aan. „Ik hoefde niet lang te zoeken, want hij wist al dat u hem wilde spreken. Hij moet wel een goeie zijn!"

Tom Poes wandelde die morgen wat in de omtrek om van de lente te genieten. Terwijl hij daarmee bezig was, kwam hij heer Ollie tegen; maar reeds van verre was het duidelijk dat die helemaal niet genoot. Hij snufte en blies en snoot op zo'n krachtige wijze, dat de vogels verschrikt zwegen, en de blik die hij op Tom Poes wierp was lijdend en waterig.

„Bent u verkouden?", vroeg Tom Poes medelijdend.

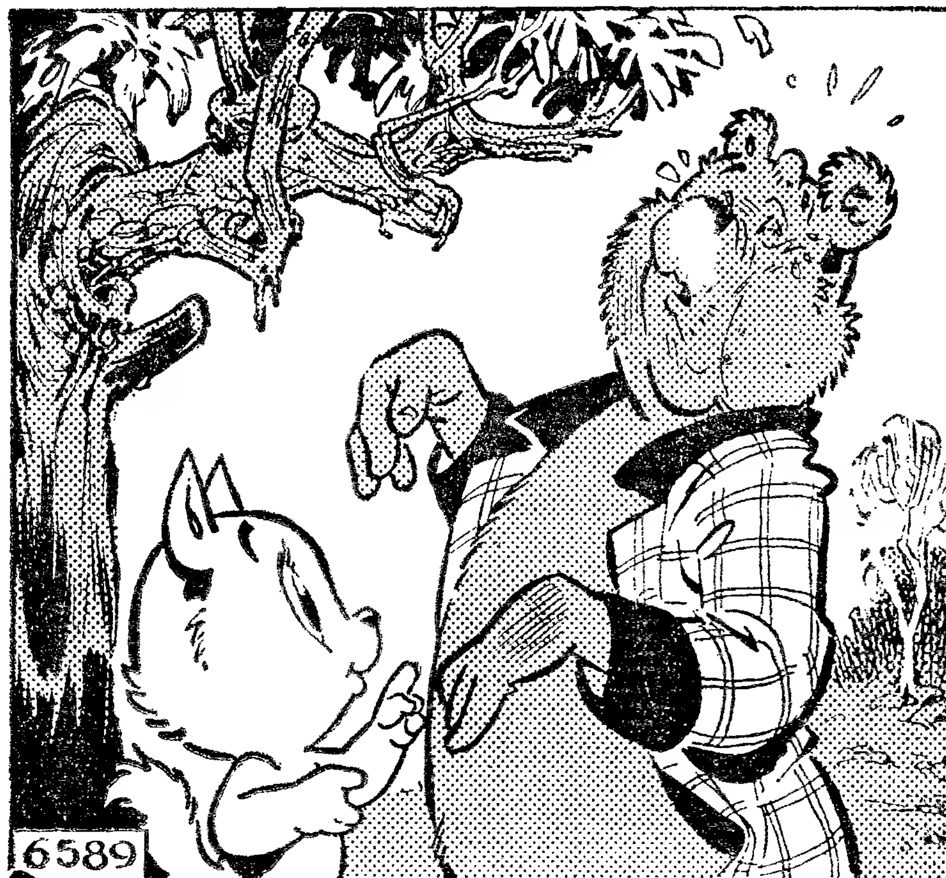
„Ach watsj!", riep heer Bommel uit. „Niks vejkouden! Een beetsje hooikoojts, denk ik. En die wordt ejger omdat ik mij ejger, als je begrijpt wat ik bedoel. Heb je dit wel eens gelezen?" Zo sprekende zwaaide hij verontwaardigd met zijn krant en Tom Poes wierp er een verbaasde blik op.

„Natuurlijk!", zei hij. „Zo nu en dan. Staat er slecht nieuws in?"

„Het gaat niet om het nieuws!", hernam heer Ollie door de neus. „Het gaatsj om de onzin! De stejjenrubriek, bedoel ik! Die is een schande! Eejgisteren heb ik een kjachtige brief aan de redactie geschreven om te protesteren, maar dacht je, dat het geholpen heeft? Integendeel! Het stuksje is uitgebjeid tot een hele pagina. En de onzin, die er in stjaat! Boogschutters, die geboren zijn om vijf uur drie moeten oppassen voor verkoudheid en voor kleine ongelukjes! Nu vraag ik je!"

„Hm... ", zei Tom Poes nadenkend. „Bent u soms op die tijd onder het sterrenteken van de boogschutters geboren?"

Heer Bommel knikte, maar voordat hij iets kon zeggen werd hij gestoord door zo'n krachtige niesbui, dat er een dode tak uit de boom viel die hem op de schedel trof.

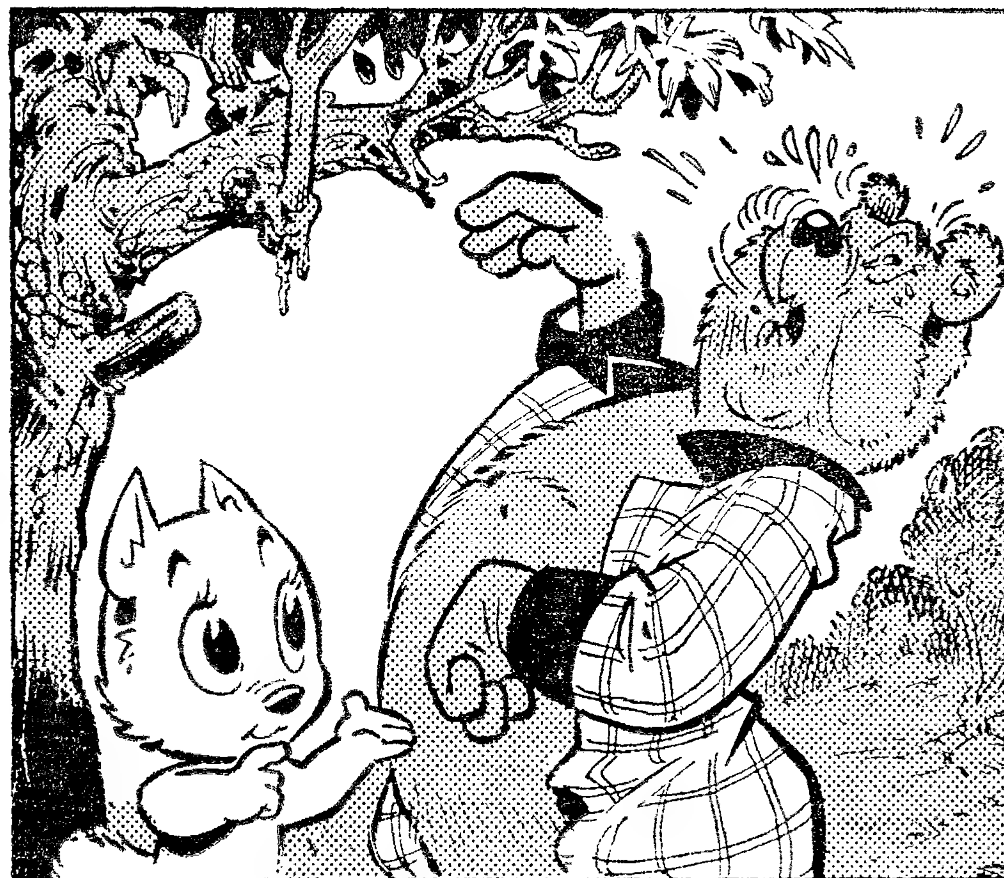

Heer Bommel wierp een verwilderde blik op de stronk die hem op het hoofd gevallen was en richtte zich moeilijk op.

„Dat was een ongelukje", stelde Tom Poes vast. „Bent u onder het sterrebeeld de boogschutter geboren?"

Heer Ollie wilde antwoorden, maar door het ongeval met de boomtak waren zijn slijmvliezen lelijk geprikkeld, en er trokken vreemde huiveringen over zijn gelaat.

„Om vijf uur drie?", vroeg Tom Poes verder.

De neus van heer Bommel begon te rimpelen, zijn ogen trokken samen en terwijl de waterlanders te voorschijn sprongen begon hij achter over te hellen.

„Ah.... ah....", stamelde hij.

„Dan moet u volgens de krant dus oppassen voor verkoudheid", vervolgde Tom Poes. „Dat is toch niet zo'n onzin. U hebt het lelijk te pakken, lijkt me.."

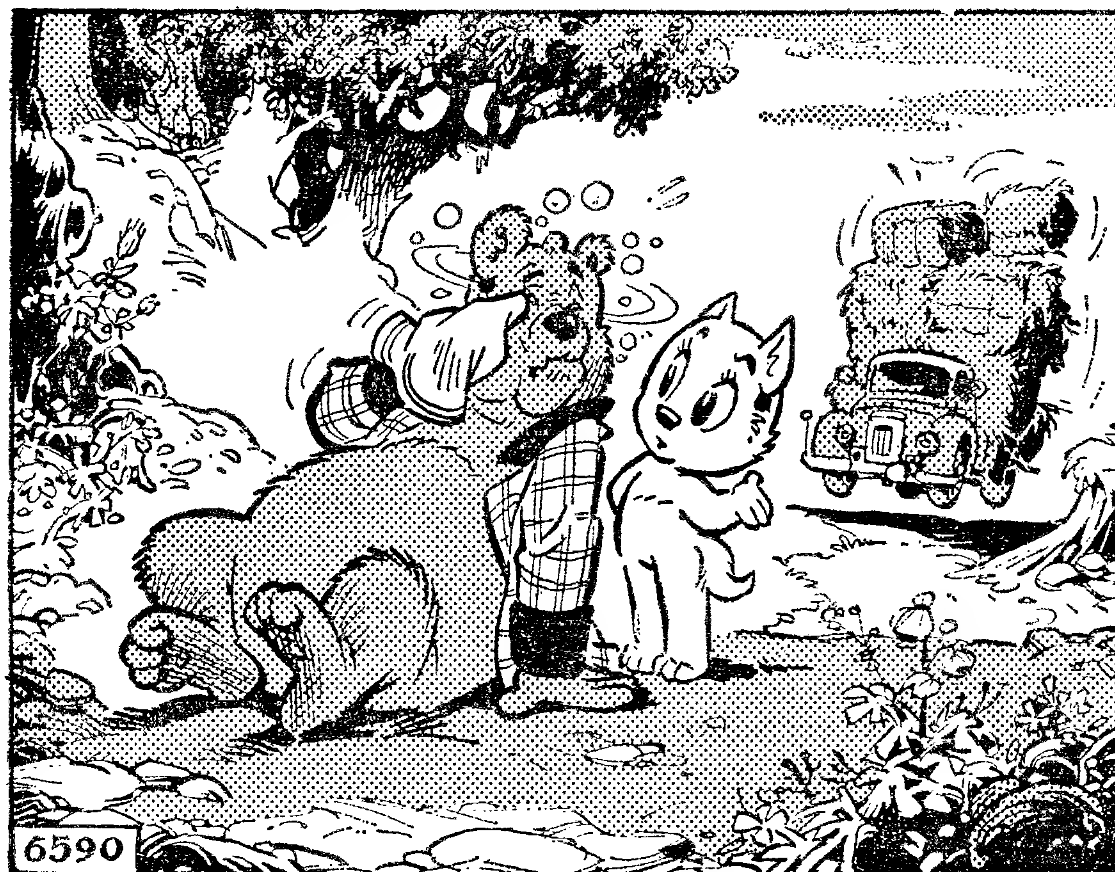
Heer Ollie was niet in staat om te antwoorden. Hij was nu geheel door prikkeling bevangen en de trekkingen verdiepten zich.

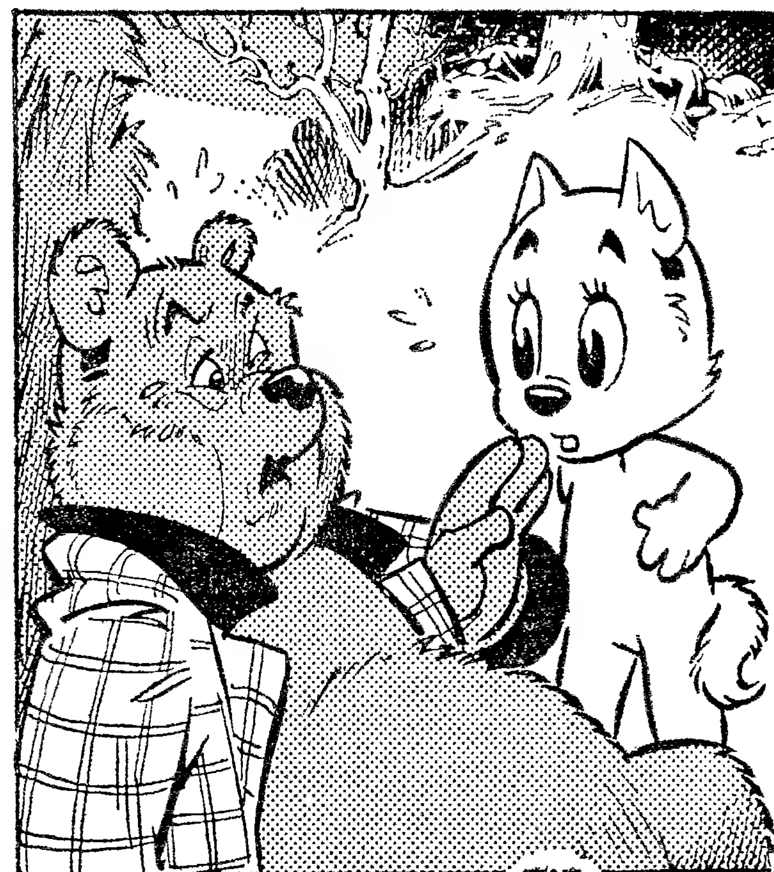
„Ah.... ..aah..aaa..", riep hij, machteloos naar zijn zakdoek tastend.

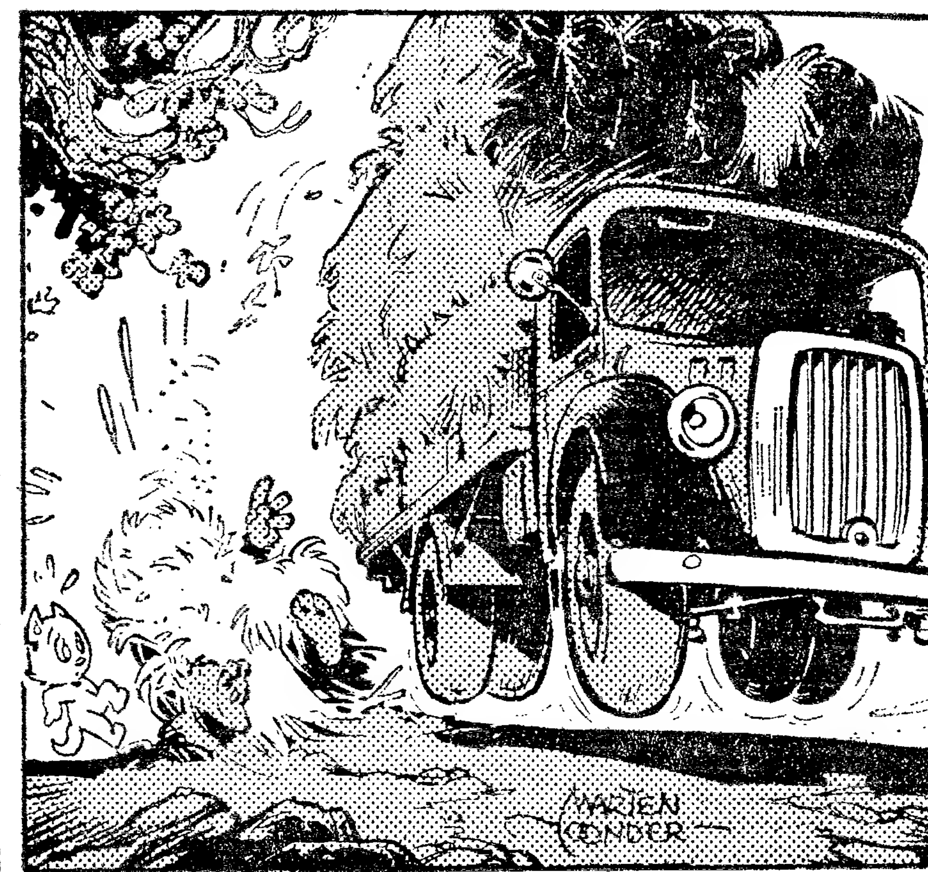

„En ook dat van die ongelukjes lijkt me er niet zo ver naast", zei Tom Poes. „Misschien zou het de moeite waard zijn . . ." Verder kwam hij niet, want op dat moment volgde de uitbarsting, die meevoelende lezertjes reeds hebben zien aankomen.

„TSJOE!!!", bulderde hij, vooroverklappend. Helaas, door zijn innerlijke moeilijkheden lette hij in het geheel niet meer op de natuur om zich heen, zodat zijn neus op onzachte wijze tegen de boom stiet.

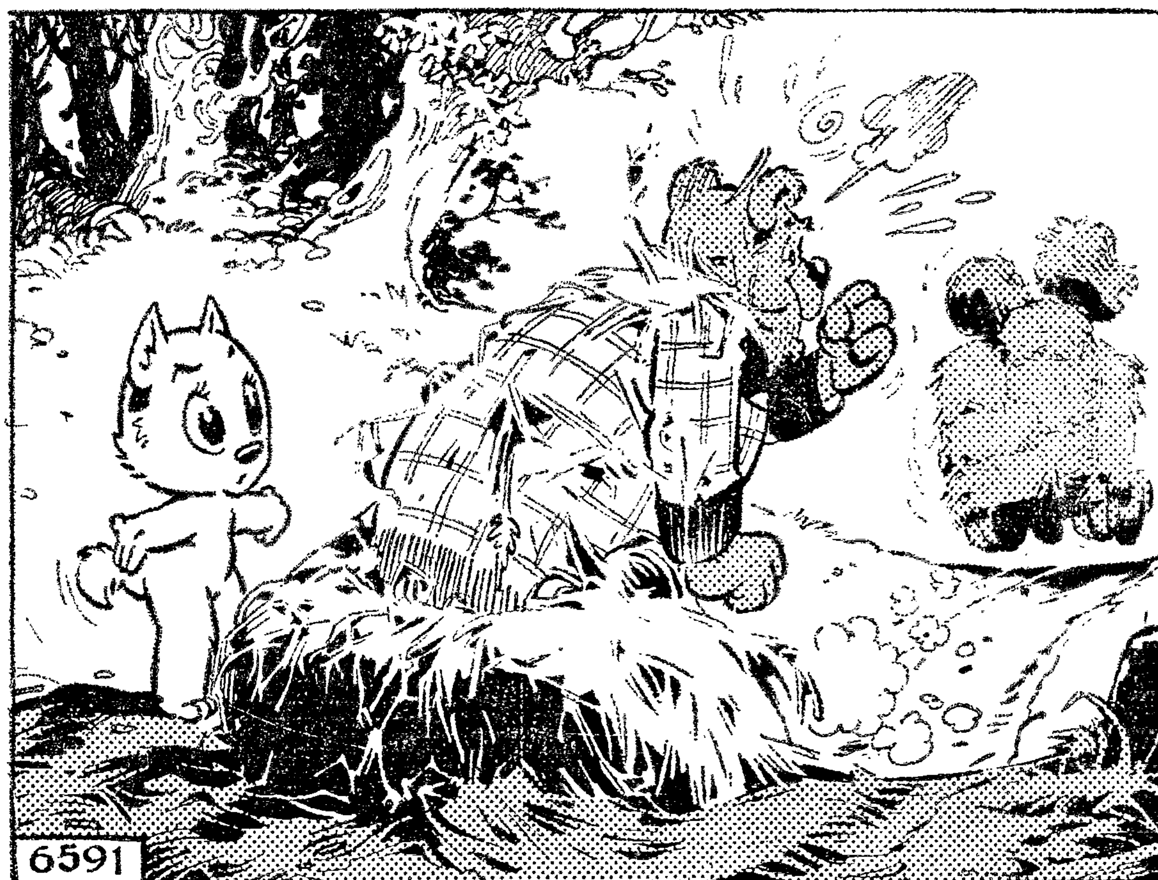
Heer Bommel plofte op de weg neer; versuft en door het niezen geheel verwaterd.

„Hebt u zich pijn gedaan?” vroeg Tom Poes deelnemend. „Dat was alweer een ongelukje, en dat kwam van uw verkoudheid. Precies zoals het in de krant stond. Het is toch wel eigenaardig!”

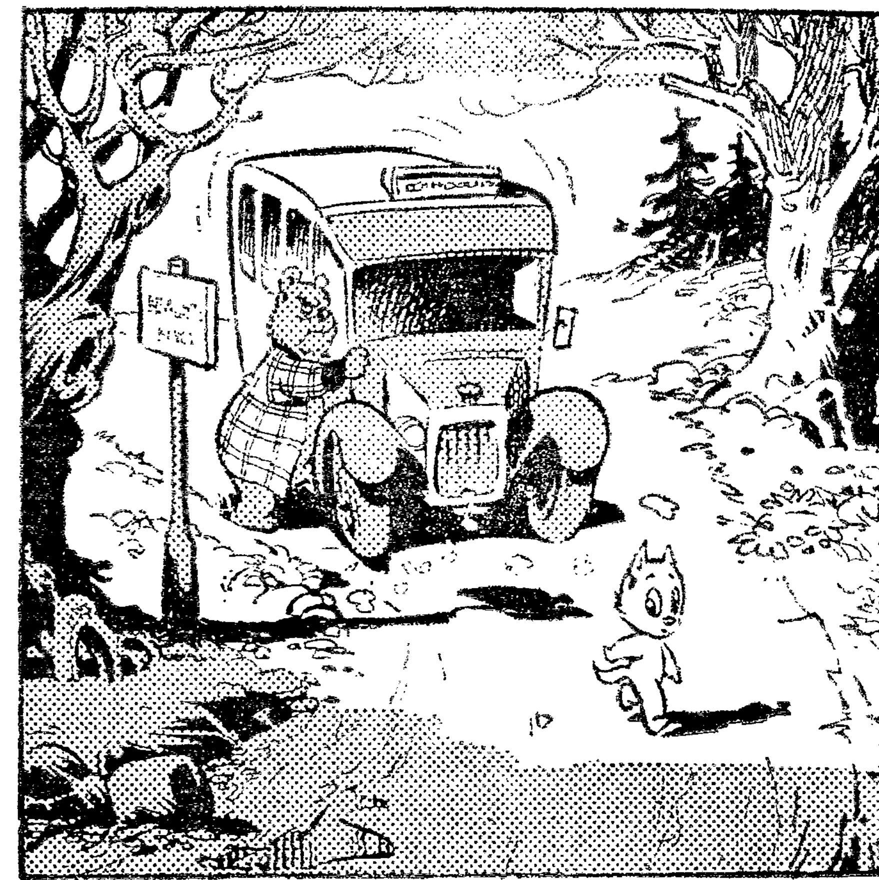
„Wej ja!” stamelde heer Ollie met gebroken stem. „Lach mij maaj uitsj!” Hij trok zijn zakdoek en begon zich het gelaat droog te wrijven. Toen haalde hij diep adem en trachtte zich te herstellen.

„Die krant!” riep hij uit. „Dat is stom geleuter voor eenvoudige lieden! Wat ik had waren helemaal geen ongelukjes. Alleen maar de ge-
Vejkouden ben ik helemaal niet. On-
volgen van een kleine hooikoorts.
gelukjes, bah! Een echt ongeluk komt van buitenaf en niet van binnenuit, als je begrijpt wat ik bedoel. Dat bijgeloof ergert me, en ik..”

Op dat moment werd de plek gepasseerd door een vrachtauto, met balen hooi. Het voertuig bolderde met grote snelheid voort, doch de bestuurder was zo voorkomend om even uit te wijken voor de gevallen heer. Daardoor zakte de lading wat scheef en verloor een van de opgetaste balen. Het hooi plofte op de grond en heer Ollie werd geheel bedolven onder de knisperende, geurige massa.

De bestuurder van de hooiwagen had niet in de gaten, dat hij een gedeelte van zijn lading verloren had en verdween ronkend over de heuvel. Heer Bommel, die moeizaam uit de baal te voorschijn kwam had dan ook het nakijken, maar dat kalmeerde hem niet; integendeel.

„Wegpiraat!" riep hij met verkoude stem. „Schurk! Lui als hij hoorden in de gevangenis. Is de politie er dan nooit als hij nodig is?"

„Kalm heer Ollie", zei Tom Poes sussend. „Het was een ongelukje, en het is goed afgelopen. Bovendien stond er in de krant, dat u daar vandaag voor op moest passen. Ik vind, dat u beter naar huis kunt gaan.."

„Zo vind je dat!" riep heer Bommel uit. „Jij gelooft dus in die onzin! Ik wist wel, dat het gevaarlijk was voor jeugdige en onrijpe lezers! Het is allemaal beïnvloeding en suggestie, als je begrijpt, wat ik bedoel. Ik ga niet naar huis! Sterker nog; ik ga naar de stad om mijn beklag bij die krant te doen!"

„Die krant kan het niet helpen", zei Tom Poes. „Het zijn alleen maar voorspellingen. Maar u moet het zelf weten, ik ga weer eens verder. Het beste met uw verkoudheid". Hij liep heen en heer Ollie keek hem grimmig na.

„Ik moet het zelf weten; dat spreekt!" mompelde hij. „Ik ga naar de stad! Er komt toevallig net een bus aan. Dat is de vlugste manier.." Zo sprekende stapte hij vastberaden in het voertuig, dat bij het bordje tot stilstand kwam.

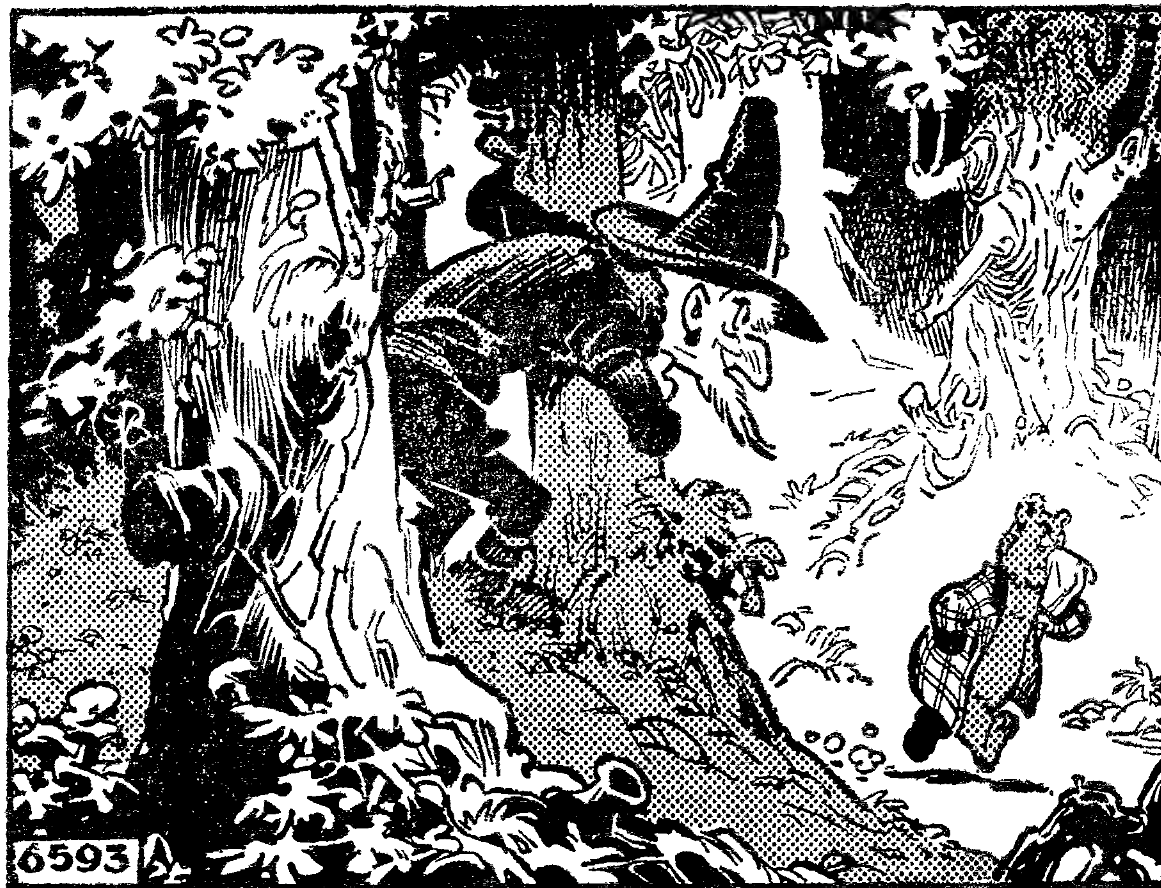

Heer Bommel klom in de autobus, en het voertuig zette zich schommelend in beweging. De weg voerde door het bos en werd steeds hobbeliger en smaller. Ook verdichtte de plantengroei zich, de bomen werden zwaarder en wilder en tenslotte verduisterden ze het zonlicht. Heer Ollie schonk echter geen aandacht aan het voorbijglijdende landschap; hij was te vol van zijn verkoudheid en zijn ergernis.

„Misselijk, zo'n rubriek in een weldenkende krant!", sprak hij tot zichzelf „Op zo'n manier wordt de lezer nu beïnvloed! Zo wordt de eenvoudige massa door de pers op sleeptouw genomen! Maar een heer wenst zijn eigen mening te vormen; ik ga daar scherp tegen optreden!" Zijn gedachten werden gestoord door enige knallen, die uit de motorkap kwamen; er volgden een paar schokken en toen stond het voertuig stil.

„Het spijt me", zei de bestuurder, zich tot zijn enige passagier wendend. „Ik ben bang, dat we het gehad hebben. Ik heb genoeg over die loszittende bout geklaagd, maar u weet hoe dat gaat; ze laten zoiets maar rotten. U kunt beter uitstappen, meneer. Ik moet gaan opbellen en het kan wel even duren." Heer Bommel volgde de chauffeur naar buiten en keek verwezen rond.

„Waar zijn we?" vroeg hij. „Waar is de stad, bedoel ik?"

„De stad", herhaalde de ander verbaasd. „Die ligt de andere kant op! Als u daar heen wilt, zit u in de verkeerde bus. Dit is de richting Zwarte Bergen." Hij liep met snelle pas de weg af om een telefooncel te zoeken, en heer Ollie bleef verbitterd bij het levenloze vervoermiddel achter.

„Hier sta ik nu”, mompelde heer Ollie bitter. „De verkeerde bus genomen, en nog motorpech ook. Oppassen voor ongelukjes, zeiden de sterren. Als het niet zo'n onzin was, die sterren bedoel ik, had ik me er beter aan kunnen houden. De hele dag zit vol narigheid en nu kan ik met mijn verkouden neus tussen tochtige bomen op de bus gaan staan wachten. Het leven van een heer is erg zwaar, als hij een boogschutter is.”

Zo mompelend begon hij het bospad op en neer te lopen, en omdat het een stille dag was bereikte zijn klagelijk geprevel het oor van een grijsaard, die daar in de buurt tussen het geboomte toefde. Verrast stak deze het hoofd om een stam en loerde naar de beproefde heer.

„Een boogschutter, hè?”, sprak hij tot zichzelf. „Dat moet er dan een zijn, die om een uur of vijf geboren is. Heel aardig; de schaduw van Zazel over zijn pad. Ik moet zeggen, dat de professor goed werk gedaan heeft. Nu moet ik verdere maatregelen nemen, voordat ik, arme oude man, er tussen genomen word.”

Kortademig beklom hij de steile heuvel, totdat hij een kale plek bereikte waar een grotopening in de bergwand gaapte. Op het moment, dat hij daar aankwam trad juist professor Sickbock naar buiten.

„De apparatuur werkt voortreffelijk!”, riep de geleerde reeds van verre. „Er valt niets meer aan te verbeteren. Ge kunt tevreden zijn, mijn waarde!”

„Ik ben heel tevreden”, gaf de oude toe. „De zaak werkt uitstekend, dus je bent ontslagen. Je kan gaan. Hèhèhèhè!”

„Je uitvinding werkt uitstekend", herhaalde Hocus Pas. „Ik heb je verder niet meer nodig; je bent ontslagen. Ga weg."

„Wat!?", riep professor Sickbock geschokt uit. „Hoe nu? Wat bedoelt ge? Ontslagen?!! Maar dat is onmogelijk! We hebben toch een contract?"

„Juist", gaf de bejaarde magister toe. „Daarom. Je hebt gekregen, wat ik je beloofd had en nu is het afgelopen. Lees de kleine lettertjes maar eens goed na. Weg met jou!"

Een grote drift maakte zich van de hoogleraar meester en hij maakte een dreigende beweging. Maar de tengere grijsaard wachtte geen geweldplegingen af; hij stiet een kreet uit, die krassend tussen de bergen weerkaatste. Op het geluid daarvan kwam er een lange rij krollen tevoorschijn, die met zwaaiende armen voorstormden en die ook overigens zo'n dreigende indruk maakten dat de geleerde zijn toorn inslikte en het hazepad koos.

„Ik haat lijfelijk geweld", hijgde hij, met fladderende mantel de berg afhollend. „En ook overigens begrijp ik, dat ik beetgenomen ben door deze knoeiende alchemist. Maar hij is nog niet van mij af, al sta ik juridisch dan ook zwak. Uiteindelijk wint de wetenschap het."

Heer Bommel had de tijd gekort door het bospad op en neer te wandelen.

„Dennegeuren zijn goed tegen de verkoudheid", sprak hij troostend tot zichzelf en hij snoof zo diep de geneeskrachtige lucht in dat een langdurige niesbui hol door het woud galmde en hem voor geruime tijd de blik vertroebelde. Daardoor kreeg hij de voortdravende professor pas in de gaten toen hij zich de ogen had uitgewist.

„Sickbock", mompelde hij verrast. „Wat doet die hier? Hij schijnt haast te hebben!"

De geleerde wierp een schichtige blik achterom en bleef toen plotseling staan.

„Kwakzalver!", riep hij met overslaande stem tot de stille sparren. „Broddelende alchimist! Knoeier! Ge zijt nog niet van mij af! Ik zal u op wetenschappelijke wijze vermorzelen!"

„Tut tut", zei heer Ollie, die neussnuitend naderde. „Wat is er aan de hand?"

De hoogleraar keek hem verwilderd aan, haalde enige keren diep adem en dwong toen zijn gelaat tot een glimlach.

„Ik vrees dat ik mij liet gaan", sprak hij verontschuldigend. „Ach ook een kamergeleerde heeft soms de behoefte zich even te uiten."

„Tegen wie?" vroeg heer Bommel wantrouwig. „Werd u achtervolgd? Of bent u ook een boogschutter?"

De lach van de ander verdiepte zich.

„Ach zo", hernam hij. „Een ander slachtoffer van mijn magnetisch-veldrichter! Misschien kunnen wij sasamenwerken, zodat mijn uitvinding niet in verkeerde handen blijft. Ik kan niet veel doen, omdat die oude charlatan daarboven zijn gedrochtjes op mij heeft afgericht. Maar gij, gij zoudt daarginds wonderen kunnen verrichten."

Heer Bommel keek de professor verbluft aan.

„Wat bedoelt u?", vroeg hij. „Samenwerken aan een magnetische richter? Wat voor wonderen zou ik kunnen doen?"

„De zaak is eenvoudig", verklaarde de geleerde. „Als ge deze berg beklimt zult ge daar een grot aantreffen, die gevuld is met prachtige apparaten. Uw blik zal getroffen worden door een grote zwarte en een kleine witte knop. Draai de zwarte naar links en de witte naar rechts; het resultaat zal u verrassen!"

Deze uitsleg voldeed heer Ollie in het geheel niet.

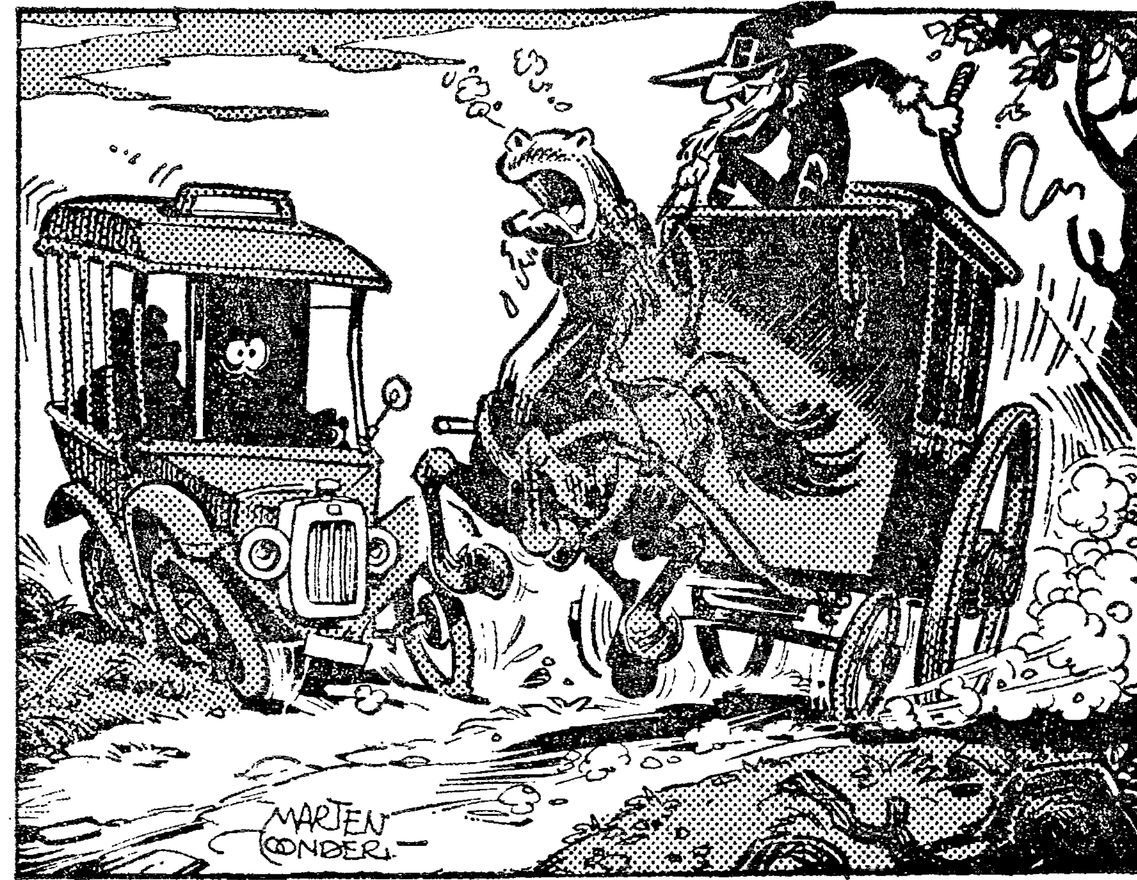
„Waarom zou ik dat doen?", hield hij aan. „Dit is een ongeluksdag en ik wil naar huis en ik heb helemaal geen belangstelling voor verrassende knoppen..."

„Dat komt wel", verzekerde de hoogleraar, met grote passen weglopend. „Ik ken mijn pappenheimers. Vergeet niet, wat ik u gezegd heb."

„Wat is dit nu weer?", vroeg heer Bommel zich geërgerd af. „Men moet tegenwoordig ook alles maar slikken, als heer zijnde. Eerst een boogschutter en dan een pappenheimer. Alsof het een schade is 's morgens havermout te eten!"

Hij was zo in zijn wrevel verdiept, dat hij de grijsaard, die achter hem de heuvel afdaalde, niet opmerkte. En ook deze schonk geen aandacht aan de eenzame heer; hij had geheel andere gedachten in het hoofd.

Heer Bommel wandelde peinzend terug. De opmerkingen van professor Sickbock had hij in het geheel niet begrepen en daarom gaven ze hem veel te denken.

„Knoppen omdraaien, boven op de bergen", prevelde hij onder het gaan. „Wat een onzin is er tegenwoordig in de wereld zelfs bij gestudeerde lieden! Astromanische rubrieken in de kranten en nu dit weer! Het is meer dan een heer verwerken kan, vooral wanneer hij een verkouden boogschutter is. En dag vol ongeluk, dat is het."

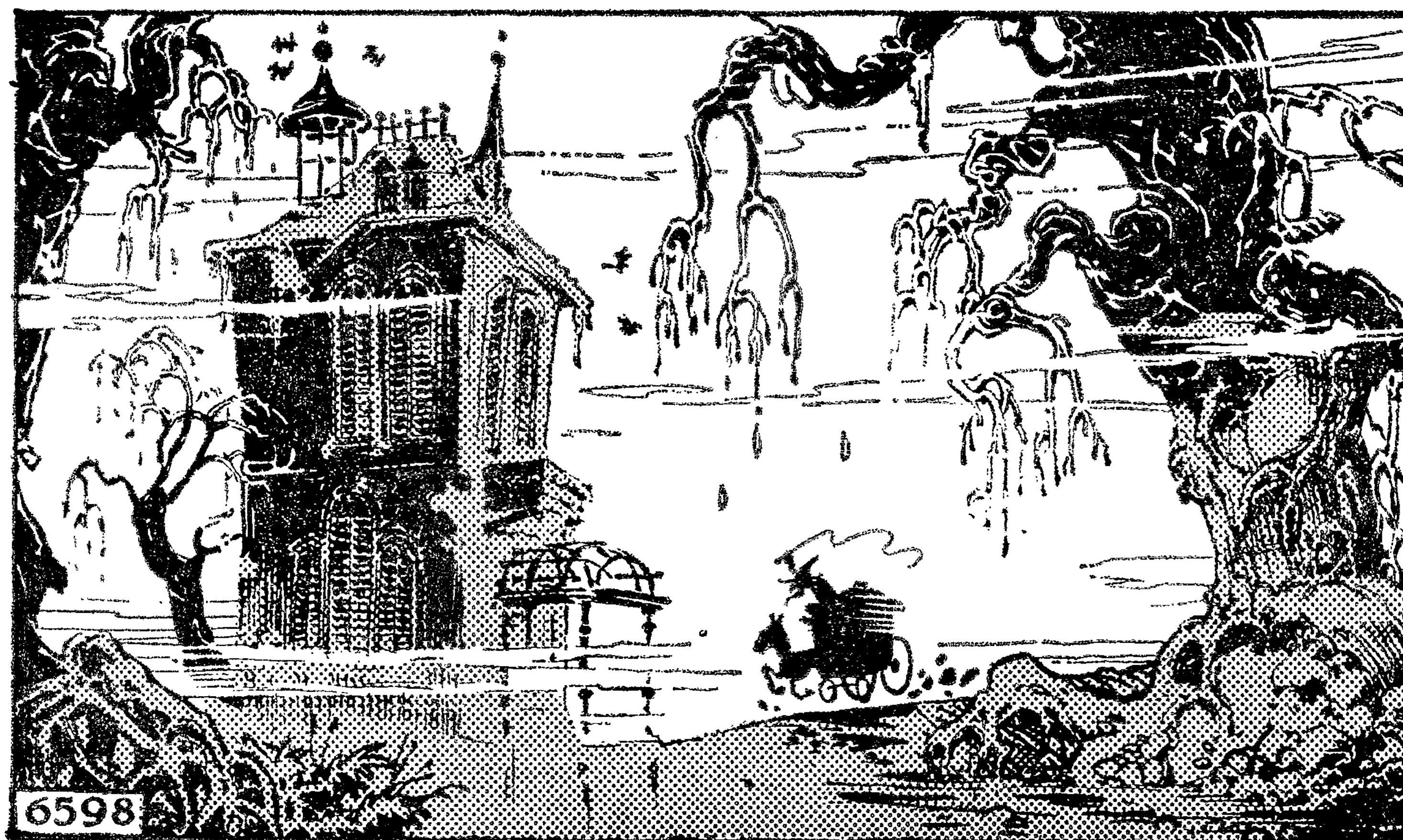
Inmiddels was hij weer bij de bus aangekomen, en daar merkte hij dat toch niet alles tegenzat. Het voertuig was hersteld, en de chauffeur die hem zag naderen, wenkte hem.

„U kunt meerijden!", riep hij. „Er moet een ander onderdeel in en daarom gaan we terug naar de stad."

Dat was dus een meevaller en heer Ollie maakte het zich gemakkelijk, terwijl de wagen ploffend en rammelend het woud achter zich liet. Ze kwamen nu op een kale vlakte, waar de weg zich kronkelend doorheen slingerde. Tegemoetkomend verkeer was er niet, zodat de chauffeur erg schrok toen er op een viersprong plotseling een vreemde koets met grote snelheid voorbij raasde zonder zich aan voorrangsregels te storen. Alleen door zeer krachtig remmen kon hij een lelijke aanrijding voorkomen.

„Wegpiraat!", prevelde hij. „En politie is er natuurlijk weer niet. Ze moesten die varkens opsluiten."

„Inderdaad", gaf heer Bommel geschokt toe. „Maar het was wel een heel vreemde piraat, en ik geloof dat ik het varken op de bok herkende, als u begrijpt wie ik bedoel."

De vlakte liep naar het noorden glooiend af en werd tenslotte zo diep, dat het landschap in dras veranderde. Enkele verzuurde bomen staken hun stammen uit de drab omhoog en de weg ging over in een onbegaanbaar modderpad. Wandelaars werden hier slechts zelden waargenomen en verkeer ontbrak er geheel. Uit dit moeras rees een verwaarloosd gebouw, dat met zijn half vergane luiken een droefgeestige aanblik bood. Het was reeds meer dan een eeuw onbewoond geweest en het mag dan ook verwondering wekken, dat er die middag een koets op het huis toereed om voor de ingang halt te houden. Het was het rijtuig dat bijna een droevig ongeval met de Rommeldamse autobus veroorzaakt had, zoals oplettende lezertjes zich zullen herinneren. De grijsaard, die met stramme benen van de bok klom, trok zich van de nare omgeving niet veel aan. Integendeel, een glimlach verlevendigde zijn stroeve mond toen hij de klopper op de vermolmde deur liet vallen en met ongewone hoffelijkheid nam hij zijn hoed af toen er open werd gedaan.

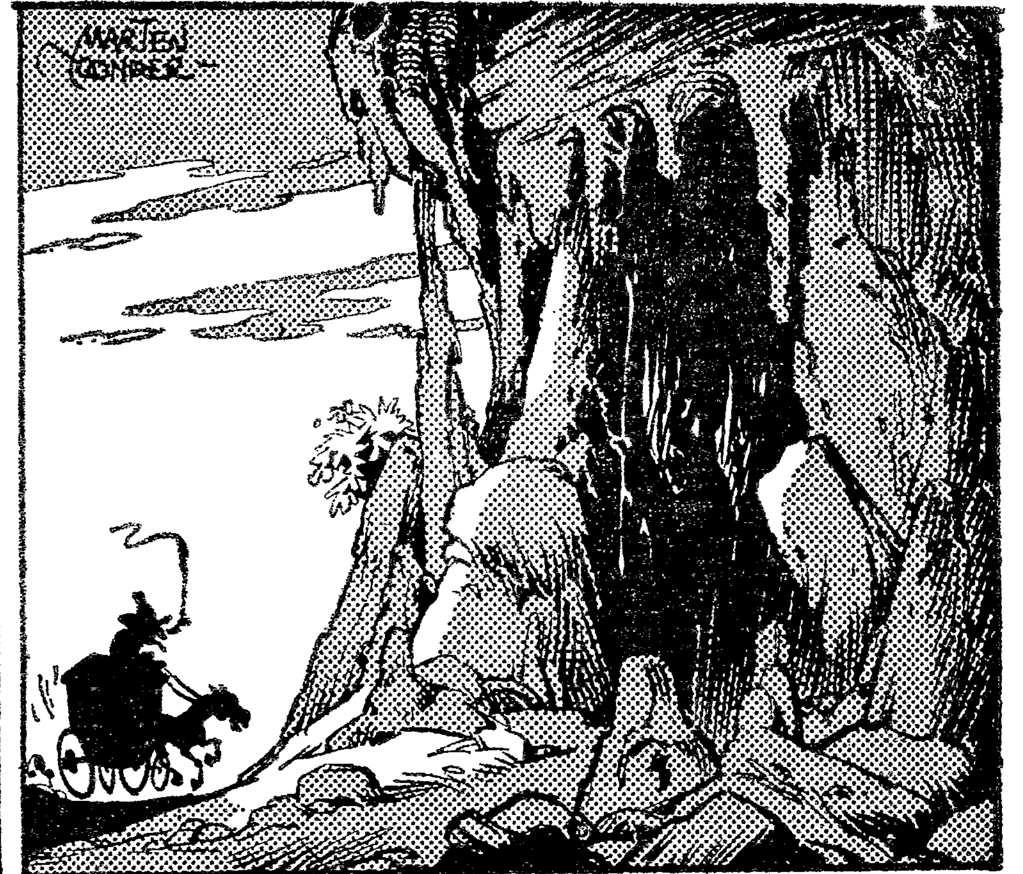
„Ivy", sprak hij ontroerd. „Het is lang geleden dat we elkaar zagen. Maar ik wist dat ik je thuis zou treffen; je bent een schorpioen in de maagd. Hèhèhèhè!"

De dame in de deuropening zette grote ogen op en snoof misprijzend.

„De ouwe Hocus!", zei ze. „Tot je dienst", gaf de bezoeker toe. „Jij bent er trouwens ook niet jonger op geworden. Maar ja, heksen verouderen snel. Mag ik binnenkomen? Ik heb iets belangrijks te bespreken."

De bejaarde magister stapte met krakende knieën de hall binnen en snoof aandachtig de geur van rotting en bederf op. Flarden van gordijnen wapperden door de vensterloze ramen, en de tocht blies speelse stofwolkjes langs de vermolmde vloer.

„Héél sfeervol!", prees de grijsaard. „Ja, ja, het is lang geleden, dat we elkander zagen. Maar we komen vooruit in de wereld."

„Houd je praatjes bij je", zei de dame met kille stem. „Ik heb geen goeie herinneringen aan jou. Je bent een verlopen knoeier."

„Het is goed om je gekras weer te horen, mijn raafje", hernam Hocus Pas. „Het roept mijn beste gevoelens wakker. Dit keer kom ik niet met lege handen. Integendeel; ik kom je de wereld aanbieden! Ik zal het lot van de aardbol in je tedere spinne handen leggen wanneer je me je ja-woord geeft!"

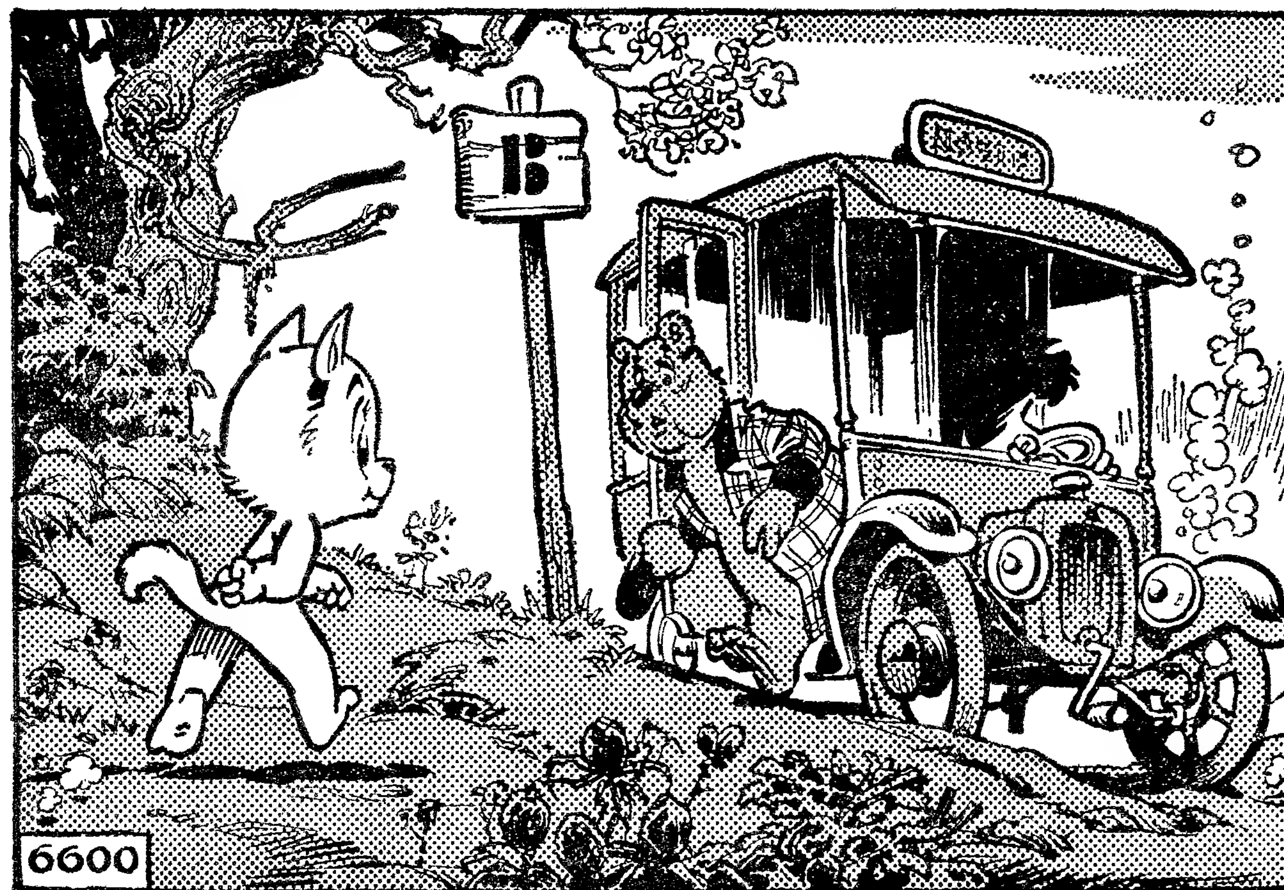
„Mooi gekakel van een oude kerel", zei Ivy minachtend. „Ik loop daar niet voor een tweede keer in."

„Dat hoeft ook niet, schorpioenehartje", suste de bezoeker. „Ik zal je naar mijn grot brengen om je te laten zien, dat het mij ernst is. Als magister heb ik het hoogtepunt in de alchemie bereikt, en samen zullen we er iets moois van kunnen maken, héhéhé!"

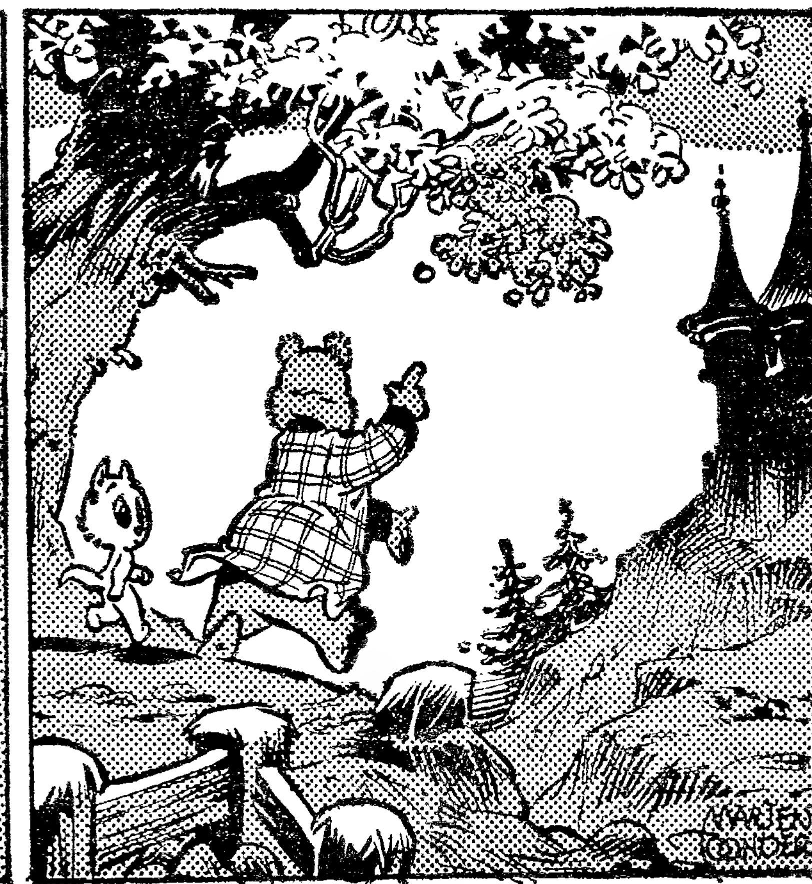
De echo's van zijn lach verwoeien in het doorluchtige gebouw en schrokken menige vleermuis op.

„Goed", zei het meisje na enig nadenken. „Ik wil die grot wel eens zien. Maar als je me voor de gek houdt ben je nog niet jarig."

Ze volgde de grijsaard naar de koets, en even later kon men het duistere voertuig in de richting van de bergen zien jagen.

Heer Bommel was intussen met de bus teruggegaan; maar hij reed niet door naar de stad. Bij de halte Bommelstein stapte hij uit en zuchtte vermoeid.

„Het heeft geen zin om me bij de krant te gaan beklagen”, zei hij tegen Tom Poes, die hij toevallig tegenkwam. „Dit is een ongeluksdag; dat voel ik altijd heel fijn aan.”

„Dat stond ook in de kranterubriek”, zei Tom Poes. „Verkoudheid en ongelukjes, weet U nog wel?”

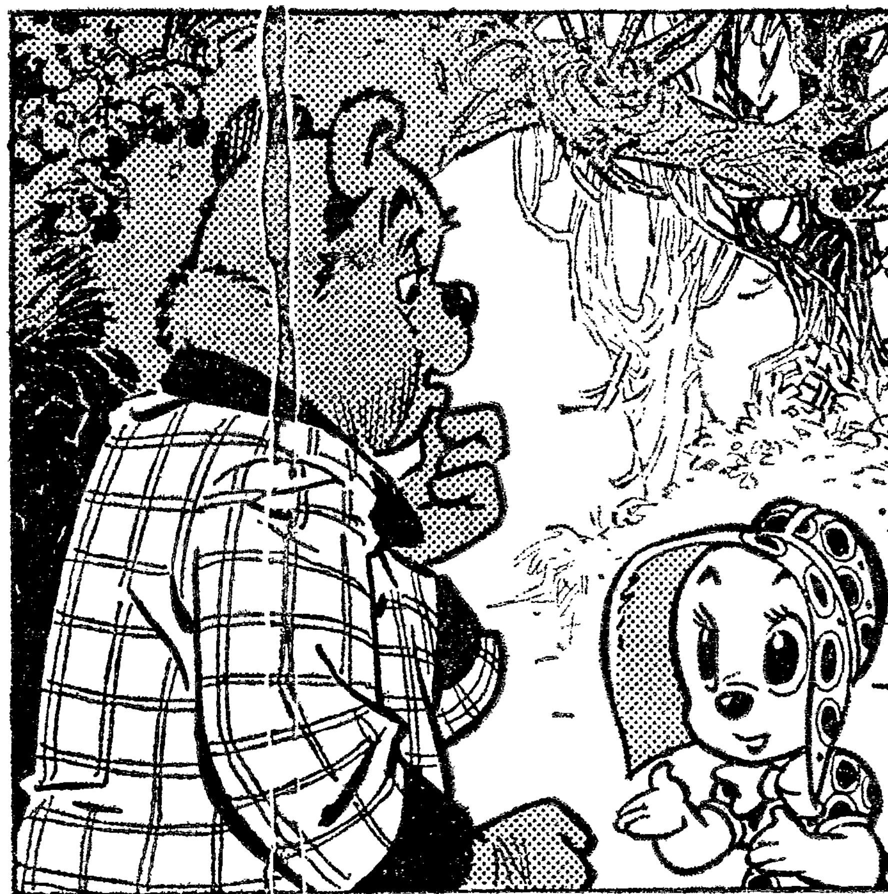
„Onzin”, hernam heer Ollie, krachtig zijn neus snuitend. „Ik heb gewoon de verkeerde bus genomen. En daarna heb ik professor Sickbock ontmoet die mij hoogst nerveus gemaakt heeft met rare praatjes over knoppen in een grot. Ik wil mij nu eerst rustig bezinnen en dan zullen we morgen wel weer verder zien.

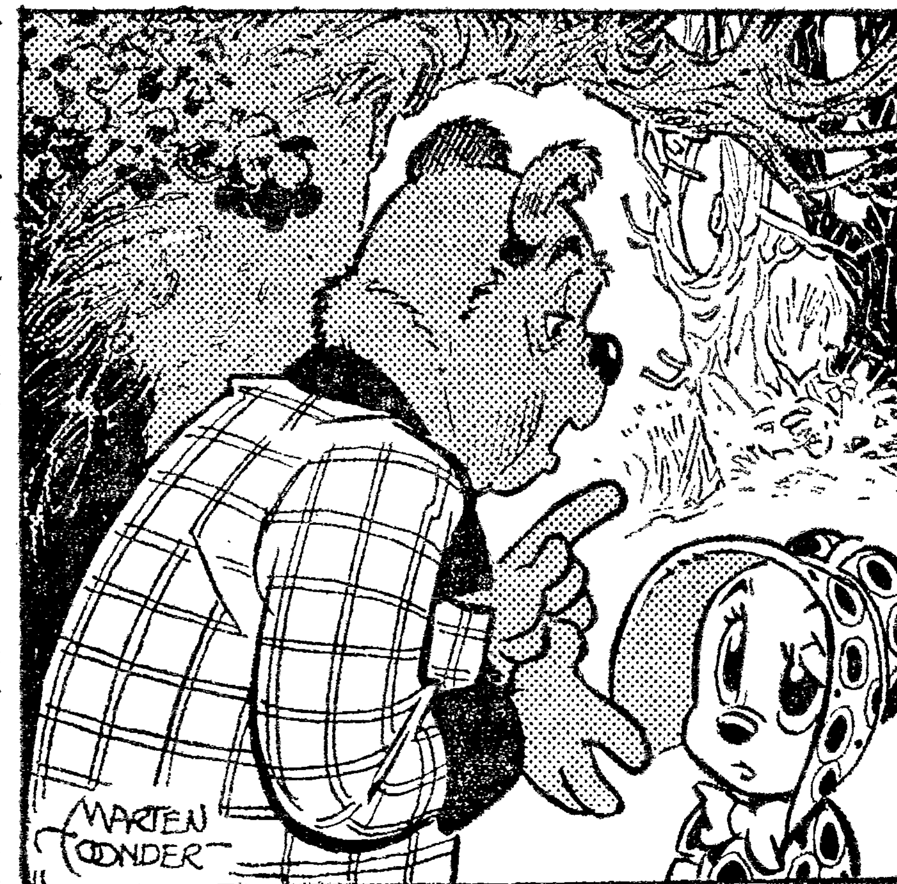
Eén ding is me duidelijk; de pers is bezig om de lezers verkeerd te beïnvloeden en daar moet ik als heer zijnde een einde aan maken.”

„Hm”, zei Tom Poes. „Ik zou liever willen weten, wie die astromanische stukjes schrijft.”

Heer Bommel volgde echter zijn eigen gedachtengang. „Je moet weten”, ging hij voort, „dat het geschrijf in een dagblad een machtige invloed op eenvoudige lieden heeft. Daar schuilt een gevaar, volg je me? Ik ben tenslotte een wetenschappelijk gevormd heer, en zelfs ik schrok toen ik een zwarte koets op een viersprong zag! Dat gaat zo niet langer, zeg nu zelf!”

„Sickbock, hè?", herhaalde Tom Poes. „En een zwarte koets op een viersprong... Hm. Ik ga naar huis. Dag heer Ollie."

Hij sloeg een zijpad in en heer Bommel vervolgde schouderophalend zijn weg.

„Dit soort dingen is vooral voor de jeugd gevaarlijk", zei hij tot zichzelf. „Het wakkert bijgeloof aan, dat ziet men nu maar weer eens. Maar gelukkig staan volwassen en ervaren lieden paraat om hier in te grijpen."

Op dat moment kreeg hij zijn buurvrouw in het oog, die wat bedrukt de heuvel beklom, en hij hield glimlachend halt.

„Goede middag, mevrouw", sprak hij. „Ik bedacht net, dat wij als volwassenen een plicht hebben tegenover de jeugd. Leest u die onzinnige stukjes wel eens? Over de sterren, als u begrijpt wat ik bedoel?"

„Ja, erg hè?", zei juffrouw Doddel. „Ik ben er helemaal naar van, want de voorspelling voor vandaag was toch zó slecht, Ollie! En ten slotte staat het zwart op wit gedrukt; dus zal het wel waar zijn, denk je ook niet?"

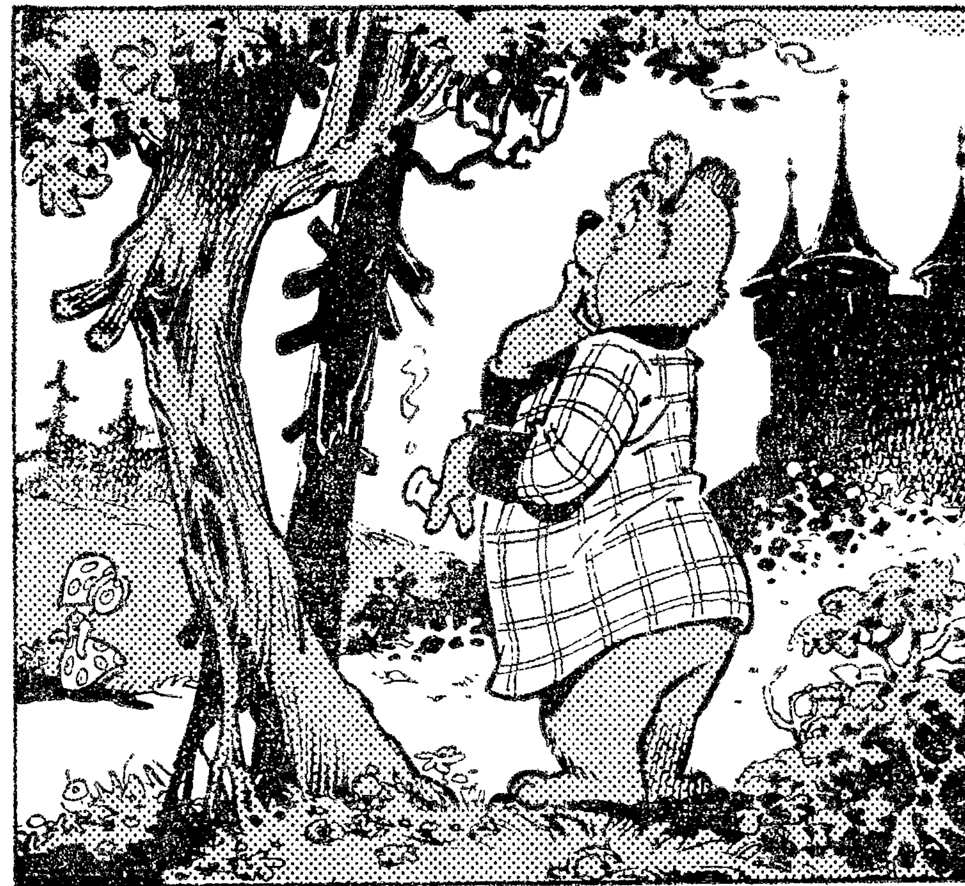
„Natuurlijk niet!", zei heer Bommel streng. „Het is dom geschrijf om een boekje te vullen. Men zuigt zoiets uit de duim. Maar het nare is, dat sommige lezertjes er waarde aan hechten"

„Ik wist wel dat jij er zo over zou denken", hernam het vrouwtje. „Jij staat zo sterk in het leven, hé? Voor een vrouw alleen valt het allemaal niet mee, hoor!"

Heer Ollie zakte wat in en er verscheen een bezorgde rimpel tussen zijn ogen.

„Voor een heer alleen ook niet", mompelde hij terneergeslagen. „Maar ik ga er iets aan doen, al weet ik ook nog niet wat..."

Heer Bommel stak een pijp op en liep samen met zijn buurvrouw in de richting van Bommelstein.

„De pers heeft een te grote invloed op eenvoudige lieden", sprak hij. „Als weldenkend heer moet ik daar iets aan gaan doen."

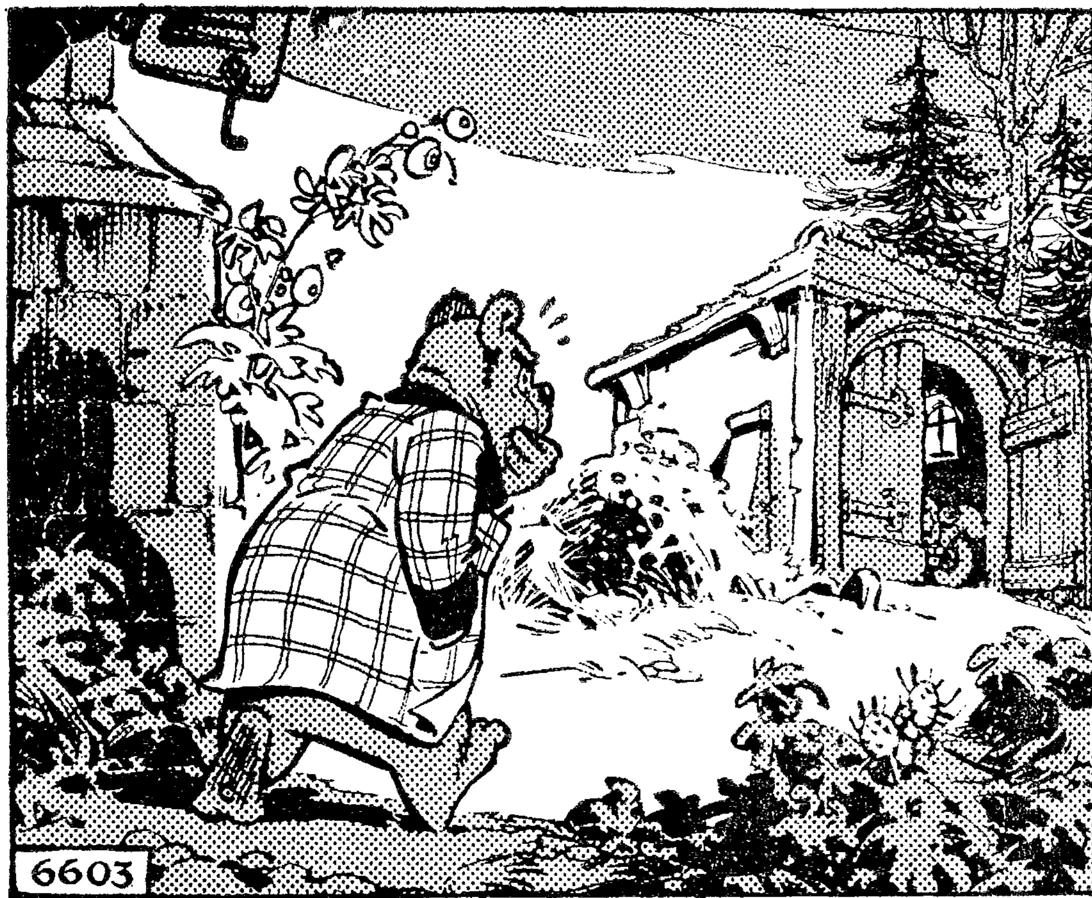
„Ja, jij bent erg knap", zei juffrouw Doddel. „Maar het lot kan je toch niet veranderen, hoor! Ten slotte staat het zelf in de krant, en de horoscopes komen altijd uit. Er zijn echt veel hoogstaande dames die er in geloven. En er is gisteren een genootschap van astromanen opgericht, Ollie! Ik denk, dat ik ook lid ga worden."

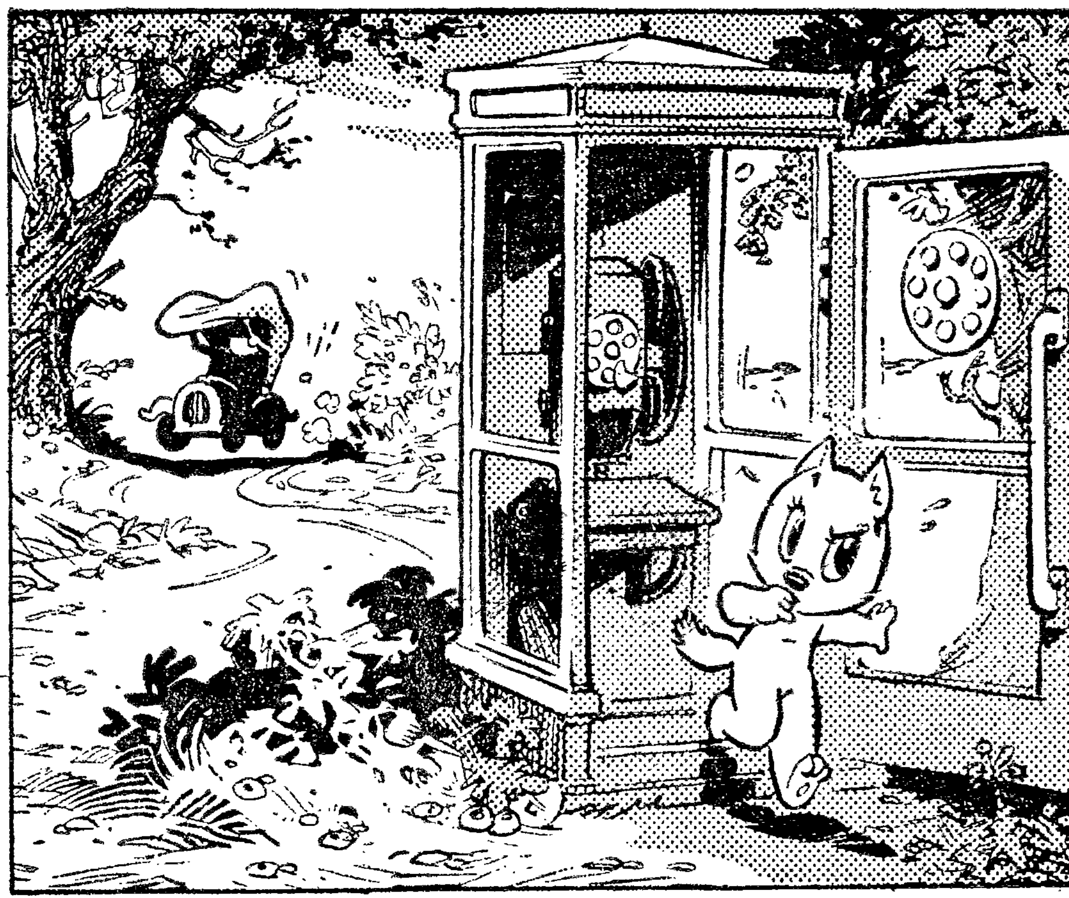
Deze woorden gaven heer Bommel te denken. Hij keek het vrouwtje peinzend na toen ze in de richting van haar huisje verdween en liep toen hoofdschuddend verder.

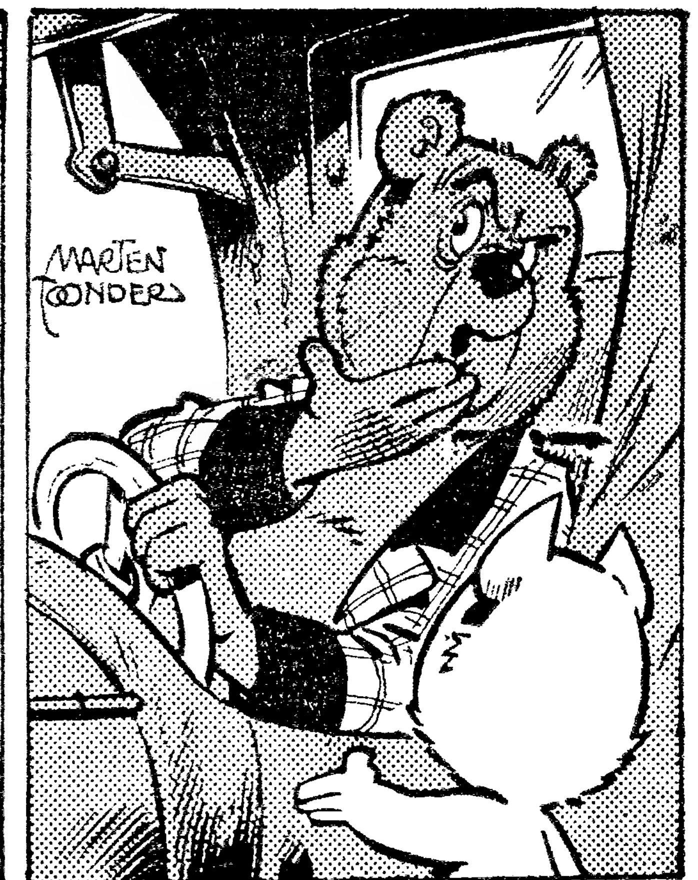
„Allemaal onzin", mompelde hij, maar zijn stem klonk niet zo zeker meer. Twijfels begonnen hem te bekruipen, en die werden nog sterker toen Joost hem bij het tuinhekje aansprak.

„Excuseer, heer Olivier", zei de trouwe knecht, terwijl hij zijn hark een ogenblik liet rusten. „Ik ben zo vrij geweest de waarschuwing aan boogschutters geheel uit te lezen. U moet aandacht schenken aan een ontmoeting met een zwarte vreemdeling. Dat komt na de verkoudheid en de ongelukjes, met uw welnemen."

„Zwarte vreemdeling?", herhaalde heer Bommel onaangenaam getroffen. „Ik heb er twee ontmoet. Eèn in een rijtuig, en de ander was Sickbock. Ach wat; allemaal onzin..."

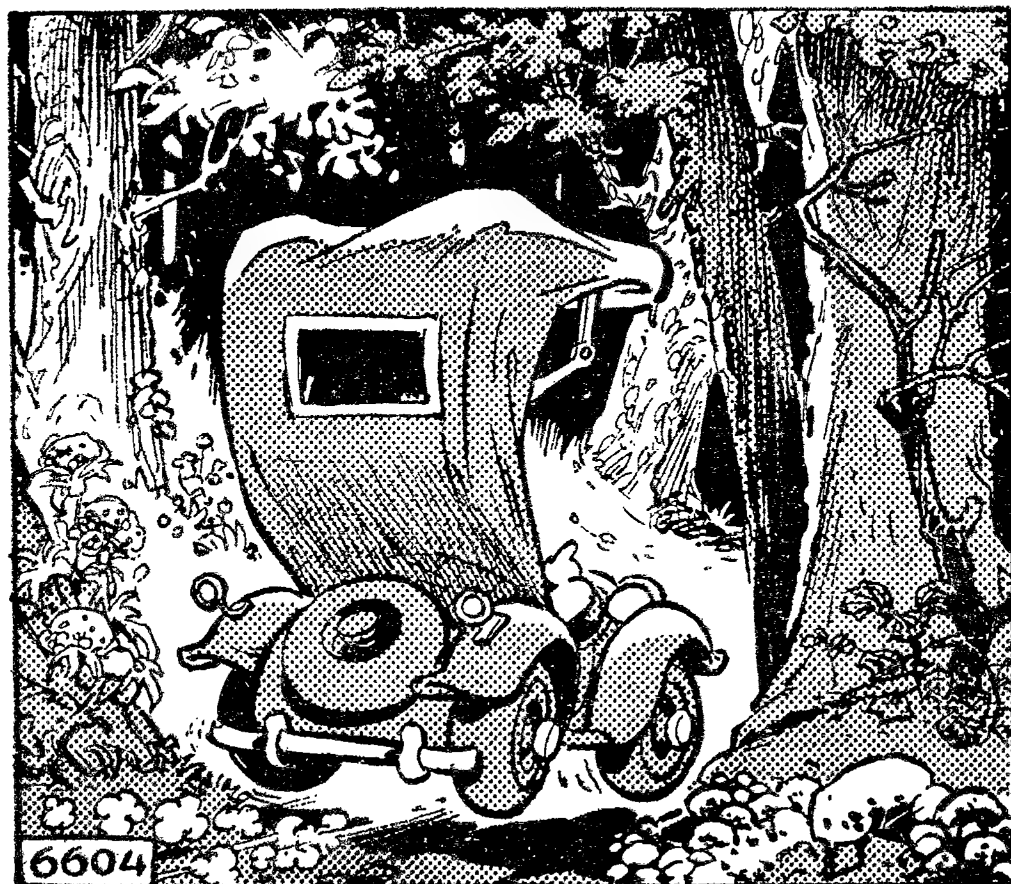
Heer Bommel had zich rustig bij de haard in een boek willen gaan verdiepen, maar na de woorden van Joost bedacht hij zich.

„Zitten helpt niet", dacht hij bezwaard. „Deze tijd vraagt om daden! Ik moet onmiddellijk ingrijpen voordat Doddeltje een astromaan wordt. Trouwens, ook met Joost loopt het mis, dat voel ik heel fijn aan. En nu spreek ik nog niet eens over Tom Poes."

Zo denkende reed hij de Oude Schicht uit de garage om zich naar de stad te begeven en zodoende haalde hij Tom Poes in, die juist uit een telefooncel kwam. Hij had, na het gesprek met heer Ollie, de krant opgebeld om het adres van de astroloog te vragen, maar dat had hem niet veel geholpen.

„Argus weet alleen, dat die artikeltjes ergens uit de bergen komen", zei hij, toen heer Bommel naast hem stilhield. „Ze worden altijd met de autobus meegegeven en ze worden geschreven door een oude man, die een zwart pak aan heeft; meer weet Argus niet. Daar komen we niet veel verder mee."

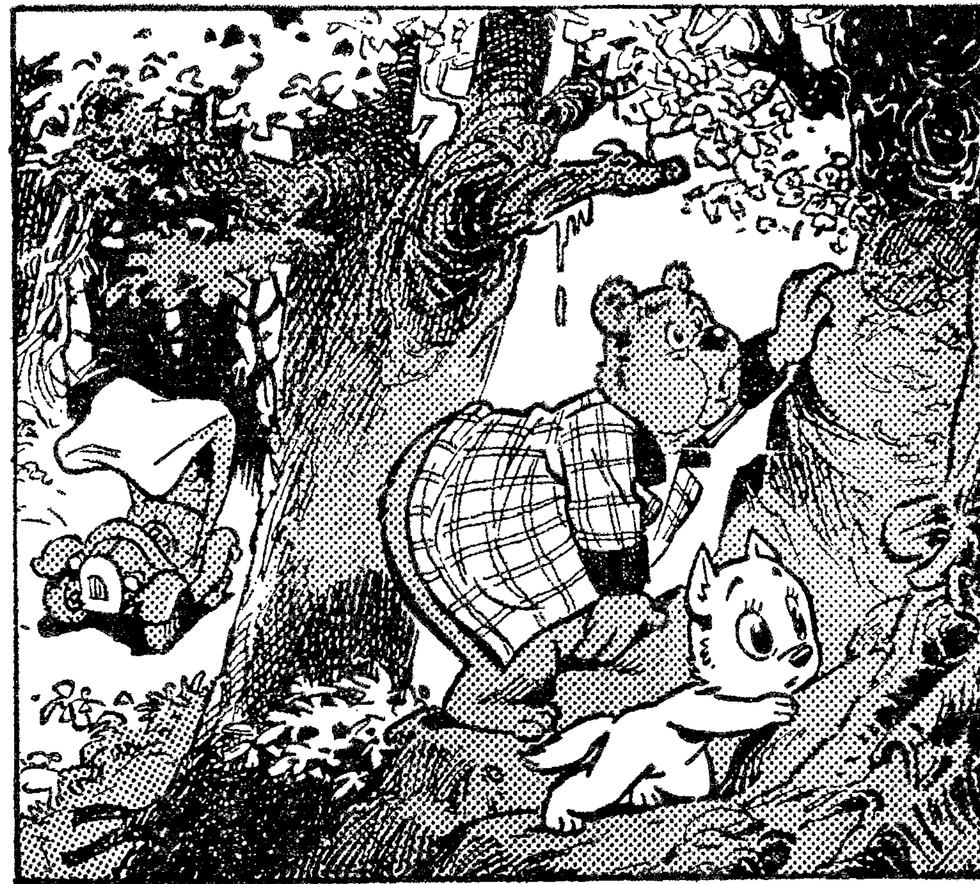
„Een zwarte man, huh?", herhaalde heer Ollie zorgelijk. „De bergen zei je? De autobus? Dat geeft me te denken! Ik heb vanmorgen Sickbock bij een bushalte in de bergen ontmoet. En ik moet oppassen voor een zwarte vreemdeling, zei die rubriek die natuurlijk onzin is. Maar men kan nooit weten, als je begrijpt wat ik bedoel. Mijn scherpe verstand zegt me... eh... Ik weet wat, jonge vriend! Stap in, dan gaan we de omgeving van die bushalte eens met z'n tweetjes ragfijn onderzoeken. Twee weten soms meer dan één, wat jij?"

Tom Poes klom in de Oude Schicht, want hij voelde wel wat voor een onderzoek. Vooral toen heer Bommel hem al rijdende had uitgelegd wat er die morgen precies gebeurd was.

„Het was toch niet gewoon, wat die professor zei", mompelde hij. „Het is de moeite waard om de grot op te gaan zoeken waar hij het over had. U moet daar knoppen gaan omdraaien, maar u weet niet meer welke kant op?"

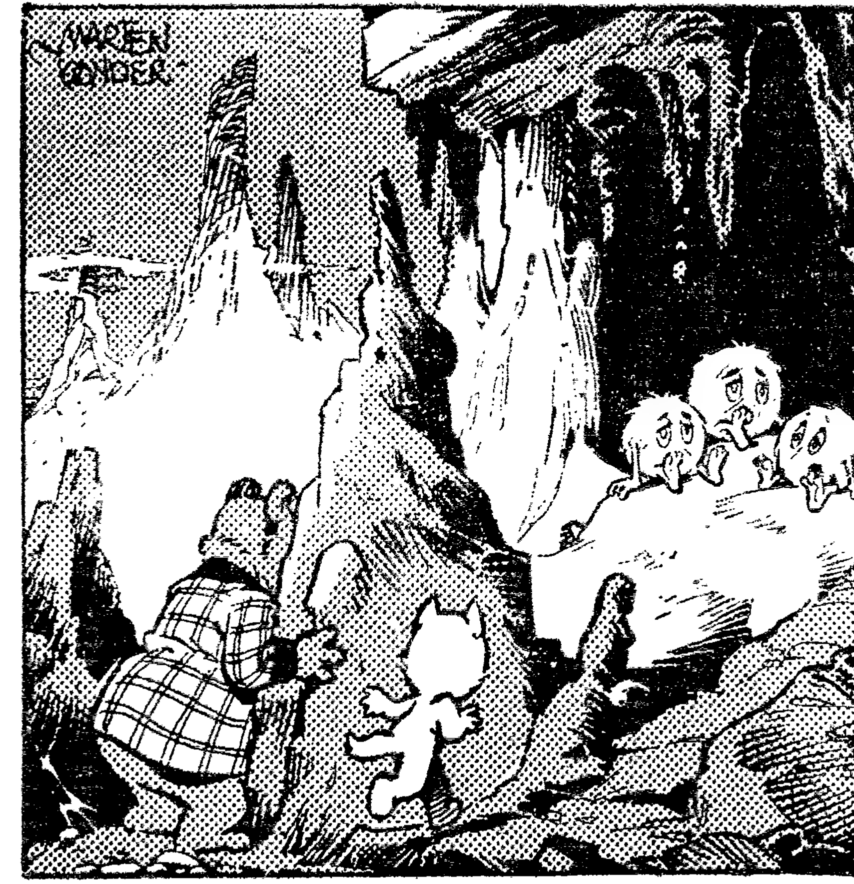
„Dat ben ik even een beetje vergeten", zei heer Ollie ongeduldig.

„Maar dat doet er nu niet toe. Het resultaat zou me verrassen, zei hij. En kijk, hier in de buurt was het; bij deze berghelling, zie je wel?"

Ze verlieten de Oude Schicht en begonnen naar boven te klimmen langs dezelfde weg die professor Sickbock die ochtend genomen had.

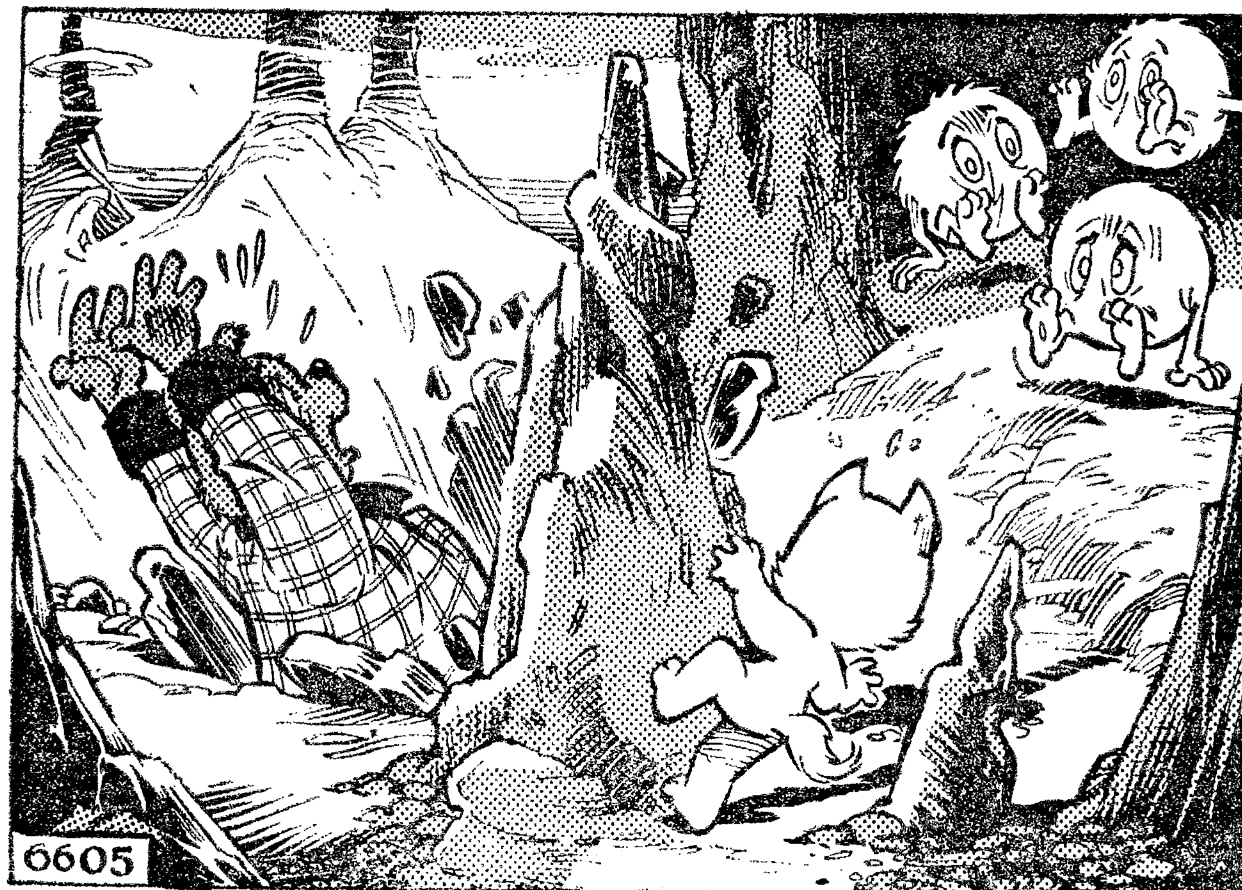
„Het is steil", zei Tom Poes hijgend. „Maar misschien loont het de moeite. Het zou best mogelijk kunnen zijn, dat dit iets met de sterrenrubriek te maken heeft, al zou ik ook niet weten wat."

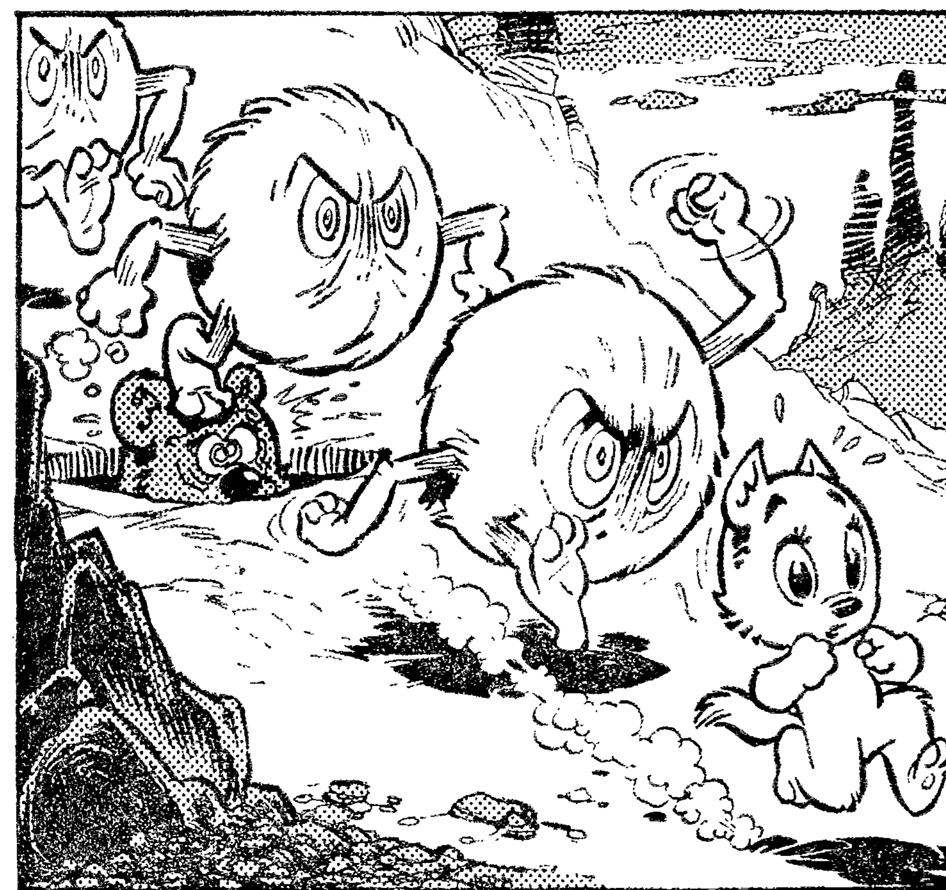

Heer Bommel was te zeer achter de adem om te antwoorden, en ook toen ze op de berg waren aangekomen kreeg hij geen kans.

„Voorzichtig!", fluisterde Tom Poes. „De zaak wordt bewaakt; daar zitten een paar heel rare kereltjes!"

Heer Ollie keek geschrokken om de vulkanische piek, waar ze achter stonden, en daardoor had hij niet in de gaten, dat er aan zijn voeten een diepe kuil gaapte.

„De grot wordt bewaakt!", zei heer Bommel heel zachtjes tot zichzelf. „En die wachters zien er raar uit,; niet gewoon, bedoel ik. Maar wanneer we nu onder dekking van deze rotsen geruisloos nader sluipen.."

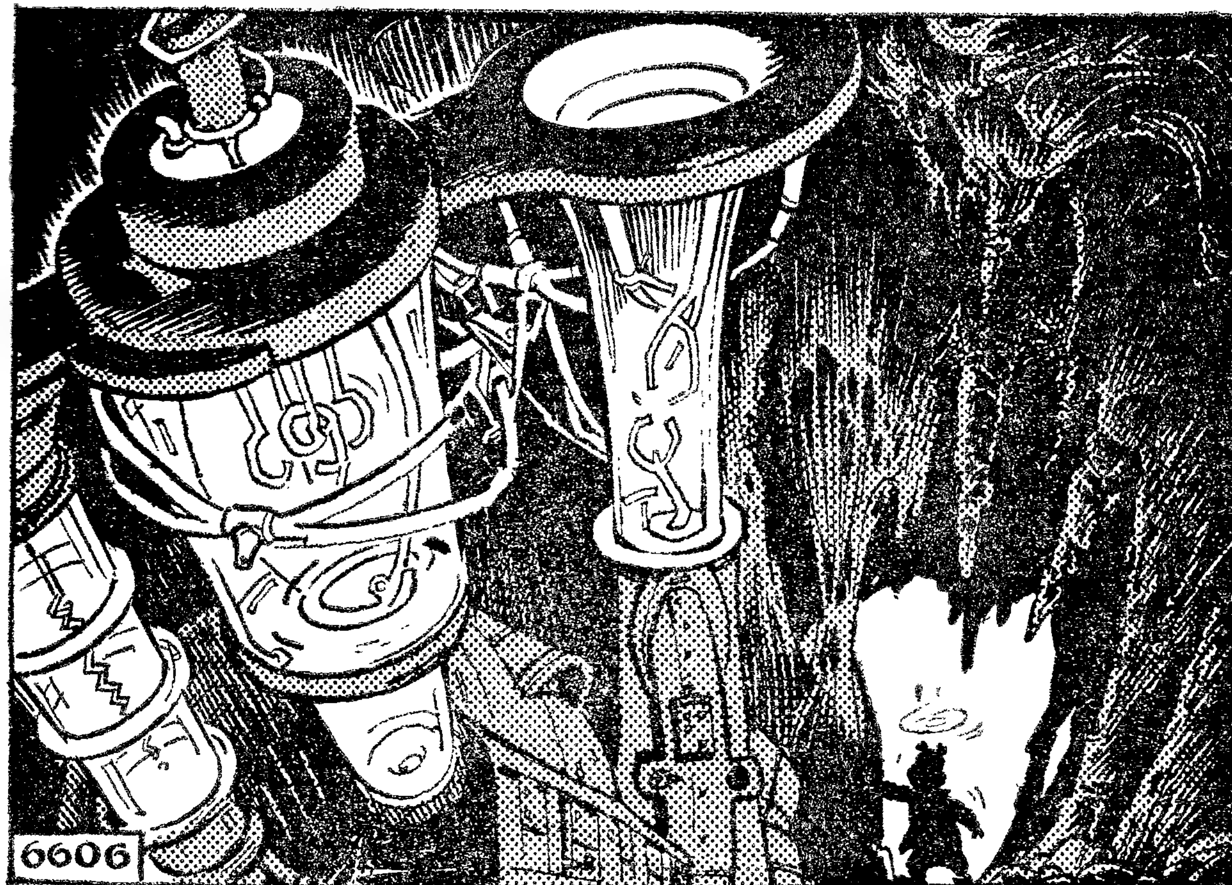
Met deze gedachte bewoog hij zich behoedzaam voorwaarts en stapte zodoende in de kuil, die aan zijn voeten gaapte. Er klonk een rauwe kreet, en het gekraak van afbrokkelend gesteente toen hij tot aan de neus in het gat verdween trok sterk de aandacht.

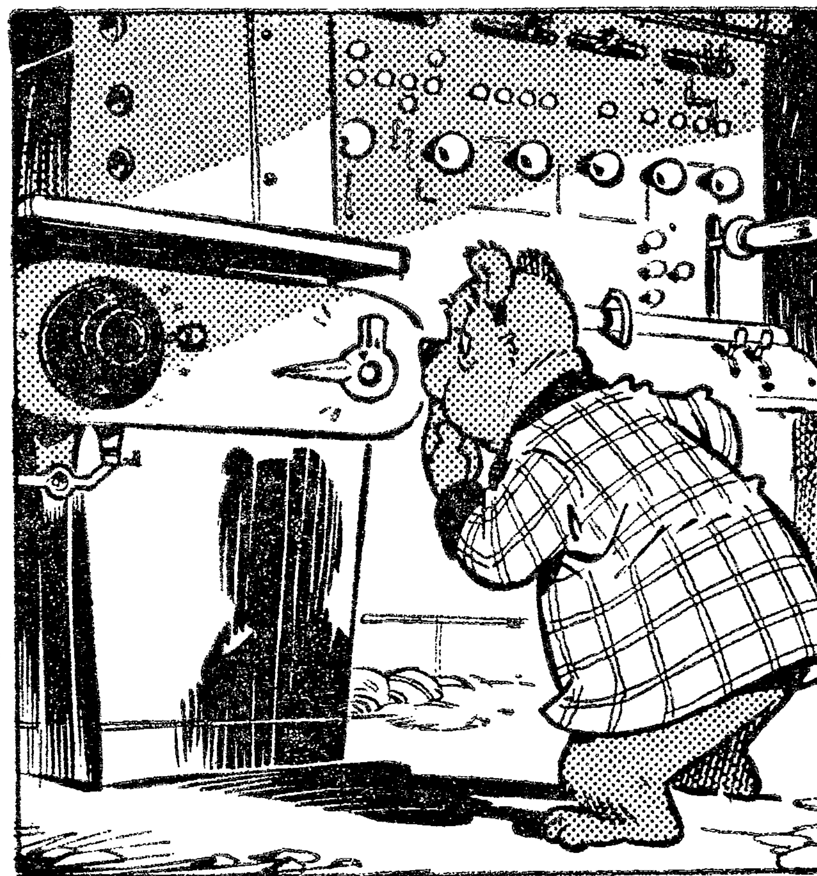
De krollen sprongen overeind en gluurden door hun haren oplettend rond. In helder licht lijden deze wezens echter aan dagblindheid; de enige die ze dan ook zagen was Tom Poes. Hij stak helder tegen het grauwe landschap af toen hij haastig achter de rotspiek terugsprong en daardoor schonken ze in het geheel geen aandacht aan de versufte heer, die onopvallend en laag bij de grond uit de kuil keek.

Onder het uiten van grauwende geluiden stormden de krollen voorwaarts en Tom Poes rende zo vlug als zijn benen hem dragen konden de hoogvlakte op. Al spoedig lag de grot verlaten terwijl de verdwijnende voetstappen in de wind verwoeien. Hier boven uit kon men een ander geluid waarnemen; een piepend gehijg, dat heer Ollie uitstiet toen hij zich moeizaam uit het gat omhoog wrong en de aarde weer betrad.

Een zware hoofdpijn kwelde hem, en ook overigens voelde hij zich lang niet lekker. De val en het passeren van de krollen hadden hem niet onberoerd gelaten, zodat hij draaierig en met onvaste tred over het plateau scharrelde.

„N-nader s-sluipen.."; stamelde hij. „N-na-naar de g-grot, bedoel ik.."

Toen heer Ollie de ingang van de grot bereikt had bleef hij staan en staarde duizelig rond. Voor zijn verglaasde blikken strekte zich een grote ruimte uit, die vaag verlicht werd door lampjes, die aan en uit flitsten en door vreemde apparaten, die een mat schijnsel uitstraalden. Het gezicht daarvan gaf heer Bommel nieuwe krachten.

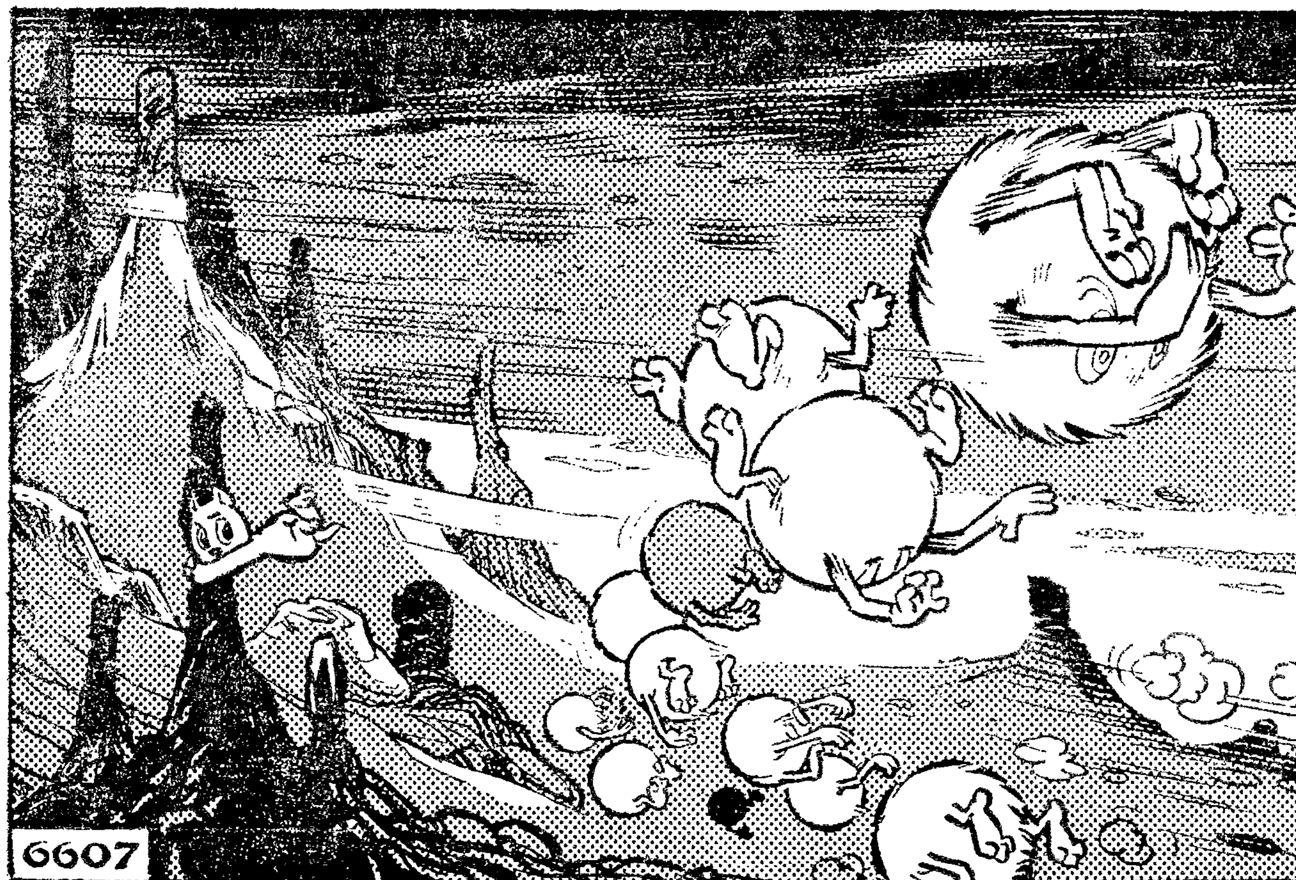
„Sickbock had gelijk”, prevelde hij. „Hij zei, dat ik verrast zou zijn en dat ben ik! Dit lijkt meer op een fabriek dan op een spelonk als men begrijpt wat ik bedoel. Wat een rare machines!”

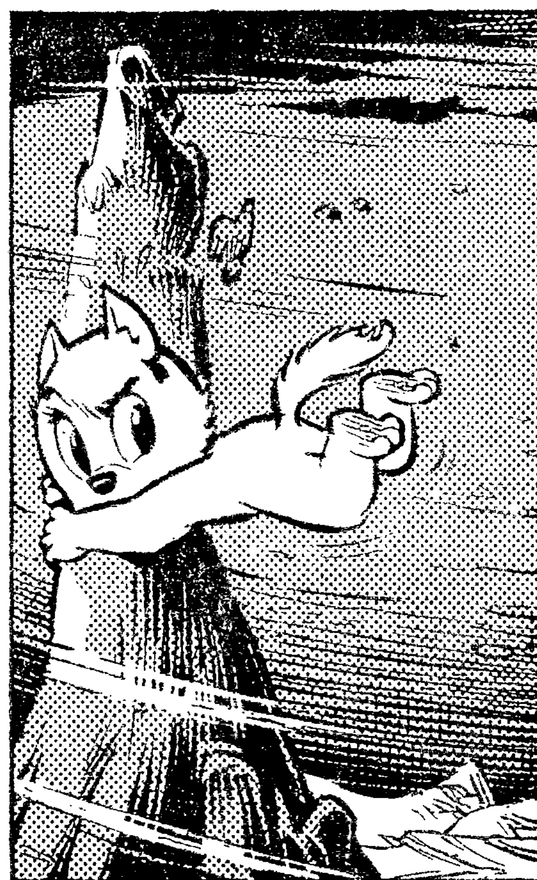
Voorzichtig bewoog hij zich voorwaarts en sloop langs de wanden, die met knopjes en lichtbollen bekleed waren. Zodoende geraakte hij tenslotte bij een brede kolom, waar twee eigenaardige schakelaars uit staken.

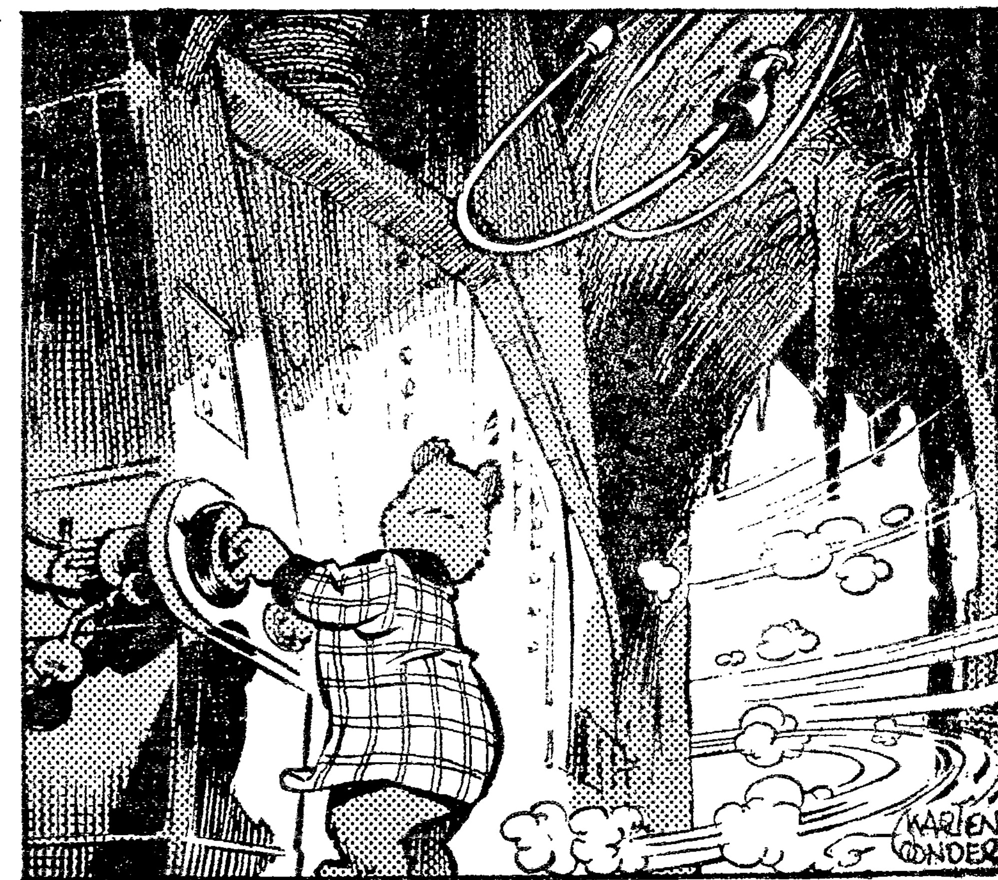
„Wacht eens even”, hernam de bezoeker de pas inhoudend. „De professor had het over twee knoppen, een witte en een zwarte. Dat moeten deze zijn! Die moest ik omdraaien en dan zou ik pas verrast wezen! Nu herinner ik mij alles weer glashelder! Maar ik ben vergeten welke kant ik ze moest uitdraaien. Was dat linksom of rechtsom, of zo? Laat ik maar eens iets proberen; kwaad zal het niet kunnen.”

Hij stak een hand uit en begon aarzelend aan de schakelaars te frutselen totdat ze een ruststand bereikten.

De gevolgen daarvan waren in de grot niet direct te merken, maar buiten stak er een sterke wind op en zwaren wolken pakten zich aan de horizon samen. In de schaduw daar-

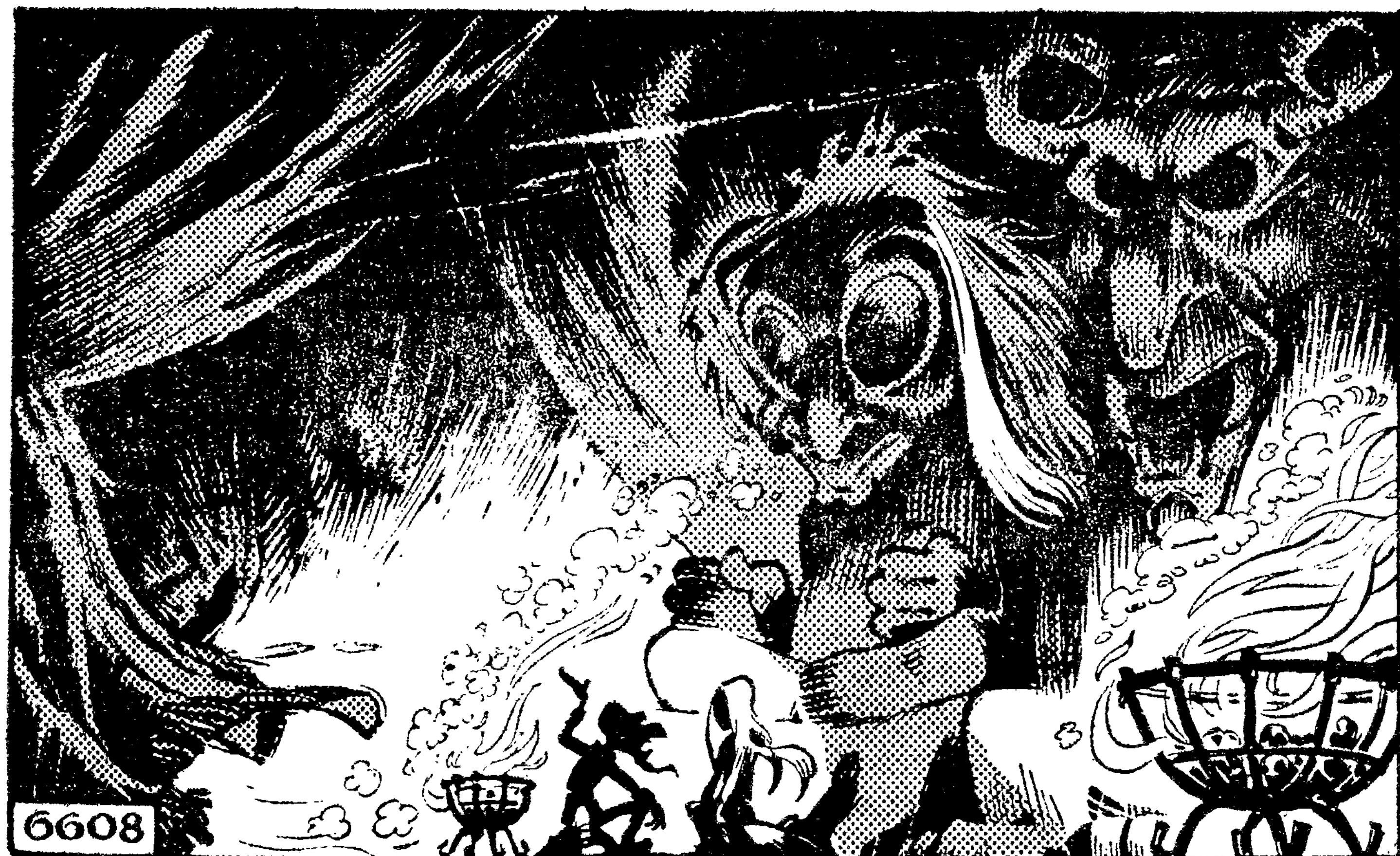
Tom Poes holde zo hard hij kon om de krollen kwijt te raken, maar het gaan werd hem bemoeilijkt door de toenemende wind. Die werd al gauw zo sterk, dat hij zich aan een rotspiek moest vasthouden om niet van de hoogvlakte geblazen te worden.

Tenslotte bulderde er een zware orkaan over de bergen en de achtervolgers woeien als pluisballen langs hem heen zonder kwaad te doen.

„Dat is niet gewoon”, dacht Tom Poes terwijl hij de verdwijnende krollen onthutst naoogde. „Zo'n rare storm heb ik nog nooit meegemaakt. Hij kwam mooi op tijd, dat wel. Die akelige kereltjes kunnen harder lopen dan ik, en nu ben ik ze kwijt. Maar waar komt die wind ineens vandaan? En waar is heer Ollie? Zou hij in die grot geraakt zijn waar Sickbock het over had? En zou hij soms iets met dit weer te maken hebben?”

Dat vroeg heer Bommel zich ook af. Hij had de knoppen naar links gedraaid en keek nu ontdaan naar de ingang van de grot. Gierend huilde de wind naar binnen, grote stofwolken met zich voerend, en dit resultaat verraste hem inderdaad.

„Maar toch kan dit niet goed zijn”, mompelde hij huiverend in de kille luchtstroom. „Dit heeft de professor vast niet bedoeld. Zou ik de knoppen misschien de verkeerde kant hebben opgedraaid? Dat kan, want ik ben nog een weinig draaierig in het hoofd nadat die lelijke kereltjes mij onder de voet hebben gelopen...”

Niet ver vandaar zat de oude magister Pas in zijn woongrot tegenover zijn bezoekster. De ruimte was met enkele smaakvolle beelden en open haarden gezellig gemaakt en zware gordijnen bedekten de wanden op warme wijze. Het zou er dan ook recht genoeglijk geweest zijn wanneer de storm niet door allerlei openingen in de rots naar binnen had gegierd.

„Wat zeg je ervan, mijn roekje?", riep de grijsaard boven het huilen van de wind uit. „Ik heb je al mijn kostelijke apparaten laten zien, en je weet nu wat de mogelijkheden zijn. Niet alleen het lot van enkelingen, maar dat van de hele natuur kan ik veranderen.."

„Dat merk ik", zei Ivy koel. „Het tocht hier lelijk!"

„Ach wat, tocht!", vervolgde de oude krassend. „Daar kan ik een einde aan maken door het omdraaien van een knop! Maar ik wil eerst weten wat je zegt. Dit alles leg ik in de webben van je handen, wanneer je..."

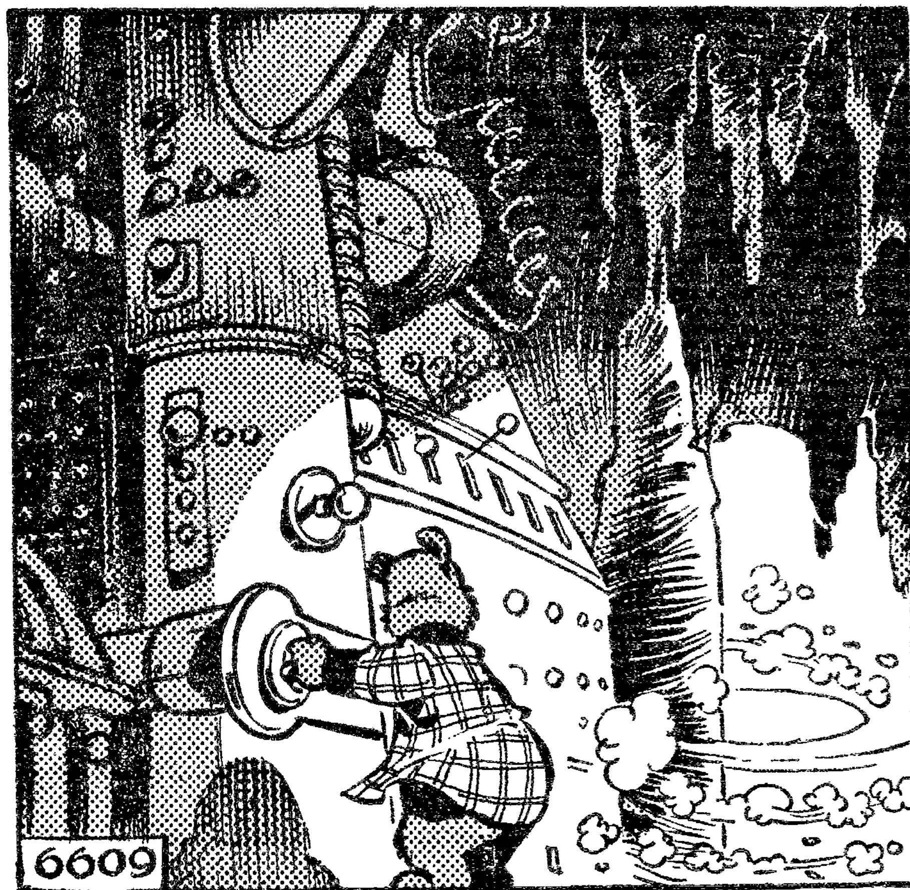
De rest van zijn woorden was onverstaanbaar, want op dat moment werd de bergwand door zo'n geweldige orkaanstoot getroffen, dat er een gedeelte naar binnen werd geblazen

De fraaie gordijnen verwoeien tot flarden, de vuurmanden rolden smokend over de grond en een lawine van rotsblokken stortte zich op de beklagenswaardige magister zodat hij tot aan het middel in het gruis beklemd raakte.

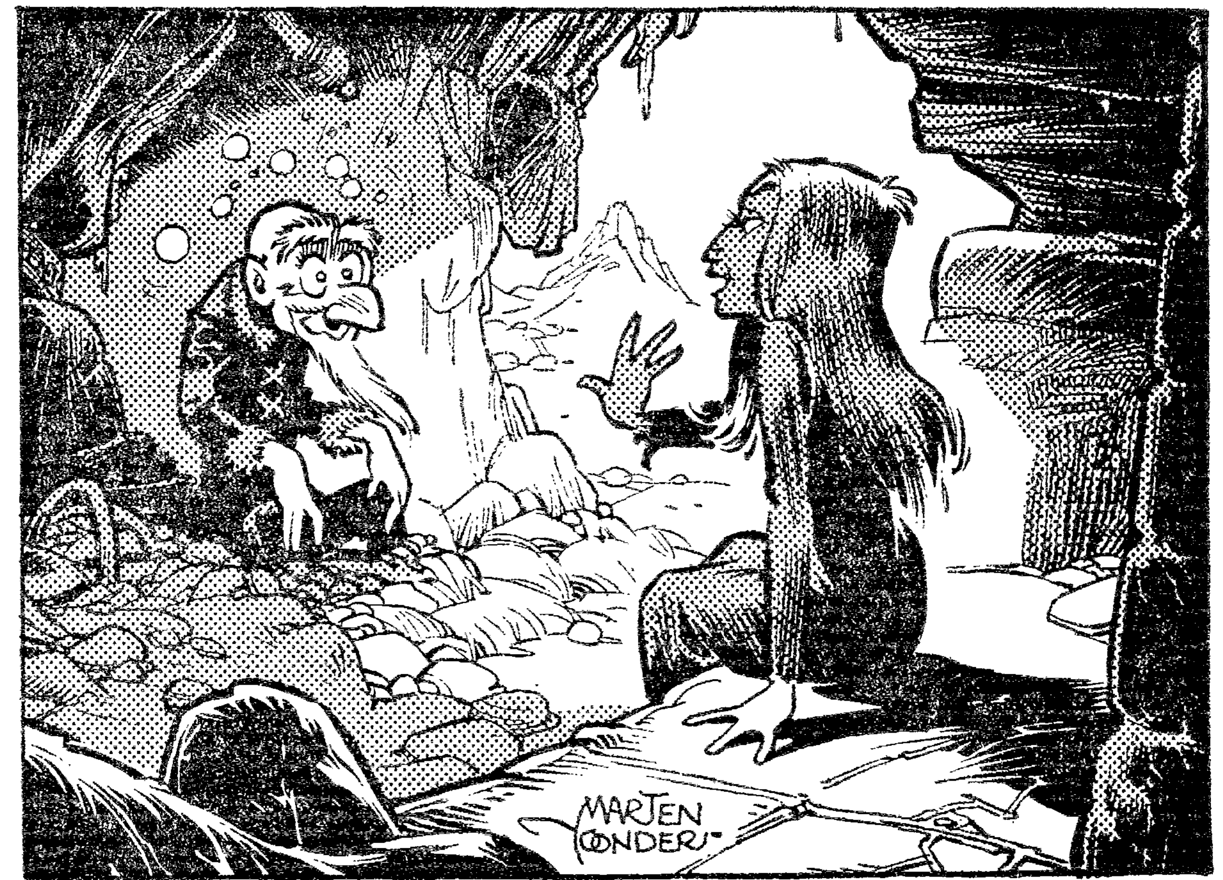
„Bij Zazel en Iod", schreeuwde hij met overslaande stem. „Wat is dat?"

De dame was door het natuurgeweld op de stenen knie van Iod beland en vanaf deze verhoging keek ze hem kil aan.

„Het is de tocht", riep ze boven het joelen van de storm uit. „Waar is nu je macht, oom Hocus?"

Heer Bommel stond een poosje aarzelig naar de knoppen te kijken. Toen stak hij een hand uit en draaide ze vastberaden in een andere stand.

„Die tocht is hinderlijk", sprak hij tot zichzelf. „Ik zou er licht een verkoudheid van kunnen oplopen. Kijk, dit is rustiger; het wordt al weer stil buiten en het zonnetje komt ook weer door. Het is tijd, dat ik eens vertrek om te gaan kijken wat Tom Poes eigenlijk uitvoert." Hij liep peinzend naar de uitgang, terwijl zijn ogen langs de met knopjes bedekte wanden dwaalden.

„Toch is het aardig", hernam hij. „Door het omdraaien van zo'n piefje kan men het weerbeeld veranderen, als heer zijnde. En kijk, daar is een knop waarop het teken van de boogschutter geschilderd is. Hetzelfde soort pijl als ik in de krant bij mijn rubriekje zag staan. Wat zou er gebeuren wanneer ik die indruk?

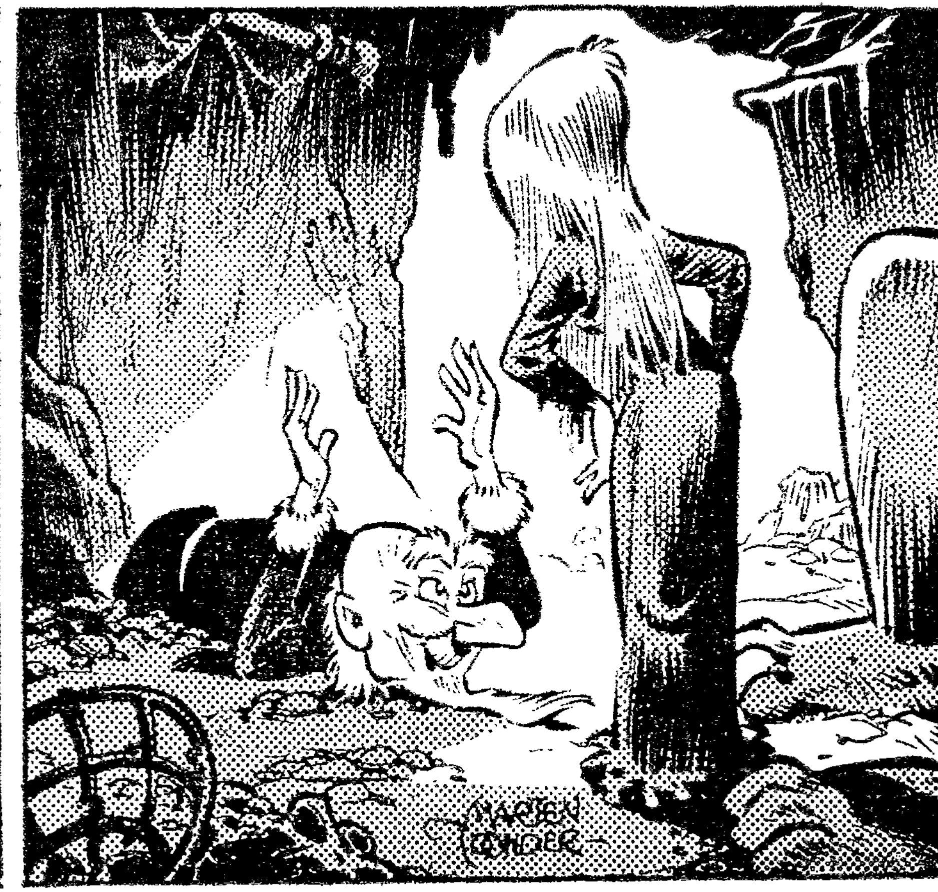
Hij stak de arm uit om aan zijn opwelling gehoor te geven, maar dit keer stak er geen storm op en ook kwam er geen hagel of regen. De gevolgen waren alleen maar merkbaar voor degenen, die onder het teken van de boogschutter geboren waren.

Nu was de oude Pas dat toevallig ook, en het was direct aan hem te zien. Met een zucht zakte hij terug in het puin, en een glimlach vertrok zijn stroeve mond toen hij met verglaasde ogen naar zijn bezoekster staarde.

„Wat heb je?", vroeg die kijverig. „Je kijkt als een vis op het droge!" De grijsaard zweeg echter. Hij voelde zich bevangen door vreemde roerselen, die hem onbekend waren.

Toen de wind zo plotseling was gaan liggen, had Tom Poes de rotspunt losgelaten om de grot weer op te zoeken. Hij was ongerust over Heer Bommel, maar toen hij bij de spelonk aankwam merkte hij, dat dit niet nodig was. Heer Ollie kwam met lichte tred naar buiten, terwijl een vage glimlach en zwemmerige ogen zijn trekken verzachtten.

„Wat is er gebeurd?", vroeg Tom Poes. „Wat is er in die grot? Voelt u zich goed?"

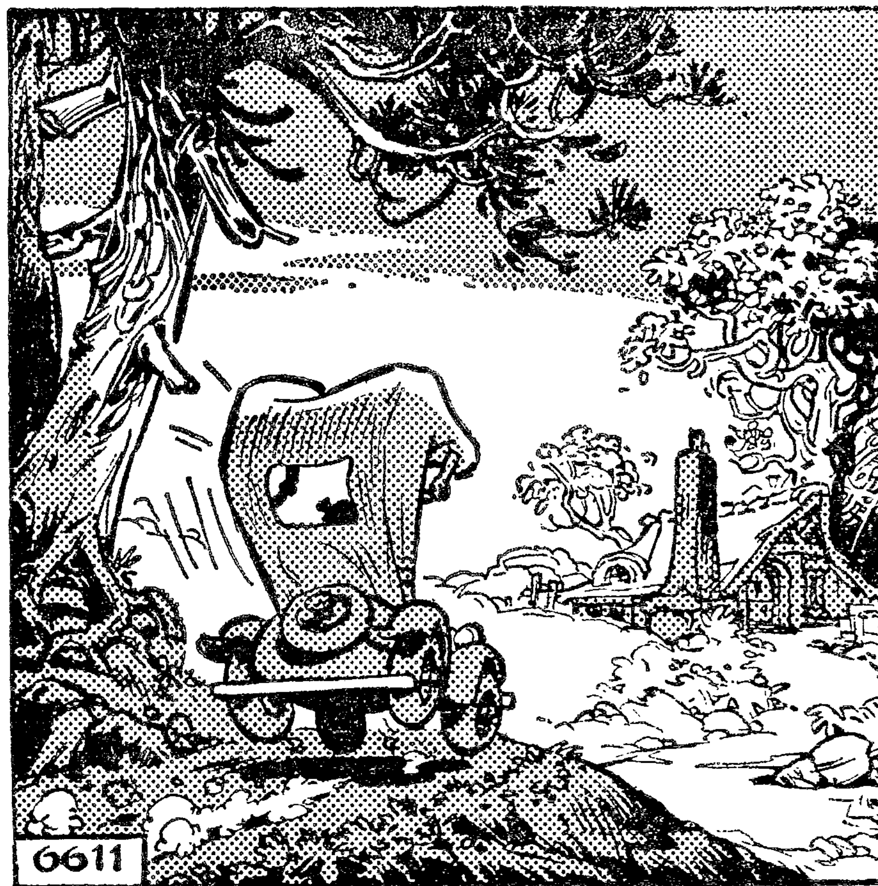
„Ja eh..nee", zei heer Bommel dromerig. „Die grot. Dat is niets. Een machine, bedoel ik. Koud. Gevoelloos. Kom mee, jonge vriend. We gaan naar huis."

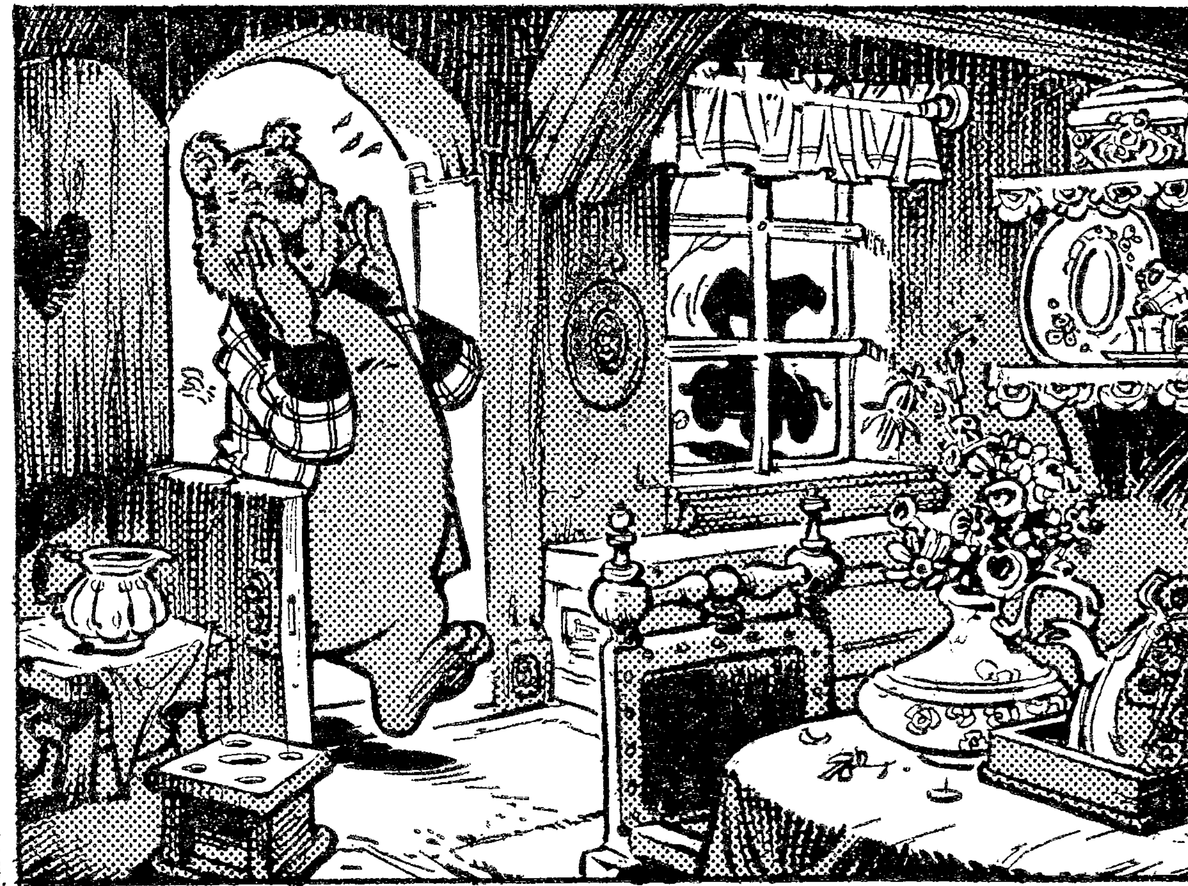
„Wat voor een machine?", drong Tom Poes aan. Hij kreeg geen antwoord en omdat hij het gedrag van zijn vriend toch een beetje eigenaardig vond en er bovendien meer van wilde weten daalde ook hij de helling af.

„Een machine", hernam heer Ollie, toen ze bijna beneden waren. „Zwijg er over. Ik voel, dat er andere dingen zijn, die meer tellen voor een heer. Het hart! Te lang reeds heb ik dat verwaarloosd! Ach, wanneer het hart ontvlamt ziet men ineens hoe rijk het leven zou kunnen zijn als je begrijpt wat ik bedoel.."

„Als het hart ontvlamt ontdekt men ineens hoe dor het leven van een oude man eigenlijk is", zei Hocus Pas. Hij liet zich voorover in het gruis zakken en keek zijn bezoekster met draaiende ogen aan.

„Ik geef je al mijn rijkdommen!" knarste hij. „Al mijn toestellen en apparaten; alles! Voor een enkele vriendelijke blik!"

„Ik heb een nieuwe wereld ontdekt", zei de heer Ollie dromerig. Hij stuurde de Oude Schicht met onzekere hand over de heuvels, en door het inslaan van een zijweggetje reed hij nu op de woning van zijn buurvrouw, juffrouw Doddel af.

„Een mooiere wereld", vervolgde hij. „In mijn geest, als je begrijpt waar ik bedoel. Te lang heb ik mijn diep gevoelsleven onderdrukt. Mijn scherp verstand heeft altoos de overhand gehad; maar dat is nu uit! Alles gaat anders worden."

„Wat gaat u doen?", vroeg Tom Poes ongerust.

„Dat wijst zich vanzelf", hernam heer Bommel terwijl hij het voertuig tot stilstand bracht. „Laat mij maar, jonge vriend, en ga jij maar een eindje rijden."

Zo sprekende steeg hij uit en zonder afscheidsgroet verdween hij door de openstaande deur van het huisje.

„Oehoe!", hoorde Tom Poes hem roepen. „Ik ben het, Ollie! Oehoe!!"

Er kwam echter geen antwoord, en het begon tot de onverwachte bezoeker door te dringen, dat er niemand thuis was.

Tom Poes wachtte echter niet. Hij had de Oude Schicht laten keren, en begon terug te rijden naar de bergen.

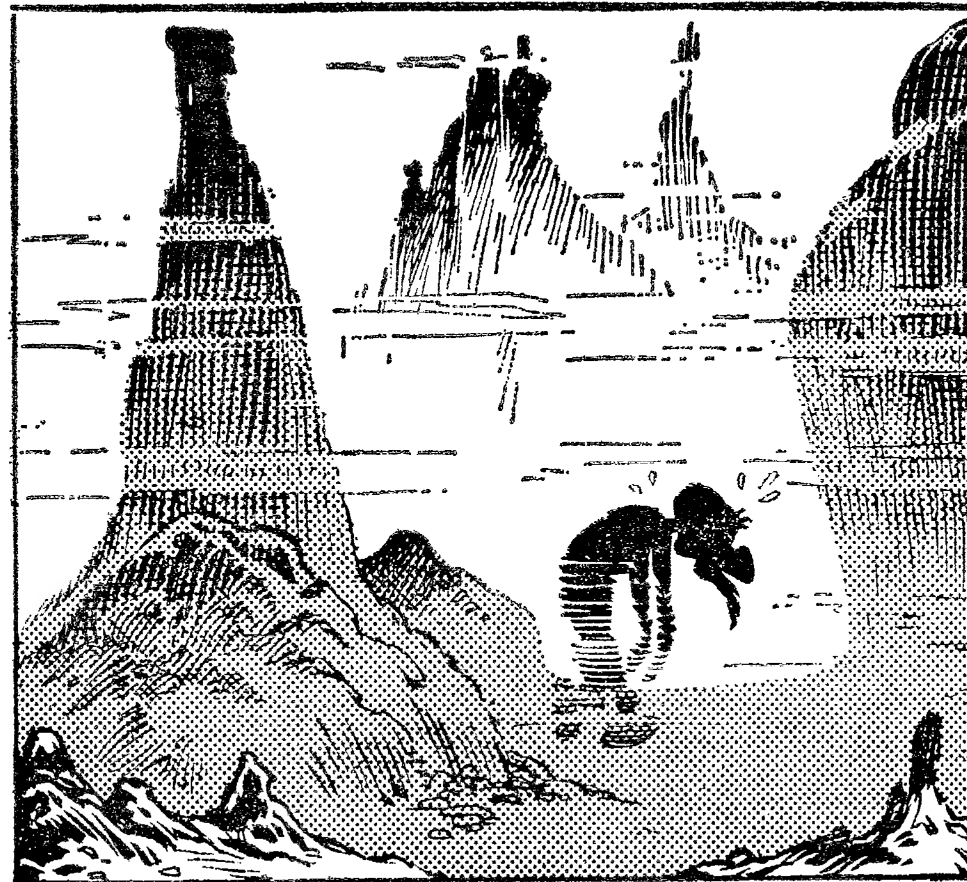
Daar zat de oude Hocus Pas nog steeds kruiperig in het puin van zijn grot. Hij had een gedroogde ravepoot uit zijn zak gehaald en stak die met draaiende ogen Ivy toe.

„De sleutel van al mijn bezittingen!", sprak hij met roestige stem. „Jij mag hem hebben, mijn roekje. Alles wat ik verlang is een vriendelijke blik uit je paddeogen en een begrijpend woord."

Het meisje trok haar gezicht zo vriendelijk als ze kon en stak een begerige hand uit.

„Geef maar hier", zei ze. „Dan zal ik eens even denken over een begrijpend woord."

Toen Ivy de ravepoot te pakken had veranderde haar vriendelijke glimlach in een boosaardige grijns.

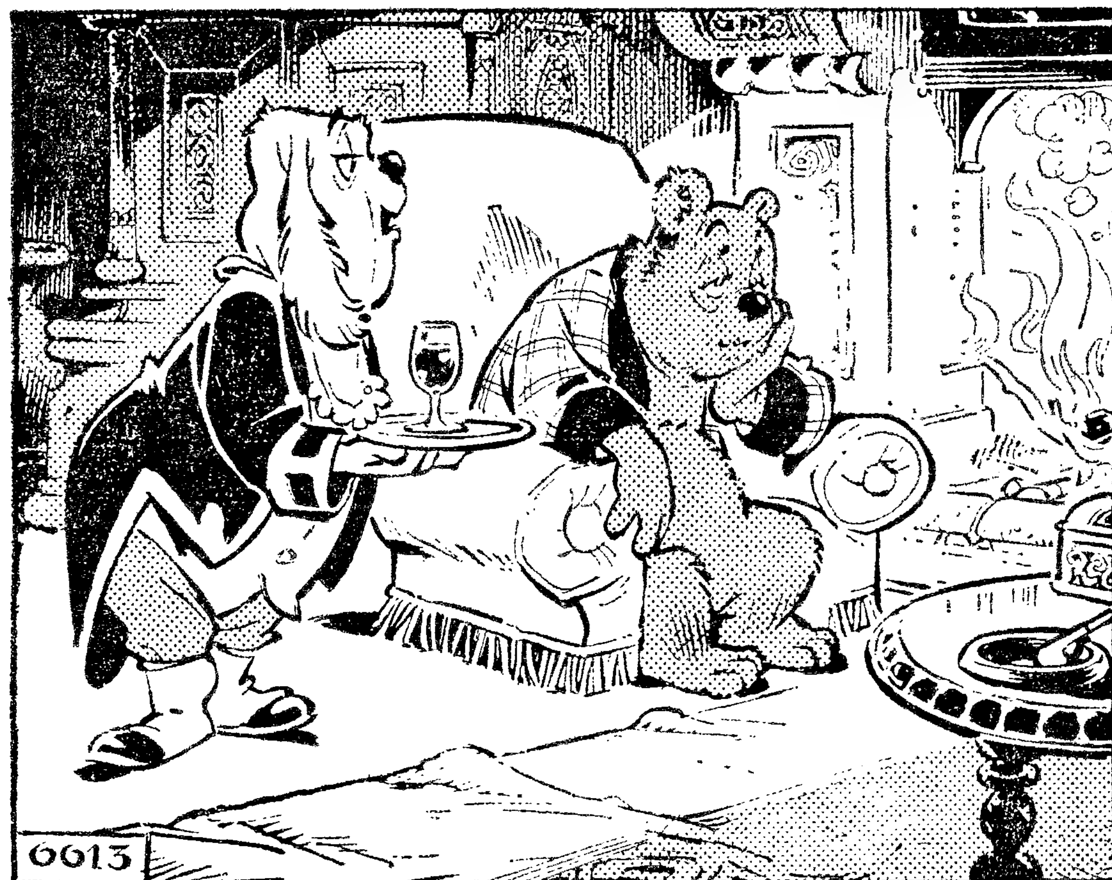
„Een begrijpend woord wilde je hebben, he?", vroeg ze. „Nou, ik begrijp je geweldig goed, oom Hocus! Daarom wil ik je verder niet zien. Bedankt voor je sleutel en hoepel nu maar op!"

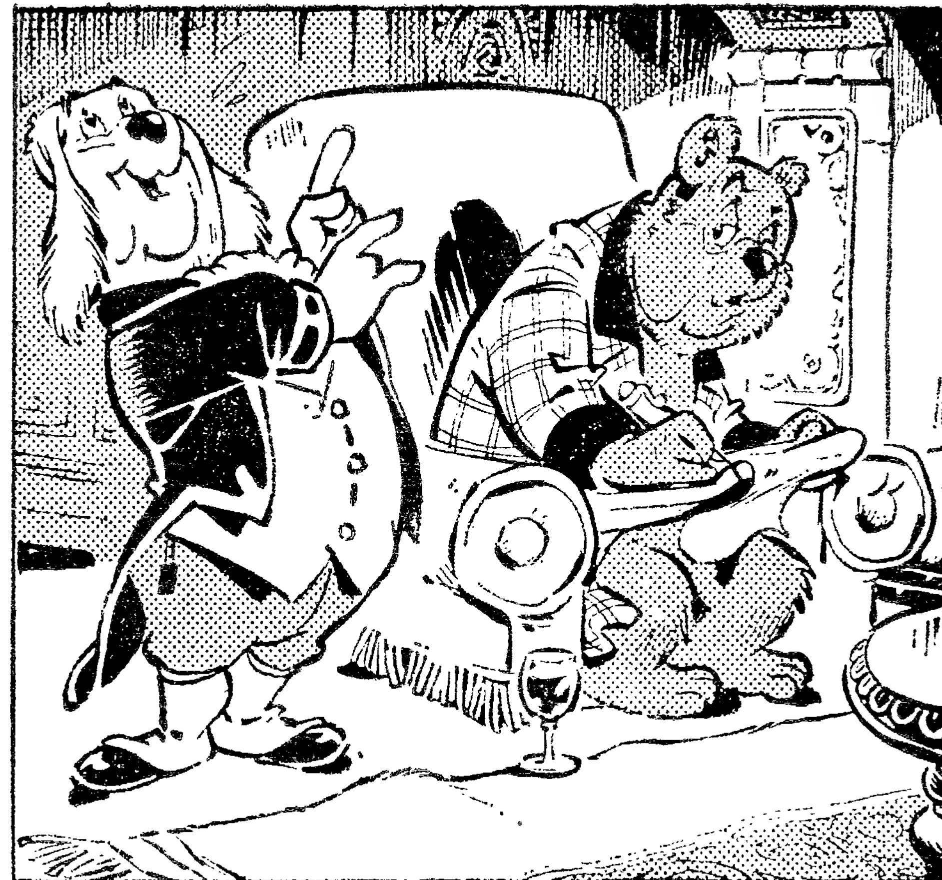
Met deze woorden duwde ze de verzwakte grijsaard ruw de grot uit, en terwijl hij struikelend de helling afdaalde begon ze schel te lachen. De echo's daarvan achtervolgden de bejaarde magister terwijl hij temidden van nevels tussen de rotspieken voortslofte.

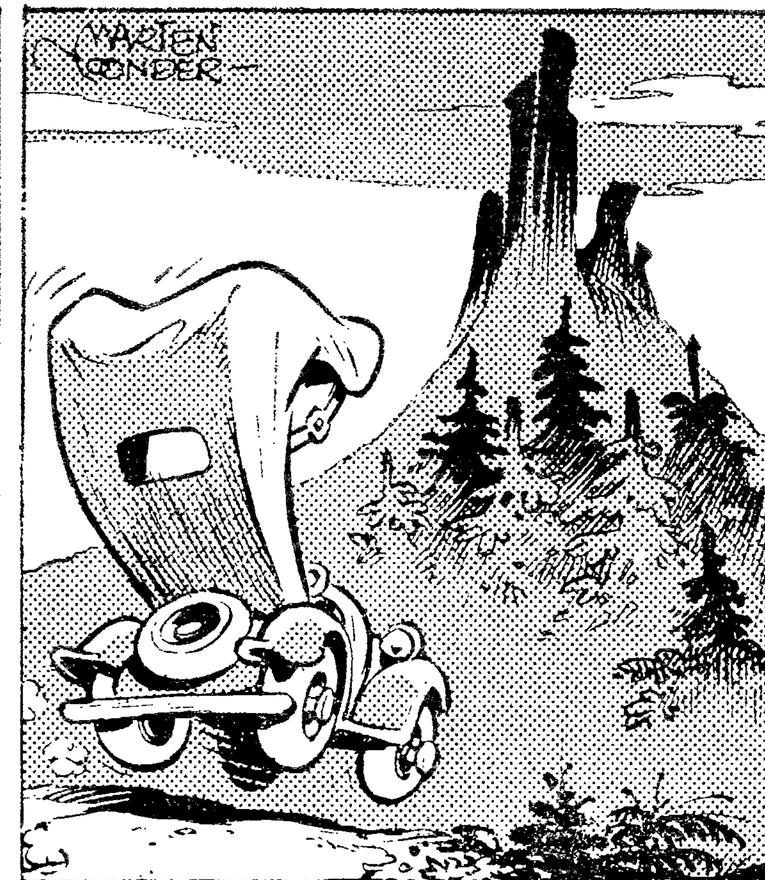
Vreemd genoeg was er geen spoor van zijn gewone boosheid te bekennen. Zijn houding was diep verslagen en de klank van zijn stem was gebarsten toen hij droevig tot zichzelf sprak.

„Ze is hard", prevelde hij. „In mij is iets aan het ontdooien en dat maakt me week. Maar zij is als bergkristal. Hier ga ik nu, berooid en voor de gek gehouden, en ik weet niet wat te doen. Ik, arme oude man..."

„Ik, eenzame onbegrepen heer", mompelde heer Ollie terwijl hij onverrichter zake huiswaarts toog. „Hier loop ik nu, boordevol gevoelens die ik niet kwijt kan omdat Doddeltje niet thuis was, als men begrijpt wat ik bedoel. Dit gaat zo niet. Ik zal het anders moeten aanpakken want anders loopt mijn gemoed over.."

Toen heer Bommel thuis kwam liet hij zich met een zucht in de stoel bij de haard zakken en staarde wazig voor zich uit.

„Schort er iets aan, heer Olivier?", vroeg Joost, die met een verversing nadertrad. „Gevoelt u zich niet wel?"

„Neen", zei heer Ollie met bevende stem. „Het gemoed loopt mij over, als je begrijpt wat ik bedoel. Mijn hart is gescheurd en diepe gevoelens woelen door mijn ingewand, zonder dat ik ze kan uiten. Wat moet een heer doen in deze toestand?"

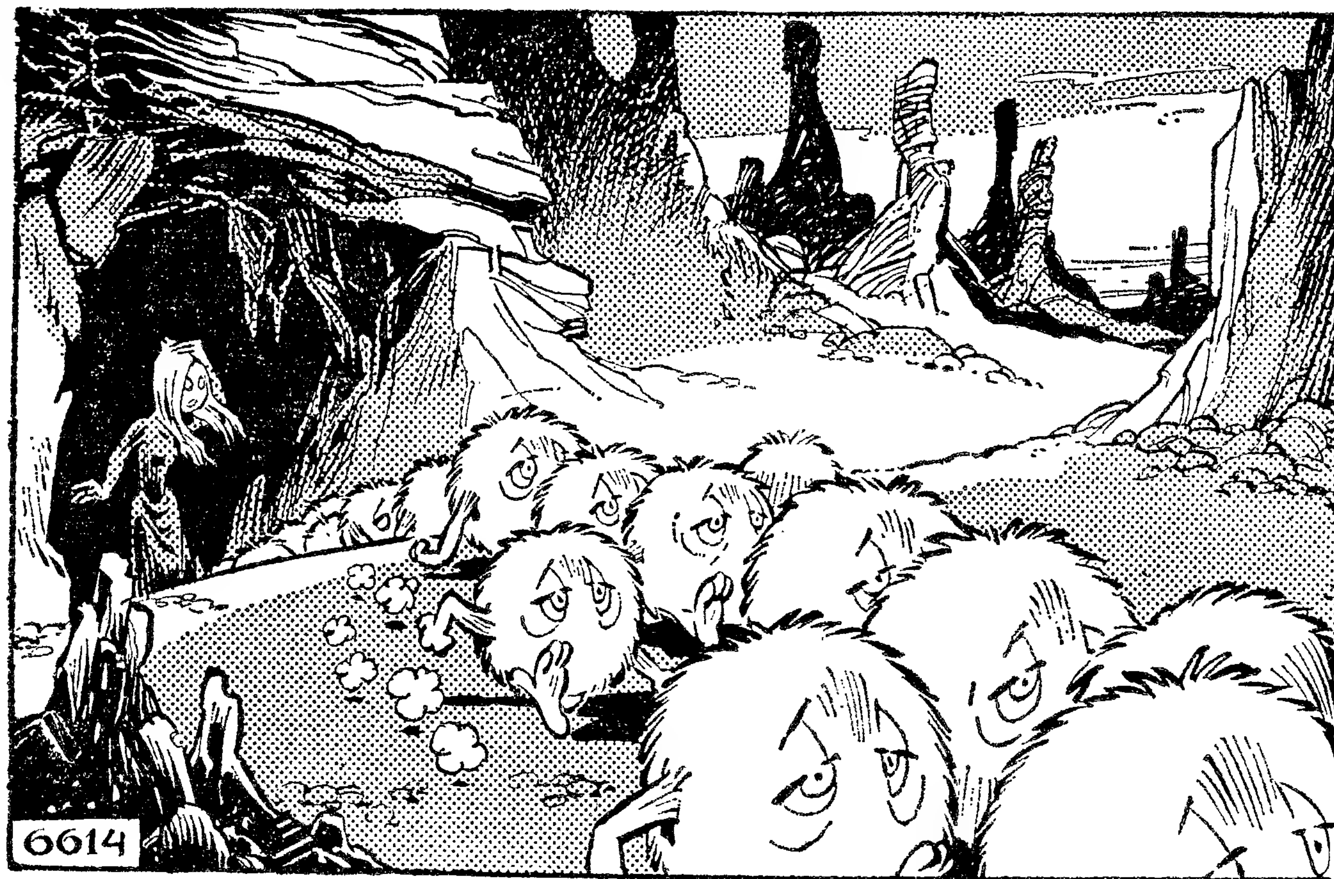
„Probeer het met een gedicht, als u mij toestaat", ried de bediende aan.

„Een gedicht", herhaalde heer Bommel oplevend. Hij greep pen en papier en staarde daar dof naar.

„Zo komt u er niet", hernam Joost. „Als ik zo vrij mag zijn mijn hulp aan te bieden? Toevallig stond er in de krant, dat ik als vis vandaag inspiraties krijg. En werkelijk, er schoot mij zojuist een gedicht te binnen, dat ik als knaap eens gehoord heb. Het luidt als volgt:

„Pluk bloemen op aarde,/ Zo geurend en fijn./ Maak 't leven een gaarde/ En 't harte rein."

Intussen reed Tom Poes opnieuw naar de Zwarte Bergen. De grot liet hem niet met rust, want hij begreep dat daar iets vreemds met Heer Ollie gebeurd was. En nu hij de beschikking over de Oude Schicht gekregen had, besloot hij om zelf eens naar de machines te gaan kijken die daar stonden.

Intussen had Ivy het niet zo gemakkelijk als ze had gedacht. De vreemde apparaten, die in de grot stonden zeiden haar niets. Ze had niet goed opgelet toen de oude magister haar de werking uitlegde en bovendien hield ze niet van machines.

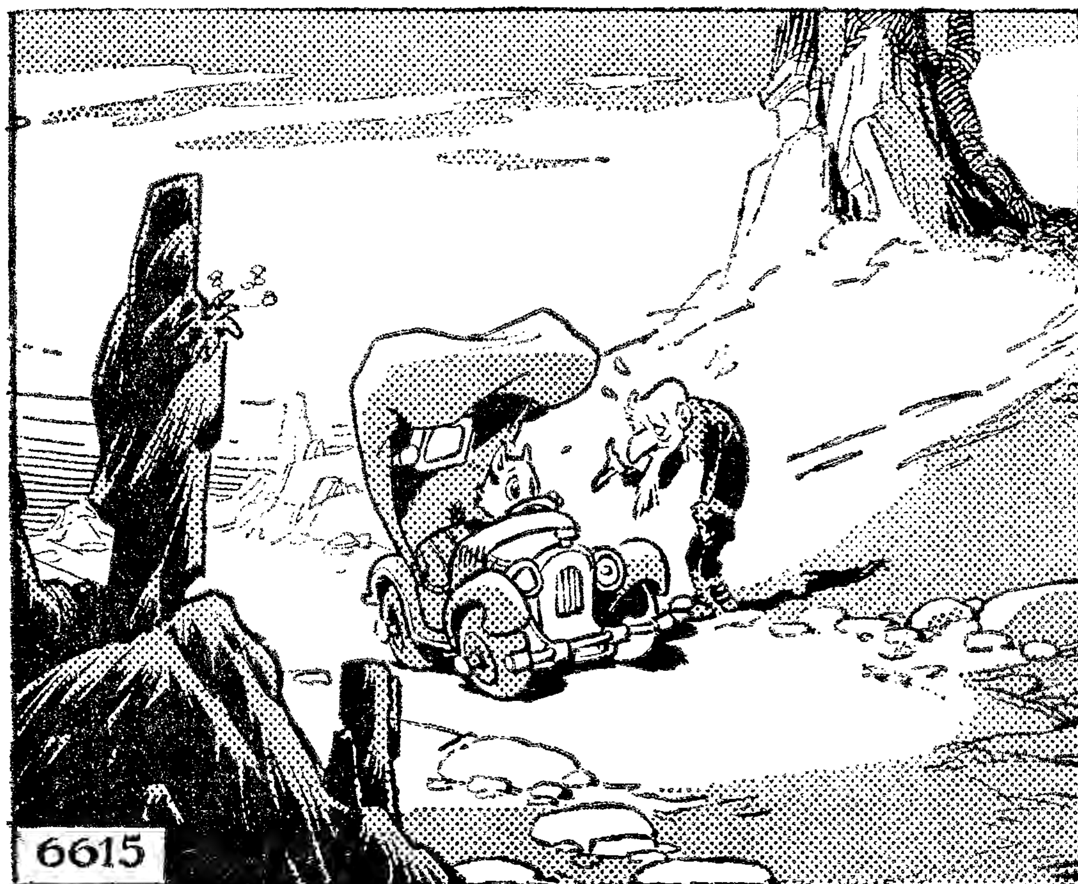
„Dom mannengedoe!", riep ze schel tot de krollen. „Dit heeft niets met kruiden of zwammen te maken! Wat moet ik doen om de macht te krijgen, die Hocus Pas mij beloofd heeft?"

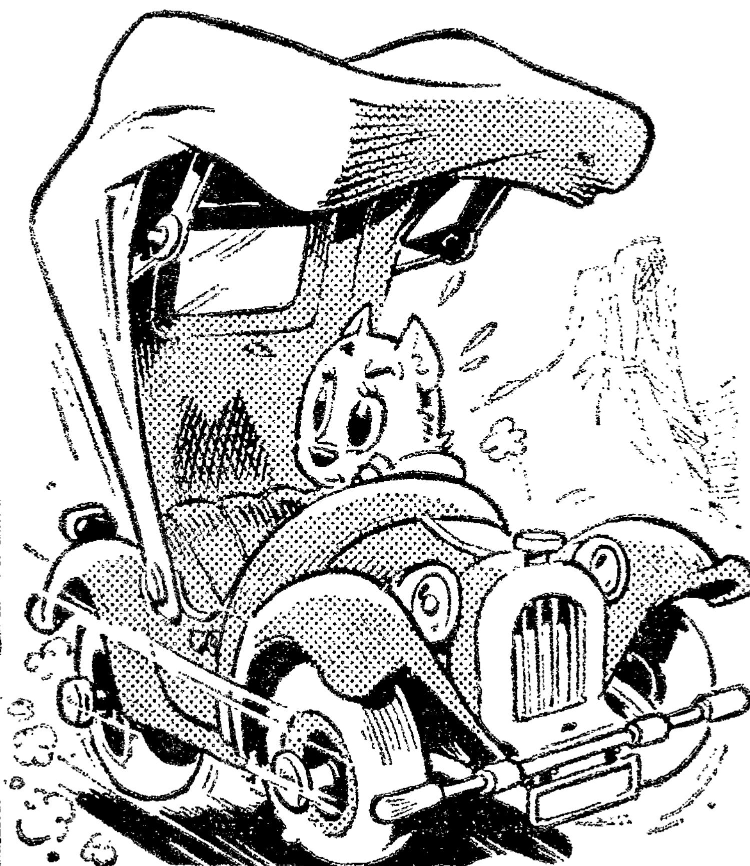
Helaas, de harige figuren waren niet van plan haar te helpen. Ze behoorden tot een ruig, eenzelvig bergvolk en hun enige genoegen bestond uit het graven naar mineralen en metalen. Het vertrek van de grijsaard had hen ontwricht zodat ze zich als één krol omwendden en de grot verlieten.

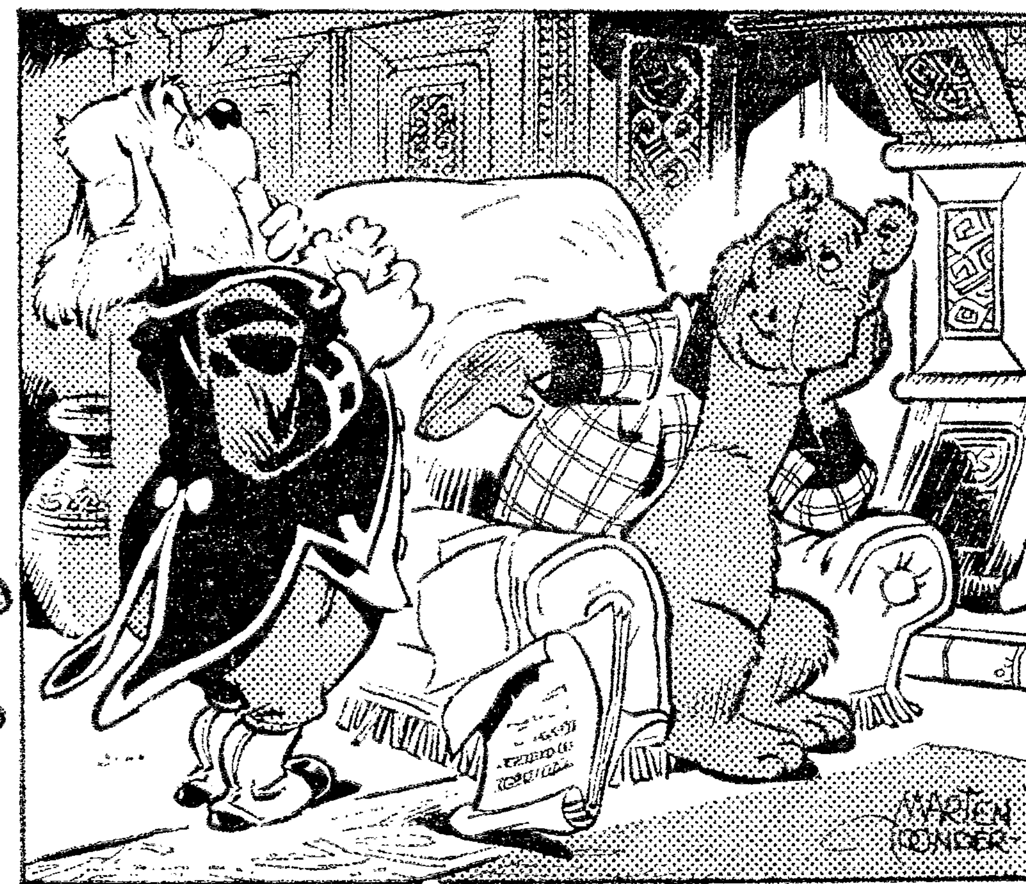
„Kom terug!", riep het meisje woedend. „Jullie kunnen me niet onbeschermd met zo'n toestel alleen laten!"

De schelle echo's van haar stem schalden uit de spelonk en verhaastten de aftocht van de kereltjes. Machteloos moest ze dan ook toezien hoe ze over de bergrug verdwenen en zelfs moest ze toelaten, dat de laatste een lange tong naar haar uitstak.

Nu begon ze te begrijpen, dat de bejaarde Pas de enige was, die haar had kunnen helpen. Maar deze zat ver vandaar op een steen glazig voor zich uit te kijken. De aftocht van de krollen liet hem geheel onberoerd; hij had zijn gedachten bij heel andere dingen, en zelfs het naderen van motorgeronk leidde hem niet af.

Tom Poes had de weg over de hoogvlakte genomen, en daar zag hij al spoedig de verzonken gedaante van Hocus Pas op een steen zitten.

„Die heeft er vast iets mee te maken", dacht hij, terwijl hij zijn voertuig stopte.

De oude magister keek op en er verscheen een verraste blik in zijn zwemmende ogen.

„Schaduw op uw pad", wenste hij terwijl hij krakend opstond.

„Ook goede middag", zei Tom Poes. „Weet u soms iets van de grot die hier in de buurt is?"

„Zeker", zei de grijsaard en hij begon ijverig te knikken. „Ik, arme oude man, ben niet in goede aarde gevallen bij een berispelijke en besproken dame, waar mijn ongevoelens naar uitgaan. Wil de jonge heer een goed woordje voor mij doen? Zij woont in de grot, die u bedoelt: vijf minuten rijden. Zeker. Vijf minuten verder."

„Wat is er met die oude schurk aan de hand?", vroeg Tom Poes zich af terwijl hij verder reed. „Het is nu wel zeker, dat hij iets met deze geschiedenis te maken heeft. Maar wat? Hij doet haast even raar als heer Ollie! Zouden ze soms verliefd zijn?"

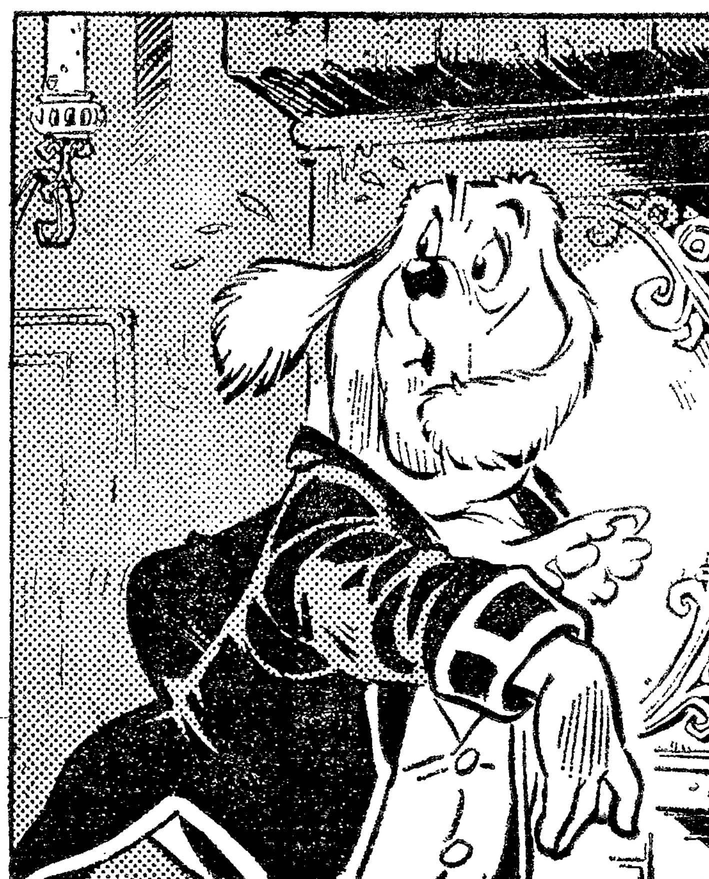
Dat vroeg Joost zich ook af. Heer Bommel had mompelend de regels opgeschreven, die hij hem had voorgezegd, doch toen wierp de schrijver ongeduldig papier en pen terzijde.

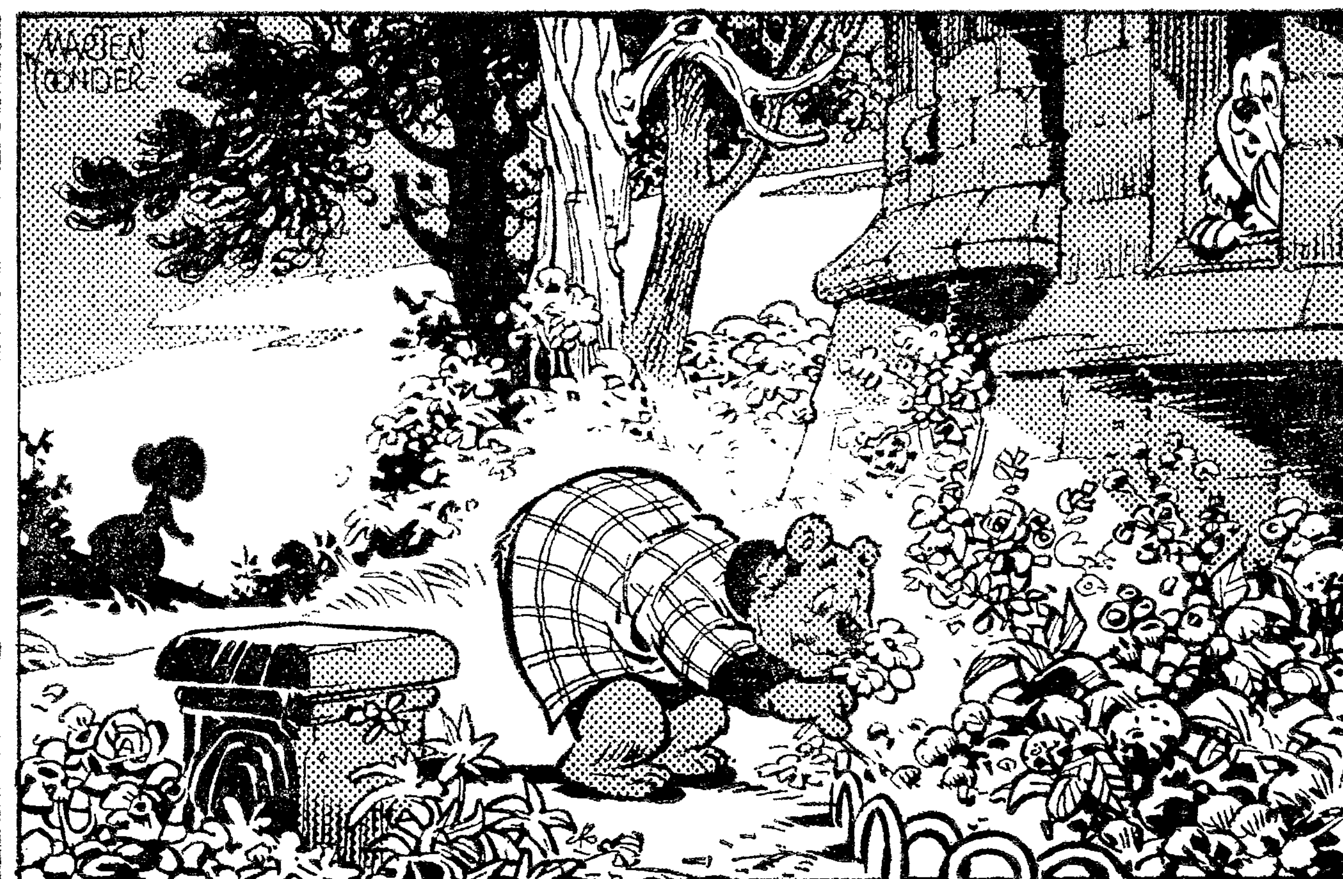
„Pluk de bloemen op aarde, maak 't harte rein!", riep heer Ollie uit. „Dat is niet het soort gedicht dat ik bedoel. Er zit geen hart in en hiermee kan ik een hoogstaande en diepvoelende dame niet benaderen Joost! Dat moet je kunnen begrijpen!"

Nu begon de ernst van de toestand tot de trouwe bediende door te dringen.

„Heer Olivier is verliefd!", zei hij ongerust tot zichzelf.

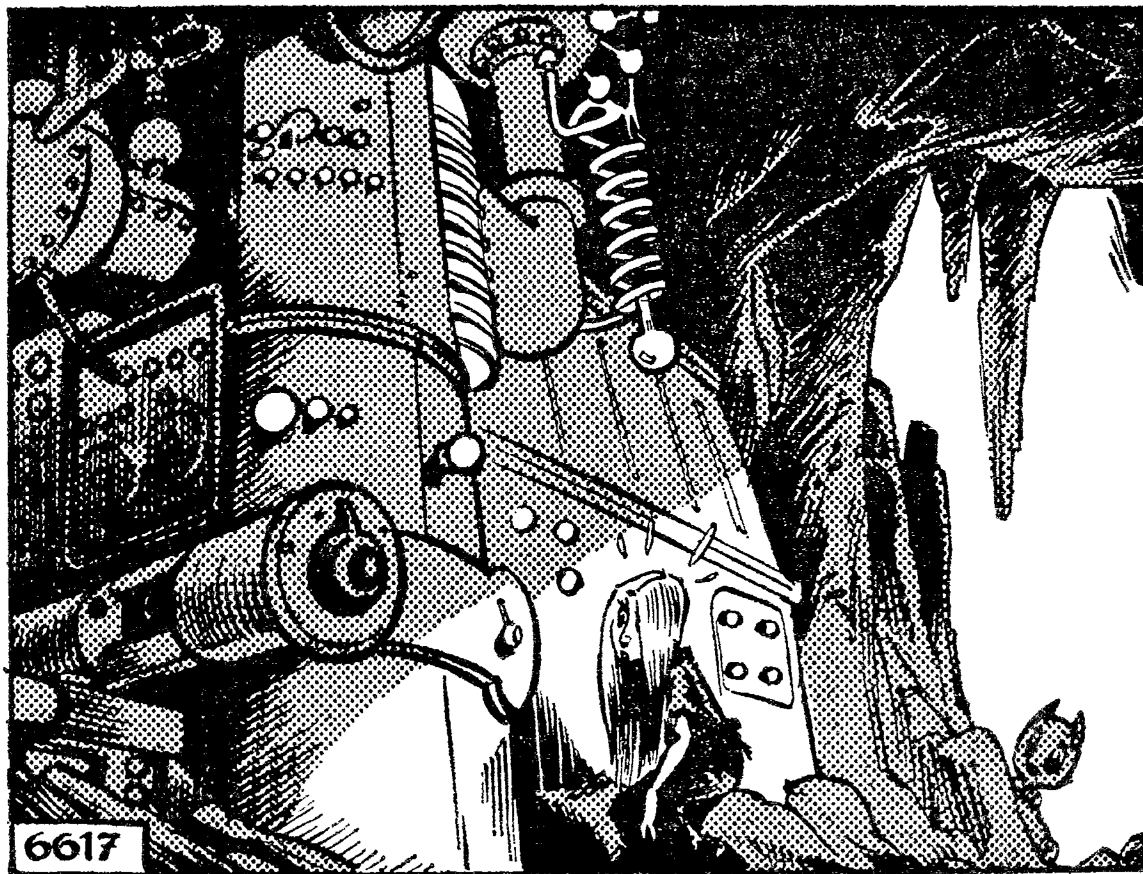
„Maak 't leven een gaarde en pluk bloemen op aarde!", riep heer Ollie opspringend uit. „Dat is het niet, Joost! Ik bedoel heel iets anders! Dit huis is ledig en koud. Het heeft behoefte aan de zorgende en liefdevolle handen ener hoogstaande dame, die ik al op het oog heb, maar die moeilijk te benaderen is door een beklemming die mij beprangt. Als je begrijpt wat ik bedoel."

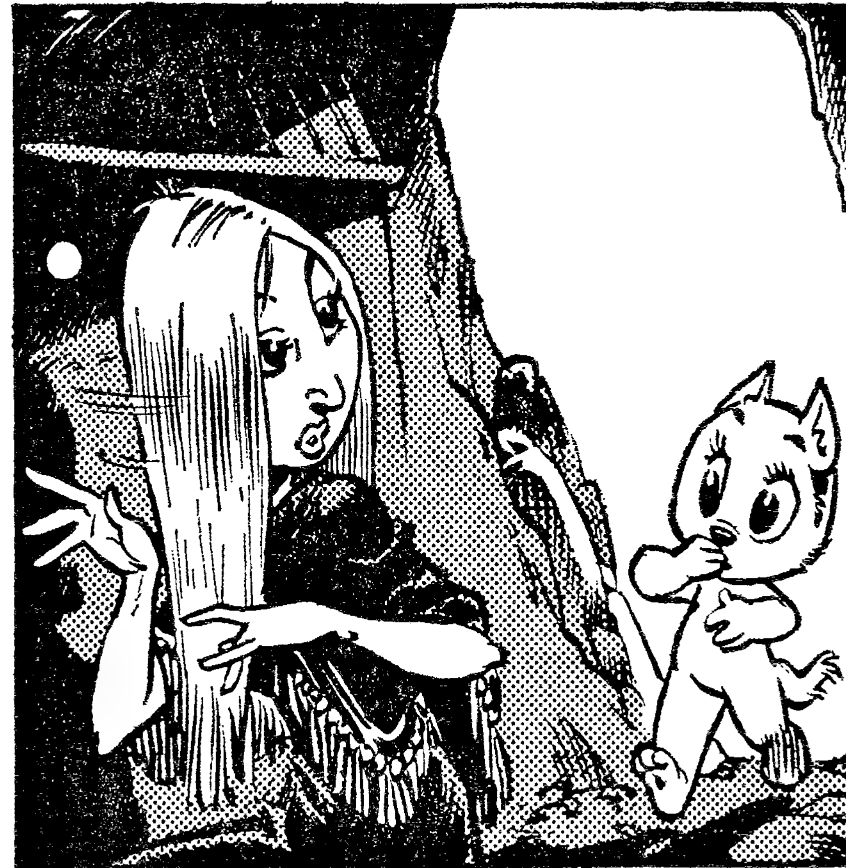
De trouwe bediende mompelde een excuus en verliet haastig de kamer. „Het is veel erger, dan ik dacht", sprak hij tot zichzelf. „Heer Olivier moet tegen zichzelf beschermd worden, als hij mij toestaat! Het gaat natuurlijk om die juffrouw Doddel, die het op zijn centen voorzien heeft. Wat te doen?"

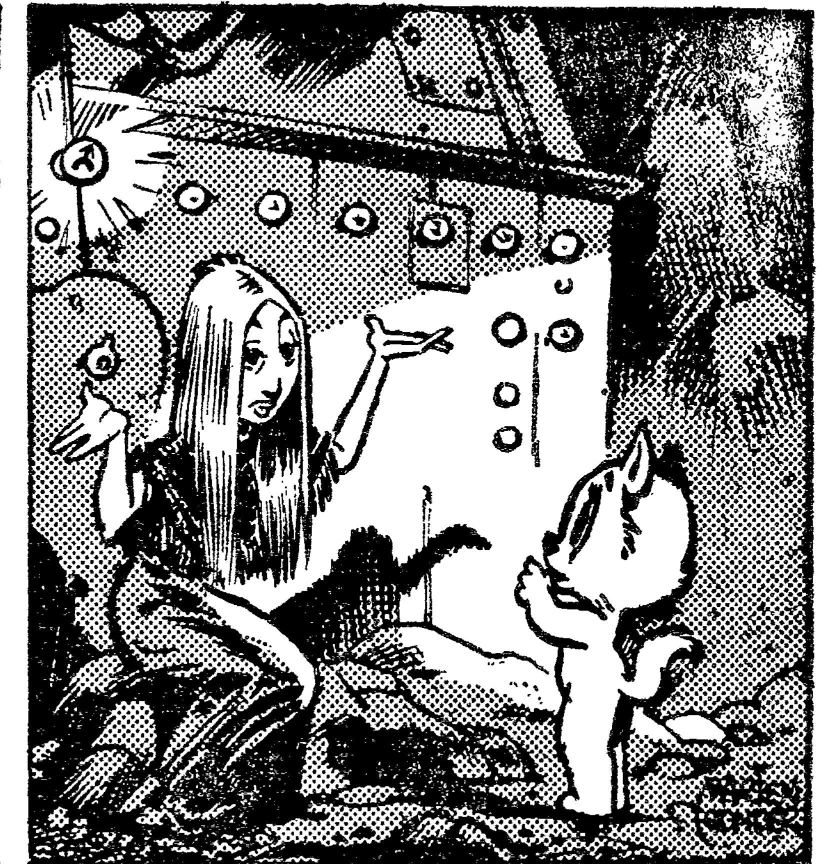
Bekommerd liep hij enige tijd in zijn keuken heen en weer, totdat hij afgeleid werd door een gerucht onder het raam. Voorzichtig wierp hij een blik uit het venster en toen werd hij zijn meester gewaar, die bezig was met het samenstellen van een ruiker.

„Zo'n gedicht is niets", hoorde hij hem mompelen. „Maar het heeft mij op een idee gebracht. Pluk bloemen op aarde, zo geurend en fijn. Dat is wel iets voor een heer van mijn stand. Maar dan moet er meer hart in want anders laat men zich te veel door zijn verstand meeslepen met die gaarde en zo. Het èchte werk is veel beter."

De ongerustheid van Joost verdiepte zich en veranderde in grote bekommernis toen hij nu ook nog de naderende gedaante van buurvrouw Doddel gewaar werd.

Tom Poes was intussen bij de grot aangekomen en gluurde om een rotsblok heen voorzichtig naar binnen.

Het verbaasde hem niet dat de ruimte gevuld was met apparaten en toestellen, want die had hij wel verwacht. Maar hij keek vreemd op, toen hij Ivy daar op een steen zag zitten.

„Het is die heks", stelde hij onthutst vast. „Zij is natuurlijk degene waar Hocus Pas het over had. Wat doet ze hier? Erg vrolijk ziet ze er niet uit, dat is zeker!"

Dat was waar; het meisje keek bedrukt naar de vreemde bouwsels, die om haar heen stonden te zoemen en te knetteren en die een bleek licht uitstraalden. Het was duidelijk, dat ze zich niet op haar gemak voelde en Tom Poes liep dan ook na een korte aarzeling naar binnen.

„Kan ik je helpen?", vroeg hij brutaal.

„Ik weet het niet", zei Ivy verrast omkijkend. „Heb jij soms verstand van zo'n ding? Ik heb het cadeau gekregen van een oude slijmerd, maar hij heeft me niet verteld hoe het werkt. De bedrieger!"

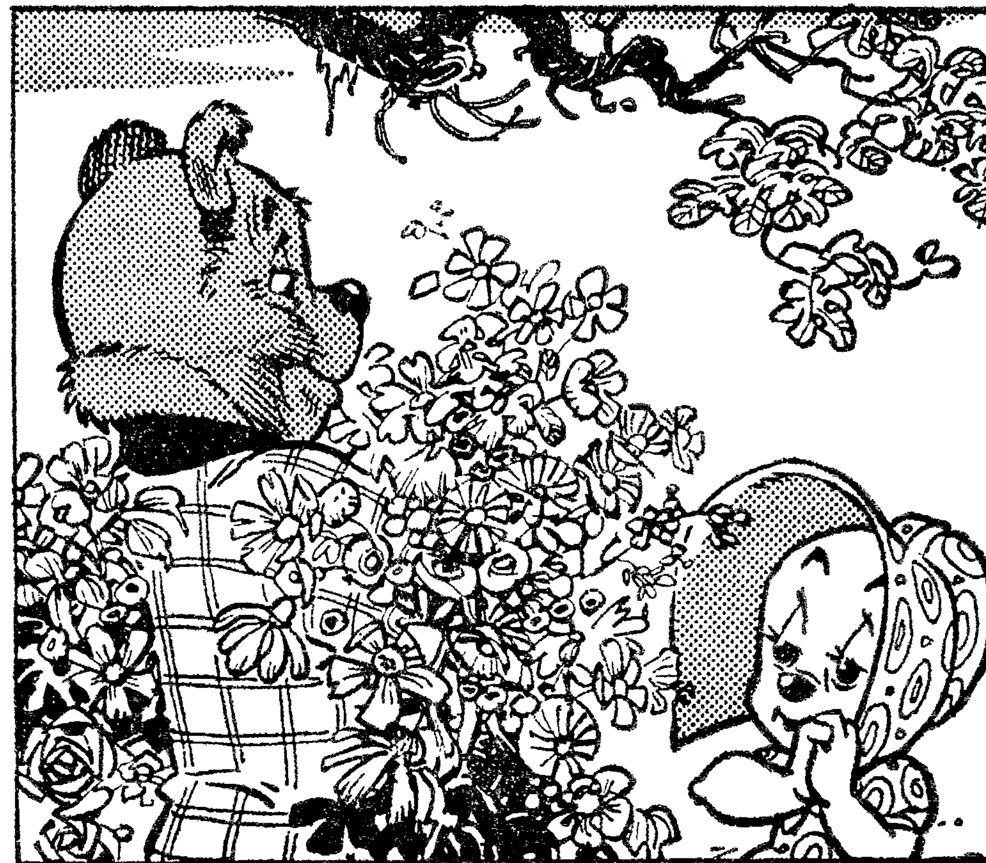
„Hm", zei Tom Poes nadenkend. „Waar dient het voor?"

„Het is een machine, die het lot kan veranderen", legde de heks uit. „Toen de magister haar uitlegde leek het me erg leuk toe. Zo handig voor mijn werk en zo. Maar nu ik er alleen voor zit vind ik het moeilijk, hoor. Het is zo heel iets anders dan kruiden en alruin, hè?"

„Ja, dat zal wel", mompelde Tom Poes. Hij had een felschijnend lampje in het oog gekregen. Het was beschilderd met een tekentje dat hij uit de krant kende, en dat gaf hem plotseling een idee.

„De boogschutter", dacht hij. „Dat heeft iets met de sterren te maken! Zou die krantenrubriek soms hier vandaan komen? En zou het vreemde gedrag van heer Bommel iets met dat boogschutterslampje te maken hebben?"

Heer Bommel had een heel bed leeggeplukt en toen hij zich tenslotte hijgend oprichtte torste hij de grootste ruiker van dit voorjaar. Voldaan blikte hij tussen de bloemen door en zodoende viel zijn oog op juffrouw Doddel, die over de weg naderkwam.

„Dag Ollie", riep het vrouwtje. „Wat prachtig! Ga je je huis versieren?"

„Dag Dodde... eh.. mevrouw!", stamelde heer Ollie, terwijl een diepe blos zijn trekken overtoog. „Ik heb eh... Ik bedoel; nee. Hoewel het huis koud en leeg is door de schuld van een hoogstaande dame die ik bezocht heb toen ze niet thuis was. Daardoor heeft Joost een gedicht gemaakt dat nergens op sloeg en daarom heb ik nu een boeket samengesteld!"

„Het is snoezig!", zei de buurvrouw. „En je kan het zo dichterlijk zeggen. Bloemen geven echt warmte aan een huis, als dat het is wat je bedoelt."

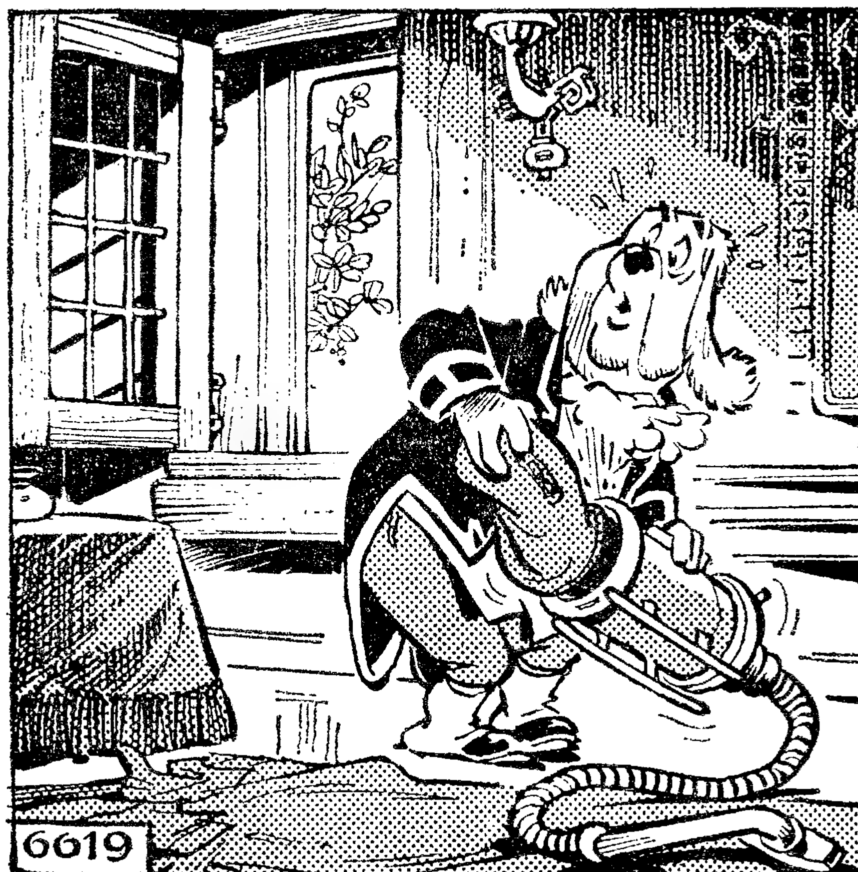
„Ja", gaf heer Bommel toe terwijl een zenuwtrek door zijn ooglid voer.

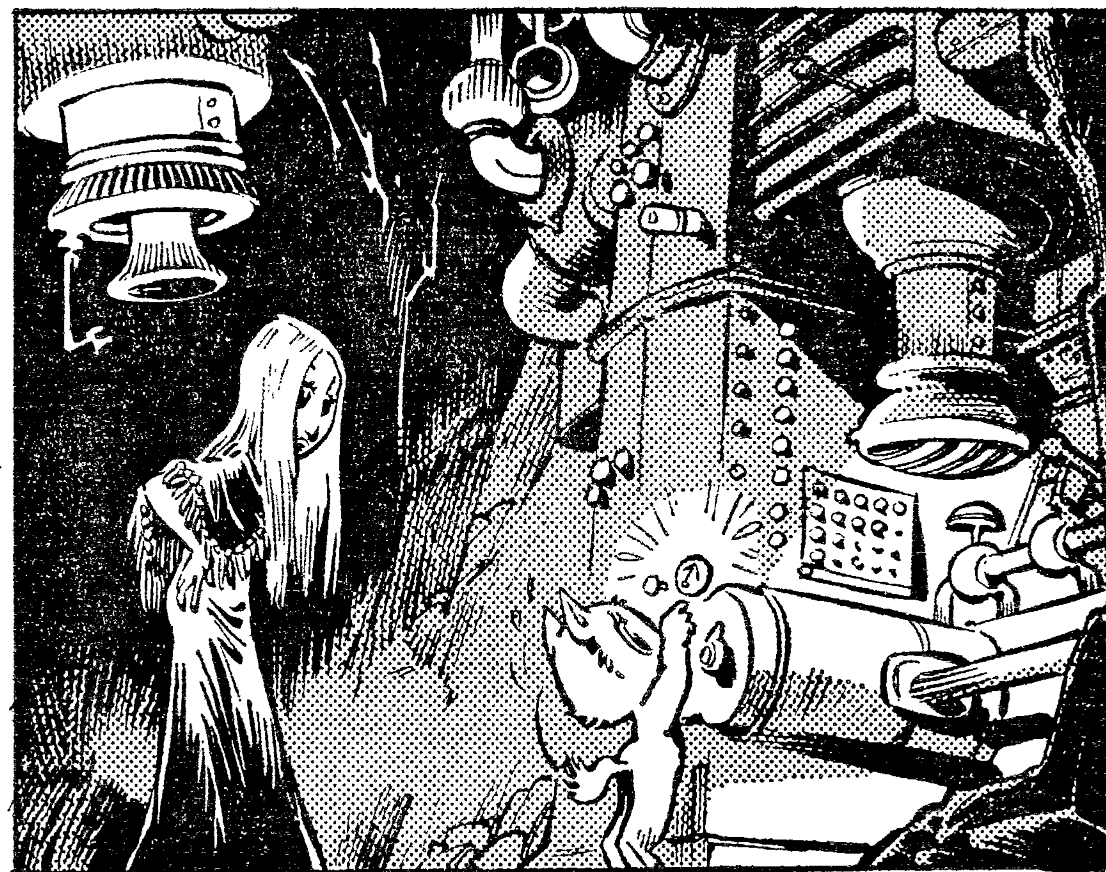
„Nee, bedoel ik. Het is niet het huis, maar het gedicht. Het gaat om de dame, als u begrijpt wie ik bedoel... Dat wil zeggen; eigenlijk wilde ik eh, hm, nu ja... ik eh..."

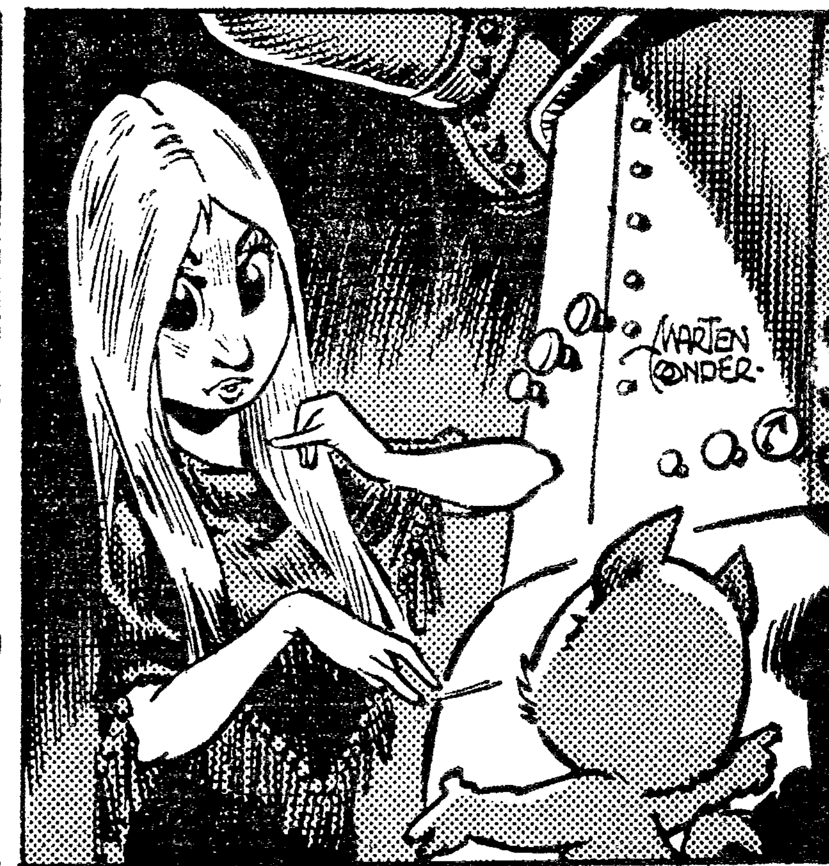
Hij zweeg bevangen en terwijl hij zich met draaiende ogen afwendde wierp hij de geweldige bloemenpracht in de armen van de verraste Doddeltje.

„Hier", riep hij met overslaande stem. „Ze zijn voor jou!"

„Dit is heel betreurenswaardig", prevelde Joost, die de zaak vanuit zijn venster met grote bezorgdheid gadesloeg.

Joost trok zich haastig in de torenkamer terug. Door het openstaande raam voerde de lentebries zoete bloemengeuren naar binnen, en ook de verraste uitroepjes van juffrouw Doddel, die zich uit haar ruiker losmaakte.

„Ik moet mij reppen", prevelde de trouwe knecht, terwijl hij met grote voortvarendheid de zak uit de daar aanwezige stofzuiger trok. „De toestand is ernstig, als men mij toestaat. Dit is het enige wat ik kan verzinnen – en de wind is gunstig."

Terwijl hij zo doende was liep Tom Poes, ver vandaar, op het brandende lampje met het boogschutters-teken toe.

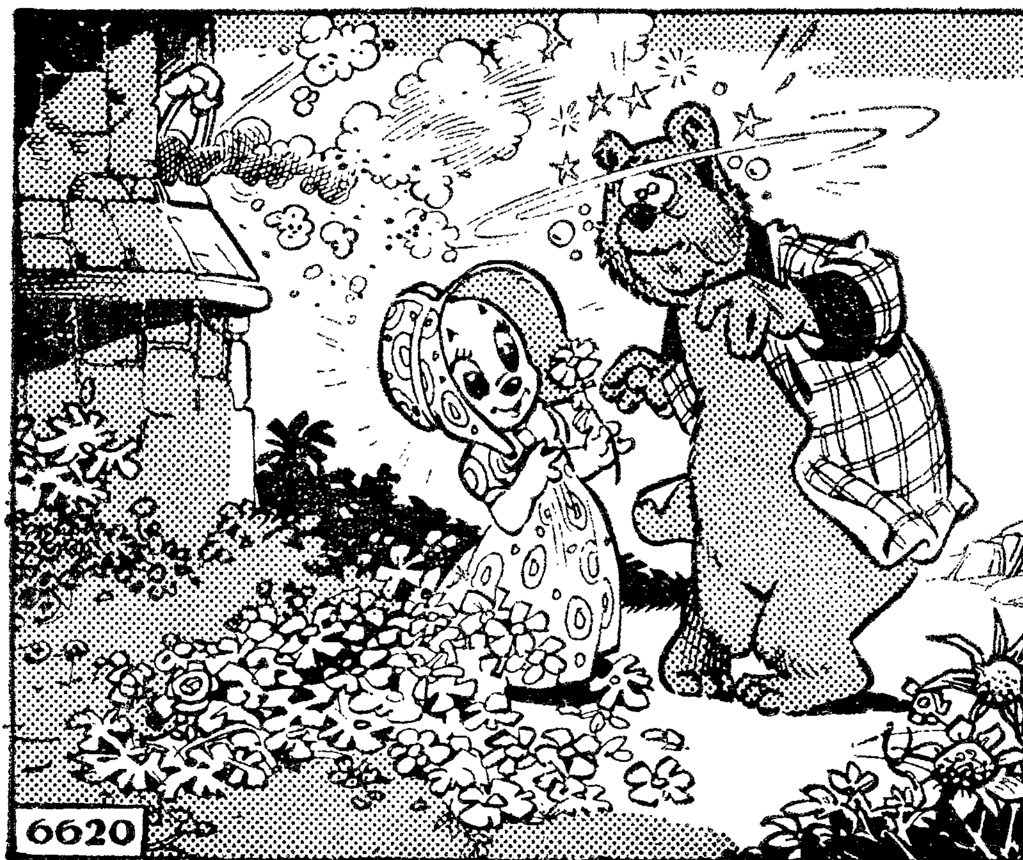
„Dit is het enige, wat ik verzinnen kan", dacht hij, terwijl hij de knop omdraaide, zodat het lichtje uitging. „Maar als het is zoals ik denk, gaat er nu iets veranderen."

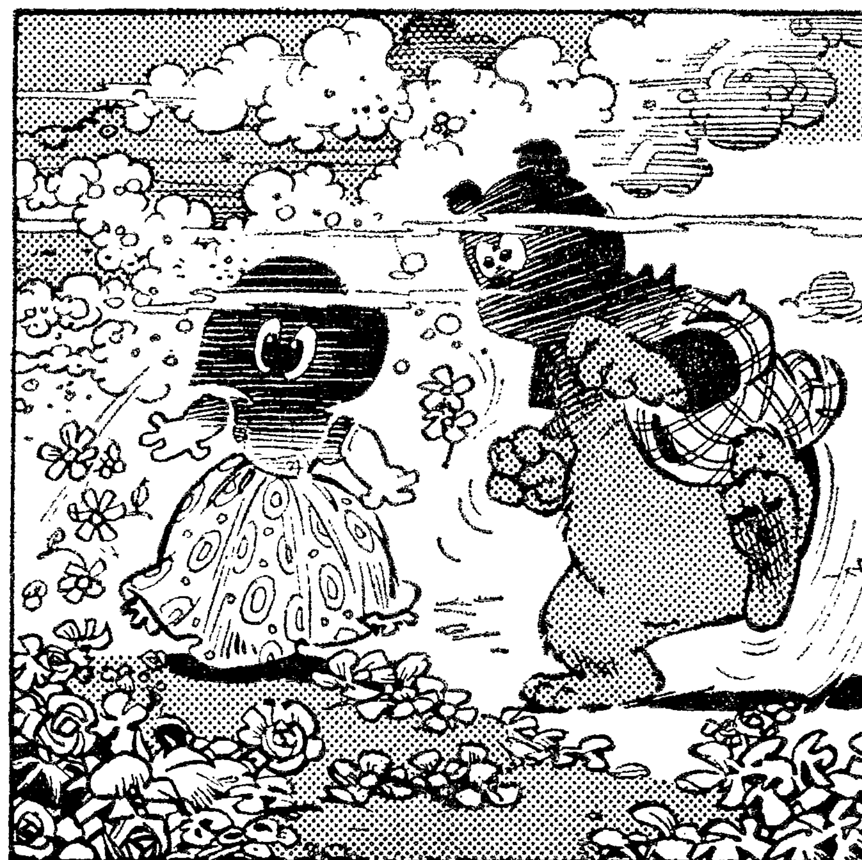
„Wat voer je uit?", vroeg Ivy. Ze keek vol achterdocht naar zijn gedoe en het was duidelijk, dat ze hem maar half vertrouwde.

„Heel gewoon", zei Tom Poes. „Dat lampje, hè? Dat moest eerst uit, want anders kan ik niets doen. Het is altijd gevaarlijk om te werken wanneer de stroom nog aanstaat. Je moet bij nul beginnen. Terugschakelen van de twee naar de één kan niet."

„Zo", zei het meisje. „Nu, ik geloof niet dat je er veel verstand van hebt. Wat kom je hier eigenlijk doen?"

„Ik probeer te helpen", riep Tom Poes met verontwaardiging in zijn stem. „En als je het niet gelooft moet je het zelf maar doen. Maar ik waarschuw je; dit soort apparaten is gevaarlijk!"

Op het moment dat Tom Poes het lampje in de grot uitdraaide, trad de bediende Joost aan het venster en schudde behoedzaam de stofzuigerzak leeg. De dichte grijze wolk die aan het inwendige ontsnapte werd door de lentebries voortgedragen in de richting van heer Ollie, die wat ingezakt tegenover juffrouw Doddel stond. De warme gevoelens die hem tot zijn bloemenhulde hadden aangezet waren plotseling bekoeld en verwarring maakte zich van hem meester. Zijn buurvrouw had dit echter niet in de gaten.

„O, Ollie!", riep ze opgetogen. „Wat lief van je! Waar heb ik dat aan te danken?"

„Ach", mompelde heer Bommel bedremmeld. „Gewoon maar een aardigheidje, mevrouw."

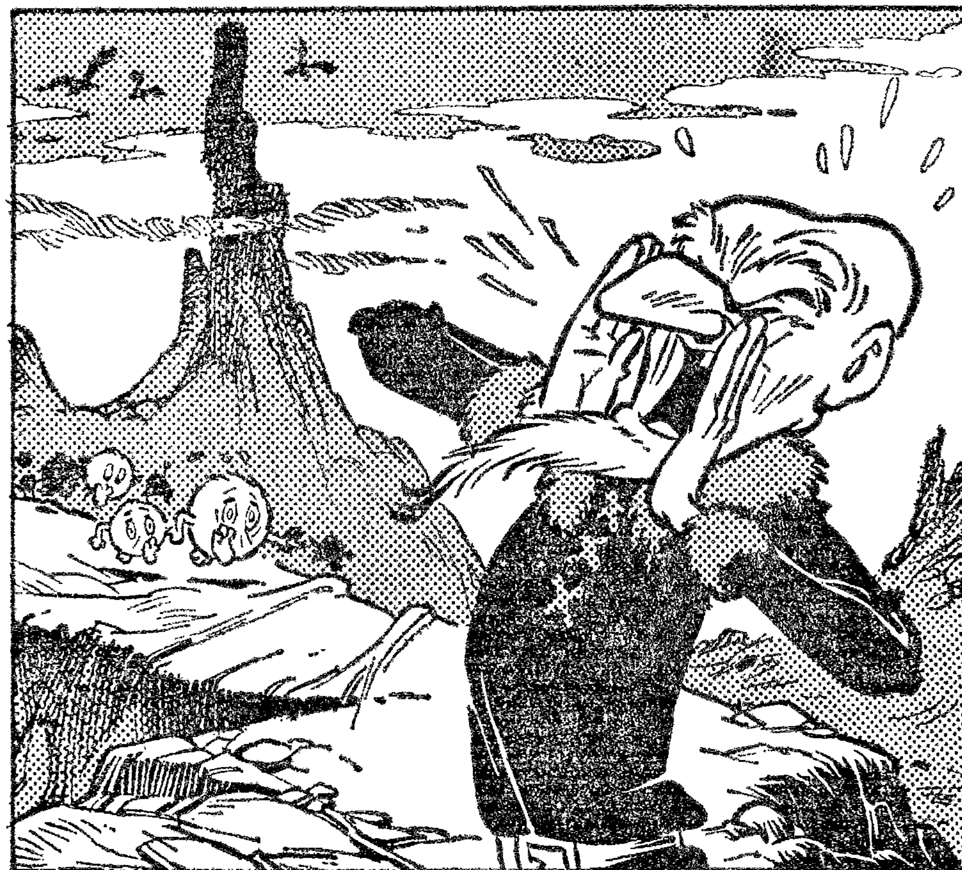
Deze woorden stelden het vrouwtje een weinig teleur, maar voordat ze er dieper op in kon gaan, had de wolk het tweetal bereikt. De tedere bloemegeuren maakten plaats voor verstikkende stofdeeltjes die in neus en ogen drongen en die een eind aan alle zachtere aandoeningen maakten.

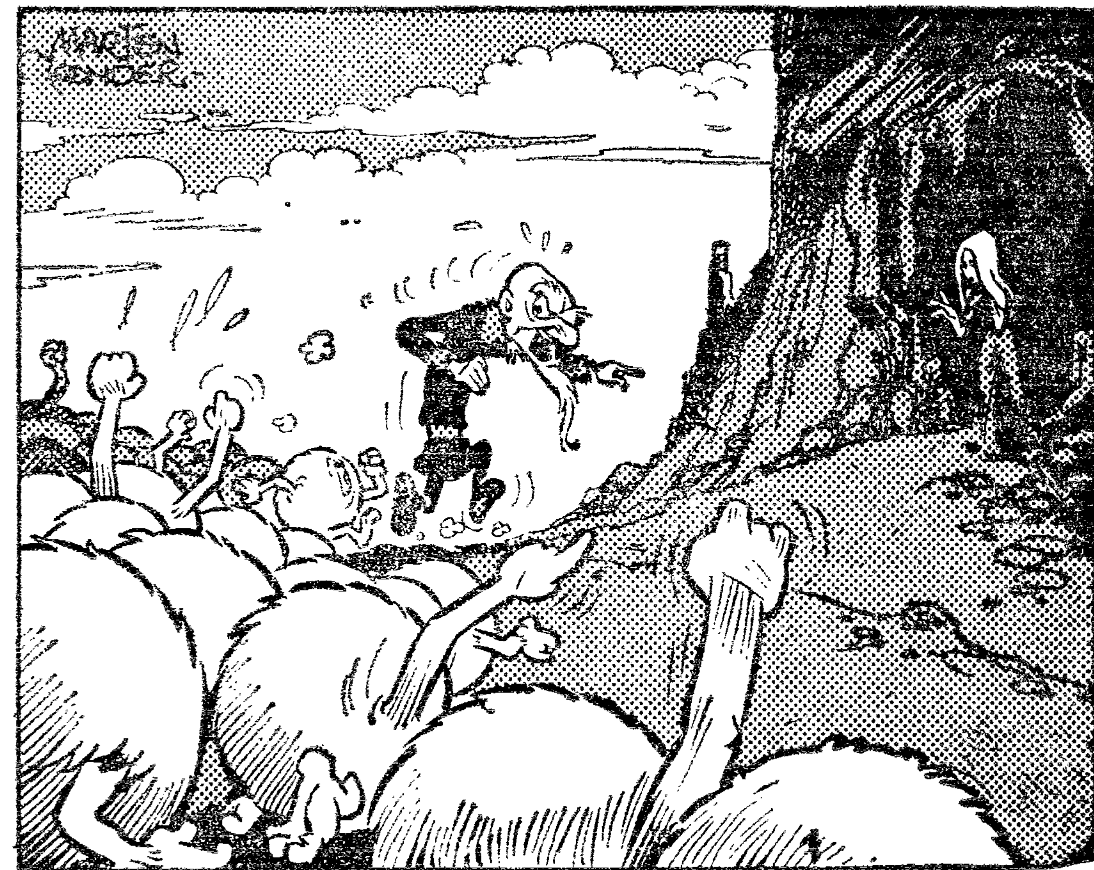
„Bah!", riep juffrouw Doddel met verstikte stem. „M'n schone ju-julk! M'n muts! Ik ben hejemaal vuil! Atsjoe!"

„Atsjoe!", herhaalde heer Ollie mat. Met tranende ogen keek hij zijn buurvrouw na, die zich niezend naar huis haastte en een eigenaardige opluchting maakte zich van hem meester.

„U moet mij verschonen, heer Olivier!" riep Joost schijnheilig uit het venster. „Ik ben bezig met de schoonmaak en ik wist niet, dat u aan het tuinieren was."

Het omdraaien van de knop bracht ook een hele ommekeer in het denkleven van een magister Pas teweeg. Zijn zwemmende ogen zonken terug in hun kassen en zijn slappe houding maakte plaats voor grote vastberadenheid toen hij opsprong van zijn steen.

„Ik ben daar gek!" knarste hij met ingevallen mond. „Wat denkt die heks wel? Slangen op haar pad! Mij m'n sleutel ontfutselen en mij, arme oude man, uit m'n woongrot jagen, huh? Maar ik zal haar een lesje geven. Hèhèhèhè!!"

En reeds voordat de echo's van zijn kalende lach waren weggestorven zoog hij zijn borstkas vol lucht, zette de handen aan zijn mond en stiet een akelige, galmende kreet uit. Het was de lokroep van de krollen, en hij bootste die zo voortreffelijk na, dat de gevolgen onmiddellijk merkbaar waren.

Van achter allerlei stenen en rotspieken doken de harige berwegbewoners op en snelden onder armgezwaai en voetgeroffel nader. De grijsaard wachtte, totdat hij door een menigte omringd was, toen kraste hij een paar bevelen en zette zich in beweging, in de richting van de grot.

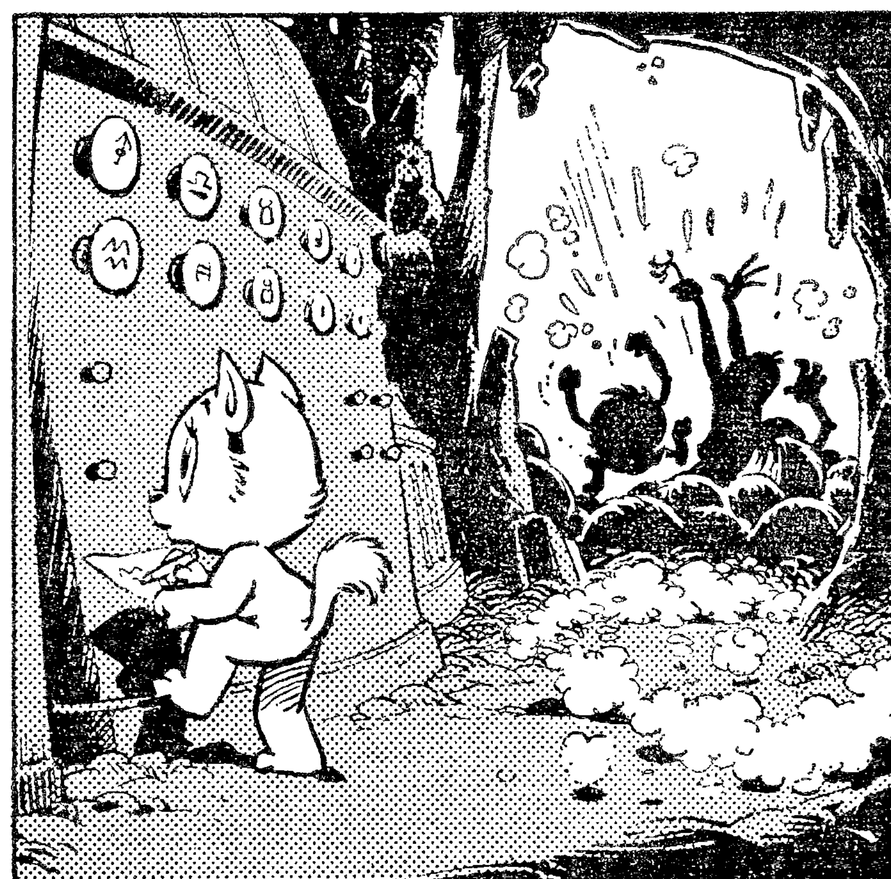
Het gerucht van de naderende massa was reeds van verre hoorbaar, zodat Ivy haar gesprek met Tom Poes onderbrak en ongerust naar de uitgang liep.

„De oude Hocus!", prevelde ze verschrikt. „Hij heeft zijn verstand terug! Wat kan ik tegen al die gedrochtjes beginnen?"

Maar toen herinnerde ze zich de ravenpoot, die ze gekregen had, en met bevende vingers trok ze het akelige voorwerp te voorschijn.

„De sleutel!", zei ze tot zichzelf. „Die heb ik ten slotte niet voor niks!"

Ivy trok zich terug in de ingang van de grot en stak de ravepoot bezwerend naar voren.

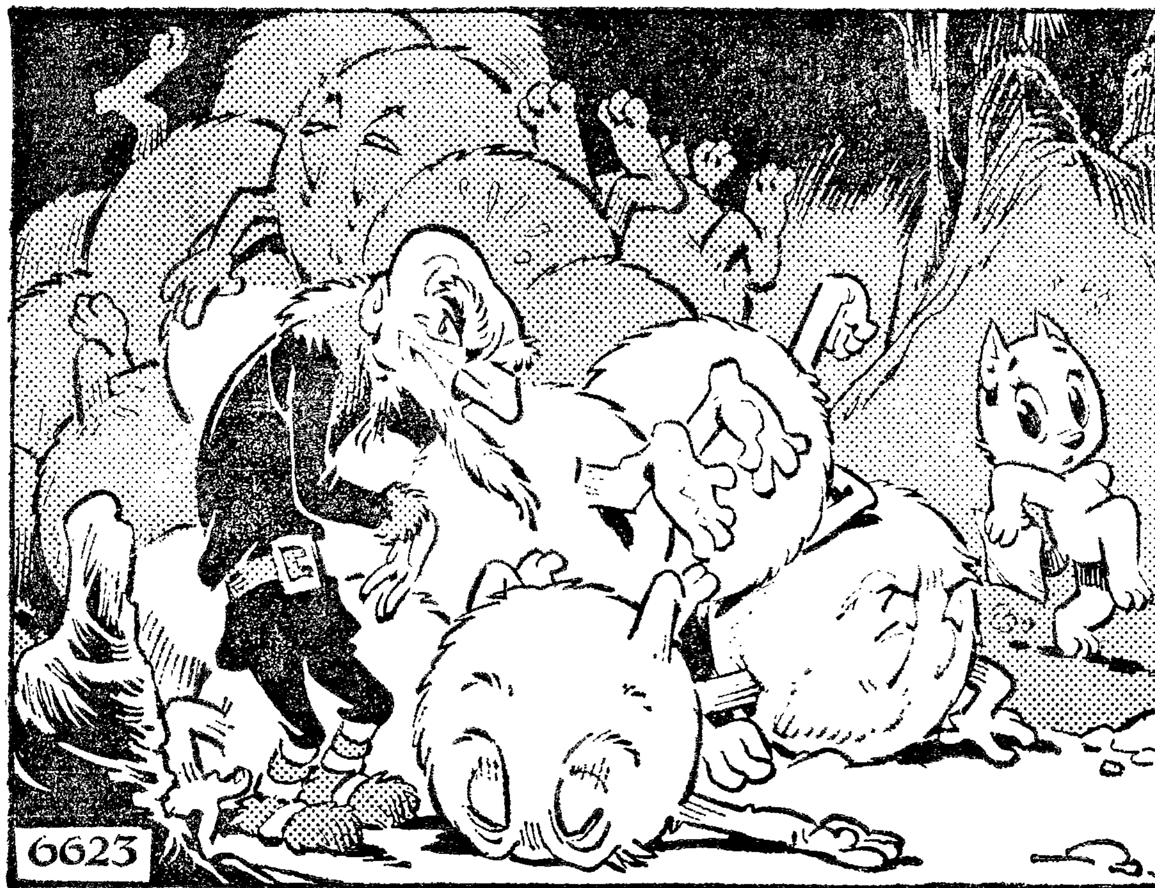
„Terug!!", riep ze met schelle stem. „Ga weg!!"

Maar de bejaarde magister overstemde haar. Hij had postgevat op een verhoging in het landschap en vandaar vuurde hij de krollen met raspende kreten aan. De bergbewoners raakten door dat geluid geheel buiten zinnen. Zonder aandacht voor het gevaar dat hen bedreigde drongen ze de spelonk binnen, om verstijfd neer te vallen bij een aanraking van de verdorde poot. De voorsten vormden dan ook al spoedig een ordeloze stapel om het meisje heen, maar degenen die daar acher kwamen drongen op en beklommen hun voorgangers.

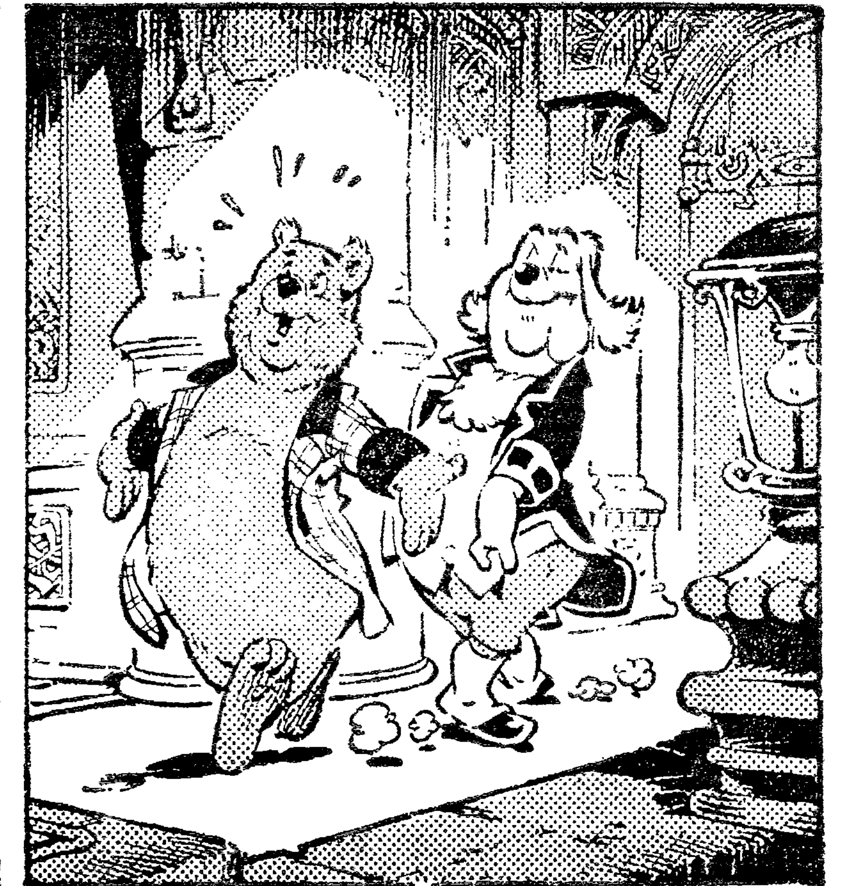
„Dat ziet er niet best uit", mompelde Tom Poes, die ongerust naar het treffen keek. „Ik moet voortmaken."

Hij raapte een papier op, dat op de grond lag en begon haastig de figuurtjes, die hij voor zich op de apparaten zag, over te tekenen. Het lawaai bij de ingang ging nog enige tijd voort, maar het werd langzaam minder. De schelle stem van Ivy verstierf, toen ze geheel door de krollen bedekt was en de akelige ventjes zelf lagen ten slotte roerloos op een hoge stapel.

„Een heel slagveld!", kraste de oude Pas, die met een kakelend lachje naderde. „Maar het doel ontheiligt de middelen, hèhèhèhè!! En waar gehakt wordt vallen spaanders. Zo gaat het wanneer men een arme oude man voor de gek houdt!"

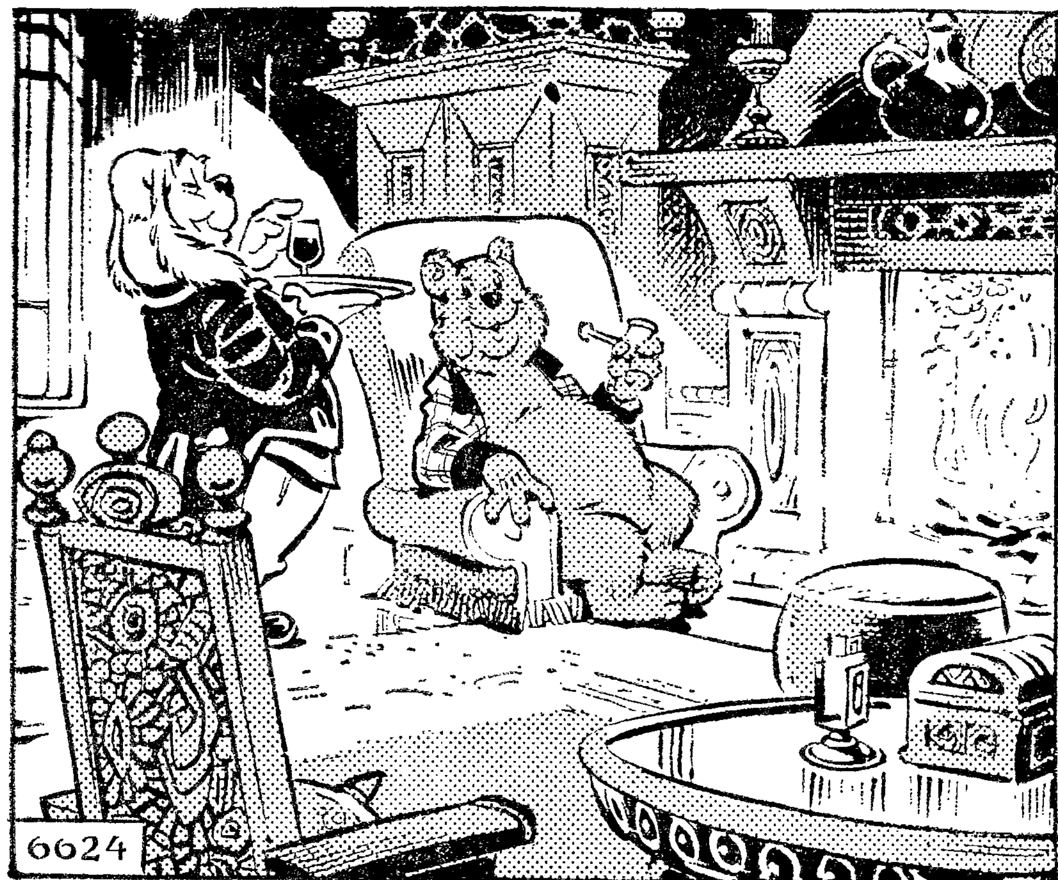
De krollen lagen op een ordeloze stapel voor de ingang van de grot en ze zagen er slecht uit. Hun toestand liet de verharde magister echter koud. „Mijn ravepoot is een goede sleutel”, stelde hij tevreden vast. ‚Daar komt niemand langs; zelfs deze onbehouwen bergbewoners niet! Maar het wordt tijd, dat ik hem weer in handen krijg. Het was een wannozel idee om hem aan Ivy te geven; de schaduw van Zazel moet over mijn pad gelegen hebben! Ik arme, oude, bedrogen man.”

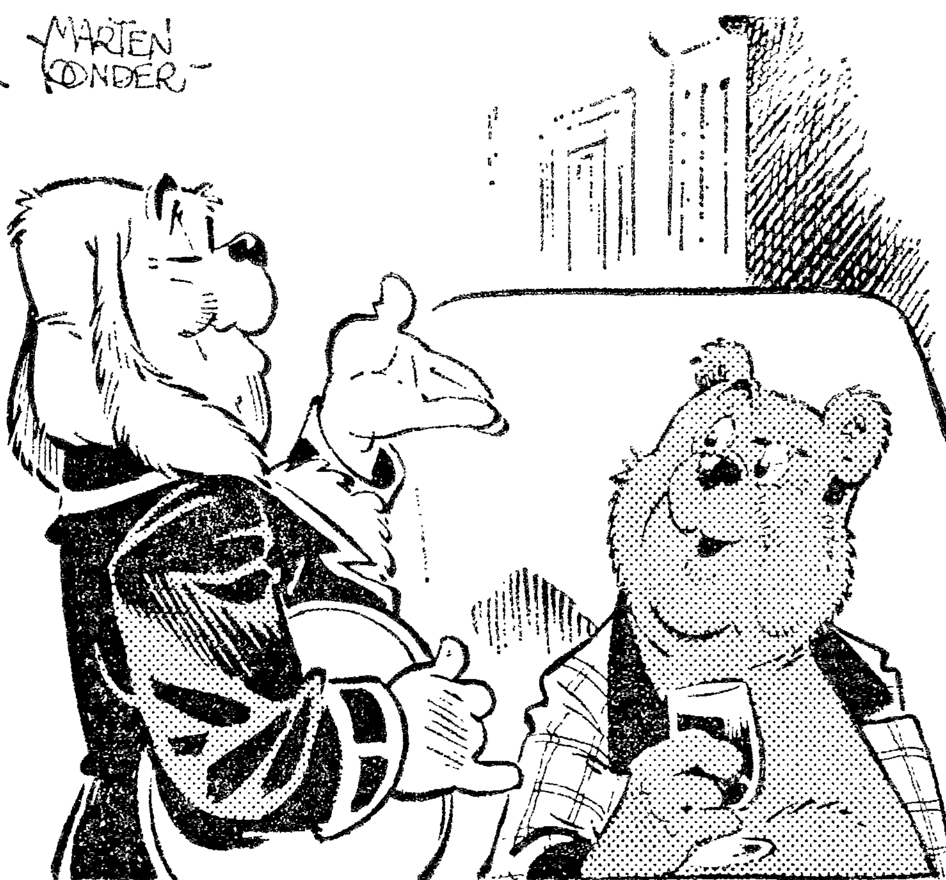
Zo mompelend duwde hij de bewegingloze krollen wat uit elkaar en tastte ertussen rond totdat hij de dorre poot gevonden had. Met een kakelend lachje rukte hij het akelige voorwerp uit de handen van de heks, die het temidden van het harige volkje erg benauwd had.

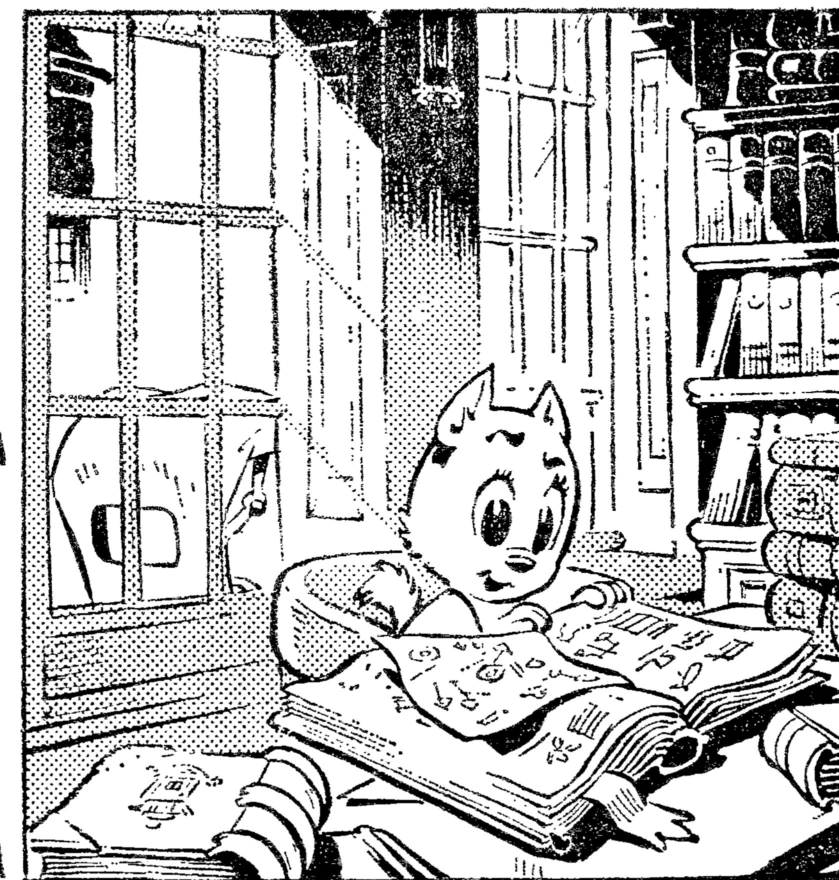
Tom Poes was intussen snel naar buiten geslopen, en zodra hij frisse lucht voelde, begon hij te rennen. Achter hem kroop Ivy suffig uit de stapel te voorschijn, terwijl de grijsaard opgewekt zijn grot weer betrad om de toestellen opnieuw in te schakelen. Maar daar trok Tom Poes zich niets van aan; hij wilde eerst weten wat de tekentjes op zijn papier betekenden.

Ver vandaar stapte heer Bommel met lichte tred zijn huis weer binnen. „Er is iets van me afgevallen”, sprak hij. „Wat het was, weet ik niet. Mijn helder gedachtenleven werd vertroebeld door eh.. aandoeningen, die mijn innerlijk verscheurden, als je begrijpt, wat ik bedoel. Maar nu is het net alsof er iets is uitgeschakeld, Joost. Heel weldadig, werkelijk!”

De trouwe bediende glimlachte slechts. „Het is een mirakel wat men met een beetje stof kan doen”, dacht hij.

Heer Bommel liet zich met een tevreden zucht in zijn leunstoel bij de haard zinken en keek glimlachend naar de verversing, die Joost hem aanbood. „Het is vreemd, wat een heer zich soms in het hoofd kan halen", sprak hij. „Daar had ik nu toch bijna mevrouw Doddel mijn hart aangeboden, als je begrijpt wat ik bedoel!"

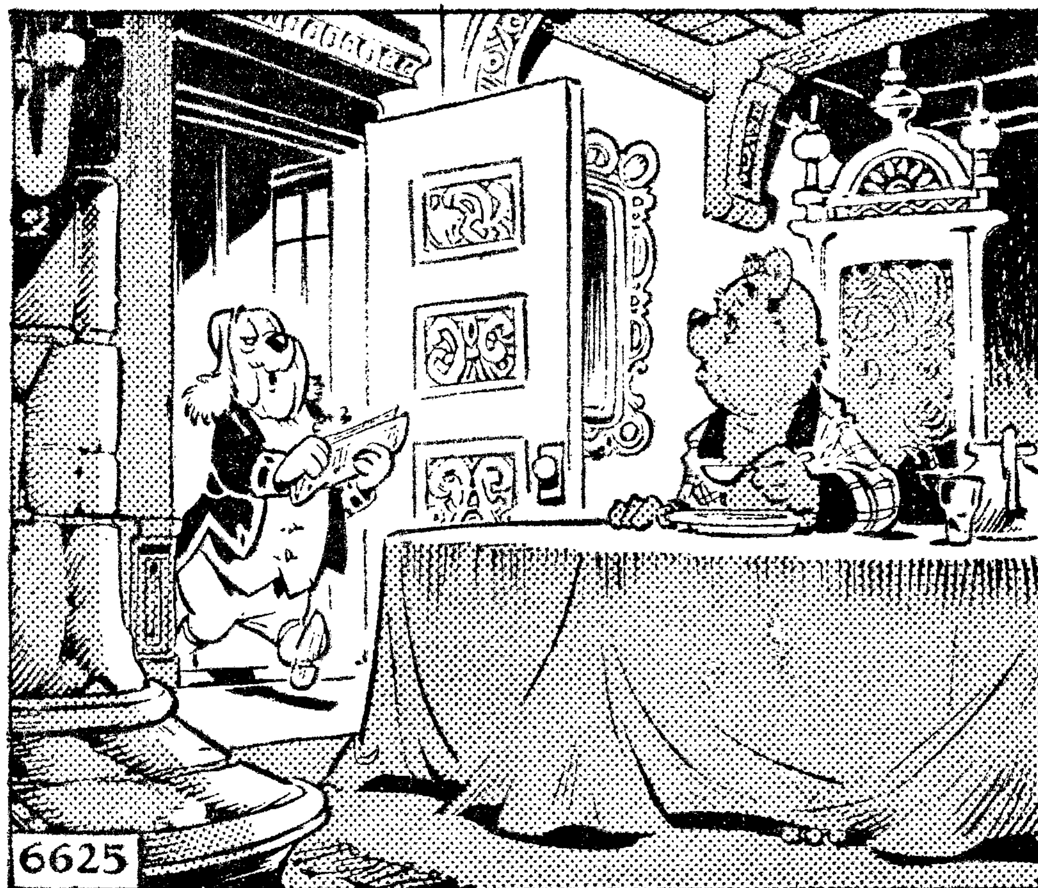
„Het zal de lente zijn", zei de bediende. „Die geeft wel eens vaker bevliegingen, met uw welnemen."

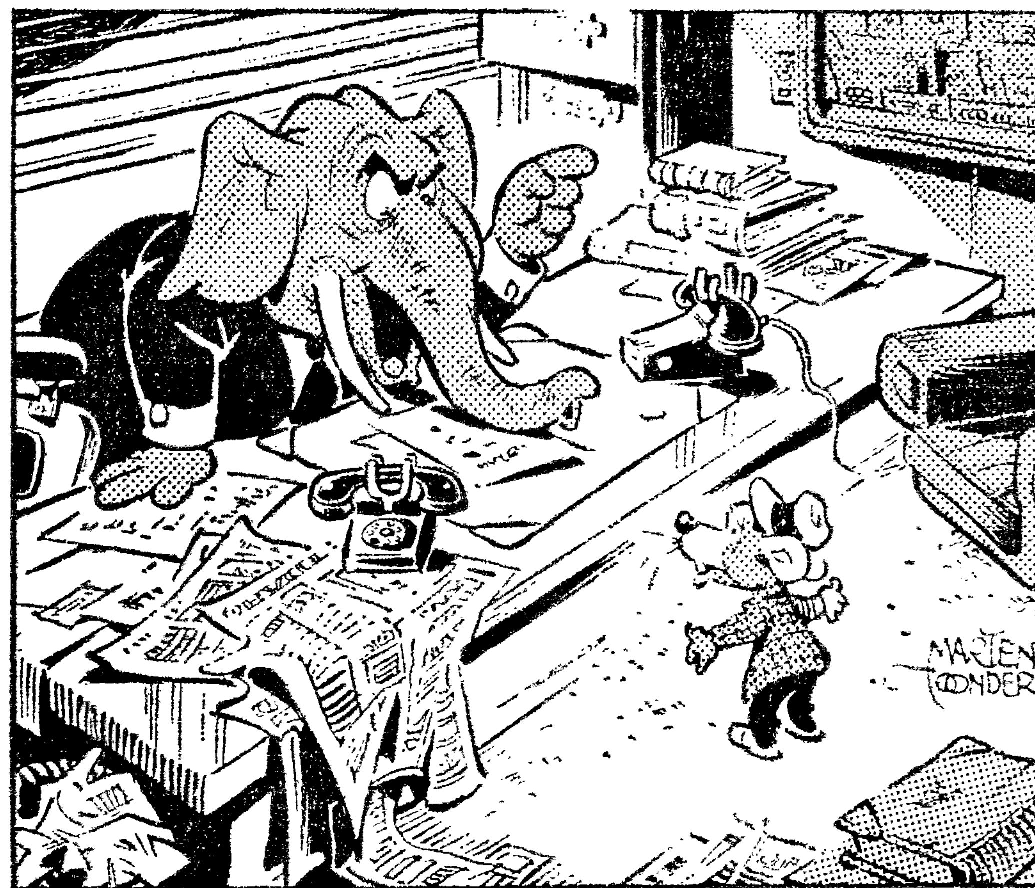
„Bevliegingen zou ik het niet willen noemen", hernam heer Ollie. „Maar een Bommel heeft wel wat anders aan zijn hoofd dan dergelijke lichtzinnigheid. Nu kan ik weer het leven leiden van een eenzaam heer, die grote daden moet verrichten. Ik kan nu de Oude Schicht nemen en geconcentreerd verder gaan met het..." Hij zweeg plotseling en een rimpel trok over zijn voorhoofd. „Hè!", riep hij uit. „Waar is de Oude Schicht eigenlijk?"

„Daar rijdt de jonge heer Poes in, met uw goedvinden", zei Joost.

Dit was echter niet helemaal waar. Op dat moment stond het oude voertuig voor de stadsbibliotheek, en Tom Poes zat daar binnen in een dik boek te lezen. Hij had vastgesteld, dat de tekentjes, die hij in de grot had overgenomen betrekking hadden op sterrebeelden, en nu zat hij de betekenis te bestuderen.

„Ik had dus toch gelijk", dacht hij. „Die machine in de bergen heeft alles te maken met dat astromanische rubriekje in de krant. En niet alleen Sickbock, maar ook Hocus Pas en de heks Ivy zitten er mee te knoeien."

De volgende morgen zat heer Bommel achter zijn ochtendpap, toen Joost met de krant binnentrad.

„Vreemd, heer Olivier", sprak de knecht. „Er staan nu al twee dagen geen astromanische voorspellingen meer in de Rommelbode, als ik zo vrij mag wezen!"

„Dat is maar goed ook", zei heer Bommel. „Het was allemaal onzin, hoewel alles toevallig erg goed uitkwam. Maar dat was natuurlijk de beïnvloeding, als je begrijpt wat ik bedoel. En toch ben ik benieuwd wat er vandaag weer voor waanzin in zou hebben gestaan."

„Ik ook, met uw welnemen", verklaarde Joost. „Ik heb de vrijheid genomen de redactie op te bellen, maar die had geen uitsluitsel."

Dat was waar. Op de krant heerste een nerveuze stemming die door de hoofdredacteur, de heer O. Fanth Mzn, veroorzaakt werd.

„Waar is de astromanische rubriek?", riep hij de journalist Argus toe.

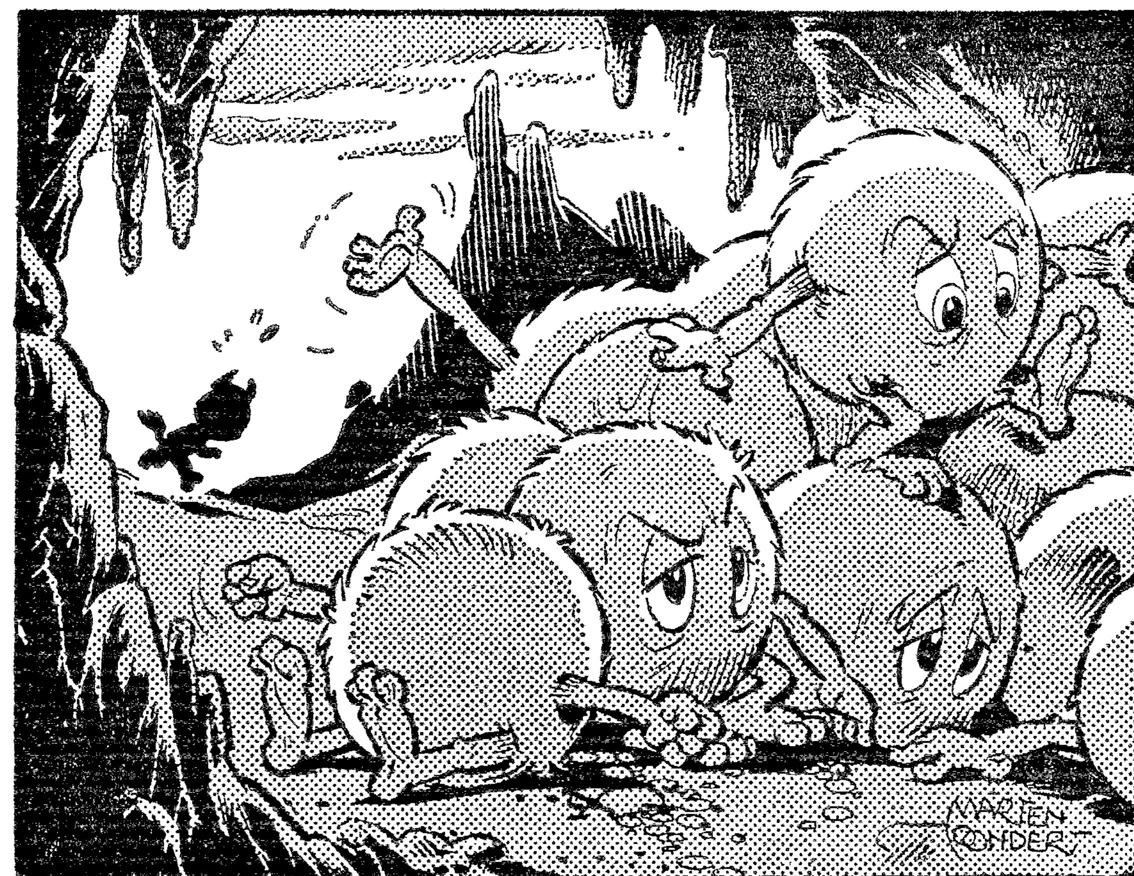
„De lezers klagen! Men kan ze zo maar niet een belangrijke pagina nieuws onthouden!"

„Ik weet het echt niet", zei de verslaggever. „Het adres van die medewerker is niet bekend, en hij heeft niets van zich laten horen. Hij woont ergens in de bergen, geloof ik..."

Trouwe lezertjes weten zo langzamerhand wel, dat dit waar was, en ze zullen ook niet verbaasd zijn om de medewerker Pas hier voor zijn toestellen te zien.

„Het wordt tijd, dat ik weer wat van me laat horen", kraste hij tot zichzelf. „Door dat gedoe met Ivy zit de krant al twee dagen zonder mijn rubriek. En bovendien moet die heks een lesje hebben! Kom, ik zal het magnetische veld eens laten golven."

Hocus Pas zat voor zijn toestellen berekeningen te maken. Het viel hem echter niet mee, want cijferen was zijn sterkste kant niet.

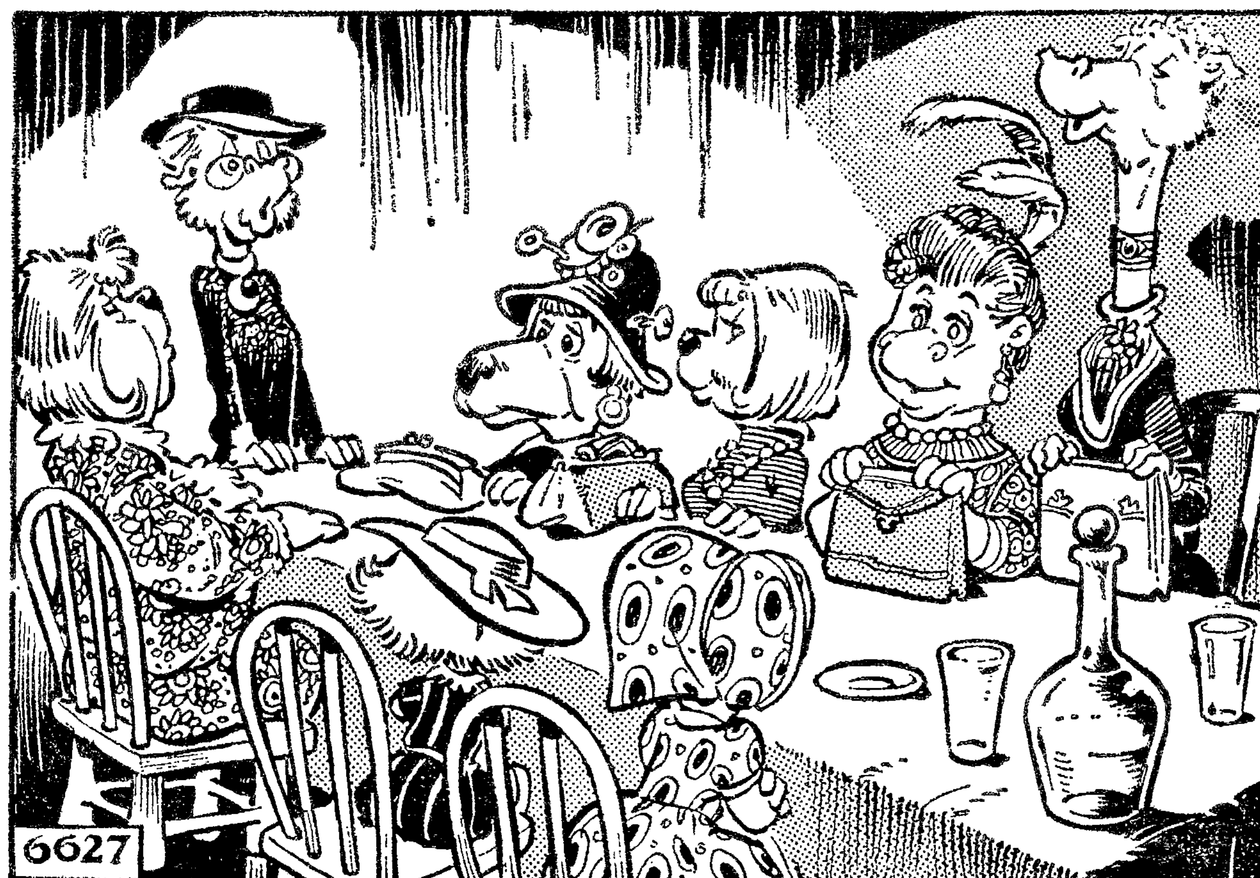
„Ik houd niet van machines", sprak hij krassend tot zichzelf, misschien heb ik die prof te vlug ontslagen! En bovendien vraag ik me af wat belangrijker is; de wereld naar mijn hand zetten, of wraak nemen op Ivy..." Daar dacht hij echter niet lang over na. Voor een grijsaard van zijn soort gaat het nemen van wraak boven alles, en daarom vervolgde hij zijn werk. Doch nu stuitte hij op een nieuwe moeilijkheid.

„Ik weet niet, wanneer die heks precies geboren is!", mompelde hij ontstemd. „Tot op de minuut nauwkeurig, anders wordt het een janboel. Ach, ik arme oude man... Maar als het zo niet gaat, dan maar anders.

„Ten slotte geeft het ook niet of zij de enige zal zijn; ik kan net zo goed een brede leeftijdsgroep nemen! Als Ivy er maar bij hoort, daar gaat het om!"

Door dit besluit werd zijn gecijfer veel gemakkelijker en al spoedig begon hij te zien welke knoppen hij zou moeten omdraaien en welke hendels hij over moest halen om zijn onzalig doel te bereiken.

Buiten viel de avond, en de krollen bij de ingang begonnen langzaam tot zichzelf te komen. De ongunstige oude schonk daar echter geen aandacht aan, en hij merkte ook niet, dat Tom Poes door de schemering opnieuw de grot naderde.

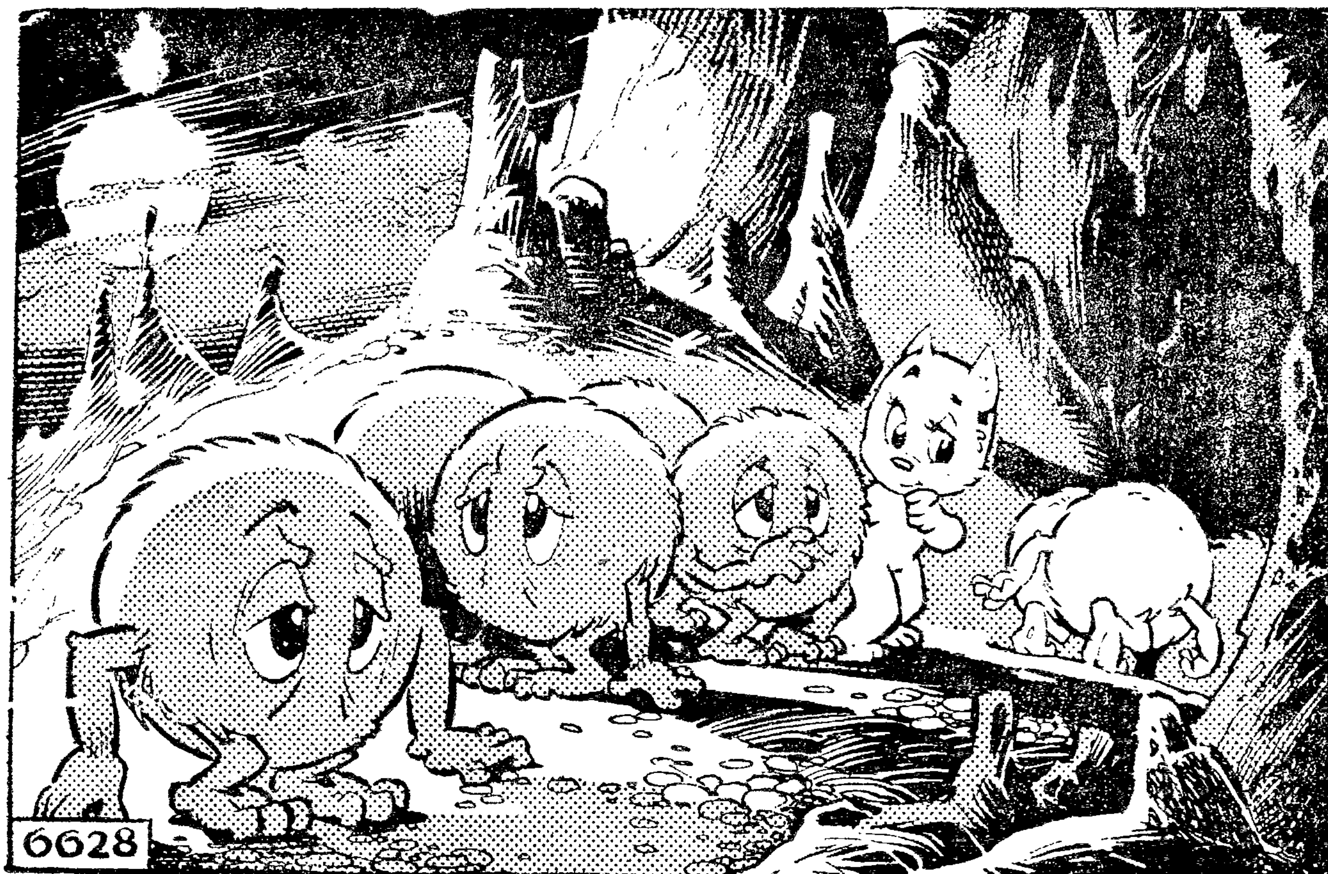

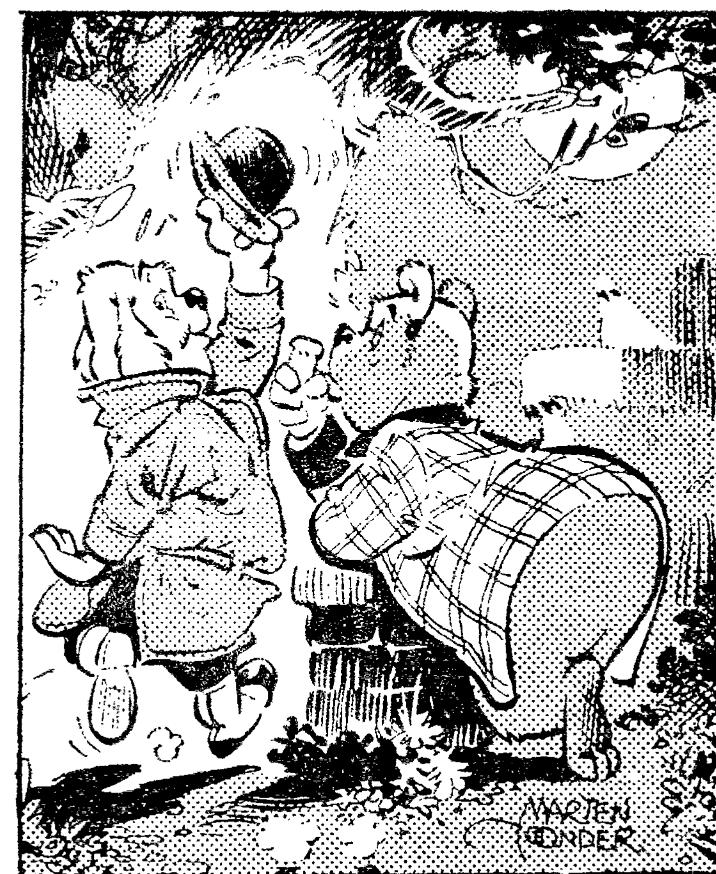
Die avond was er een bijeenkomst van de vereniging van astromanen, die op dat moment voor het grootste deel uit dames bestond.

„Wij vrouwen zijn nu eenmaal veel gevoeliger voor alles op het hogere plan", sprak de presidente in haar openingswoord. „Wij staan veel meer open voor deze nieuwe stroming, die de wereld meer en meer gaat beheersen. Daarom is het heel prettig, dat ik vanmiddag een zwaar begaafde astromane heb ontmoet. Het is een jonge vrouw, die een studie heeft gemaakt van de astromanie zoals die hoog in de bergen beoefend wordt. Zij was zo vriendelijk om hedenavond een paar woorden te willen zeggen."

Nu werd het gordijn achter de spreekster opzij geschoven, en uit de donkere ruimte trad Ivy te voorschijn. Ze zag er echter zo verzorgd uit, dat zelfs juffrouw Doddel haar niet herkende; en bovendien waren haar manieren zo prettig, dat ze een heel aangename indruk op het gezelschap maakte.

„De presidente heeft het heel mooi gezegd", sprak ze met zachte stem. ‚En toch is de astromanie te veel een mannelijke aangelegenheid. Deze mooie wetenschap bestaat te veel uit cijfertjes en te weinig uit gevoel. Soms worden er zelfs machines bij ingeschakeld! Daarom stel ik een omwenteling voor, die de vrouwen de macht over de sterren zal geven. Wanneer u goed oplet, dames, zal ik u een manier aan de hand doen om over het lot van de wereld te kunnen beschikken

Bij de grot waren de krollen weer helemaal tot zichzelf gekomen. Ze waren alleen nog wat zwaar in het hoofd, zodat ze nog niet zoveel belangstelling in hun omgeving hadden. Daar maakte Tom Poes gebruik van door zich onopvallend tussen de groep te begeven.

„Ze hebben dezelfde kleur als ik", dacht hij. „Als ik nu gebukt achter hen aanloop zal Hocus Pas me niet in de gaten hebben. En als ik eenmaal binnen ben kan ik op goed geluk een paar knoppen omdraaien; het geeft niet welke. Het gaat er alleen maar om de berekeningen van die oude schurk te verstoren, zodat er niet gebeuren gaat wat hij wil."

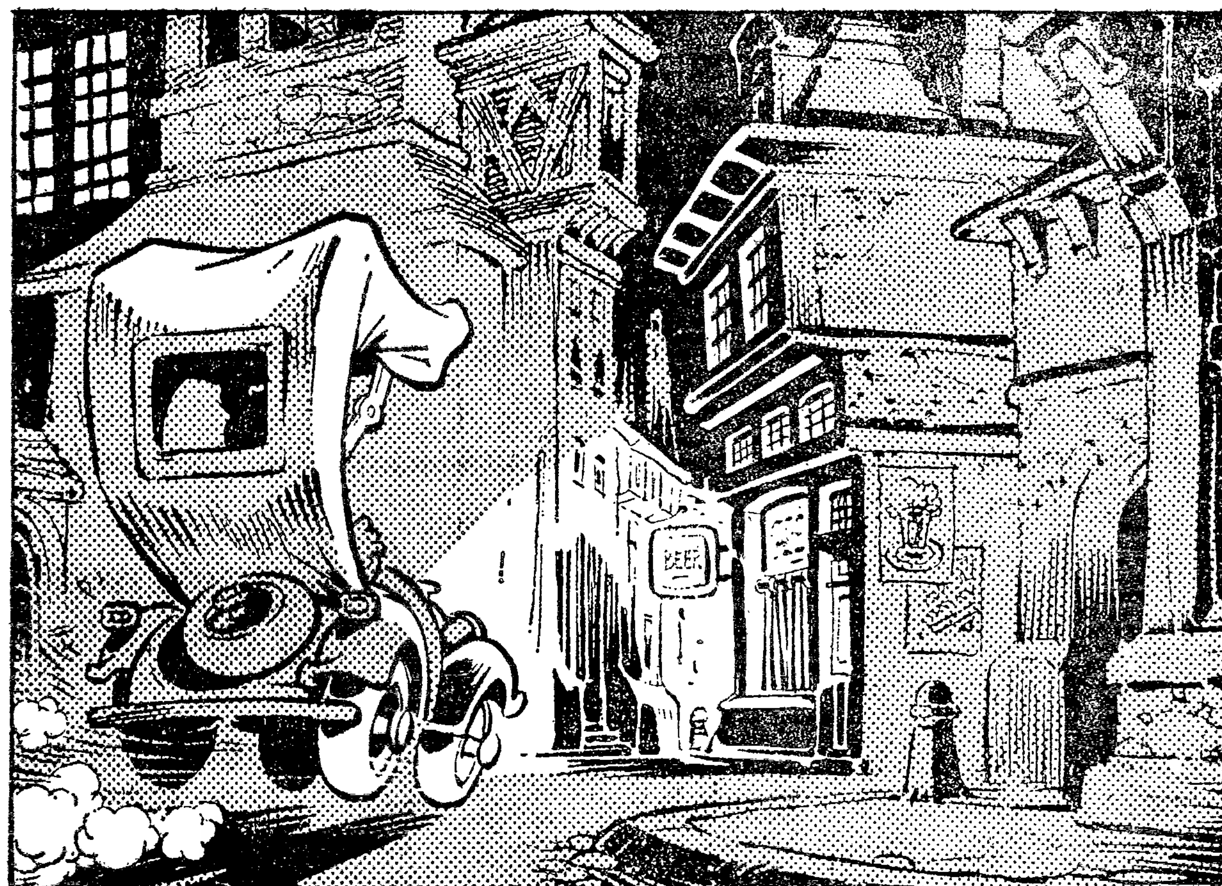
Dat was natuurlijk maar een heel ruw plan; maar het was het enige dat hem te binnen was geschoten en het leek hem beter dan niets. Het geluk was met hem; de grijsaard was zo verdiept in het uitzoeken van de gewenste driehoeks- en vierkantschakelingen en het aanbrengen van de juiste opposities, dat hij geen aandacht aan de krollen schonk. Daardoor ontging het hem dan ook, dat er uit hun midden een hand werd opgestoken, die een paar knoppen indrukte.

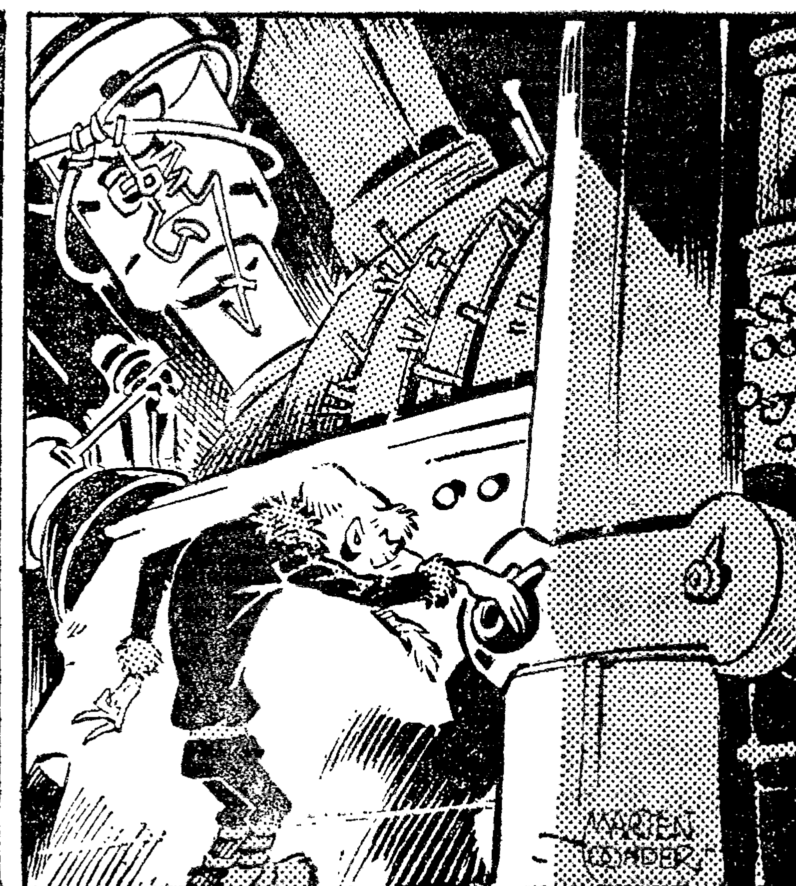
De gevolgen waren niet direct te merken, want de bejaarde magister had het toestel nog niet in werking gesteld, zodat we nog even zullen moeten wachten.

Intussen stond heer Bommel bij de ingang van zijn tuin, waar hij gepasseerd werd door Joost, die zijn vrije avond had.

„Ik ga naar het astromanische genootschap", verklaarde de bediende desgevraagd. „Er moet vanavond een heel interessante spreekster zijn, met uw goedvinden."

Joost verwijderde zich statig stadwaarts en heer Bommel keek hem met een groeiende rimpel na.

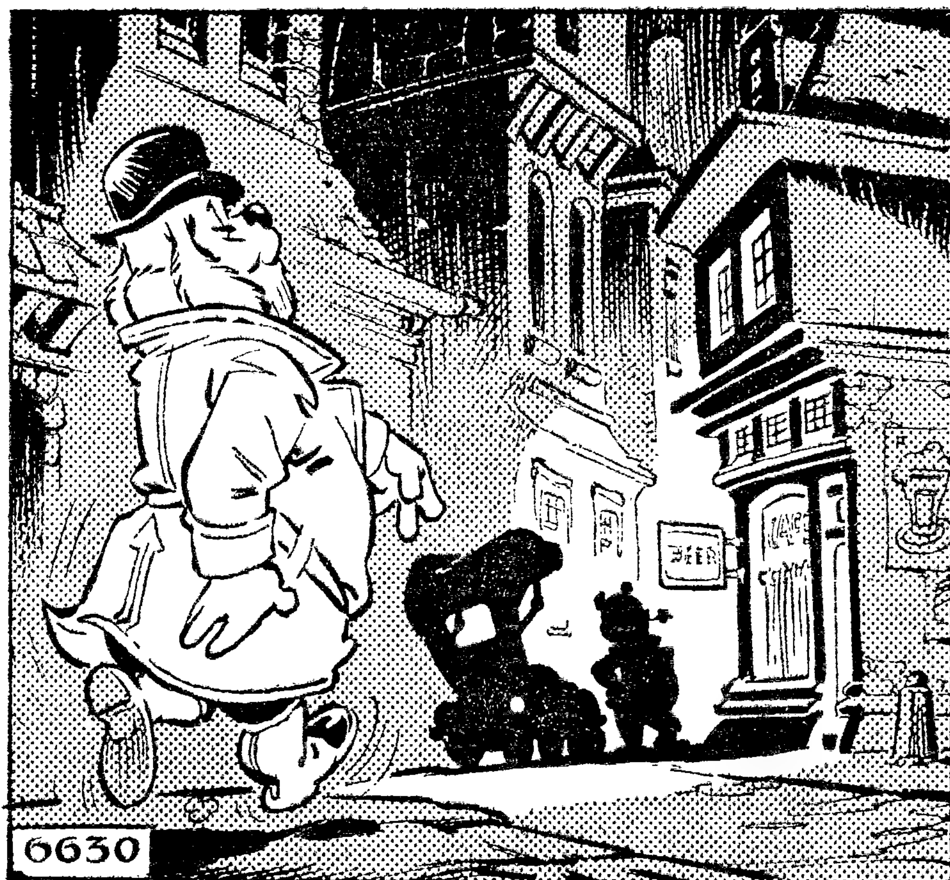
„Een heel interessante spreekster, wel ja!", mompelde hij, toen de knecht door de schemering was opgeslokt. „Het astromanische genootschap! Dat herinnert me aan de gevaren der astromanie die ik even vergeten heb door mijn diepe gevoelens voor mevrouw Doddel, die een vergissing bleken te zijn. Het loopt mis met Joost op deze manier; ik moet hem tegen zijn eigen domheid beschermen als heer zijnde."

Zo gezegd, zo gedaan. Heer Ollie beklom de oude Schicht, die Tom Poes voor de garage had neergezet, en reed naar het gebouw waar de bijeenkomst was. Dat bleek na enige navraag het café Hoepjes te zijn, dat tot dat doel een bovenzaal ter beschikking had gesteld.

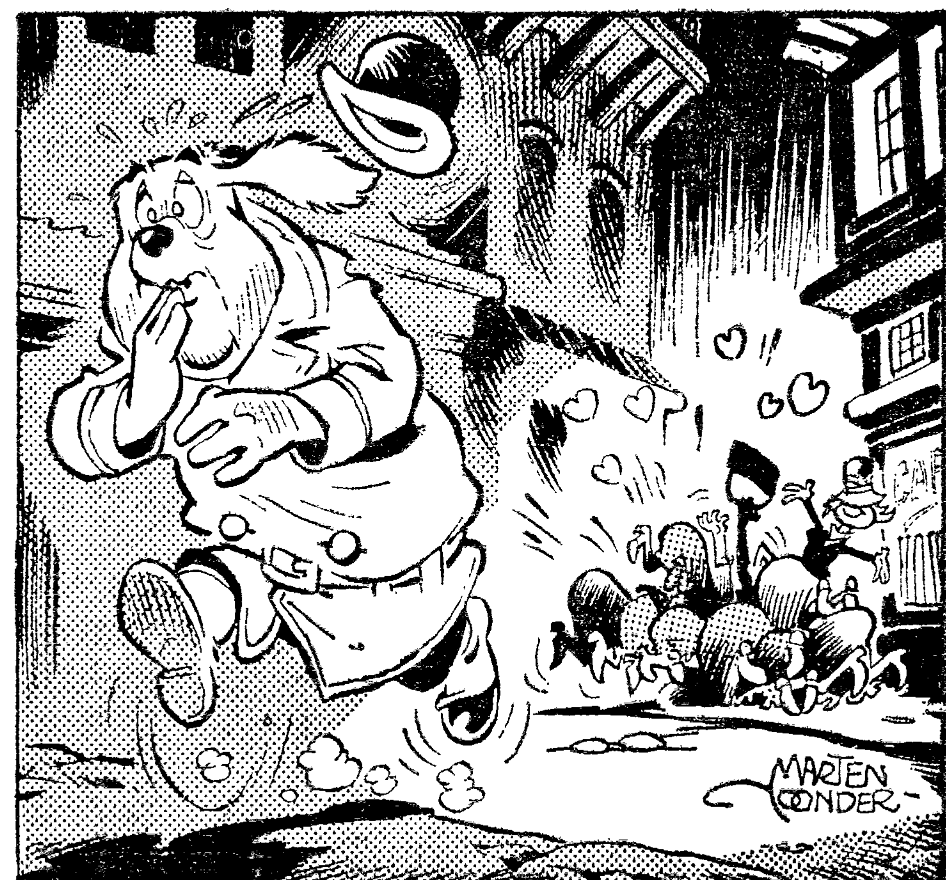
„Het lijkt mij het beste, om hier op Joost te wachten", mompelde heer Bommel. „Een woord van bezinning zal hem uit het gezelschap van deze sterrekijkers kunnen houden, daar twijfel ik niet aan. De zaak moet eerst wetenschappelijk onderzocht worden zoals ik deed, voordat ik last van diepere aandoeningen kreeg."

Met deze gedachte parkeerde hij zijn voertuig voor de uitspanning en maakte het zich gemakkelijk. Boven hem klonk het geluid van de vergadering, die op rustige wijze voortgang vond, en niets duidde er op dat daar plotseling verandering in zou komen.

Maar ver vandaar, in de bergen, was de oude Hocus Pas klaar met zijn voorbereidingen. Met vaste hand draaide hij de grote zwarte knop om, zodat de akelige apparaten zoemend begonnen te werken. En toen was het afgelopen met de rust.

Ver weg, in zijn grot, had Hocus Pas zijn toestellen in werking gesteld. De bejaarde schurk wist niet, dat Tom Poes er aan had geknoeid zodat zijn berekeningen verstoord waren en de zaak hem lelijk uit de hand zou lopen.

Ook Joost, die zich met lichte tred naar de vergadering van het astromanische genootschap begaf, was zich van geen dreigend onheil bewust.

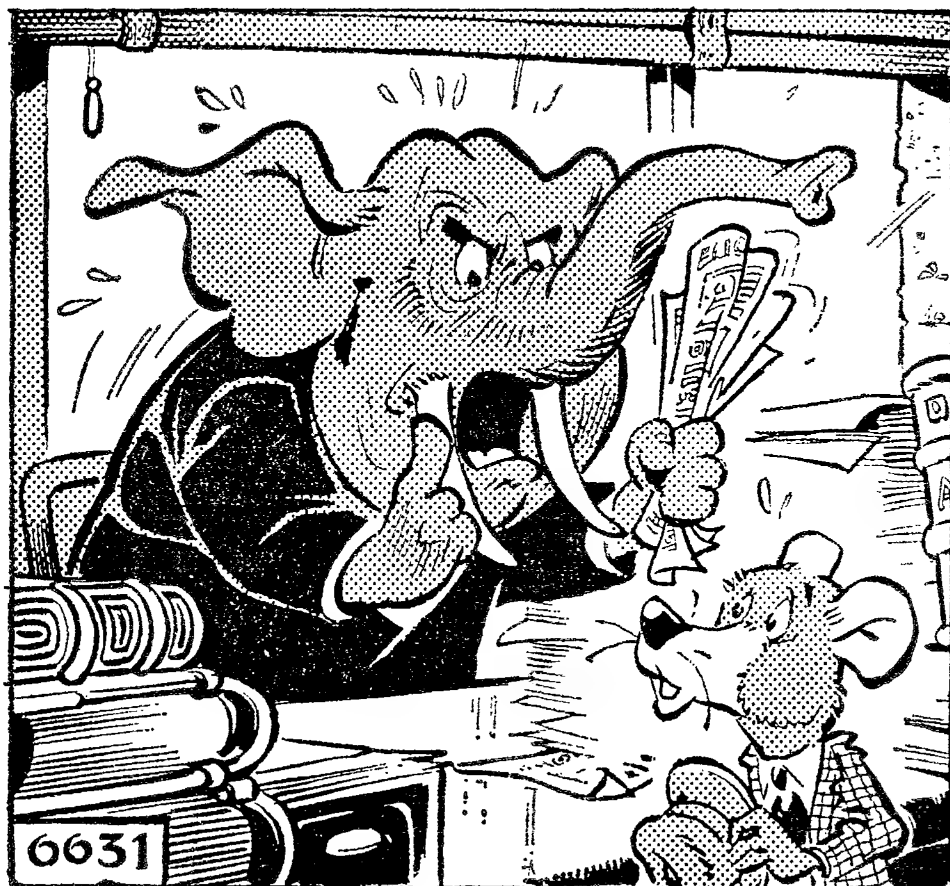
„Kijk, daar staat heer Olivier", sprak hij tot zichzelf. „Waarschijnlijk wil hij mij weerhouden daar naar binnen te gaan. Hij gunt mij mijn onschuldige verstrooiing niet, wanneer men mij toestaat. Maar ik heb mijn zinnen gezet op een rustige leerzame avond en ik laat mij niet..."

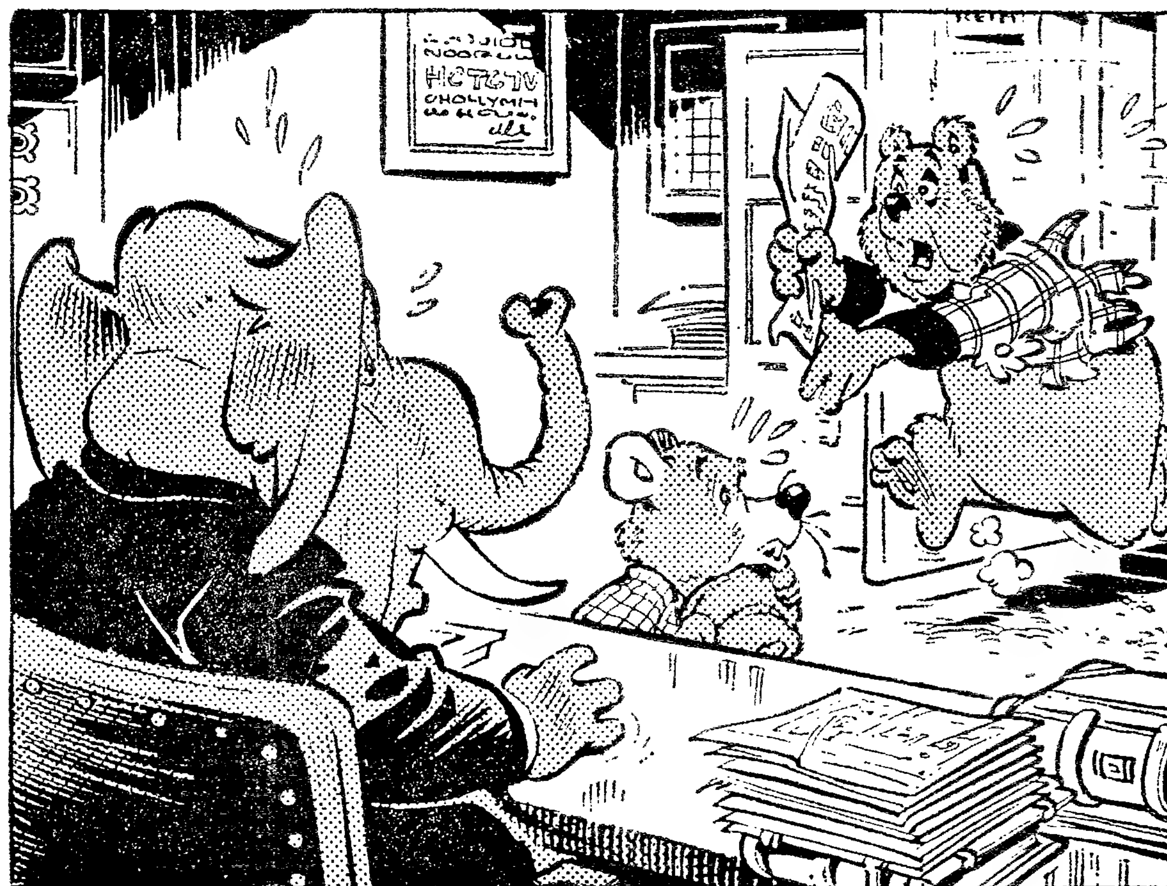
Op dat moment werd zijn gedachtengang onderbroken door een aanzwellend rumoer in Café Hoepjes. De deur barstte open om doorgang te verlenen aan het astromanische genootschap dat zich met schelle kreten naar buiten stortte.

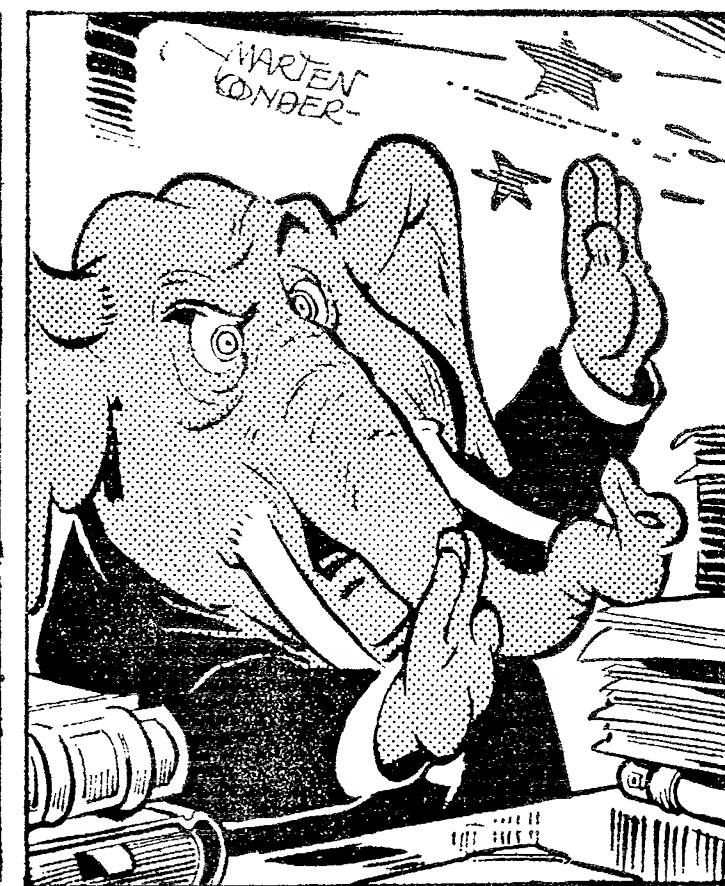
„Ze vallen heer Olivier aan!", stamelde de knecht, terwijl hij verrast de pas inhield.

„D-dit is zeer betreurenswaardig! Dit is helemaal niet wat mij voor ogen zweefde. Deze vergadering is niets voor mij, als ik zo vrij mag zijn!"

Hij wendde zich ontsteld om en dat de dames van het genootschap, haastte zich weg. Zonder te weten, door het astromanisch ingrijpen, ontvlamden voor de eerste heer die ze ontmoetten. En omdat dit heer Bommel was inplaats van hem ontkwam hij aan een groot gevaar zonder zich daarvan bewust te zijn.

De volgende morgen had de heer Fanth reeds vroeg de verslaggever Argus bij zich laten roepen.

„Er is vanmorgen eindelijk een astromanisch rubriekje binnengekomen", sprak hij knorrig.

„Dat is mooi!", zei Argus opgelucht.

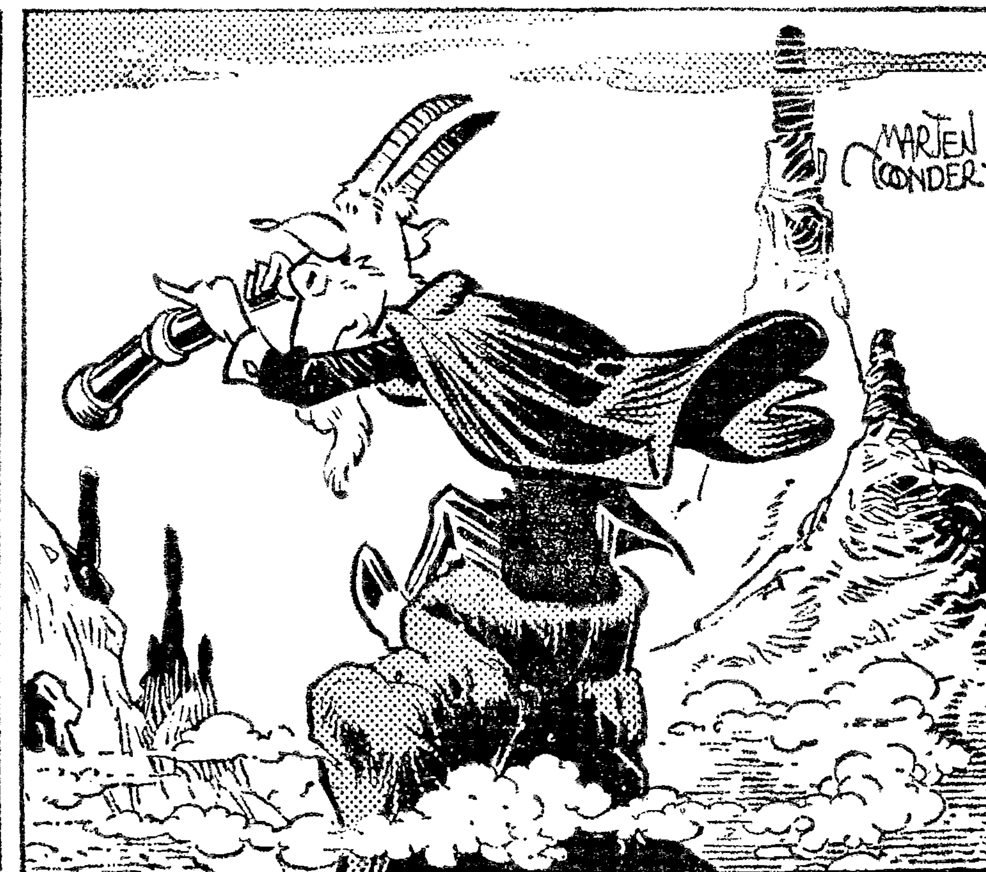
„Dat is helemaal niet mooi!" riep de hoofdredacteur geprikkeld. „Er deugt niets van! Het gaat allemaal over prettige ontmoetingen en romantiek en een nieuwe wending in de levensloop — en in plaats daarvan is mijn vrouw boos omdat ze die briljanten niet van me krijgt! Is dat soms liefde?"

Dat was een moeilijke vraag. Maar gelukkig hoefde de verslaggever er niet op in te gaan omdat de deur op dat moment werd opengeworpen en heer Ollie naar binnen snelde. Zijn oog was gezwollen, zijn jas hing in flarden en ook overigens maakte hij een verscheurde indruk.

„Ik protesteer!" riep hij met overslaande stem. „Het gaat te ver! De hele nacht heb ik gehold om me het astromanische genootschap van het lijf te houden. Allemaal dames, als u begrijpt wat ik bedoel! En dat komt van dat snertrubriekje in uw krant! Romantiek en liefde, jawel! U moest zich schamen!"

„Onmogelijk!", riep de heer Fanth uit. „De hele nacht, zegt u? Maar de rubriek stond er pas vanmorgen in. Niet dat kolommetje is de schuld, het moet uw eigen persoon zijn! En wat is dat voor lawaai op de gang?" Hij moest roepen om zich verstaanbaar te maken, want buiten het vertrek klonk het aanzwellend rumoer van vele stemmen. Het waren de astromanes die zich toegang trachten te verschaffen onder het geroep van: „De meester is daar! Onze grote voorganger! De heerlijke Bommel!"

De oude Hocus Pas liep onrustig voor de ingang van zijn grot heen en weer. Van tijd tot tijd bleef hij stil staan om een blik in de verte te werpen. Maar daar was niets dan nevel en verlatenheid en dat stelde de grijsaard bitter teleur.

„Ik ben bedrogen," kraste hij voor zich heen. „Ik arme, oude man! Ik heb de toestellen zuiver afgesteld en ik heb de berekeningen vijf keer doorgenomen. Maar er is geen spoor van de ingekeerde Ivy te zien! Ze antwoordt niet op het magnetische veld! De apparaten van die prof deugen niet. Schaduw op zijn pad!"

Hij wrong de handen en er voeren valse trekkingen om zijn dorre mond toen hem plotseling nog een andere mogelijkheid inviel.

„Zou er een defect aan de machine zijn?" zo vroeg hij zich af. „Of heeft iemand er soms mee geknoeid?" Professor Sickbock, die op een rotspunt de spelonk in het oog hield, zag dat de grijsaard zich dravend naar binnen spoedde en schudde het hoofd.

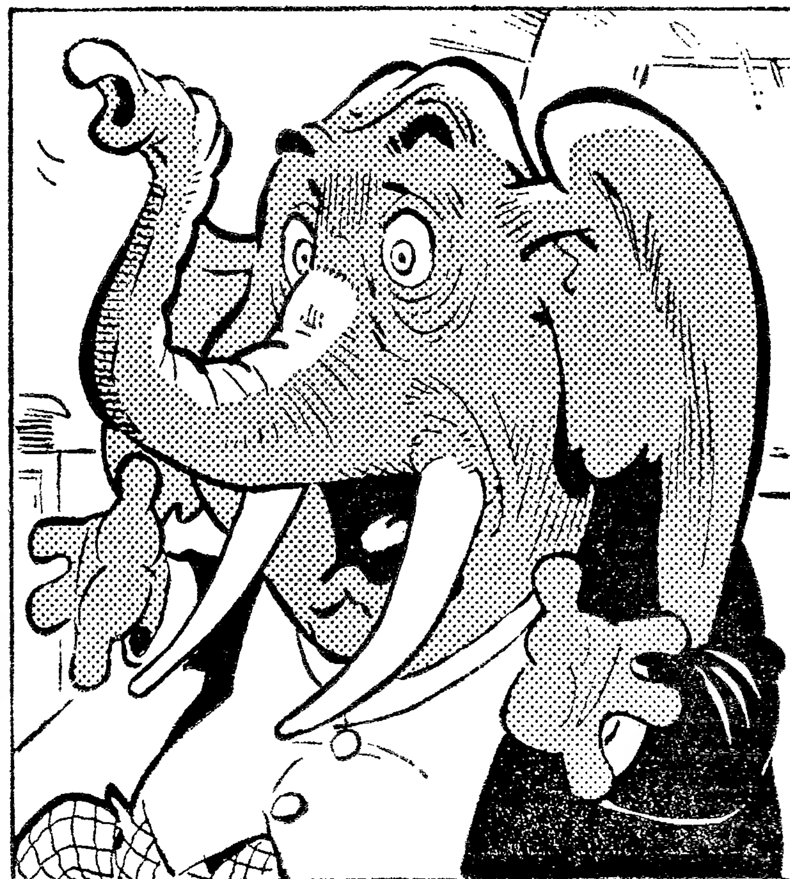
„De oude zal niet veel succes met mijn apparaat hebben", prevelde hij. „Daar loopt iedereen maar in en uit. Eerst Bommel, toen een onaangename jonge dame, en gisteravond Tom Poes.

„Een janboel! Maar in ieder geval is het duidelijk, dat Bommel mijn goede raad niet heeft opgevolgd. Misschien kan ik me beter tot de jonge Poes wenden..."

Intussen zaten ze op de krant maar met de moeilijkheden. De hoofdredacteur had persoonlijk zijn bureau tegen de deur gezet en had er zelf op plaats genomen om weerstand te kunnen bieden aan de dames van het astromanische genootschap. Deze drongen echter zo op, dat de deur krakend naar binnen boog en dat heer Ollie het uiterste van zijn krachten gaf om aan het geweld weerstand te kunnen bieden. Een rustig gesprek was onmogelijk, want het geschreeuw was oorverdovend.

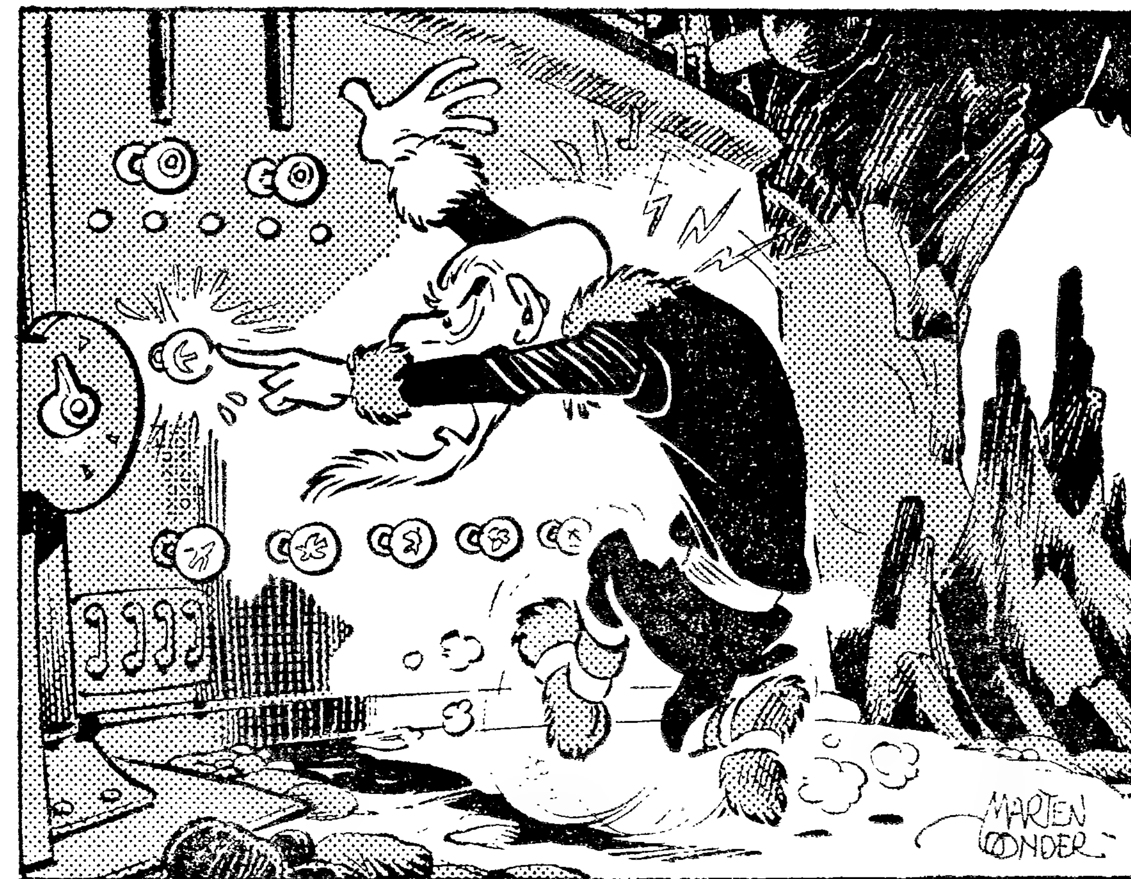
„Wij willen Bommel!", werd er geroepen. „De grote meester! De heerlijke Bommel!"

„Dat is nu misschien wel leuk voor u!", zei de heer Fanth verwijtend. „Maar het komt me voor, dat u de zaak te ver hebt gedreven!"

„Ik heb niets gedaan", riep heer Ollie klaaglijk. „Ik wil niet!" „Het zijn de sterren!", piepte de journalist Argus opgewonden. „Hier zit een leuk stukje in, zegt u nu zelf!"

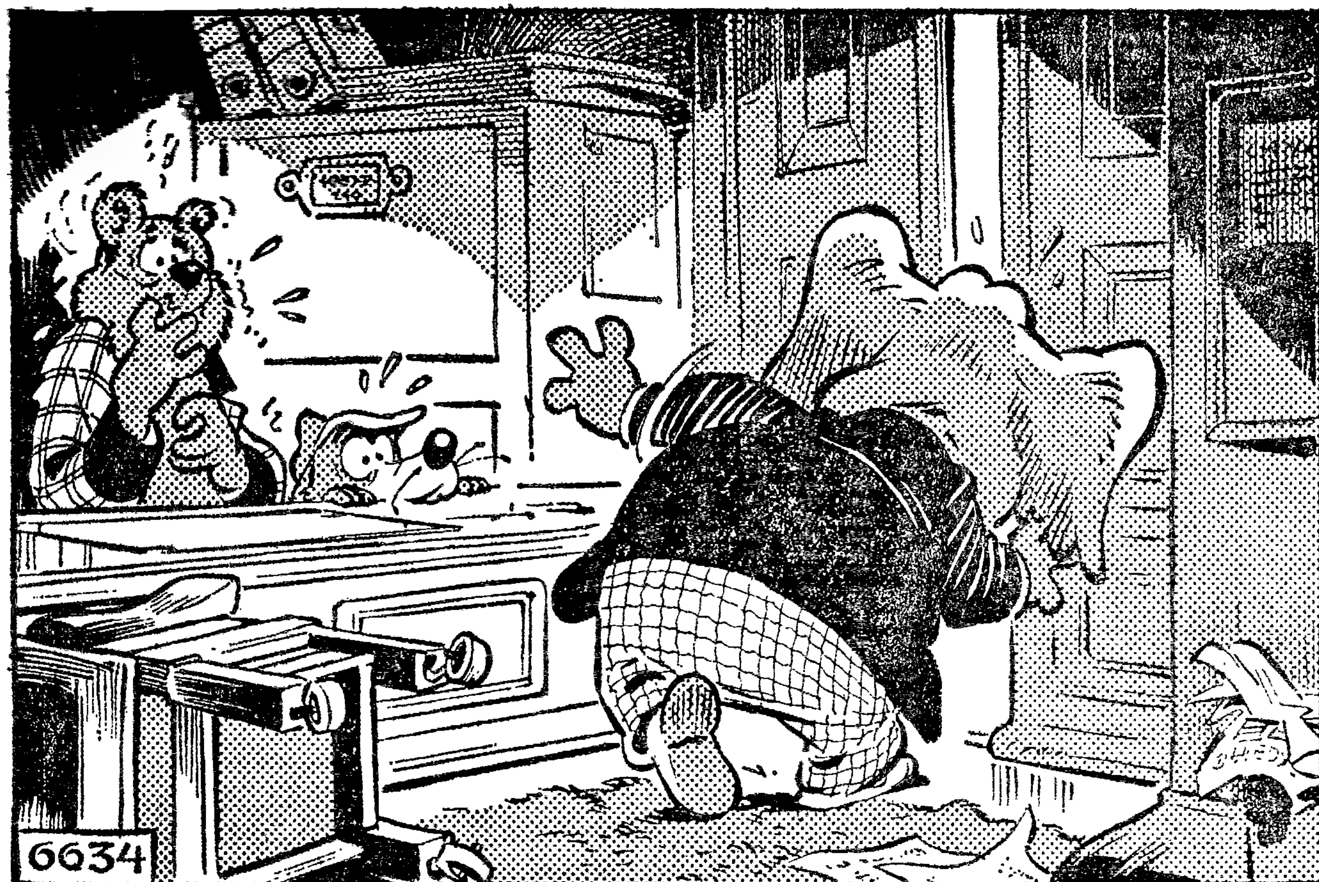
„De sterren, huh?", herhaalde zijn chef. „Hm, wat hier gebeurt is heel ongewoon. Misschien is dat astromanische rubriekje sterker dan ik dacht. Duwen, mannen! We houden het niet!"

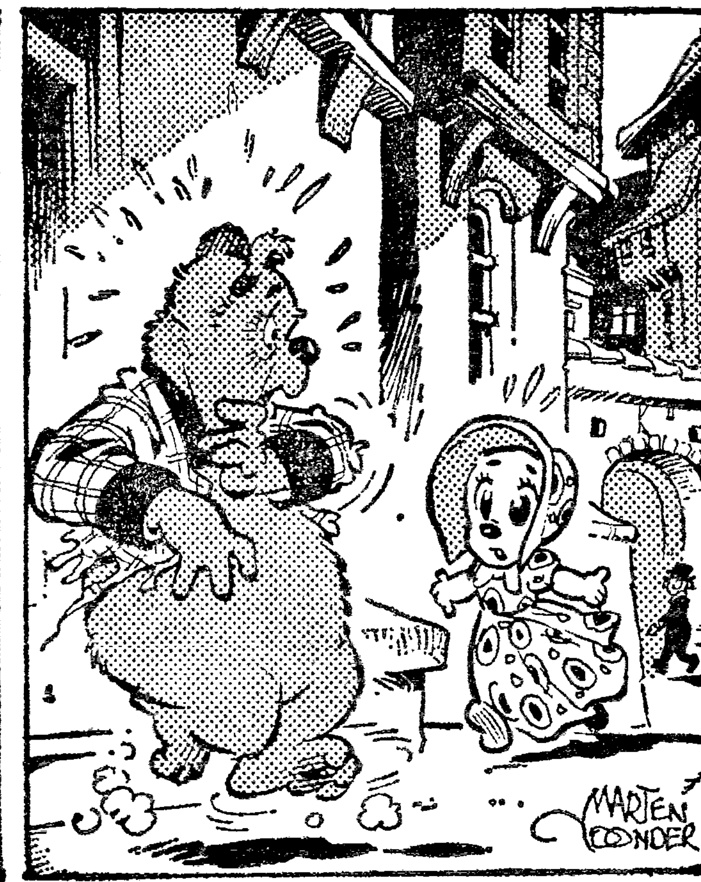
Er was echter een kans, dat er van onverwachte zijde hulp werd geboden. De oude Pas had in zijn grot het brandende lampje aangetroffen dat door Tom Poes was ingeschakeld; en het valt te begrijpen, dat de grijsaard daardoor tot hevige toorn verviel.

„Iemand heeft van mijn vierkant een conjunct gemaakt!", kraste hij met een stem die akelig tegen de wanden van het gewelf weerkaatste. „Nevels op zijn pad!"

En met deze bedreiging drukte hij met priemende vinger het licht uit.

Op de redactie werd het onverwacht stil. Het geroep om heer Bommel stierf weg en de druk op de deur nam plotseling af.

„W-wat betekent d-dat?", stamelde heer Ollie in grote nood. „Een stormaanval? Of een l-list? Iemand moet iets d-doen!!! Mijn teer gestel kan dit niet verdragen."

Ze zijn weg", sprak de hoofdredacteur, zijn hoofd om de deur stekend. „Het werd tijd. Maak er een mooi stukje van, Argus. En u kunt het pand verlaten, meneer Bommel."

Heer Ollie gehoorzaamde met grote tegenzin. Tegen de muur geklemd, en met uitpuilende ogen schuifelde hij de gangen door en de straat op. Er waren echter geen belaagsters meer te zien en de enige onaangename klanken kwamen van de heer Fanth, die hem uit zijn raam nakeek.

„Als u nog eens moeilijkheden hebt", riep hij op onaangename toon, dan hoeft u hier niet meer aan te komen! U bent een maniak!"

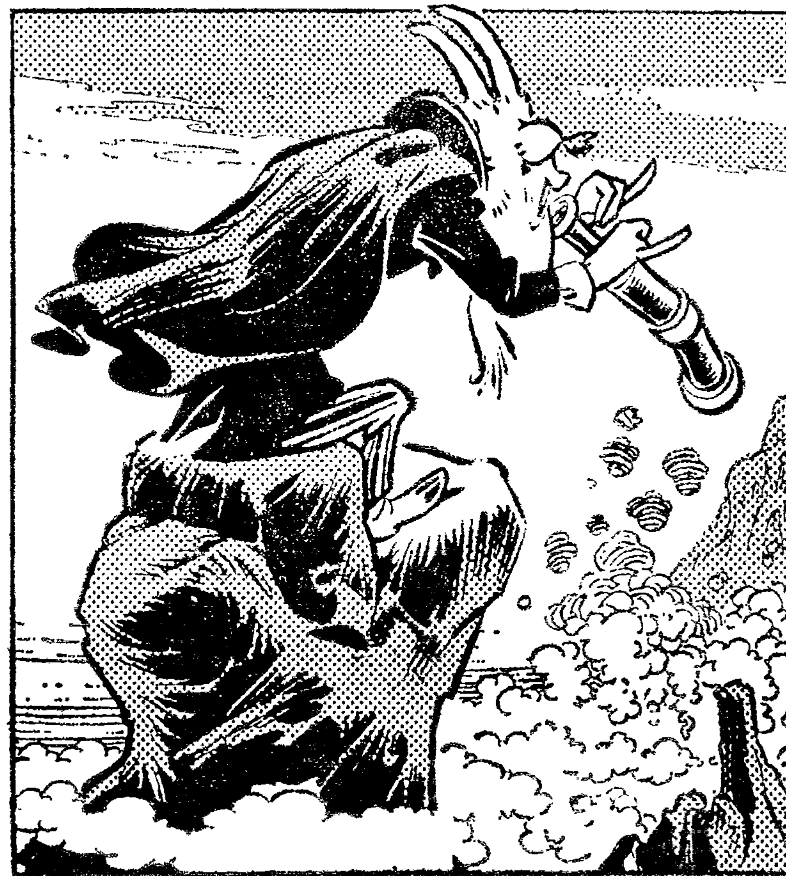
Heer Bommel slikte moeilijk.

„Ook dat nog", sprak hij zachtjes voor zich heen. „Mijn oog klopt, mijn ziel is gescheurd en mijn jas is in flarden.

Dit is de laatste druppel die me treft. Het enige, dat ik nu nog doen kan is een onopvallend leven leiden, ver van alle bekoringen. Hoe kan ik nu nog mevrouw Doddel onder ogen komen?"

Op dat moment merkte hij zijn buurvrouw op, die stilletjes naderde. „Ik durf je eigenlijk niet onder ogen komen, Ollie", zei ze. „Wees maar niet boos. Het komt allemaal van die astromanes, daar zitten toch zulke rare meisjes tussen! Ik bedank als lid hoor!"

Toen Hocus Pas de knop had ingedrukt maakte dat niet voorgoed een einde aan de astromanische vereniging, zoals we zullen zien. Maar voorlopig had de bejaarde sterrenwichelaar andere plannen.

„Eerst moet ik zorgen, dat niet iedereen hier in en uit kan lopen", sprak hij tot zichzelf. „Er is al te veel misbruik van mijn goedheid gemaakt! Ik arme, oude man."

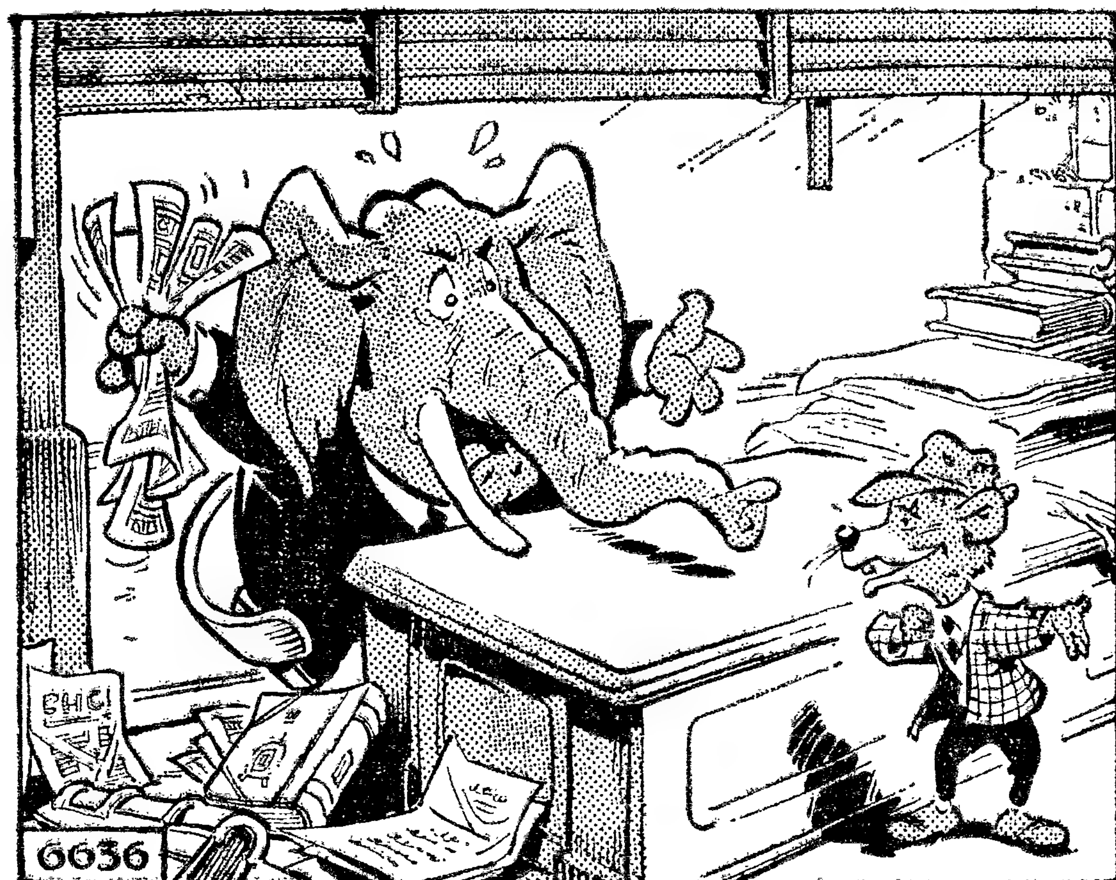
Met deze gedachte trok hij een zakje uit zijn bontmantel en begon de inhoud voor de grot te strooien. Het was een poeder, dat hij met grote kennis uit magische kruiden had samengesteld en dat vreemde krachten bevatte.

„Zo", hernam hij met een onaangenaam lachje. „Nu kunnen hier geen onbevoegden meer binnen komen. Na een uurtje bergnevels en waterzon slaan de krachten er uit en een knapperd, die er dan nog doorkomt."

Hij trok zich terug in zijn spelonk, en een tijdlang lag het poeder dor en levenloos op de grond. Maar toen begon de invloed van de lucht merkbaar te worden; er stegen ijle dampen vanaf, die steeds dichter werden. En al spoedig werd de ingang van de grot aan het oog onttrokken door gele nevels, die het licht verduisterden en een kwalijke geur verspreiden. Professor Sickbock sloeg het gebeuren met zorg gade vanaf zijn rotspiek.

„Alchimistische kruiden", mompelde hij. „Ik heb het daar niet op begrepen! Maar al te dikwijls staat de wetenschap machteloos tegenover deze knoeiboel. Het wordt tijd om eens met de jonge Tom Poes te gaan praten. Maar eerst zal ik de omgeving goed verkennen, zodat ik weet wat mij te doen staat."

Hij schroefde zijn kijker dicht en verliet zijn zitplaats om zich naar de hoogvlakte te begeven, die boven de spelonk gelegen was.

In de veilige geborgenheid van zijn grot slaagde Hocus Pas er eindelijk in om de toestellen naar zijn hand te zetten. De gevolgen bleven niet uit.

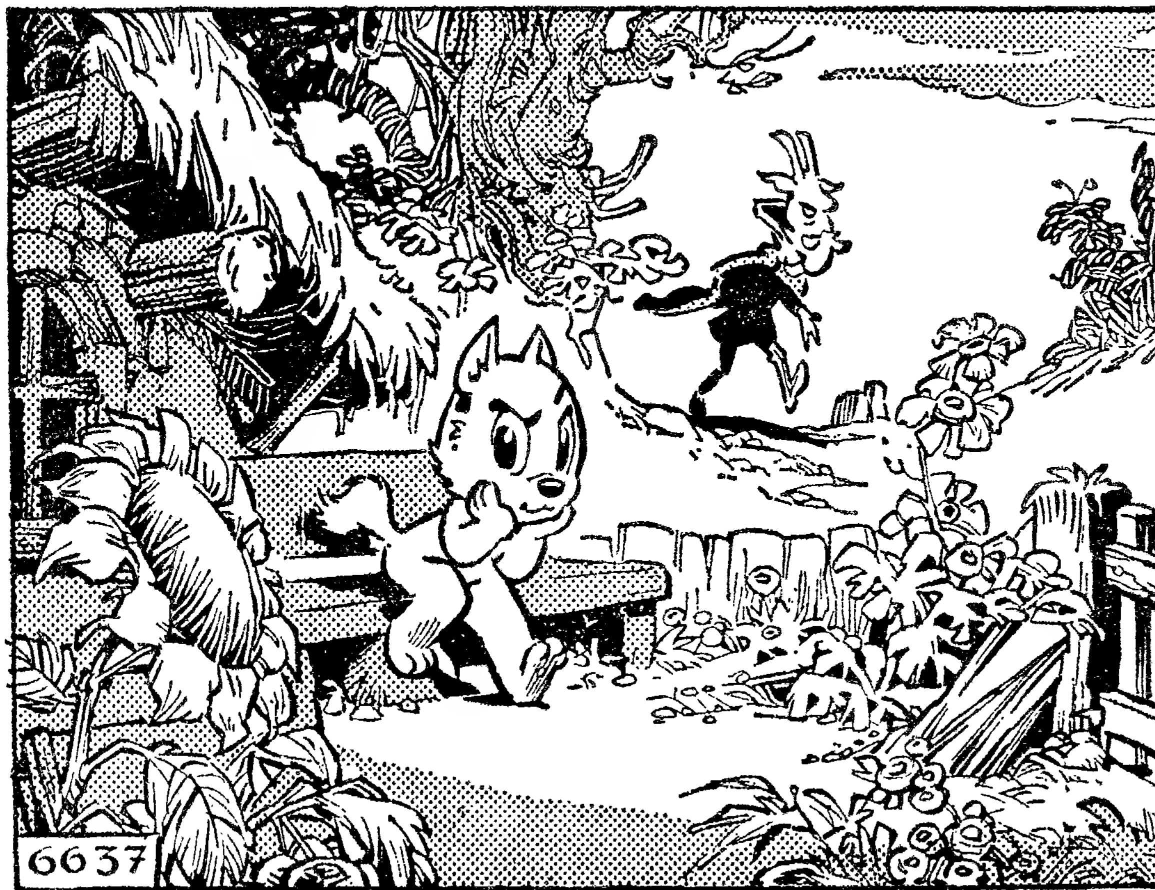
„Nu is dat sterrenrubriekje helemaal gek geworden!", riep de hoofdredacteur van de Rommelbode verontwaardigd tot de journalist Argus. „Het geeft voor iedereen dezelfde voorspelling! Daar betaal ik niet voor. De lezers slikken veel, maar dit gaat te ver! 'De sterren zullen u leiden.' Wat betekent dat?"

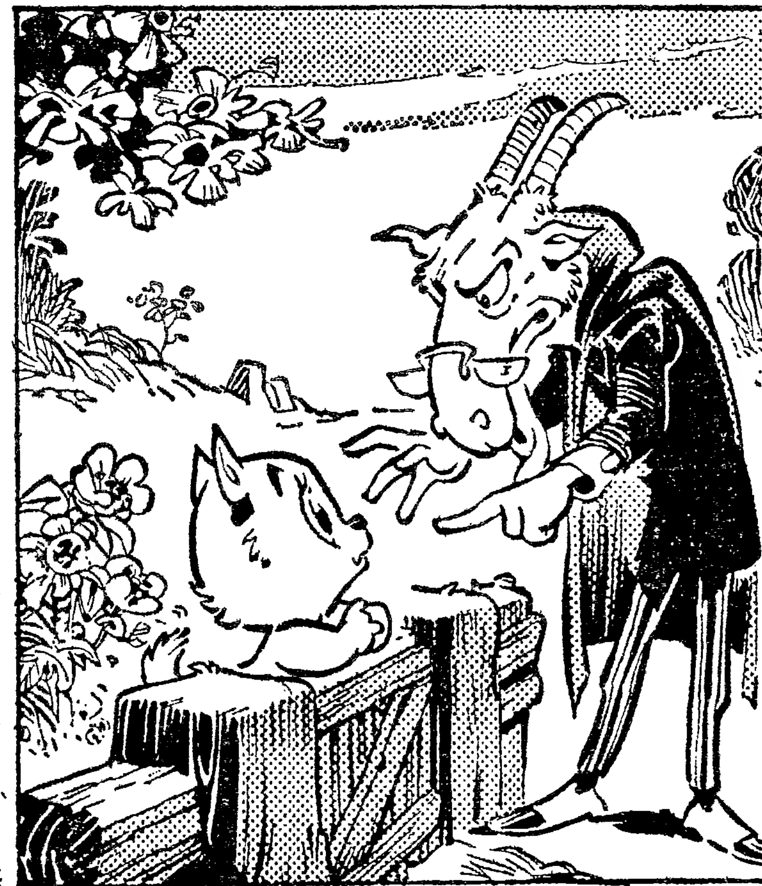
„Ik weet het niet", zei de verslaggever met een onnozele glimlach. „Ik voor mij ben lid geworden van het astromanische genootschap. Het is vandaag de dag moeilijk om goeie leiding te vinden, in de politiek en daarbuiten; vandaar. Het leek me ineens een goed idee toe."

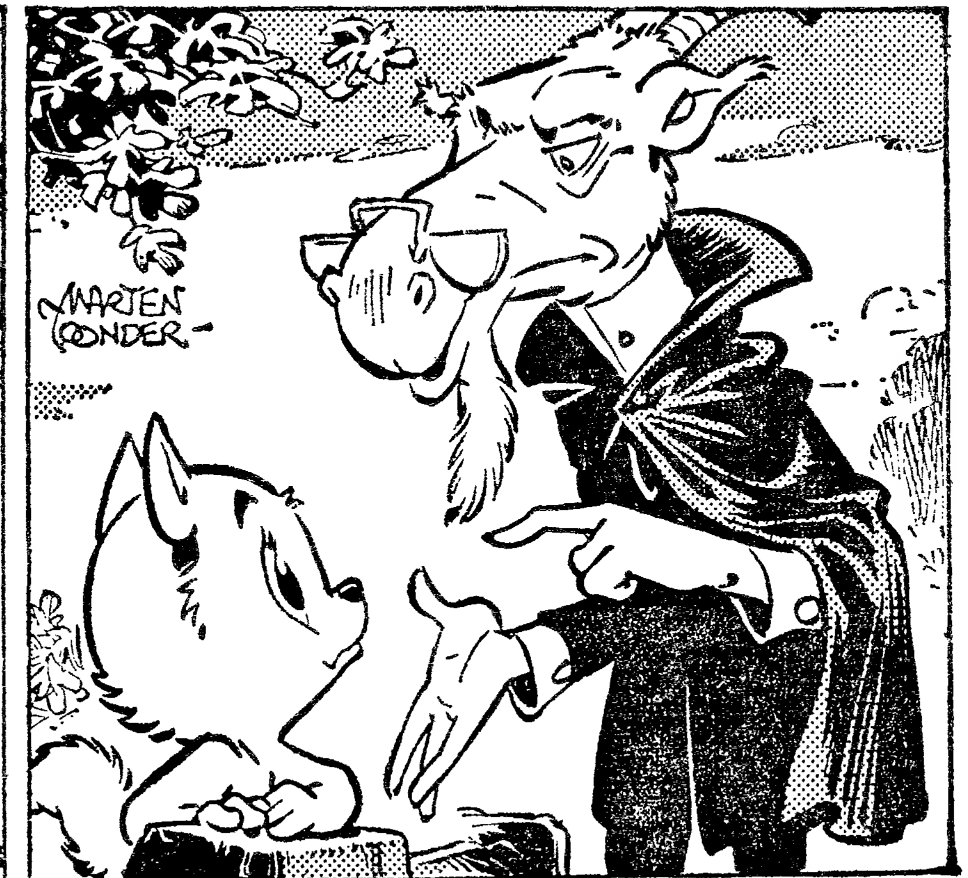
Hij was niet de enige, die dat vond. Buiten het café, waar het genootschap zitting hield kon men die morgen een lange rij burgers aantreffen, die zich voor het lidmaatschap op kwam geven.

„Ik zie daar wel wat in", sprak burgemeester Dickerdack, die als eerste naar binnen trad. „Sterren kunnen nooit kwaad, en zelfs een magistraat heeft leiding nodig. Dit is vernieuwing, Bas! Dit ruimt alle oude gedachten op."

„Ik weet het niet", zei de commissaris bedachtzaam. „Als de sterren leiding geven maken ze er ook maar een potje van; daar kan ik na 25 jaar dienst van meepraten!"

Tom Poes zat die morgen voor zijn huisje en keek zorgelijk.

„Raar", dacht hij. „Ik heb ineens zin om lid te worden van die astromanenclub. Er zit toch wel iets in die sterren, nu ik de boeken in de bibliotheek gelezen heb. Maar aan de andere kant bevalt het gedoe van Hocus Pas me niet. Wie weet wat die met zijn toestellen aan het doen is..."

Op dat moment werd hij gestoord door professor Sickbock, die met grote passen over de weg nader kwam.

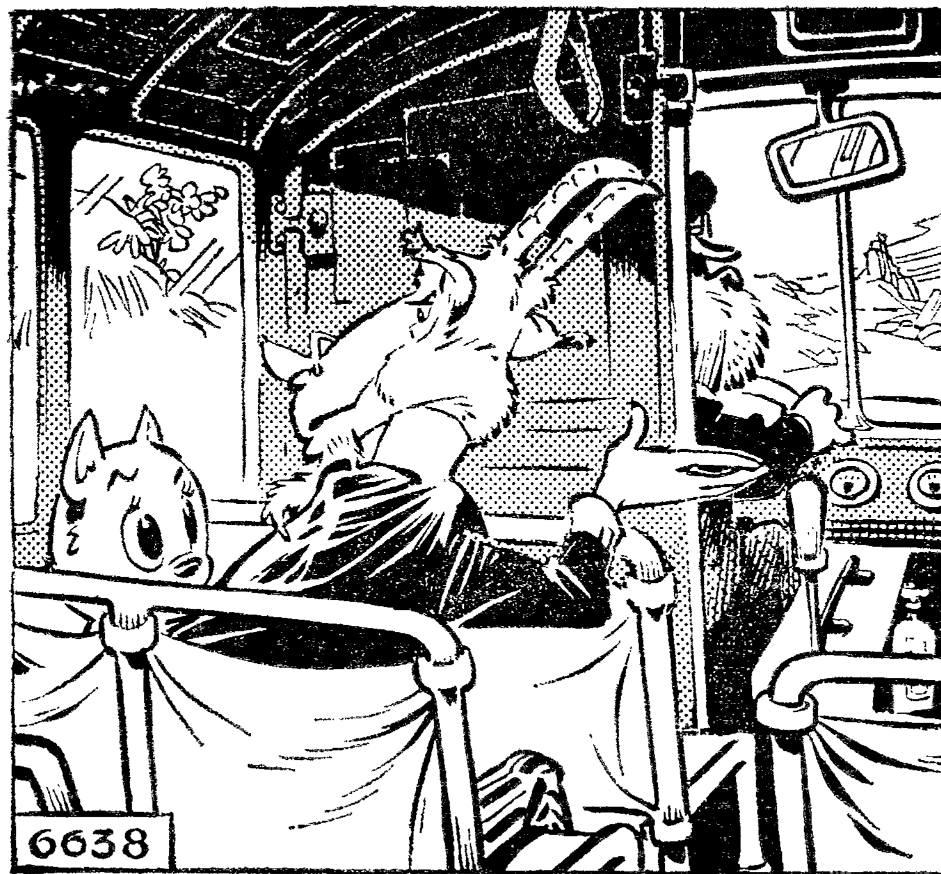
„Niet doen", sprak de geleerde, bij het hekje stilhoudend. „Ik weet wat er in u omgaat, want ook ik voel de aandrang. Uw denken wordt beïnvloed door het geknoei van de oude magister. Hij heeft het magnetische krachtveld zo gericht dat hij nu de zaken naar zijn hand denkt te zetten. Wat hij wil is chaos en revolutie, jonge Poes! Gebruik uw vrije wil, dan blijft ge er vrij van. Volgt ge me?"

„Niet helemaal", zei Tom Poes. „U hebt die machine zelf gemaakt. Wat wilt u dan eigenlijk?"

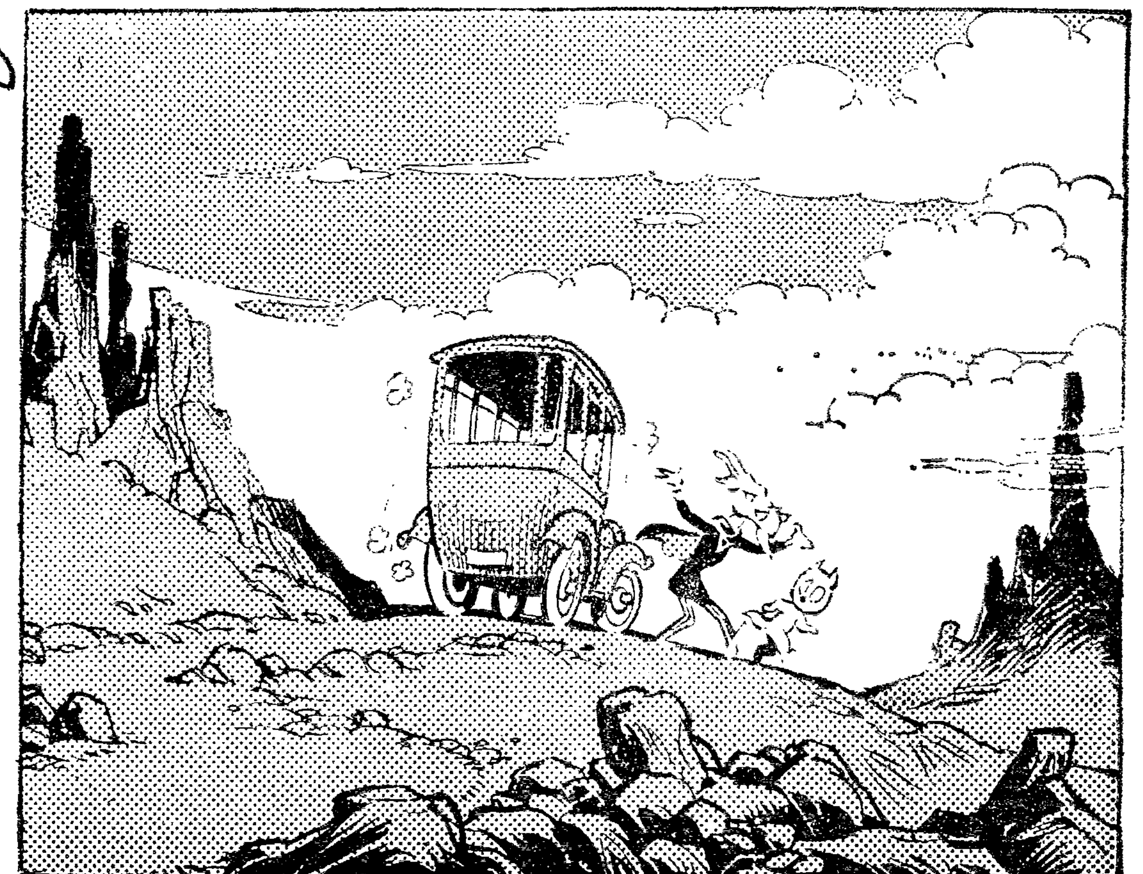
„Ik?", herhaalde de professor. „Ik dien de wetenschap. En verder wil ik regel en wet. Met mijn uitvinding zouden we een prachtige wereld kunnen maken, vol ordening en zonder opstandigheid. Dat is toch een hoogstaand ideaal?"

„Hm", zei Tom Poes.

„Gij zijt de enige, die aan het geknoei van die alchimist een einde kunt maken", hernam de geleerde. „Door uw geringe omvang en door uw listigheid. Kom mee!"

Professor Sickbock en Tom Poes namen de bus, die naar de bergen reed en terwijl de laatste wantrouwig luisterde kortte de geleerde de tijd met praten.

„Deze Pas is een knoeier", sprak hij. „Onbetrouwbaar is hij ook, dat heb ik gemerkt. Maar daar gaat het nu niet om. Erger is, dat hij macht wil krijgen door iedereen hetzelfde te laten denken. Dat is gevaarlijk! Men kan alleen maar dezelfde gedachten hebben, wanneer men in het geheel niet denkt, volgt ge me?"

„Hm", zei Tom Poes, „wat wilt u dan?"

Ei, ei", hernam de hoogleraar. „Ge hebt niet goed opgelet. Ik wil iets geheel anders. Mij staan tucht, wet en gebod voor de geest. Een geordende samenleving onder leiding van wetenschappelijk geschoolde lieden!"

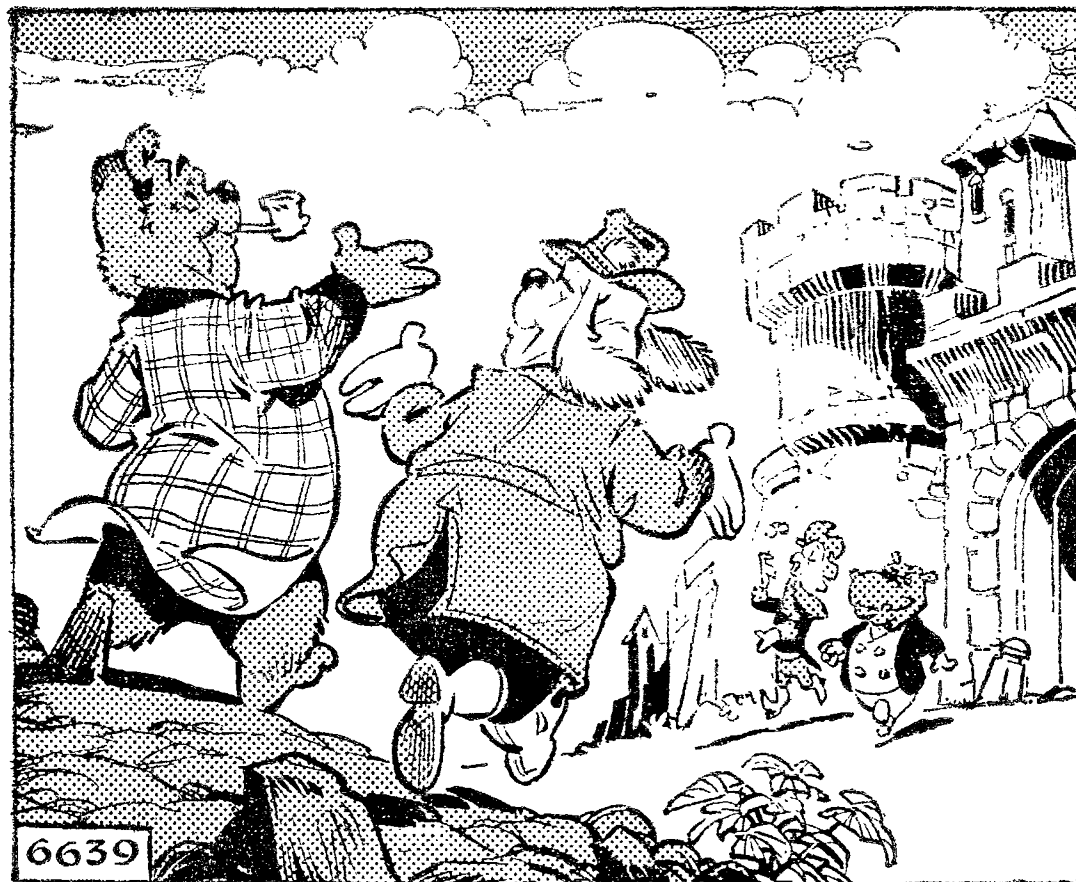
„Is dat niet hetzelfde?", vroeg Tom Poes.

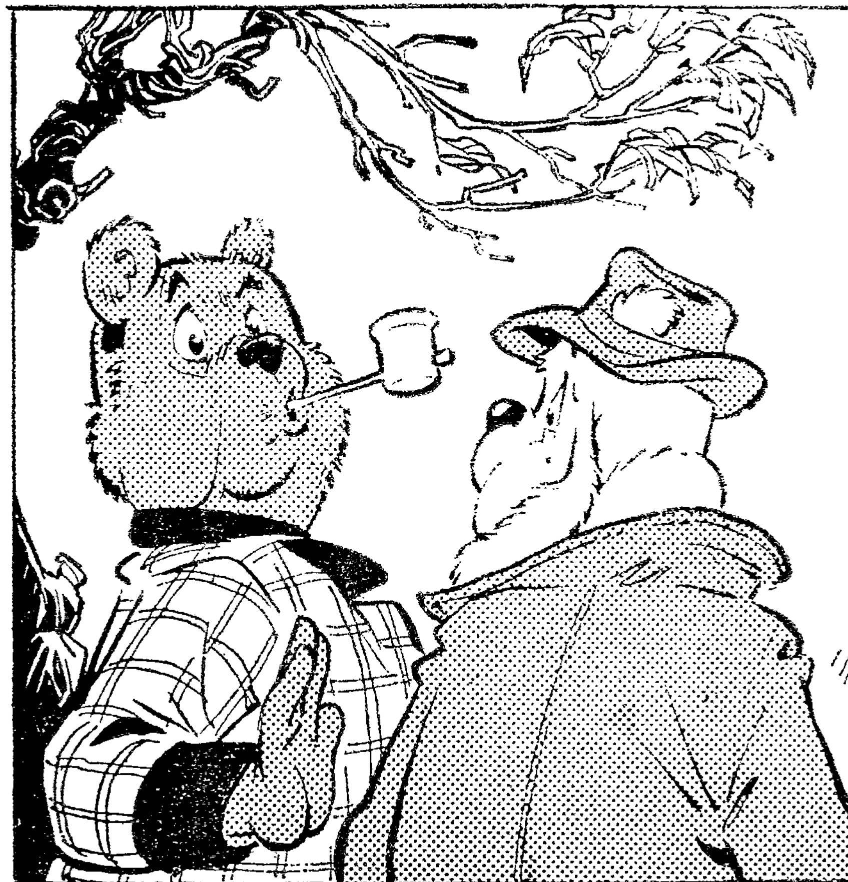
„Nee", zei de professor. „Ik zal u later wel eens uitleggen waar het verschil schuilt. Voorlopig moeten we zorgen voor de prachtige toestellen, die er in de grot staan en die zoveel heil kunnen brengen. Voordat de chaos, die de knoeier veroorzaakt, tot vernielingen leidt moet het magnetische veld geneutraliseerd worden. En dat kunt gij doen, mijn waarde!"

Op dat moment stopte de autobus op de hoogvlakte boven de grot, en Sickbock stapte uit.

„Maar waarom zou ik me met die snertuitvinding bemoeien?", vroeg Tom Poes. „Hij bevalt me helemaal niet; of de ene er nu mee knoeit of de andere."

„Wacht maar tot de chaos losbreekt", zei de geleerde somber. „Dan zult ge het begrijpen."

Heer Bommel en Joost liepen over de weg, die naar de stad leidde. Ze wilden zich beiden gaan opgeven als lid van het genootschap van astromanen, en dit mooie voornemen vervulde heer Ollie met tevredenheid.

„Het is prettig om weer een hoger doel in het leven te hebben", sprak hij. „Een aangename omgeving en lekker eten zijn natuurlijk heel belangrijk voor een heer. Maar soms voel ik, dat er meer is."

„Inderdaad", gaf de bediende toe. „Het hogere is nodig. Het laat alle verschillen wegvallen; zelfs tussen heer en knecht, met uw welnemen."

Heer Bommel hield onaangenaam getroffen de pas in.

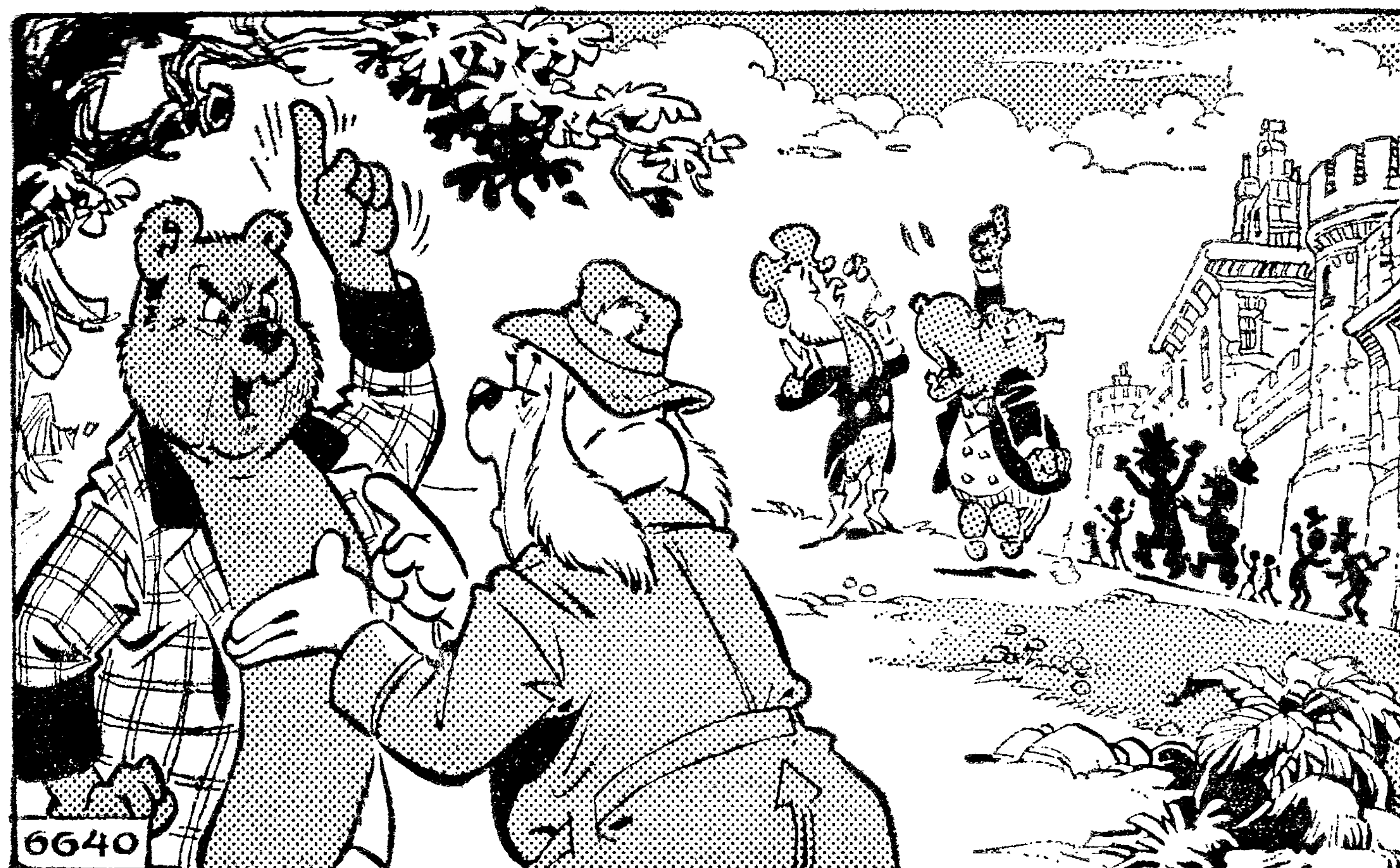
„Alle verschillen?", herhaalde hij. „Dat zie ik anders! Een heer blijft een heer, dat staat nu eenmaal in de sterren geschreven. Men moet zich met zijn lot verzoenen en een knecht blijven wanneer men als knecht geboren is!"

„Dat zou heel betreurenswaardig zijn, met uw goedvinden!", zei Joost opstandig. „Een knecht met goede sterren kan het heel ver brengen, als ik zo vrij mag zijn!"

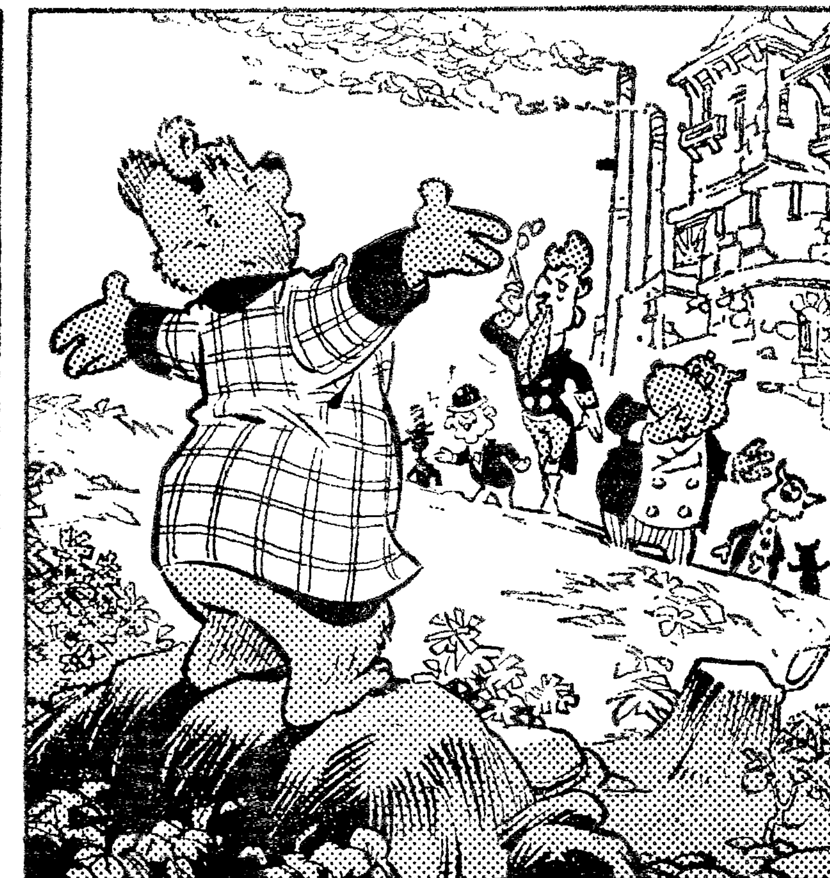
Hij wilde verder gaan, doch hij werd afgeleid door de stemmen van de markies en de burgemeester, een eindje verderop.

„Voor mij is het nu eenmaal prettig om leiding te geven", riep de heer Dickerdack geprikkeld. „Een Burgemeester moet altijd leiding geven. U weet niet hoe vermoeiend dat is, vooral als de partij niet achter hem staat."

„Ge ziet het verkeerd, amice", vermaande de edelman. „Men moet zich in het zelf verdiepen; de leiding komt van binnen!"

„Men moet zijn plaats kennen!", sprak heer Bommel met verheffing van stem. „De sterren leren ons, dat de een voor het hogere geboren is en de ander voor het eh.. eenvoudige, als je begrijpt, wat ik bedoel!"

„Ik weet niet wat het is met de wereld!", riep de burgemeester op de achtergrond. „Overal is opstandigheid en ontevredenheid, terwijl we het nog nooit zo goed hebben gehad! Het is heel moeilijk om vandaag de dag magistraat te zijn! Daarom lijkt het me goed om de leiding van de sterren eens te bestuderen."

„Met voorbehoud, amice", vermaande de markies. „Het zelf heeft het antwoord op alle vragen.."

Zijn woorden werden overstemd door rumoer bij de stadspoort en heer Ollie, die nog iets raaks aan zijn eerste woorden had willen toevoegen, keek gestoord om. Het drong plotseling tot hem door, dat er heel wat meningsverschillen bleken te bestaan, en onlust maakte zich van hem meester.

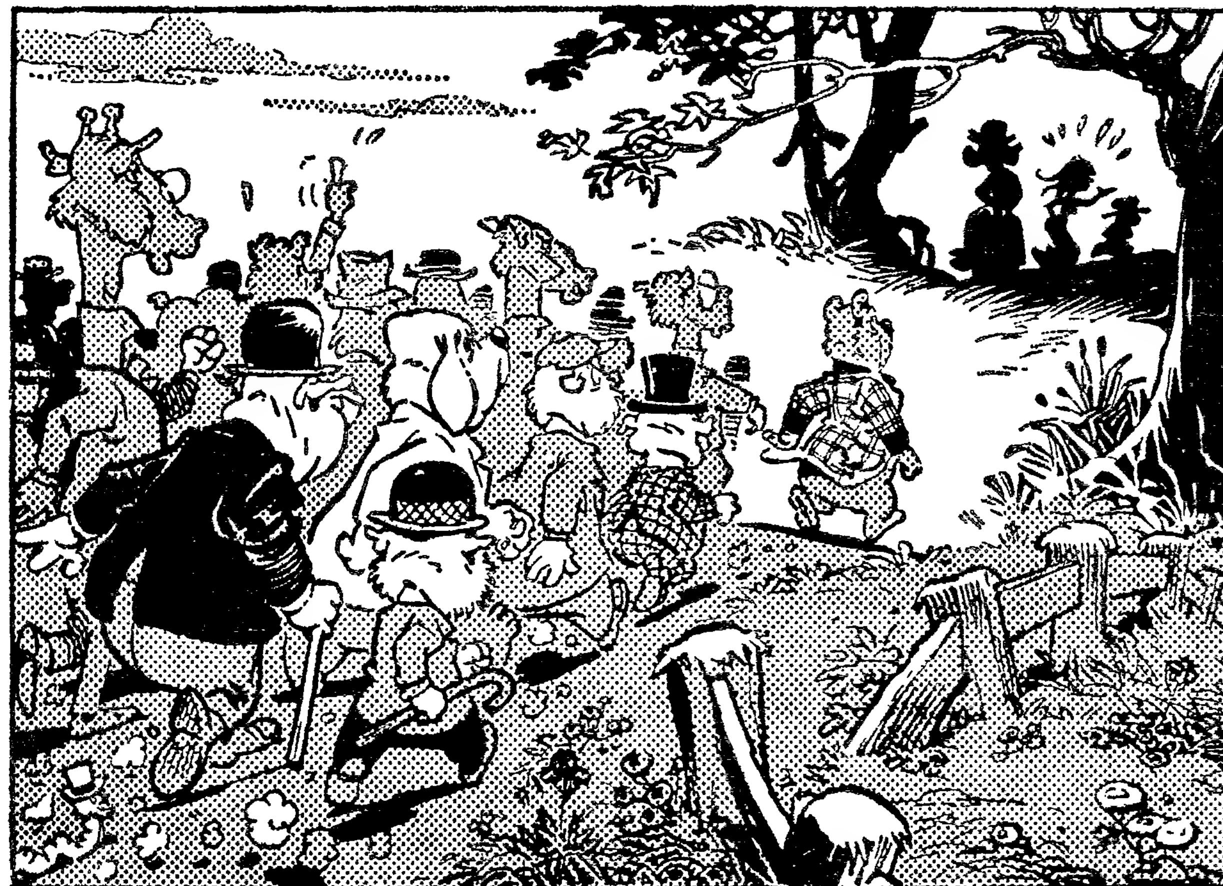
„Wat is er toch aan de hand?", vroeg hij zich af. „Waarom loopt iedereen de stad uit, en wat is dat voor gekibbel? Zou dat soms de leiding van de sterren zijn?"

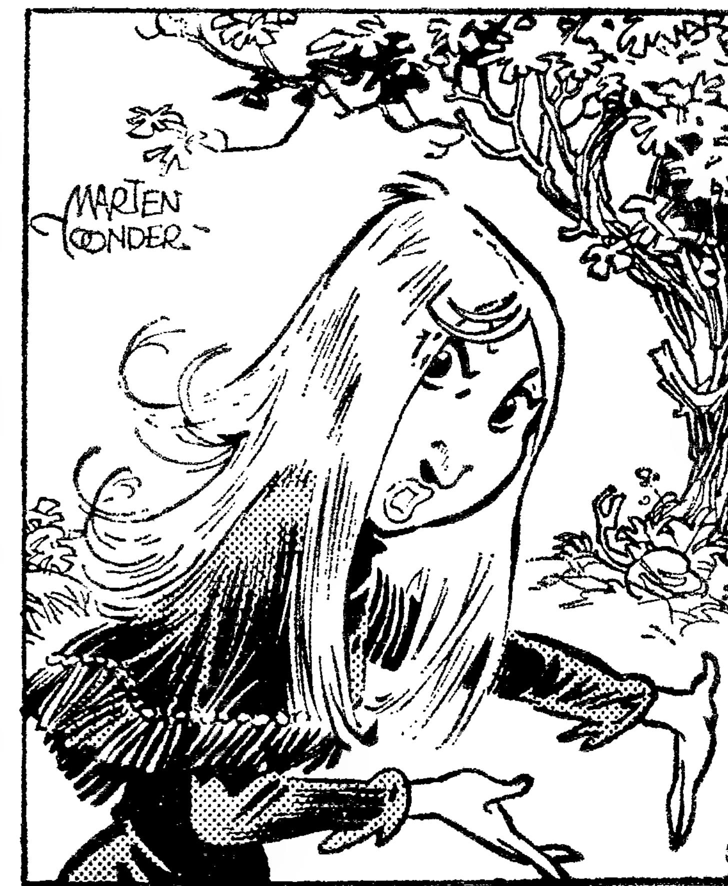
Hij wist natuurlijk niet, dat de krachtbron in de grot de astromanen aantrok, omdat Hocus Pas een beetje te veel energie had gegeven.

Maar hij herinnerde zich de spelonk met de toestellen en hij maakte een scherpzinnige gevolgtrekking.

„Dit is allemaal onzin!", riep hij uit, terwijl hij op een steen klom. „Die astromanie deugt niet! Het komt allemaal door de grot, die ik onlangs bezocht heb en waar Sickbock achter stond. Luister naar een ervaren heer, goede lieden!"

Heel wat Rommeldammers vonden het een goed idee om zich door de sterren te laten leiden en werden lid van het Astromanische Genootschap. Ze werden uitgelachen door anderen, die het onzin vonden, en dat gaf natuurlijk heel wat ruzie. Het vreemde was echter dat zowel de voor- als de tegenstanders werden aangetrokken door de grot in de bergen, waar Hocus Pas de toestellen een beetje te veel spanning had gegeven. Zo kwam het, dat vele groepjes de stad verlieten en wat verloren de vlakte begonnen over te steken.

Hun aandacht werd al spoedig getrokken door heer Ollie die inzag dat er leiding moest worden gegeven en die daartoe op een steen was geklommen.

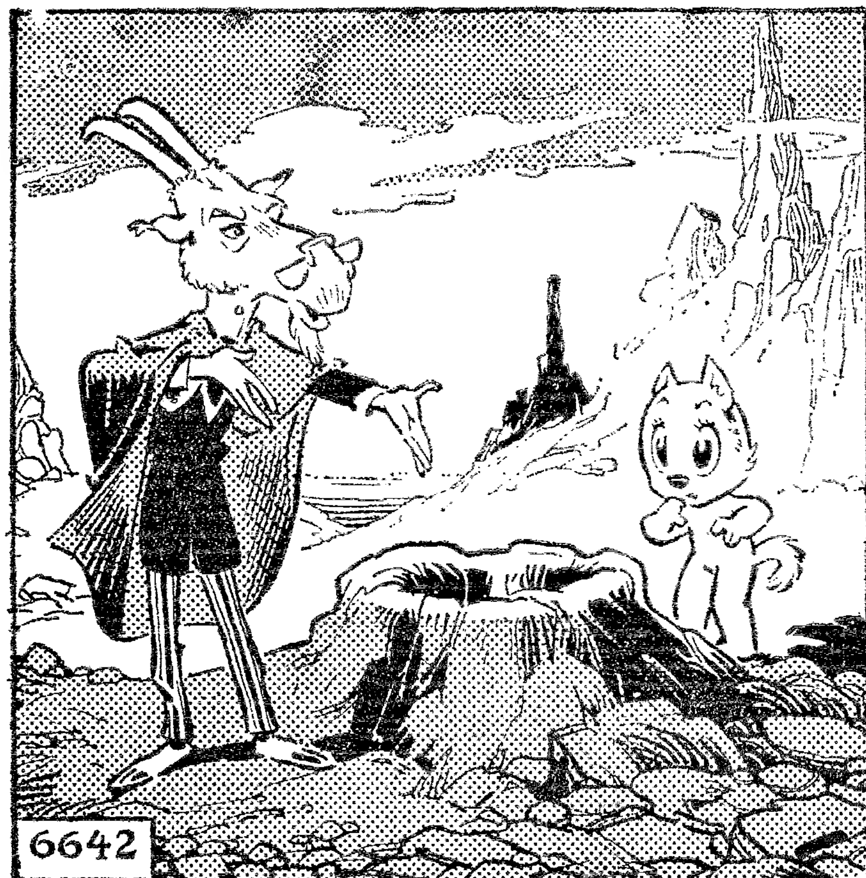
„Luister naar een ervaren heer, goede lieden!", riep hij uit. „De onrust die in de lucht zit is de schuld van professor Sickbock! Die pompt het er in met machines, die ik in een spelonk heb zien staan, en die niet deugen. Ze geven verkoudheden en ongelukken, als u begrijpt wat ik bedoel!"

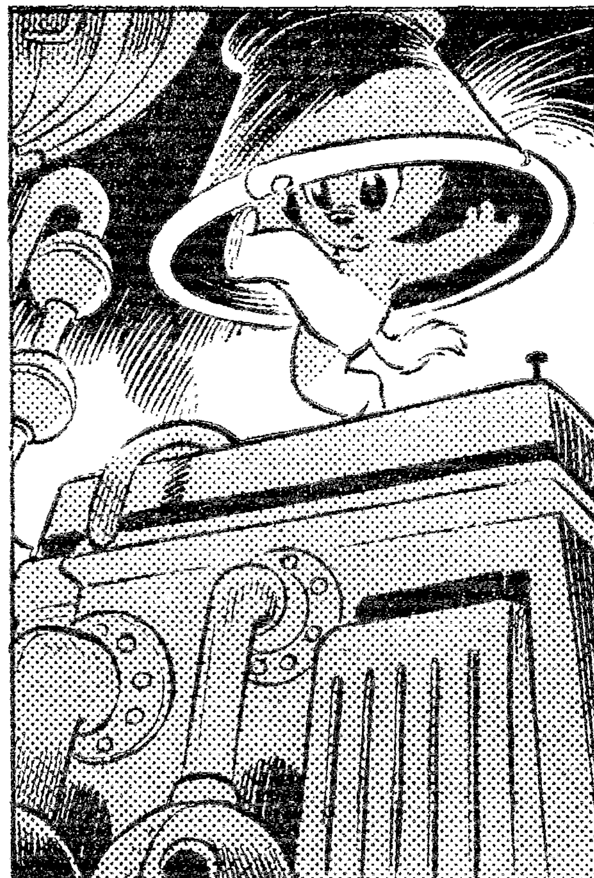
„Het zijn de sterren", riep iemand uit de menigte. „Alles is beschreven en daar moeten wij ons bij neerleggen!"

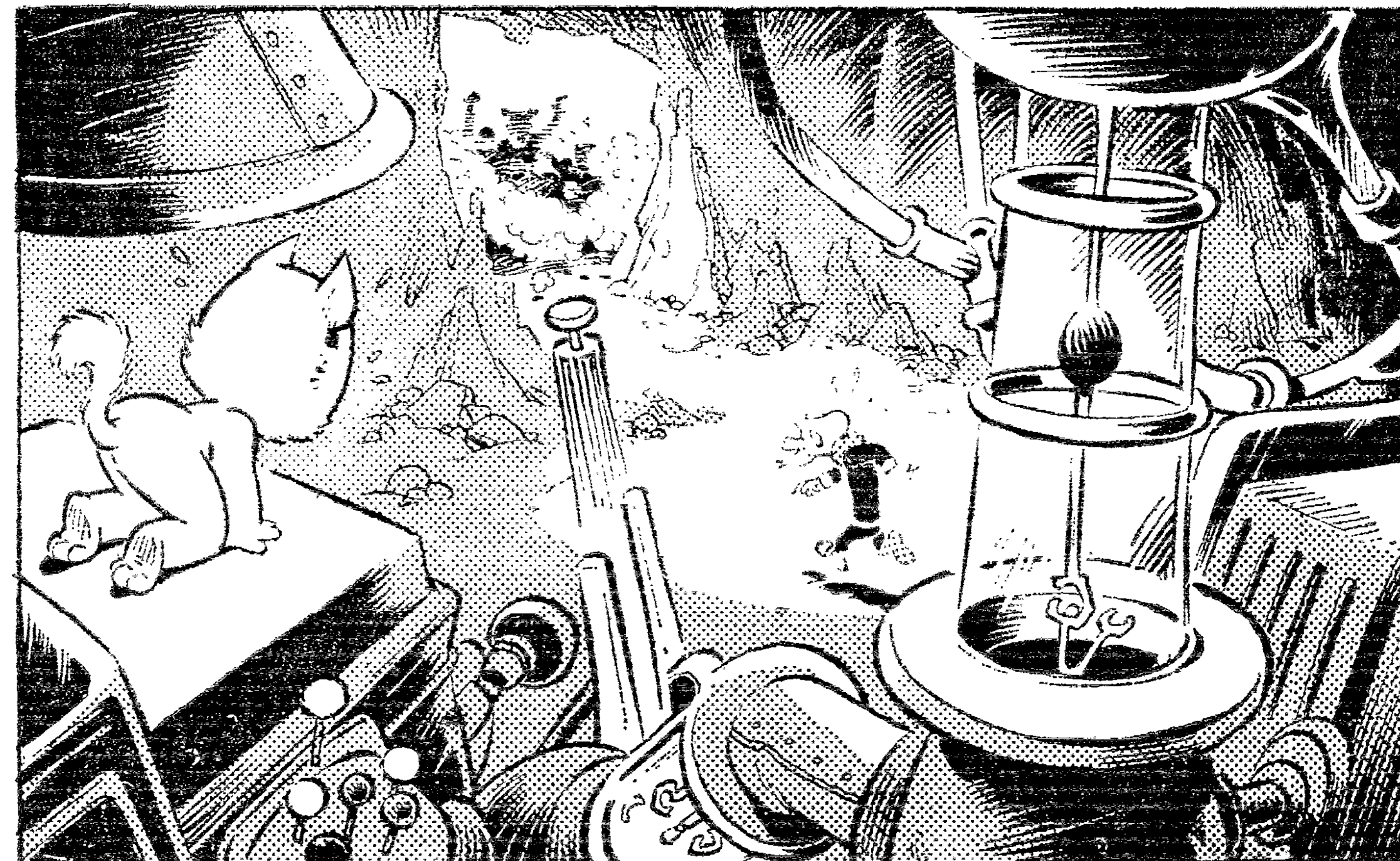
„Onzin!", donderde de spreker. „Een heer legt zich niet neer bij de sterren, maar vecht er tegen! Volg me; ik weet de weg!"

Na deze woorden daalde hij van zijn verhoging af en schreed met ferme pas in de richting van het gebergte, gevolgd door verontruste burgers. Nu kwam er een ander groepje in het zicht, dat geleid werd door Ivy.

„Het komt allemaal van de sterren, die door mannen bestuurd worden", sprak ze tot de astromanische dames, die haar vergezelden. „Wij moeten daar een einde aan maken. Niet de sterren, maar de kruiden en de wijze vrouwen kunnen de aarde het beste besturen!"

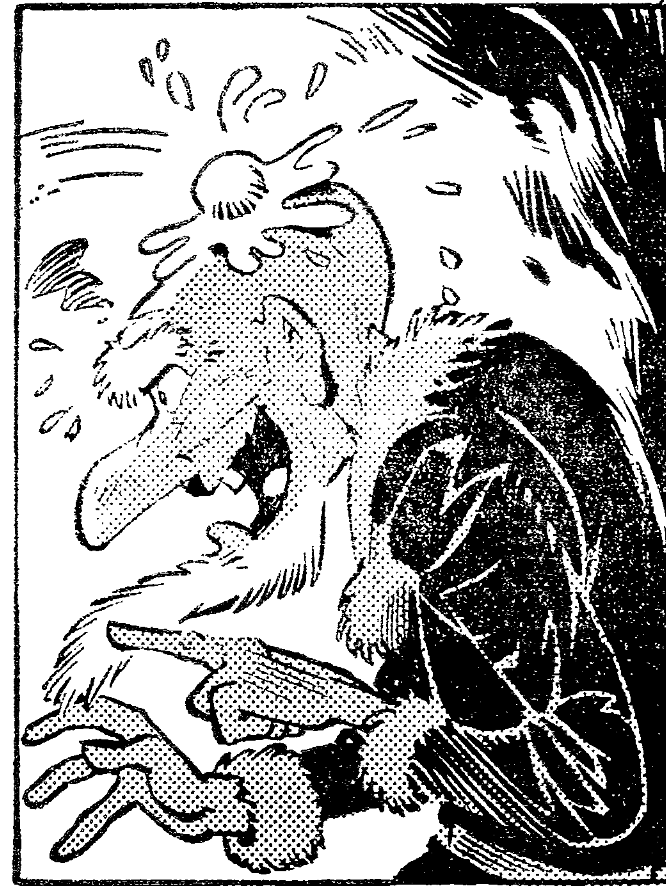
Intussen waren Tom Poes en professor Sickbock op de hoogvlakte aangekomen en de geleerde hield daar stil bij een open kratertje.

„Ziehier, vent”, sprak hij. „Als ge hierdoor naar beneden daalt komt ge in de grot uit. Daarin staan mijn apparaten. Laat u naar de grond zakken en draai de zwarte knop naar links en de witte naar rechts. Op zo'n manier wordt de octotron niet beschadigd terwijl de werking uitgeschakeld wordt. Wees voorzichtig en maak niets kapot. Hebt ge me kunnen volgen?”

Tom Poes knikte. Hij vertrouwde de hoogleraar nog steeds niet, maar hij besloot om eens te gaan kijken en dan zelf een besluit te nemen. Met dat doel liet hij zich voorzichtig in het gat zakken en kwam zodoende door een trechter bovenop een hoog toestel terecht. Van daar af had hij een goed uitzicht op de grot, die door allerlei knetterende en zoemende buizen verlicht werd. De stilte, die er meestal hing werd nu echter verbroken door het onrustige geroep en gemompel van een menigte, die voor de uitgang stond te dringen. Het waren de burgers van Rommeldam, die door een vreemde rookwolk voor de spelonk werden tegengehouden. De oude Hocus Pas snelde verontrust van achter de toestellen tevoorschijn.

„Ga weg!”, kraste hij. „Jullie hebben hier niets te maken! De sterren zullen jullie leiden; heb je dat niet in de krant gelezen? Schaduw op je pad! Maak dat je weg komt en laat een arme, oude man met rust!”

Hocus Pas draafde naar de ingang van zijn grot, waar dikke rookwolken de menigte tegenhielden.

„Ga weg!", riep hij krassend. „Wat doen jullie hier? Ga naar huis; de sterren zullen jullie leiden!"

„Niks sterren!" riep heer Ollie boven het rumoer uit. „Hier wordt door een heer geleid!"

„Wij willen inspraak!", riep een andere stem. „Wij willen de sterren genuanceerd begeleiden!"

„Hoe staat het met de Vrije wil?", wilde een derde weten, en daarop maakte een toenemend gejoel verdere woorden onverstaanbaar.

De bejaarde magister begon ongerust te worden. Niemand kon dichterbij komen door het walmende kruid, dat hij voor de ingang gestrooid had, maar het was duidelijk, dat men het hem lastig genoeg kon maken. Dat merkte hij toen hij door een kluit modder op de schedel getroffen werd.

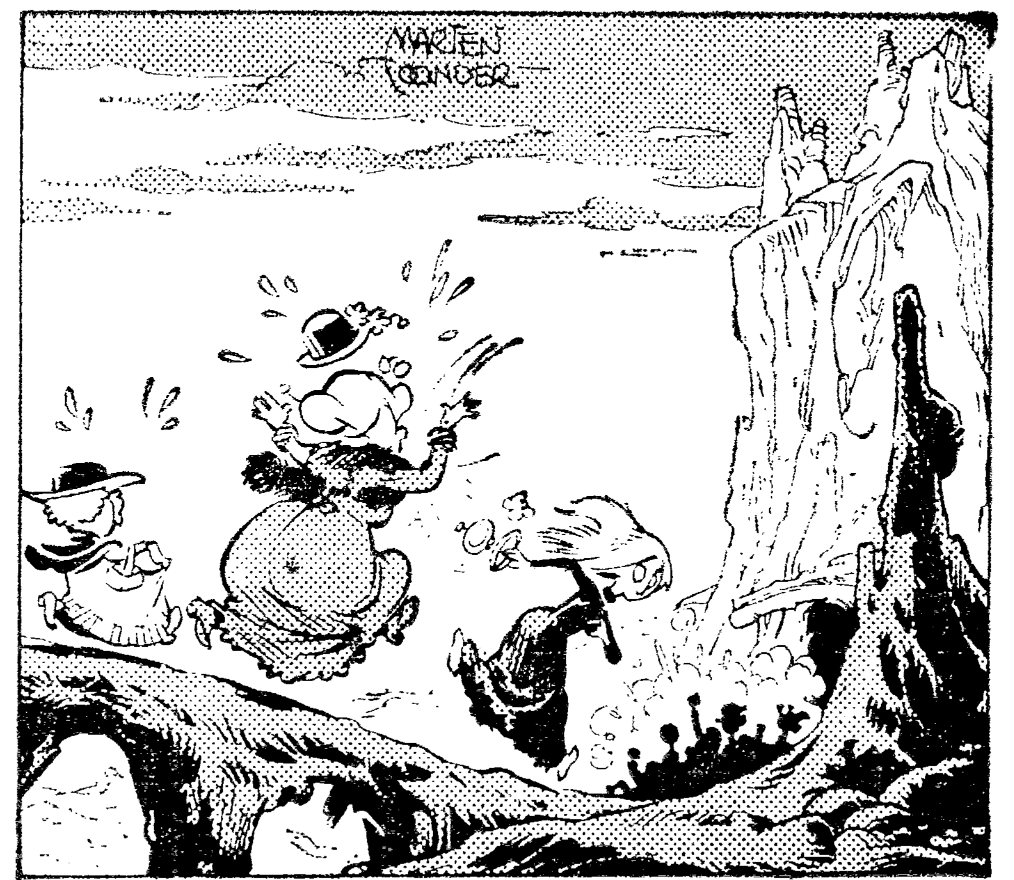
„Als jullie niet gauw weggaan zal ik jullie allemaal slechte aspecten geven!", gierde hij met een stem die akelig door de spelonk galmde. „Het ongeluk zal jullie treffen! Slangen op je pad!"

De onrust nam toe, want nu begonnen ook de astromanen onlustgevoelens te krijgen. Professor Sickbock, die het gebeuren vanaf de hoogvlakte gadesloeg werd het bang te moede.

„Ei, ei!" prevelde hij. „Men begint met stenen te werpen! Als men mijn tere apparatuur maar niet beschadigt! Dit is de chaos, die ik reeds vreesde. En die dwaas meent, dat hij de zaak met zijn kruiden kan beschermen! Ach, voor een magnetisch-veld-regelaar heeft men meer nodig dan wat hocus pocus!"

Intussen was Ivy langs een andere weg ook bij de grot aangekomen. Reeds uit de verte zag ze de menigte, die daar schreeuwend en gooiend voor de dampen stond en ze hield wat onthutst de pas in.

„Dat is niet zo best!", zei ze. „Magister Pas heeft zijn kruiden voor de ingang gestrooid en nu kunnen we daar niet binnenkomen! Als ik nu wat hamamelis had.... Maar dat groeit hier niet!"

„Wat een onrust is er toch op de wereld!" zei een van de dames die haar vergezelde. „Het wordt tijd, dat de sterren opnieuw orde brengen, dat ziet men nu maar eens weer. Ik begrijp niet wat er over iedereen is gekomen. In mijn tijd was alles anders."

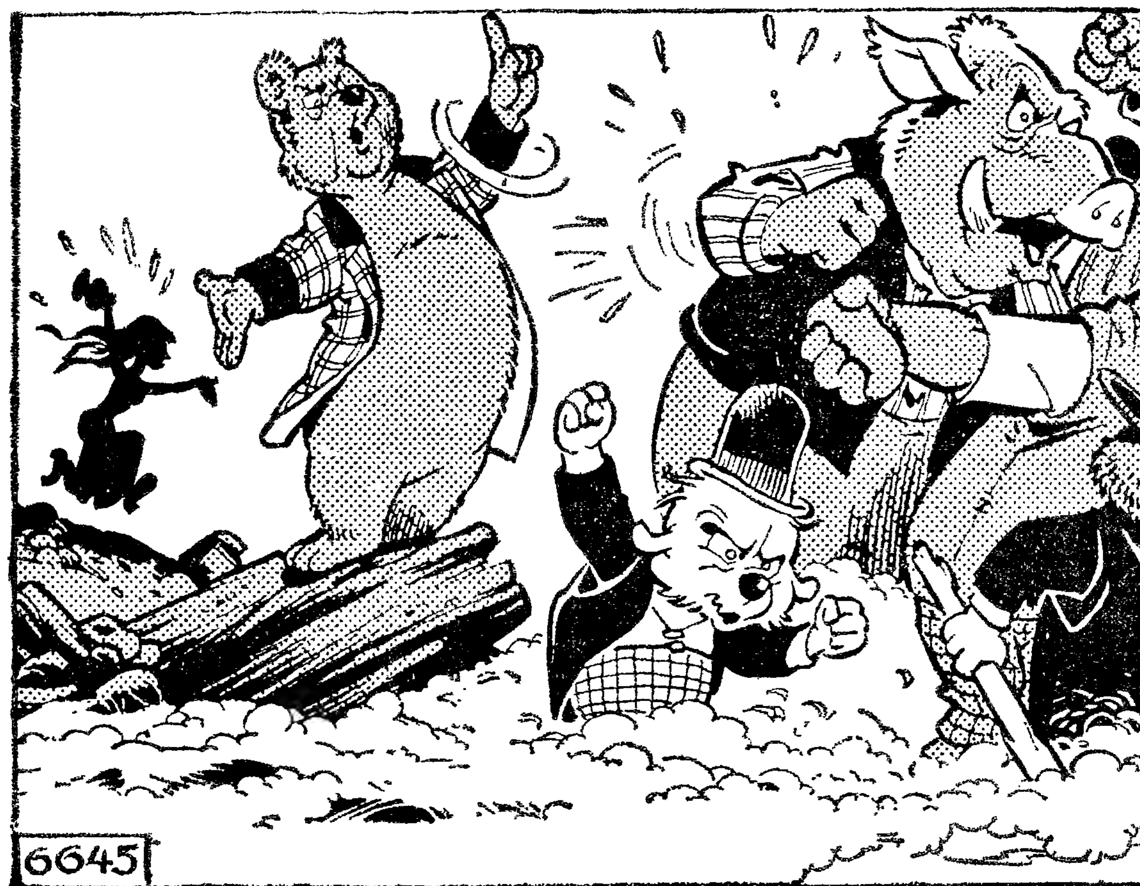
Zo sprekende klapte ze een poederdoos open en begon haar gelaat met grote aandacht te verzorgen. Ivy werd getroffen, door de zoete geur, die er van het schoonheidsmiddel opsteeg en ze keek verrast om.

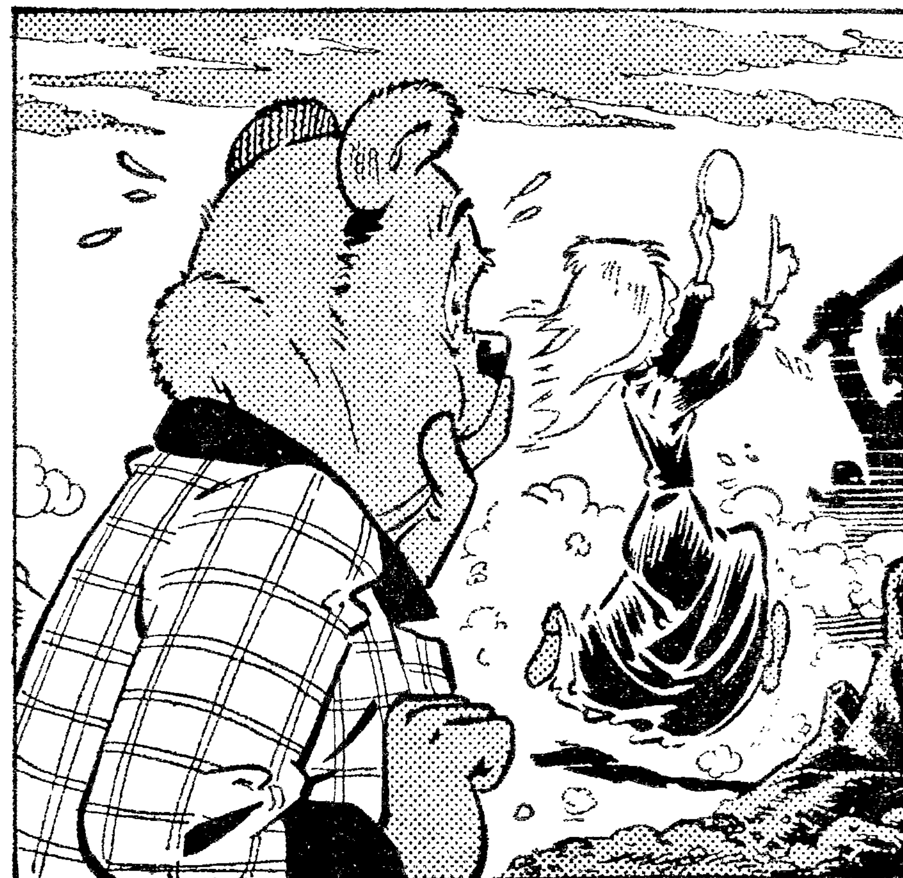
„Hamamelis!", mompelde ze. „Ik ruik hamamelis!"

„Het is allemaal de schuld van de mannen", sprak de andere dame. „Ze hebben er een janboel van gemaakt, en wij, weerloze vrouwen zijn de dupe. Kijk nu toch eens! Inplaats dat ze de sterren met eerbied benaderen staan ze daar herrie te maken! Het is weerzinwekkend!"

Op dat moment klonk er een kreet. Ivy had met een snelle beweging de poederdoos weggegrist en zette het op een lopen, in de richting van de grot.

„Houd de dief!" kreet de beroofde schel, terwijl ze de achtervolging inzette. „Ik had het kunnen weten! Men kan niemand meer vertrouwen! Lange haren en maxi-jurken. Waar gaan we naar toe?"

Heer Bommel had zich onopvallend wat teruggetrokken uit de onrustige menigte. Geweld stuitte de vredelievende heer tegen de borst en bovendien meende hij, dat hij rustiger leiding kon geven wanneer hij zich op de achtergrond hield, zoals een goed veldheer.

„Kalmte, goede lieden", riep hij met opgeheven wijsvinger. „We moeten eerst even die rook uitschakelen. Om in de grot te kunnen komen, bedoel ik. Als iemand nu even een emmertje water haalt.... Of als we er eens een jas overheen leggen...."

Op dat moment werd hij gepasseerd door Ivy, die met de poederdoos zwaaide.

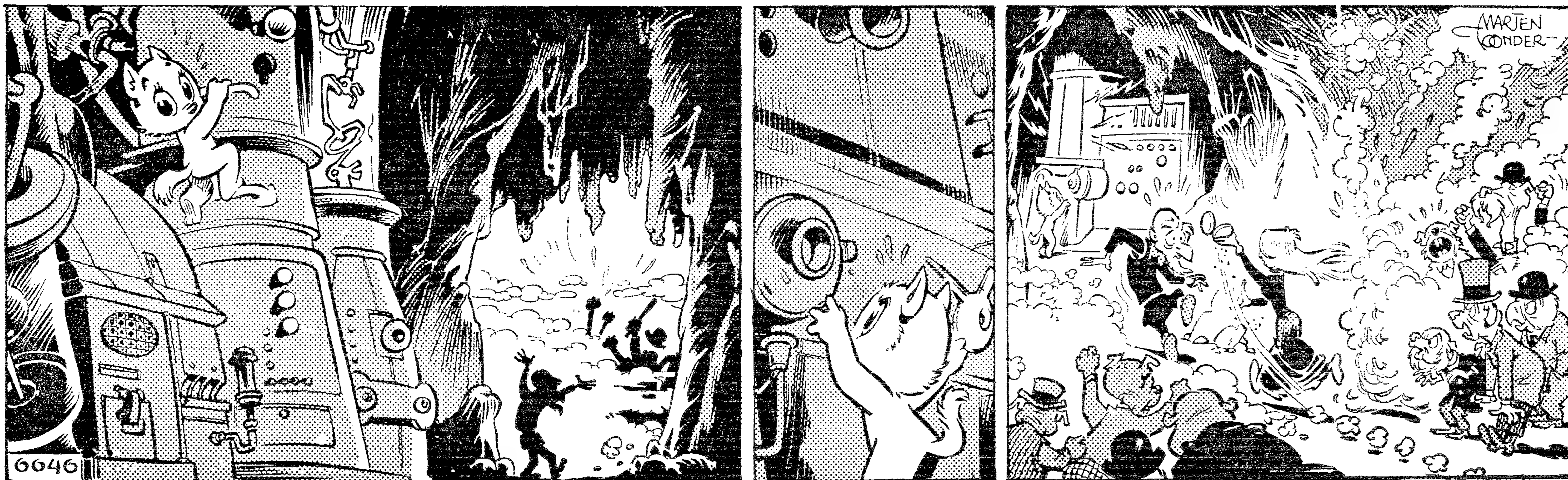
„Opzij!", riep ze met een schelle stem. „Ik zal die rookkruiden uitschakelen!"

Heer Ollie keek haar inzakkend na.

„Dit kan niet goed gaan", sprak hij beklemd tot zichzelf. „Het lijkt me helemaal verkeerd dat een vrouw de leiding overneemt. Vooral nu een heer met onderscheidingsvermogen op het punt staat de leiding van de sterren over te nemen. Wat moet daar van terecht komen?"

Dat vroeg professor Sickbock zich ook af, terwijl hij in grote ongerustheid van de hoogvlakte naar beneden daalde.

„Welk een chaos!" prevelde hij ontdaan. „Het lot van de grootste uitvinding dezer eeuw bevindt zich in de handen van een paar kruidenmengers! Direct dringt de massa de spelonk binnen — en wat moet er dan van mijn apparaten terechtkomen? Wat voert de jonge Poes toch uit? Er moet zo spoedig mogelijk een einde gemaakt worden aan de ongunstige Plutodirectie, die deze alchemist Pas heeft veroorzaakt!"

Tom Poes wachtte totdat Hocus Pas geheel door de menigte voor de grot in beslag werd genomen, en liet zich toen langs een van de kolommen naar beneden zakken.

Het getier van de menigte galmde onheilspellend door de grot, zodat het hem duidelijk was, dat er iets gebeuren moest.

„Dit is niet gewoon", dacht hij. „Waarom is iedereen zo kwaad? Het moet de schuld van deze machines zijn! Ik vertrouw Sickbock niet, maar op het ogenblik heeft hij hetzelfde idee als ik: Die apparaten moeten worden uitgeschakeld!"

Hij sloop voorzichtig langs de zoemende en knetterende toestellen totdat hij een paar grote knoppen in het oog kreeg.

„Deze moeten het zijn", hernam hij. „Hoe was het ook weer? De ene moet naar links en de andere naar rechts. Maar welke?"

Hij stond een ogenblikje te peinzen, maar toen werd hij gestoord door een toenemend rumoer bij de ingang. Het werd veroorzaakt door Ivy die de inhoud van de poederdoos over de kruiden van Hocus Pas had gestrooid en op die manier een opening in de rookmassa's maakte. Daardoor rende ze nu naar binnen, tot ontzetting van de bejaarde magister.

Tom Poes besloot niet langer te twijfelen. Hij greep de knoppen en draaide ze beide met een vlugge beweging om....

Toen Tom Poes de knoppen omdraaide hield het zoemen van de apparaten plotseling op en het licht doofde uit, zodat de eens zo levendige ruimte een zwarte aanblik bood.

Hocus Pas schrok daar natuurlijk van. Eerst dacht hij nog even, dat er een zekering was doorgeslagen; maar toen zag hij in de duisternis Tom Poes in een zijgang wegschieten en hij begreep, dat hier boos opzet in het spel was.

„Sta stil!", krijste hij. „Slangen op je pad! Ik zal je tormenteren!" De enige die stil stond was Ivy. Niet omdat ze bang voor de uitzinnige grijsaard was, maar omdat niemand zich bij haar aansloot.

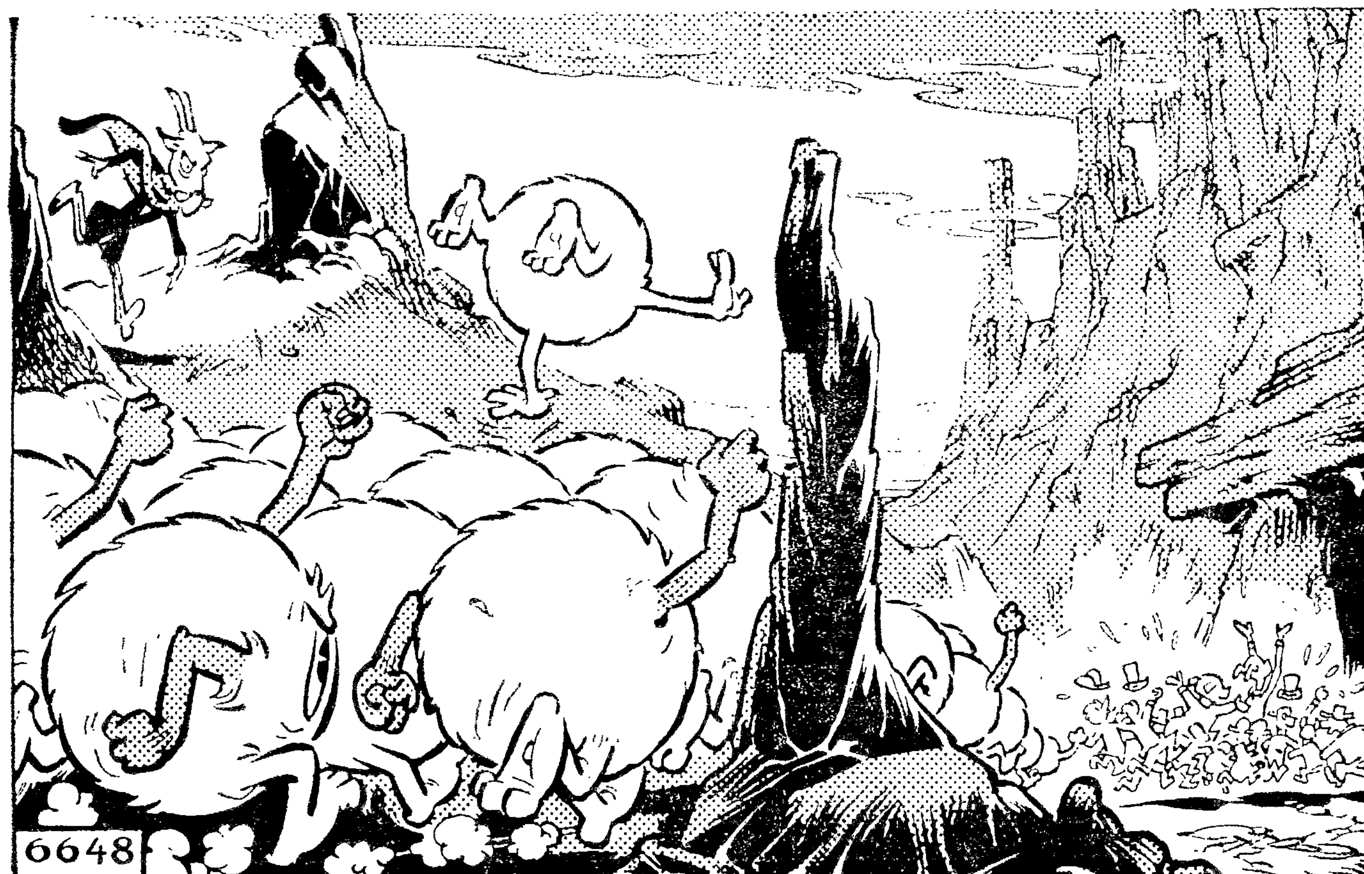
De menigte, die voor de ingang zo vurig had staan betogen, verloor plots zijn belangstelling en viel in groepjes uit elkander zonder gebruik te maken van het pad dat de poederdoos door de dampen gemaakt had.

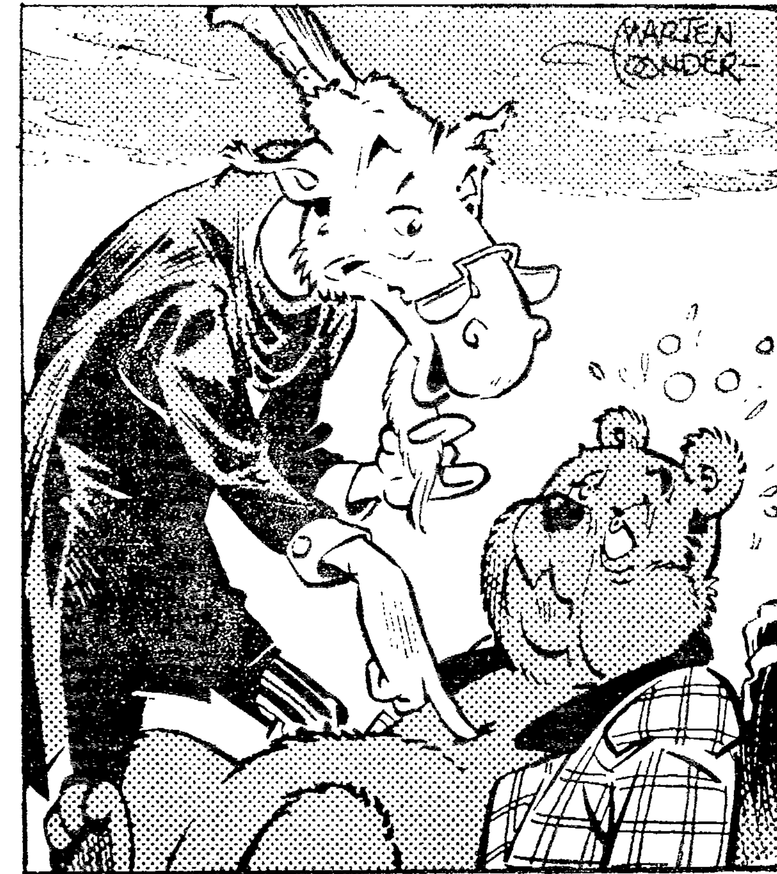
„We hebben het nu wel gezien", sprak een der omstanders verveeld. „Zoveel kunnen die sterren me niet schelen."

„Het is eigenlijk meer iets voor astromanen", beaamde een ander. „We hebben ons op sleeptouw laten nemen."

„Betogingen zijn niets voor mij", verklaarde een derde. „Het komt allemaal van die volksmenners. Wat staat die Bommel daar nu eigenlijk te roepen?"

Heer Ollie liet zijn wijsvinger zakken en keek teleurgesteld naar zijn lusteloze volgelingen. Voordat hij er echter door een frisse aanpak nieuw leven in had kunnen blazen, klonk er uit de grot een langgerekte kreet die de dampen neersloeg en het bloed deed stollen. Het was de lokroep der krollen, die op kundige wijze door magister Pas werd voortgebracht.

De menigte staarde verstijfd naar de grot, waaruit de akelige kreet naar buiten sloeg. Die bewegingloosheid duurde echter niet lang. De vlakte begon te trillen en van alle kanten kwamen er krollen naderdraven; aangetrokken door de lokroep. Het zien van de harige bergbewoners was te veel voor de stedelingen en ze vluchtten de grot binnen om niet door de woestelingen onder de voet te worden gelopen.

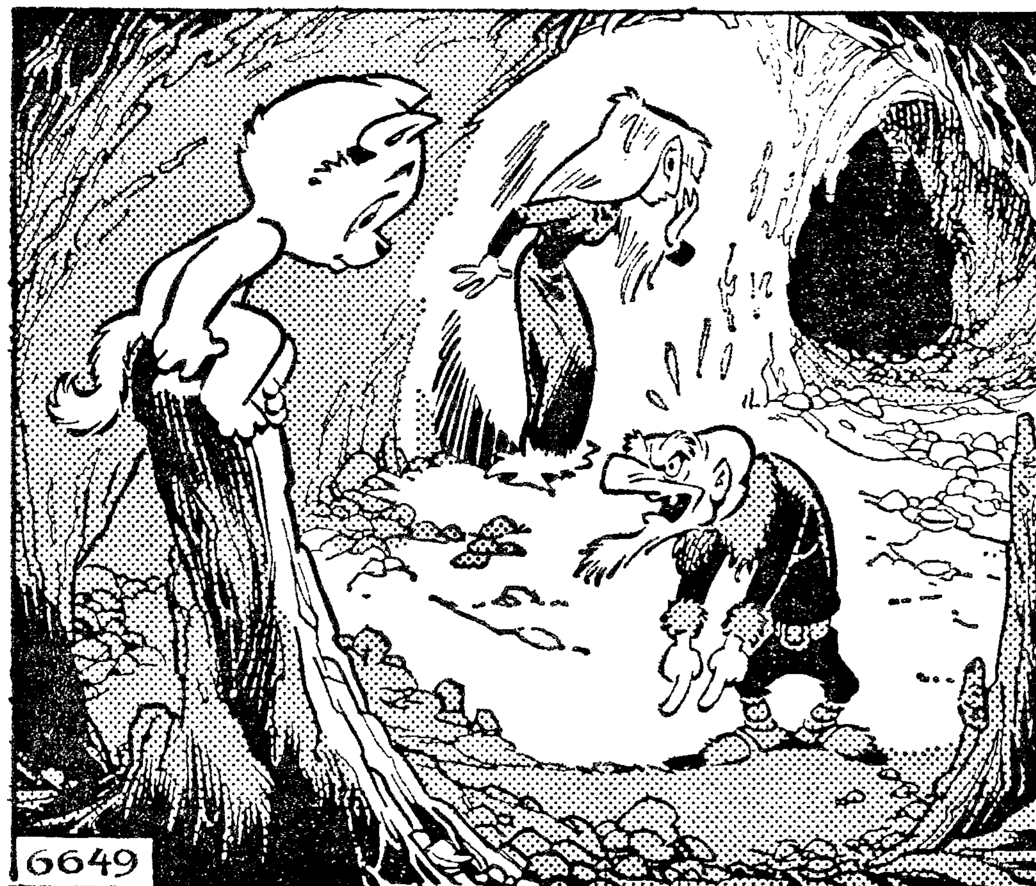
De enige, die niet snel genoeg een goed heenkomen zocht, was heer Ollie. Hij had een hoge opvatting van zijn taak als leider en bovendien begreep hij niet vlug genoeg wat er eigenlijk aan de hand was. Daardoor kunnen we hem dan ook hierboven versuft zien liggen, temidden van stof en gruis.

In deze kommervolle omstandigheden werd hij opgemerkt door professor Sickbock die zich ongerust naar de grot haastte.

„Ei, ei, welk een chaos!”, sprak de geleerde klagelijk. „Hiertegen heb ik reeds verschillende keren gewaarschuwd. Men heeft niet willen luisteren en hier is nu het gevolg!”

„Het is v-vreselijk!”, prevelde heer Bommel. „Ik ben gestoten en men heeft over mij heen gelopen! Ik voel me lang n-niet l-lekker!”

„Ach wat!”, riep de hoogleraar uit. „Er zijn ergere dingen! Er zal iets vreselijks gebeuren met mijn apparaten in deze woelingen! En als wetenschapsman sta ik machteloos tegenover al dit bruut geweld..”

Tom Poes was intussen door een zijgang in een ruimer gedeelte van de grot terecht gekomen. Door openingen in de zoldering drong er licht naar binnen, zodat hij tenminste kon zien waar hij liep. Maar veilig was hij niet.

Hocus Pas had hem uitzinnig van woede gevolgd en stond nu krijsend onder de stalagmiet waarop hij zich had teruggetrokken.

„Kom er af!", schreeuwde de grijsaard. „Ik zal je in een padde veranderen. Zazel zal je grijpen!"

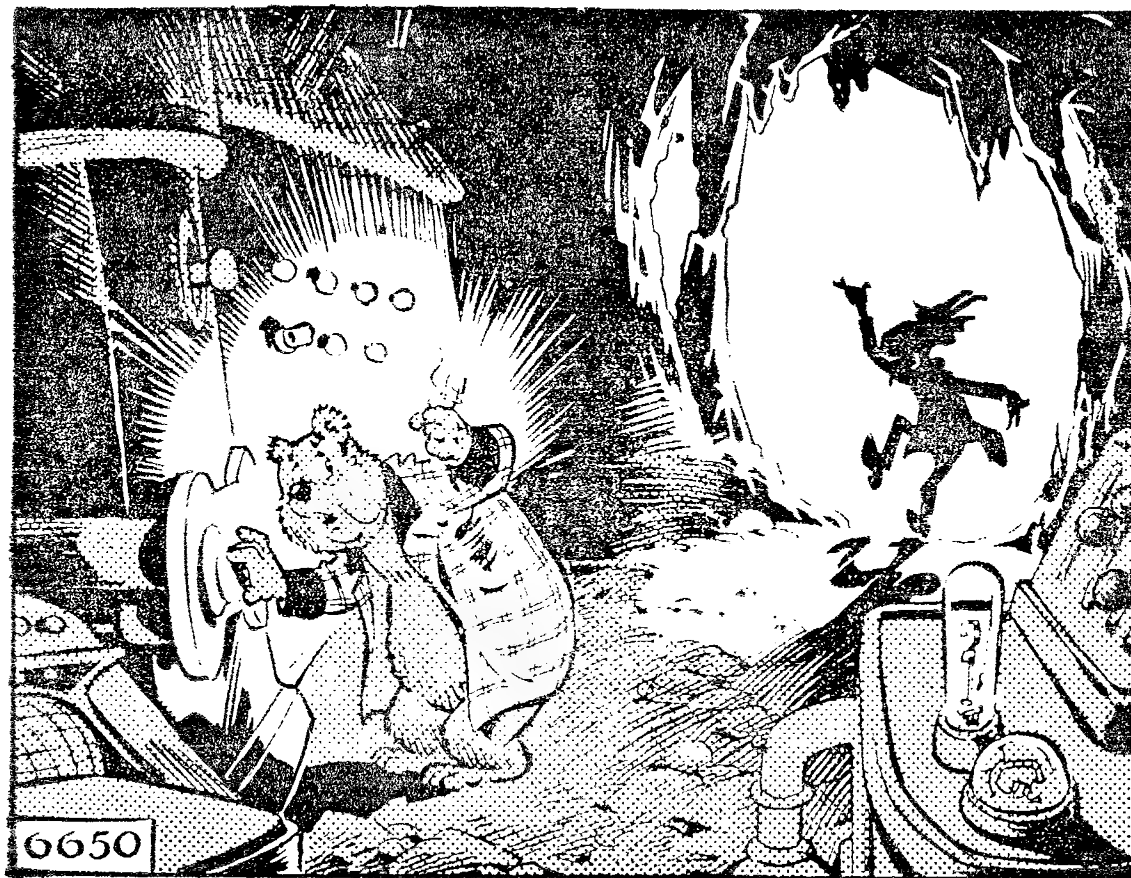
„Schei toch uit!", zei Ivy, die hem gevolgd was. „Hoor je het lawaai van de menigte niet? Van alle domme ideeën die je had kunnen verzinnen is het roepen van de krollen wel het stomste!"

Het bleek al gauw, dat ze gelijk had. De stedelingen werden door de harige bergbewoners opgedreven, en verblind door angstgevoelens drongen ze zich door de duistere spelonk. Schreeuwend en tierend kwamen ze de verlichte ruimte binnen spoelen en de bejaarde magister trok zich haastig achter de rotspiek terug.

„We moeten ons haasten!", zei professor Sickbock. Hij had heer Ollie overeind gezet en drong hem in de richting van de grot.

„Ik wil daar n-niet heen!", wierp heer Bommel tegen. „Het is er n-niet p-pluis. Ze v-vechten daar! En ik voel me n-nog lang niet lekker..."

„Er is geen tijd te verliezen", hernam de geleerde hijgend. „U bent de enige, die nog iets kan doen. De jonge Tom Poes heeft me in de steek gelaten, schijnt het. De knoppen zijn vast niet omgedraaid, want de massa is nog steeds bevangen! Snel, meneer Bommel; ga naar binnen en draai de zwarte knop naar links en de witte naar rechts!"

Professor Sickbock duwde heer Bommel de grot binnen en bleef bij de ingang staan.

„Vlug", sprak hij. „De ruimte schijnt verlaten en de kust is dus veilig. Draai de zwarte knop naar links en de witte naar rechts..."

„Links en rechts", mompelde heer Ollie, terwijl hij vol tegenzin naar binnen stapte en zijn aansteker aanknipte om de duisternis te verdrijven.

„Voorzichtig, mijn waarde!", maande de geleerde. „Is daar nog iemand? Zo niet, dan kom ik wel om het zelf te doen!"

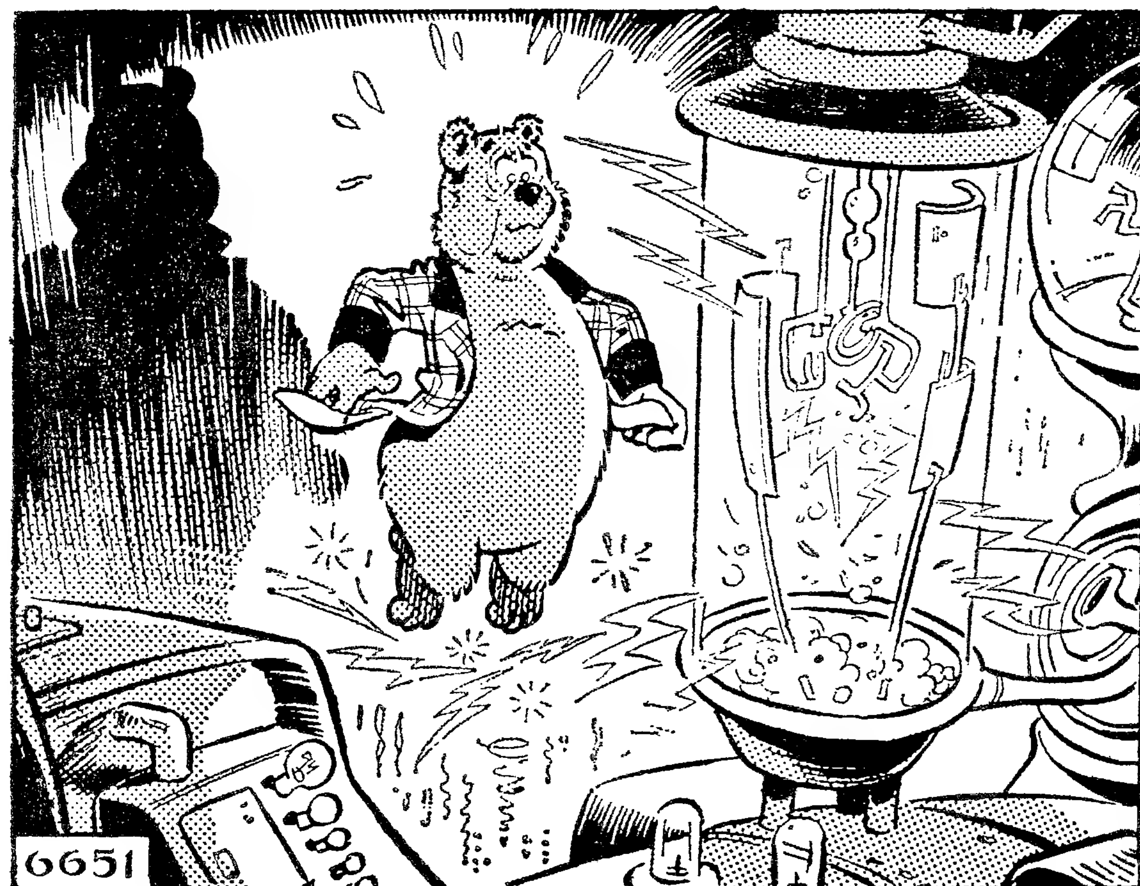
„Niet nodig", zei heer Bommel onzeker. „Een heer is aan het gevaar gewend, en dit is niet moeilijk voor iemand met mijn technische kennis. Ik draai gewoon die knoppen naar links en rechts..."

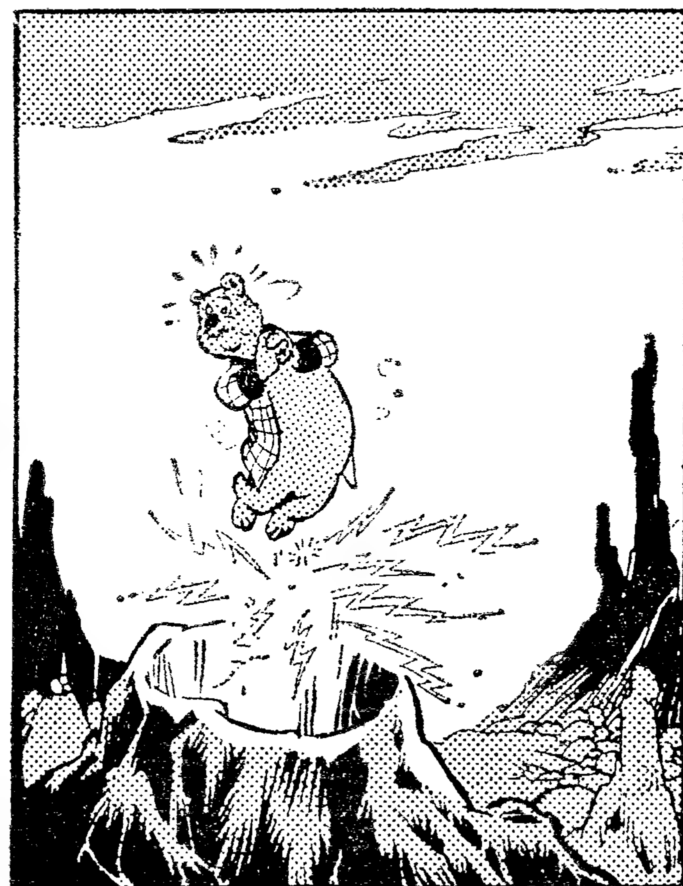
„Zachtjes! Ge kunt de octotron overspannen!", riep de hoogleraar nog. Maar het was al te laat; heer Ollie bewoog de knoppen met grote kracht heen en weer zodat er een hevige steekvlam uit het apparaat sloeg die de professor temidden van rookwolken naar buiten blies.

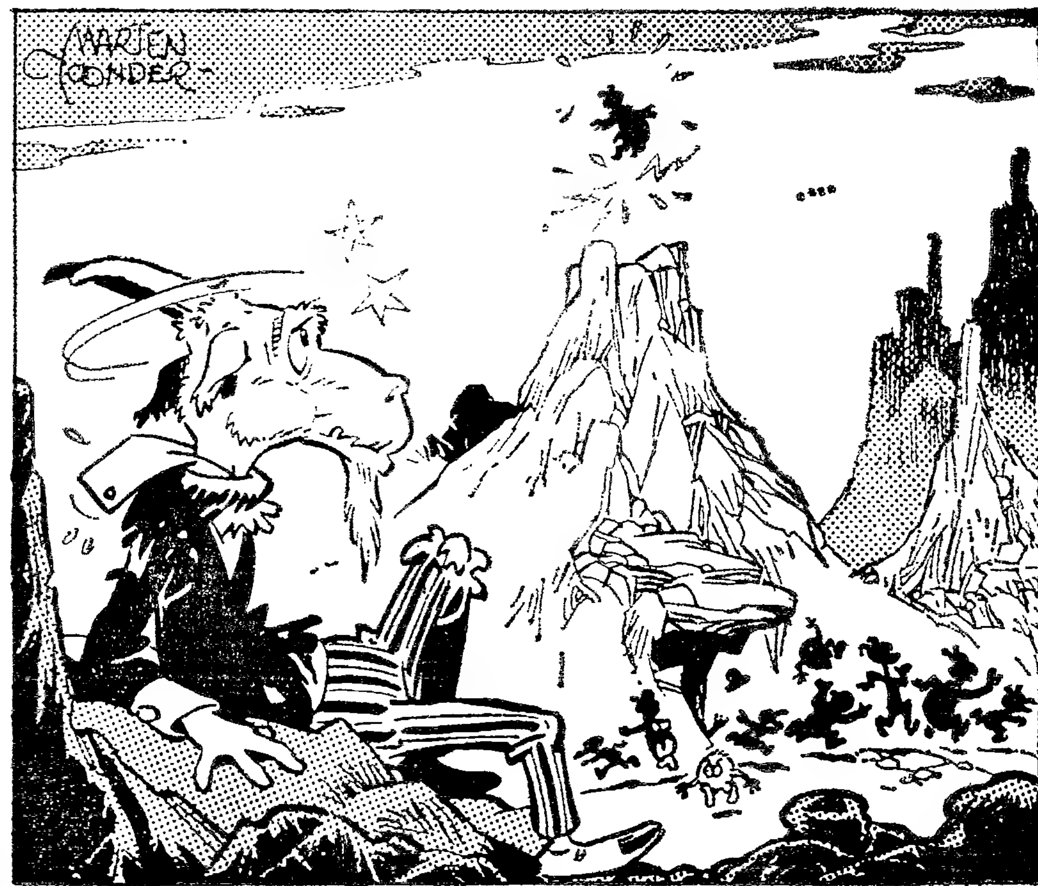
Ook in de spelonk was er een geweldige luchtverplaatsing, die zich door alle zijgangen voortzette zodat de opdringende menigte in de open ruimte om de stalagmiet heen geslingerd werd.

Tom Poes, die er nog steeds bovenop zat, zag twee grote zwarte vogels uit de dampen naar boven schieten en hij keek ze verbaasd na.

„Ik heb dit vaker gezien", dacht hij terwijl hij zich stevig vast hield om niet weggeblazen te worden. „Dat moeten Hocus Pas en Ivy zijn!"

Heer Bommel keek verbluft naar de vlammen, die aan alle kanten uit het apparaat sloegen. Hij stond zelf in het middelpunt van het gebeuren en dat zal misschien de reden zijn, dat hij niet getroffen werd.

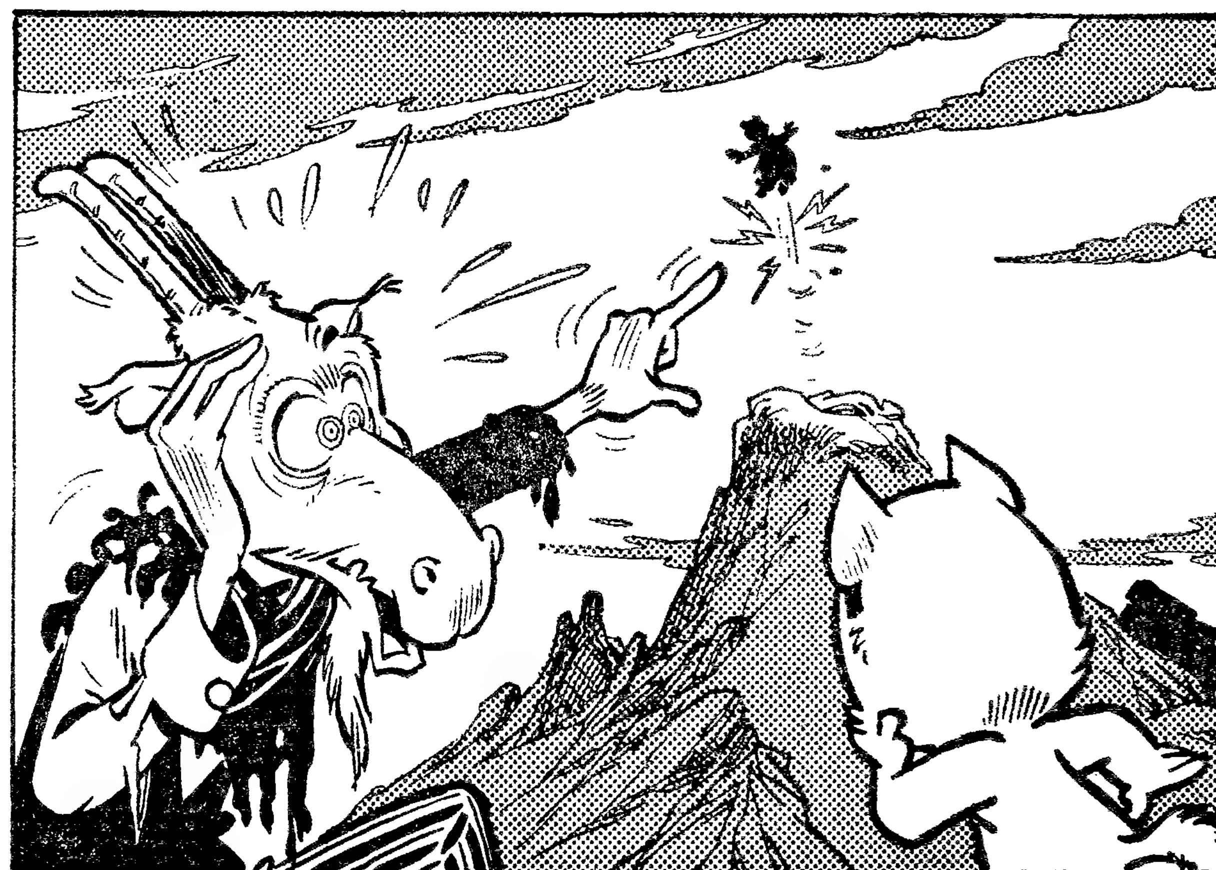
„Het is toch wonderlijk, wat een heer met technische kennis allemaal kan doen!", sprak hij tot zichzelf. Maar toen merkte hij, dat er iets vreemds gebeurde. Hij begon rechtstandig op te stijgen langs het front van het toestel, voorbij een glazen buis met elektrische bedradingen waar akelige bliksemstralen uitschoten. Onder hem was een elektro-magnetisch krachtveld ontstaan, dat hem snel omhoog hief. Dit wist hij natuurlijk niet, maar het is te begrijpen, dat het grote indruk op hem maakte, vooral toen hij uit een vulkaantrechter de buitenlucht in gestuwd werd.

Professor Sickbock zat verscheurd op de vlakte en keek verwezen naar de opstijgende heer.

„Hij is in de baan van de contractor geraakt", sprak hij tot zichzelf. „De verbinding met het magnetische krachtveld lost zich op. Ach, dit is het einde van mijn kostelijke vinding en van de broddelaar die haar vernietigd heeft. Het is rechtvaardig, maar bitter!"

Hij schudde verslagen het hoofd en verloor zich in gepeinzen die zo diep en droevig waren dat hij geen aandacht had voor de menigte die uit de grot vluchtte.

Tom Poes was de laatste, die uit de grot kwam. Hij had gewacht totdat de ontploffingen ophielden en de menigte was weggevlucht, gevolgd door de krollen.

„Wat is er eigenlijk gebeurd?", vroeg hij, toen hij de moedeloze Professor Sickbock zag zitten.

„Het is allemaal uw schuld!", zei de geleerde bitter. „Waarom hebt ge de knoppen niet omgedraaid, zoals ik gezegd had?"

„Dat heb ik gedaan!", riep Tom Poes verontwaardigd. „Toen ik dat gedaan had werden de machines stil. Maar toen riep die oude de krollen.."

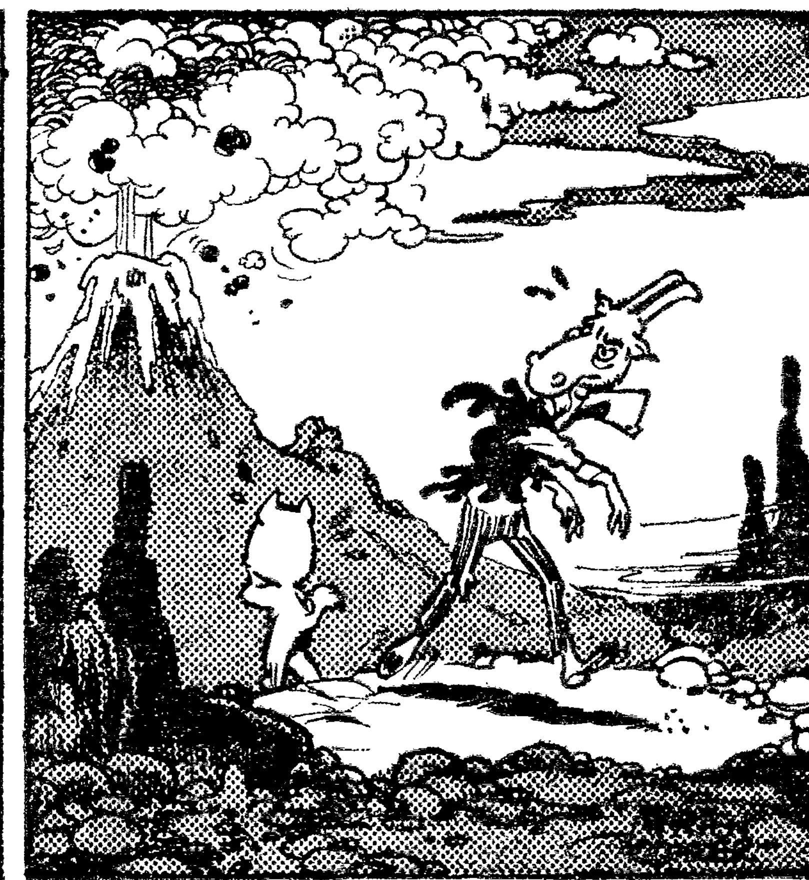
„Ai mij", klaagde de hoogleraar, naar zijn voorhoofd grijpend. „Dan heeft Bommel dus dubbel werk gedaan en dan zijn de tryachomen vrij gekomen. Dan is het dus mijn eigen schuld! Ach, dit is in ieder geval het einde van mijn werk en van uw vriend."

„Van heer Ollie?", vroeg Tom Poes ongerust.

De ander knikte en wees met een lusteloze hand naar het zwerk waartegen zich een opstijgende gedaante aftekende. Het was heer Bommel die nog steeds door het krachtveld omhoog gestuwd werd. De wind streek hem fris om de oren, maar hij was zozeer bevangen door het gebeuren dat dit hem niet opfriste. Met verglaasde ogen staarde hij naar twee raven, die zijn opstijging begeleidden en die droevig kra kra riepen.

Juffrouw Doddel wilde niets meer te maken hebben met de astromanische beweging. Daarom was ze ook niet meegegaan met de menigte, die een bezoek aan de grotten van Hocus Pas ging brengen, onder leiding van heer Bommel.

Inplaats daarvan had ze op Bommelstijn een maaltijd bereid om de held bij zijn thuiskomst te verwelkomen. Ze meende, dat ze iets goed te maken had, en omdat Joost met de sterrenzoekers was meegegaan voelde ze dat ze in een leemte voorzag.

„Die Ollie is altijd maar even flink en dapper", sprak ze tot zichzelf toen de soep stond te trekken en ze even rust kon nemen in het achtertuintje.

Daar werd haar aandacht getrokken door een gestalte, die met verscheurde kleding en in looppas naderde. Het bleek de bediende Joost te zijn die terugkeerde van zijn bezoek aan de spelonk.

„Het is allemaal heel betreurenswaardig!", riep hij reeds van verre. „Er waren helemaal geen sterren. Alleen maar apparaten die bediend werden door een verwaarloosde oude man en ruig bergvolk, als ik me zo mag uitdrukken. Iedereen kon zien, dat er een misstand aan de gang was..."

„Maar hoe is het met Ollie?" onderbrak juffrouw Doddel ongeduldig. „Heel vreselijk, met uw welnemen", zei Joost gebroken. „Bij het uitschakelen van die helse machine is hij in de lucht geschoten. En nu is hij op weg naar de sterren, wanneer ik zo vrij mag zijn!"

Professor Sickbock had echter een andere mening. Hij had lange tijd in somber zwijgen naar de berg staan kijken, die zich nu in zwarte dampen hulde en daverende knallen uitstiet.

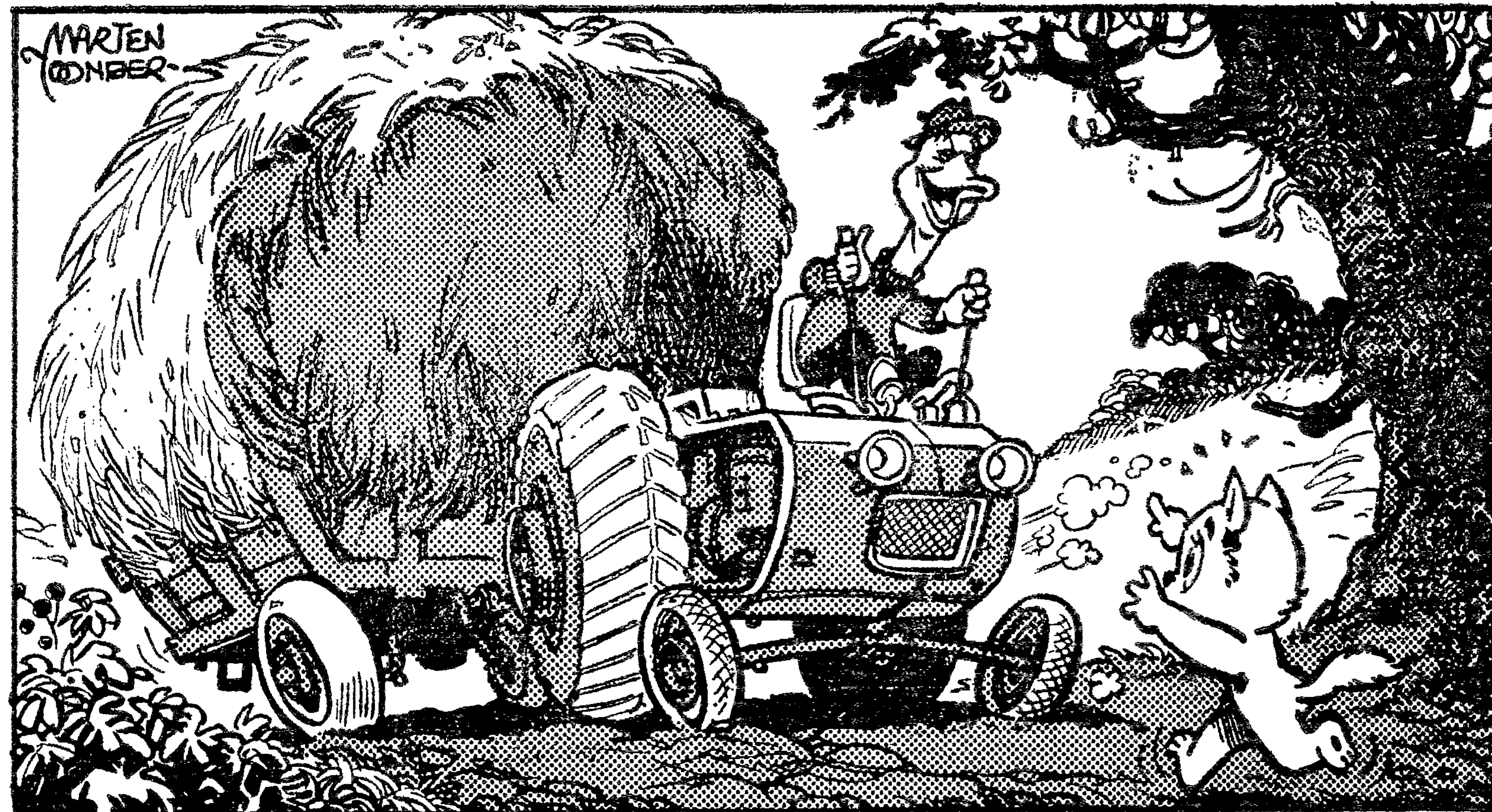
„Daar gaan mijn toestellen", sprak hij tenslotte bleek.

„En heer Bommel?", vroeg Tom Poes. „Wat zal er met hem gebeuren?"

„Die zal waarschijnlijk worden opgenomen in het magnetische veld, dat de aarde omspant", verklaarde de geleerde terwijl hij gebogen heenliep.

Heer Bommel steeg nog steeds. Het vreemde krachtveld, dat zich bij zijn bezoek aan de grot gevormd had stuwde hem moeiteloos omhoog, zodat hij al spoedig de wolken achter zich liet. Het was echter vervelend, dat de lentewind, die langs zijn slapen speelde steeds frisser begon te worden. Ook werd de lucht dunner zodat hij zich tenslotte hijgend en piepend door het zwerk bewoog.

„Die gevoelige luchtwegen zijn lastig", sprak hij tot zichzelf. „Maar overigens is het merkwaardig wat een heer die zich aan de astromanie wijdt vermag! Een heel leerzame ervaring, werkelijk! Ze zullen opkijken op de Kleine Club!"

Met deze gedachte wierp hij een blik naar beneden, en nu viel het hem op dat het geknetter onder hem veel van zijn kracht begon te verliezen. Het valt te begrijpen, dat de gerezen heer verbleekte.

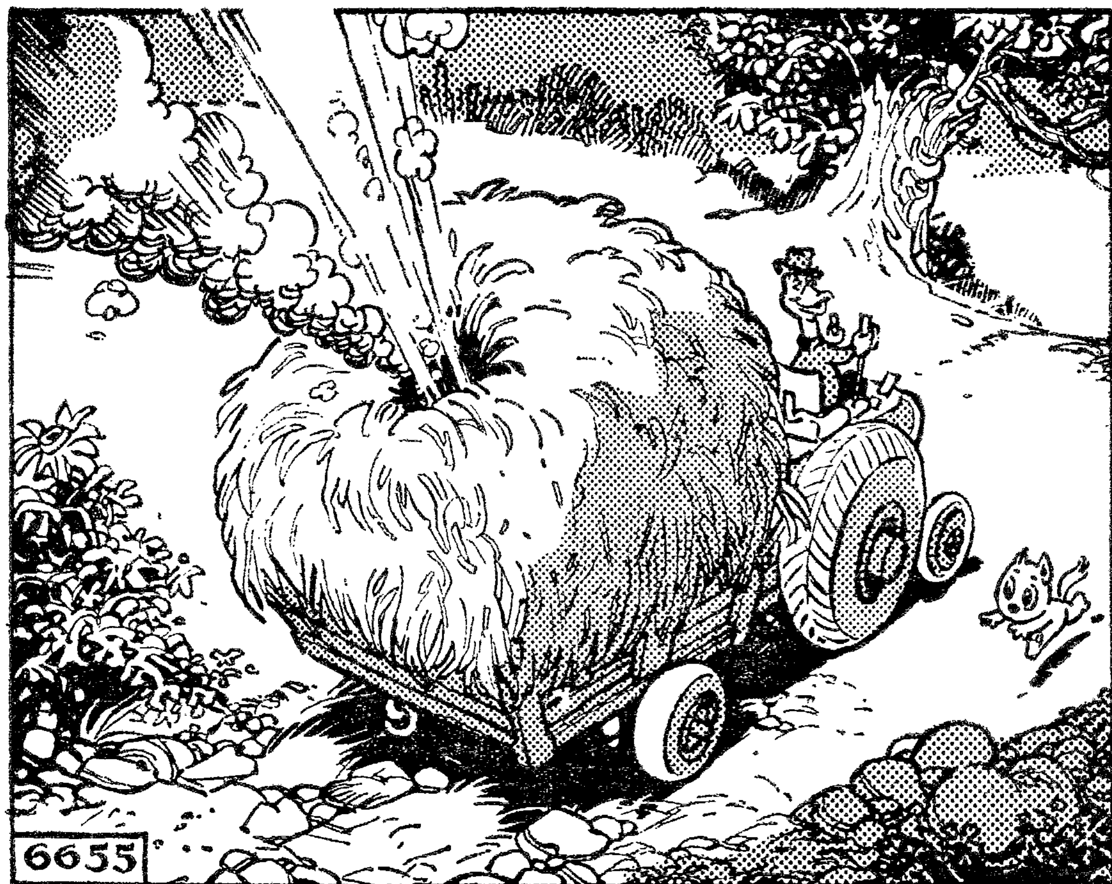
„D-dat m-mag niet!", stamelde hij. „Stel je voor, dat de kracht der sterren ineens onder mij verdween..."

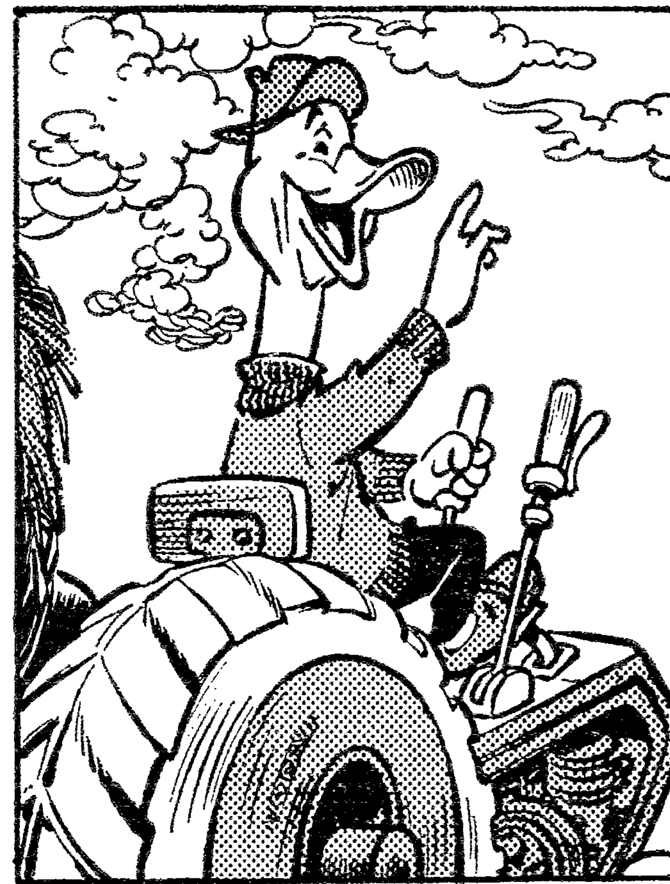
Dat gebeurde gelukkig niet, maar het was duidelijk merkbaar, dat de kracht minder werd. Heer Bommels opwaartse beweging veranderde dan ook in een neerwaartse. Eerst ging het nog langzaam, maar al spoedig werd het dalen vlugger en tenslotte begon het op een val te lijken.

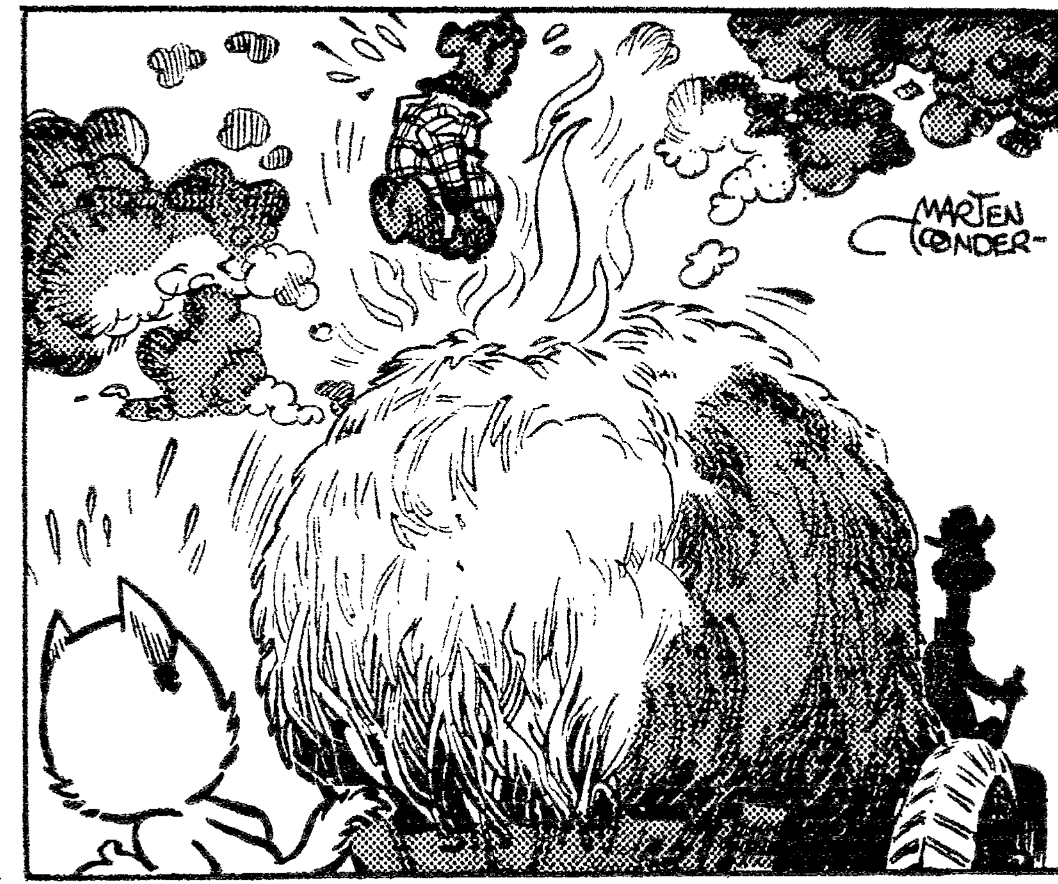
Tom Poes, die somber naar huis terugkeerde, kreeg de snel groter wordende stip het eerste in de gaten.

„Dat moet heer Olie zijn", dacht hij. En met grote tegenwoordigheid van geest rende hij op een hooiwagen af, die juist de weg af kwam sukkelen.

„Stop!", riep hij. „Sta stil! Je staat precies op de goeie plek!"

„Stop!", riep Tom Poes, naar de hooiwagen toe rennend. „Sta stil! Daar achter je komt heer Bommel aan!"

De boerenknecht, een zekere Wammes Waggel, keek nieuwsgierig om terwijl hij zijn voertuig tot stilstand bracht. Maar omdat hij zijn blik op het wegdek richtte zag hij niemand.

„Jij bent een malle!", sprak hij. „Altijd grapjes. Maar daar houd ik wel van, hoor. Op 1 april heb ik altijd reuze pret. En toch, hè . . . en toch snap ik niet waarom ik stil zou moeten staan als heer Bommel er aan komt!" Terwijl hij zo praatte had hij niet in de gaten, dat er achter hem een zwaar lichaam in het hooi schoot. De hitte, die de val en het krachtveld veroorzaakten waren zo groot, dat er onmiddellijk dichte rookwolken begonnen op te stijgen. Maar ook daar schonk de eenvoudige landbouwer niet veel aandacht aan.

„Ik ga maar weer eens verder", verklaarde hij, zijn motor inschakelend. „Het is nog een heel eind naar de boerderij. Anders een enig baantje, hoor. Ik ben gek op de geur van hooi, zodoende."

De machine zette zich ronkend weer in beweging en Tom Poes zag de schommelende lading rokend langs zich heen trekken. Maar precies op het moment, dat de vlammen er uit sloegen vloog heer Ollie uit de geurige massa te voorschijn onder het uitstoten van een rauwe kreet.

Wammes Waggel reed de brandende hooiwagen rustig schommelend de weg af zonder om te kijken. Als hij dat wel gedaan had zou hij hebben gezien hoe heer Ollie uit zijn hooi naar boven schoot en terzijde van de weg in een poel belandde. Tom Poes rende er op af en vond na enig zoeken de hand van heer Bommel, die zich krachteloos door de modder bewoog. Het kostte hem heel wat moeite om de totaal versufte heer op het droge te krijgen, maar ten slotte lukte dat toch.

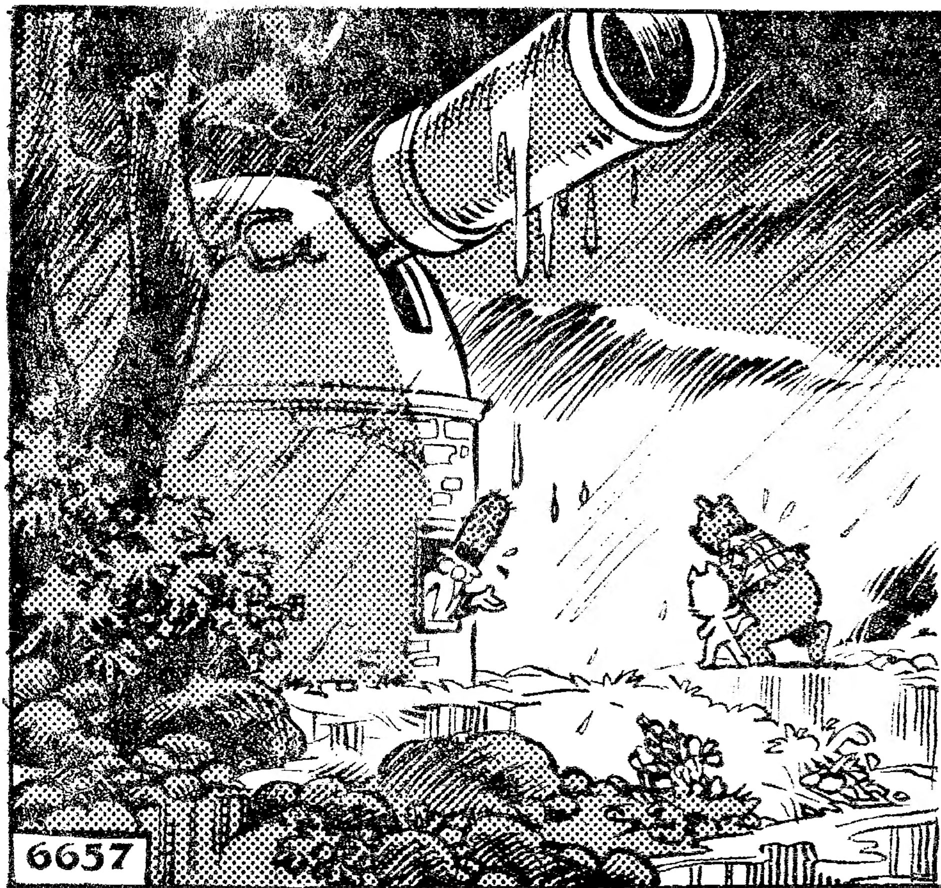
„U hebt geluk gehad, heer Ollie”, zei hij troostend. „Een plas water was precies wat u nodig had met al die vlammen.”

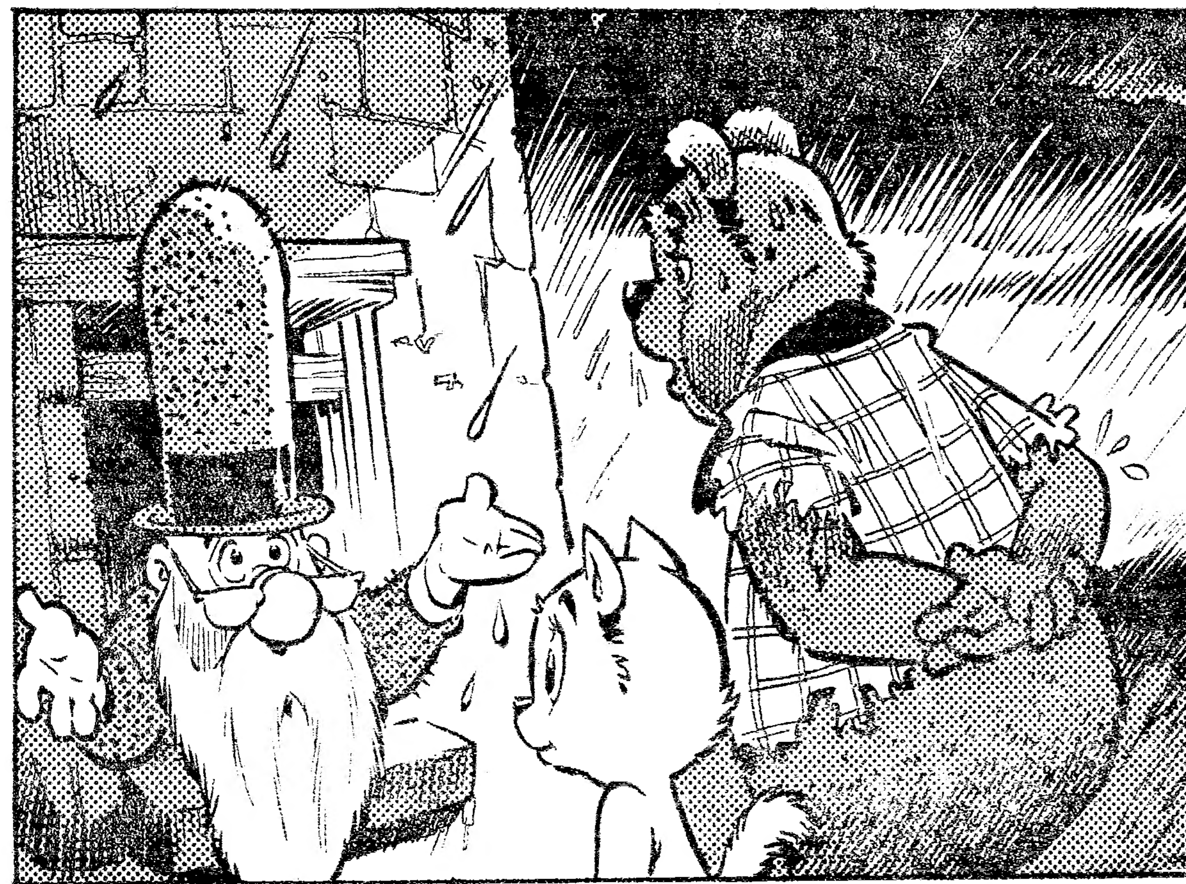
De drenkeling keek hem verglaasd aan. Het was duidelijk, dat hij probeerde om zijn gedachtenleven onder woorden te brengen, maar de binnengedrongen modder maakte dat moeilijk.

„G-gluk...”, stamelde hij tenslotte bitter. „Blah! Gluk!”

„Ja”, zei Tom Poes. „U bent nu op tijd geblust. En die hooiwagen was ook net op de plaats waar u neer zou komen. Ik ben alleen benieuwd wat Wammes zal zeggen als hij merkt, dat zijn lading in brand staat.” Nu, dat was niet veel. Wammes kreeg pas iets ongewoons in de gaten, toen hij zijn voertuig bij de boerderij tot stilstand bracht en van de bok klom.

„Wat mal!” sprak hij, terwijl hij naar de rokende resten keek. „Ik dacht al, wat knettert het toch enigjes achter me. Zou dit nu hooibroei wezen?”

Terzijde van de weg, die naar Bommelstein leidde, stond een witgepleisterd gebouwtje. Het was bestemd voor het doen van weer en sterrenkundige waarnemingen en daartoe van moderne apparatuur voorzien. Maar jammer genoeg was de lucht door dichte wolken aan het oog onttrokken, zodat het hoofd van het instituut bij zijn observaties op moeilijkheden stuitte. Hij schoof het venster op en stak een hand naar buiten.

„Praw!”, mompelde hij. „Het regent! Eigendommelijk, dezer geweder! Gans plotseling!”

„Ja, het is slecht weer”, zei Tom Poes, die met heer Bommel op weg naar huis was.

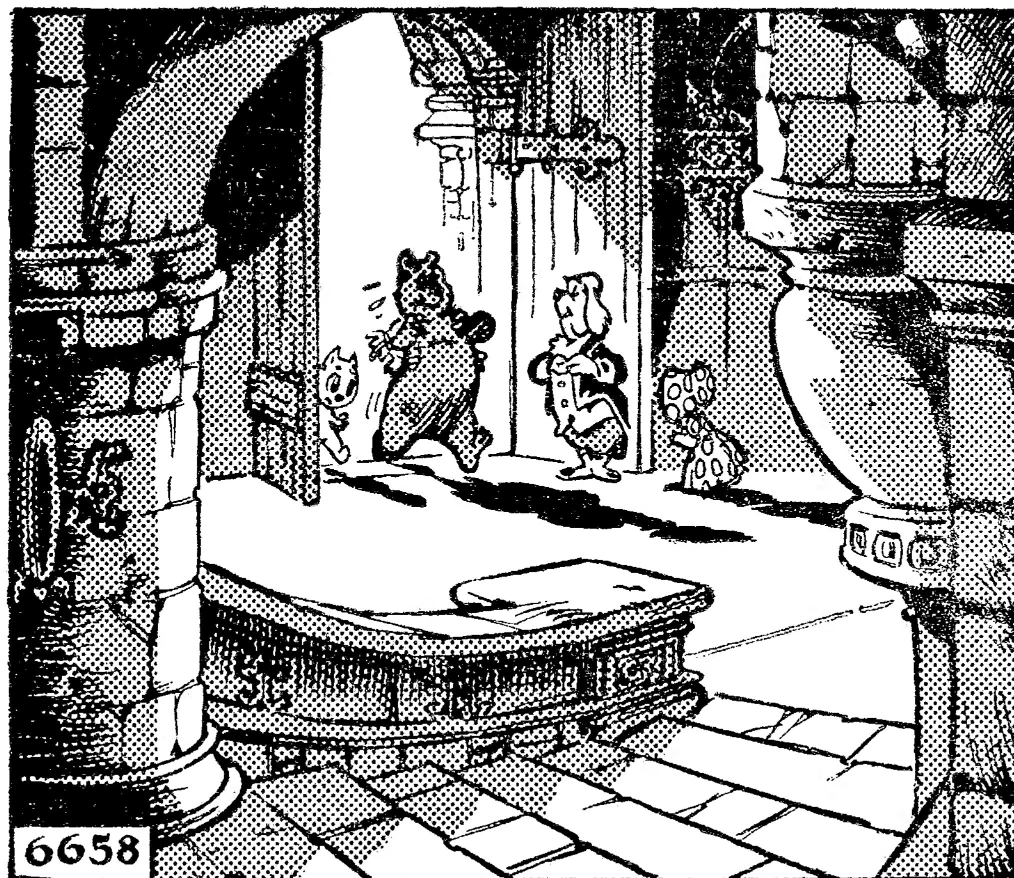
„Dat kan gezegd worden”, gaf de geleerde toe. „Zou er ener tesamenhang bestaan tussen schommelingen in der Van Allen-gordel en der klimaat, zo vraag ik mij?”

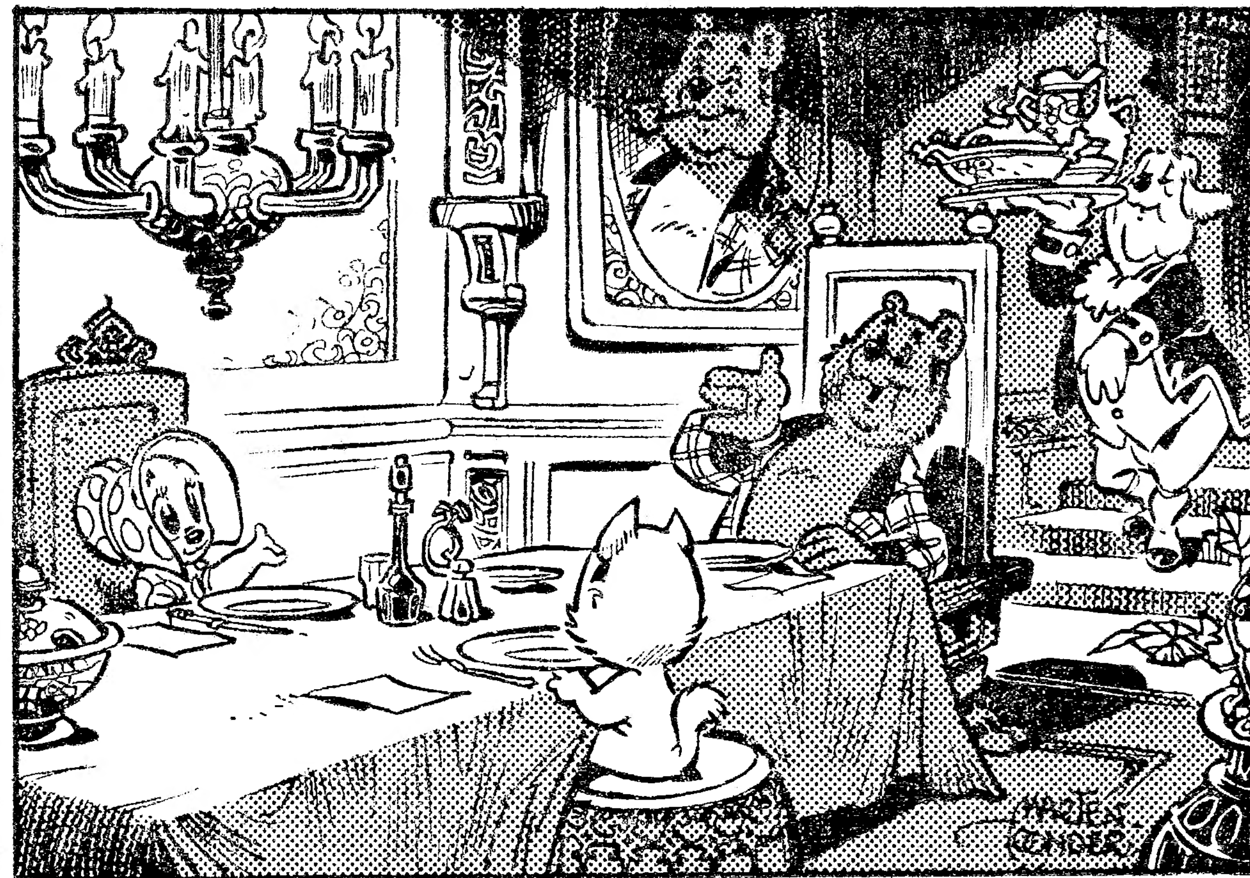
„Nee”, zei heer Ollie, vermoeid het hoofd schuddend. „Het komt allemaal van de sterren, die in de lucht gevlogen zijn door een krachtig ingrijpen van mijn hand. Ik heb mijn jonge leven op het spel gezet om er een einde aan te maken, en nu is het afgelopen! Dat beetje regen moet men er voor over hebben. Ik heb meer reden tot klagen; mijn jas is verbrand en ik heb me lelijk bezeerd!”

De professor keek hem glazig aan en denkrimpels speelden onder zijn hoedrand. Maar voordat hij navraag had kunnen doen trok Tom Poes heer Bommel mee.

„We moeten naar huis”, zei hij. „U zult nog kou vatten.”

„Buitenordentelijk”, sprak de hoogleraar tot zichzelf terwijl hij het tweetal naoogde. „Was dat nu kwatsj van ener domkop of steekt er meer daarachter? Men weet dat immerheen nooit bij der Boml!”

Tegen de tijd dat hij zijn huis bereikte had heer Bommel zijn krachten teruggevonden. Hij opende de deur en betrad met opgeheven hoofd zijn hal, waar juffrouw Doddel en Joost hem opwachtten.

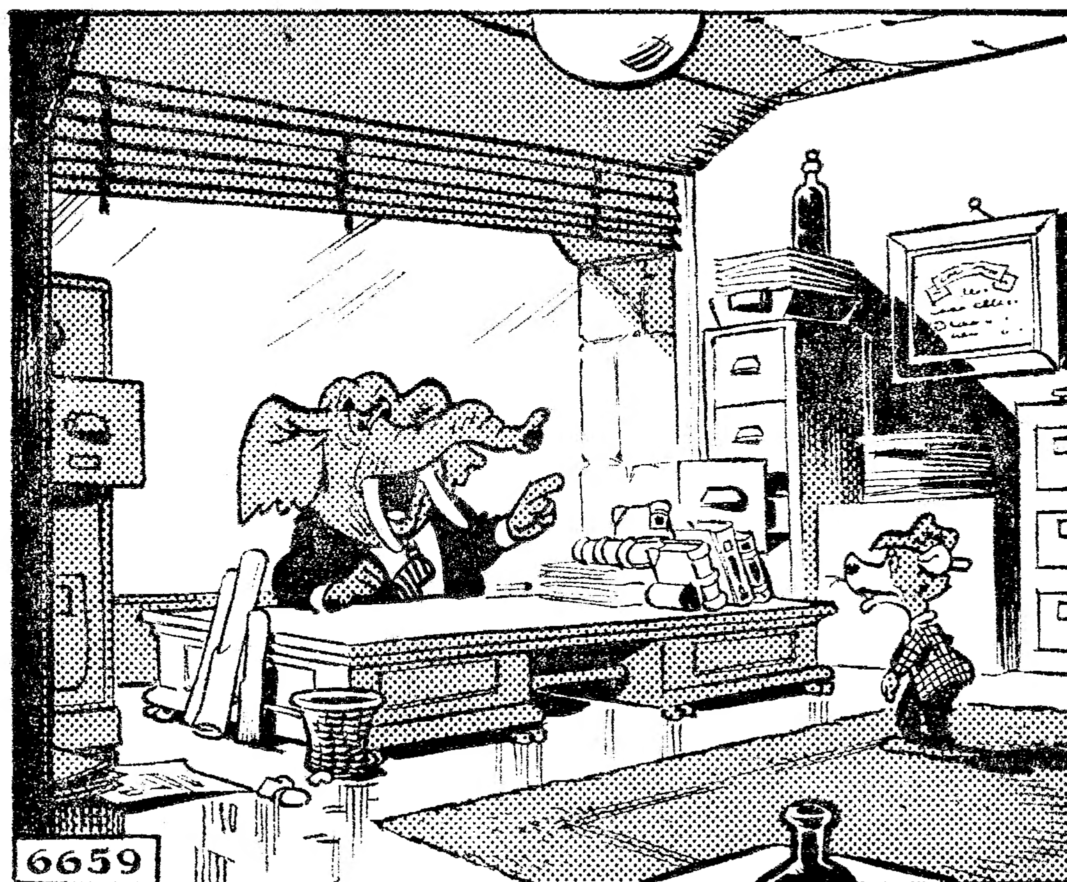
„Ollie!", riep de buurvrouw uit. „We hebben zo in angst over je gezeten! Joost zei, dat je naar de sterren was..."

„Ik zag u persoonlijk vertrekken", verklaarde de bediende. „Recht omhoog, als ik zo vrij mag zijn. Daarom had ik u niet zo spoedig terugverwacht. Eigenlijk dacht ik heer Olivier zou wel eens een lelijke val kunnen maken! Dat dacht ik, met uw welnemen. Maar de maaltijd is toch klaar door het toedoen van de juffrouw hier."

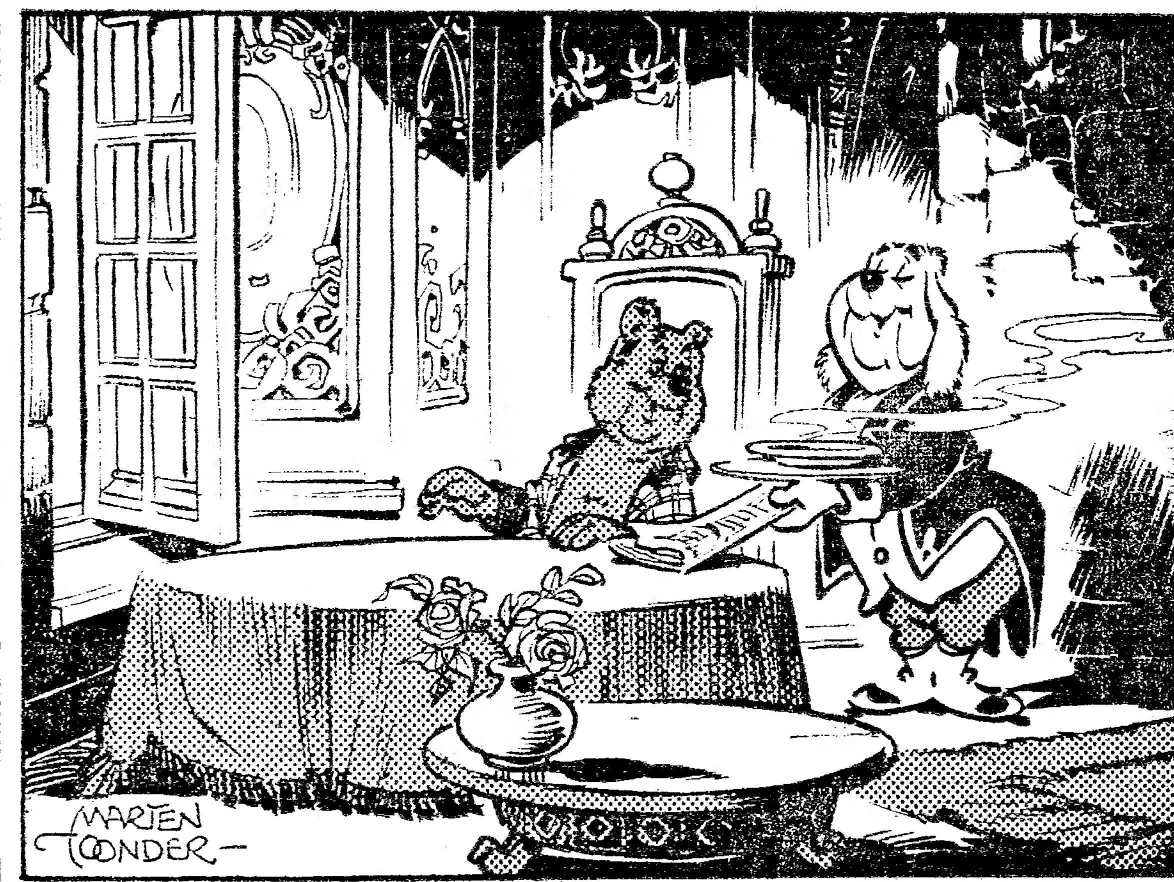
Dat was een prettige mededeling. Heer Ollie haastte zich dan ook naar boven om zich op te knappen en een andere jas aan te doen en daarna ging iedereen aan tafel.

„Het was een rare tijd", zei juffrouw Doddel. „Ik denk er niet graag aan terug, en het eten heb ik zonder bijbedoelingen gemaakt, hoor! Maar ik zou toch wel graag willen weten, hoe het allemaal zo kwam. Kan jij me uitleggen wat er eigenlijk aan de hand was, Ollie? Jij weet alles!"

„Kijk", zei heer Bommel minzaam, „het is zeer eenvoudig. De sterren, hè? Die hebben een grote invloed op ons lot, dat weet iedereen. Maar slechte lieden hadden zich van die sterren meester gemaakt om het oppassende deel van de bevolking een figuur te laten slaan. Waarschijnlijk waren het Nieuw Linken of Prosieven. Maar ik heb de sterren in de lucht laten vliegen zodat iedereen nu weer gewoon is; behalve een heer, die altijd een heer blijft."

De volgende morgen liet de hoofdredacteur van de Rommelbode de verslaggever Argus bij zich komen.

„Het is nu helemaal mis met dat sterrenrubriekje", sprak hij. „Vanmorgen is het alweer niet gekomen. Dat gaat niet. Zo'n medewerker kunnen we niet hebben. Ik zal die vent afschrijven."

„Ja, ja", zei Argus. „Dat was gisteren een hele rel. Het schijnt, dat die astroloog betrokken was bij de ontploffing van de grot in de bergen, u weet wel..."

„Dat verbaast me niet", hernam de hoofdredacteur. „Hij hoorde bij de jongeren natuurlijk. Ik heb me laten vertellen, dat die belangstelling voor de sterren hebben. Die rubriek kan ik dan ook niet missen. In het vervolg moet jij het maar schrijven, Argus!"

„Ik?", riep de journalist geschokt uit. „Maar ik heb daar helemaal geen verstand van!"

„Dat kan iedereen", verklaarde zijn chef. „Je leutert maar wat bij elkaar. Maar denk eraan: Elk wat wils en in een prettige toon!"

De verslaggever gehoorzaamde met grote tegenzin. Maar hij was een handige jongen en hij kreeg het extra betaald, zodat de bijdrage in het vervolg regelmatig verscheen. Er ontbrak natuurlijk alle vakkennis aan doch dat viel de minder ontwikkelde lezertjes niet zo op. Joost was er bijvoorbeeld heel tevreden mee.

„Die rubriek is tegenwoordig weer aardig", zei hij terwijl hij de ochtendpap binnenbracht. „Hier staat, dat ik vandaag een prettig bericht zal krijgen en dat ik moet oppassen voor teveel werk. En u zult een rustige dag hebben in huiselijke kring, wanneer u mij toestaat."

EINDE VAN DIT VERHAAL

690704

TOM POES EN DE ASTROMANEN